

Kriminalforsorgen 1978

64338

Handwritten text at the bottom of the cover, likely a title or author's name, though it is difficult to read due to the dark background and wear.

✓ Kriminalforsorgen
1978

NCJRS

AUG 27 1979

ACQUISITIONS

JUSTITSMINISTERIET
DIREKTORATET FOR KRIMINALFORSORGEN
KØBENHAVN 1979

Prison and probation
1978

PUBLISHED BY THE MINISTRY OF JUSTICE
DEPARTMENT OF PRISON AND PROBATION
COPENHAGEN 1979

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	5
Fortegnelse over teksttabeller og figurer	9
Fortegnelse over kriminalforsorgens adresser	12
Forord	19
1. Ændringer i retsregler	22
2. Regnskab	25
3. Statistik og information	28
3.1. Statistik og undersøgelser	28
3.2. Informations- og publikationsvirksomhed	29
4. Internationalt samarbejde	32
4.1. Seminarer, udvalg m.v.	32
4.2. Studierejser og besøg fra udlandet	33
4.3. Samarbejde om straffuldbyrdelse	33
5. Personale	34
5.1. Personalet ved kriminalforsorgens afdelinger og pensioner m.v.	34
5.2. Personalet ved anstalter og arresthuse	34
5.2.1. Nyantaget basispersonale	38
5.3. Kriminalforsorgens personaleskole	38
6. Kapacitet, belæg og klientmasse	41
6.1. Afdelinger	41
6.2. Pensioner m.v.	44
6.3. Københavns fængsler og arresthusene	47
6.3.1. Kapacitet	47
6.3.2. Belæg	49
6.4. Anstalter	50
6.4.1. Kapacitet	50
6.4.2. Belæg	51
7. Klienter under tiilsyn	54
7.1. Grunden til kriminalforsorgskontakt	54
8. Indsatte i anstalter og arresthuse	57
8.1. Kriminalitet, straf og baggrund	57
8.1.1. Straffens art og længde	57
8.1.2. Lovovertrædelsens art	58
8.1.3. De indsattes baggrund	58
8.2. Orden og sikkerhed	62
8.2.1. Disciplinære forseelser	62
8.2.1.1. Anbringelse i enrum	64

8.2.2.	Brug af sikringsmidler	65
8.2.2.1.	Sikringscelle	65
8.2.2.2.	Håndjern	66
8.2.3.	Undvigelse og bortgange	67
8.3.	Helbredstilstand og dødsfald	70
8.3.1.	Helbredstilstand	70
8.3.2.	Dødsfald	70
8.4.	Udgang	71
8.4.1.	Anstalter	72
8.4.2.	Arresthuse	72
8.4.3.	Udgangsmisbrug	73
8.5.	Løsladelse	73
8.5.1.	Løsladelse på prøve	73
8.5.2.	Løsladelse efter endt udståelse	75
8.5.3.	Benådning	76
9.	Særlige grupper af indsatte	77
9.1.	Stofbrugere og stofkriminelle	77
9.1.1.	Stofbrugere i anstalter og arresthuse	77
9.1.2.	Stofbrugere under tilsyn af den frie kriminalforsorg	80
9.1.3.	Stofkriminelle ikke-brugere	81
9.2.	Udenlandske indsatte, der skal udvises efter strafudståelse	81
10.	Bygningsvæsen og beskæftigelse	85
10.1.	Bygningsvæsen	85
10.2.	Beskæftigelse	86
10.2.1.	Virksomheden i finansåret 1977-1978 i almindelighed	86
10.2.2.	Beskæftigelsesfordeling ved anstalter og arresthuse	87
10.2.3.	Driftsøkonomi	89
11.	Undervisning, fritidsvirksomhed og kirkelig betjening i anstalter og arresthuse	93
11.1.	Undervisning	93
11.2.	Fritidsvirksomhed	98
11.3.	Kirkelig betjening	98
12.	Forsorgsvirksomheden	101
13.	Kriminalforsorgen i Grønland	104
13.1.	Ændringer i den grønlandske kriminallov	104
13.2.	Baggrunden for lovændringen	104
13.3.	Retstilstanden og forholdene i 1978	105
13.4.	De nye regler	108
14.	Kriminalforsorgens organisation	109
14.1.	Direktoratets organisation	109
14.2.	Udvalg og arbejdsgrupper	114
14.2.1.	Oversigt	114
14.2.2.	Permanente udvalg og arbejdsgrupper	116

14.2.3. Ikke-permanente udvalg og arbejdsgrupper	121
14.2.4. Andre udvalg og arbejdsgrupper med repræsentation fra kriminalforsorgen	130
14.3. Anstalters og arresthuses organisation	133
14.4. Den frie kriminalforsorgs organisation	136
14.5. Kriminalforsorgen i Grønland	137
14.6. Kriminalforsorgen på Færøerne	137
15. Særlige artikler	138
»Nogle forventninger til den ændrede kriminalforsorg« ved direktør Jørgen Kock, Århus kommunes social- og sundhedsforvaltning	138
»Nogle hovedpunkter i de senere års personaleudvikling inden for kriminalforsorgen«, ved fuldmægtig Erik Kjærgaard, direktoratet for kriminalforsorgen	143
16. Tabeller med oplysninger om kriminalforsorgens anstalter og arresthuse og om de indsatte i 1978	148
16.1. Kriminalforsorgens anstalter (og arresthuse). Kapacitet. Højeste og laveste belæg	149
16.2. Belæg, indsatte og afgående i kriminalforsorgens anstalter, fordelt efter anstalt, indsættelsesgrund og grunden til afgang	150
16.3. Det gennemsnitlige daglige belæg, fordelt efter indsættelsesgrund og anstalt eller arresthus m.v.	153
16.4. Antallet af indsatte, der er undvejet, bortgået eller har forsøgt herpå samt antallet af selvmord og selvmordsforsøg i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse	154
16.5. Antal udgangstilladelser og udgangsmisbrug fra kriminalforsorgens anstalter og arresthuse	155
16.6. Antallet af disciplinærstraffe af ubetinget, delvis betinget og betinget strafcelle ikendt i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse	156
16.7. Antallet af disciplinærstraffe af bøder og bøder kombineret med betinget strafcelle ikendt i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse	157
16.8. Antallet af afsluttede enrumsanbringelser, fordelt efter anstalt, begrundelsen for og længden af enrumsanbringelse	158
16.9. Oversigt over anbringelse i sikringscelle og lign. samt anvendelse af håndjern i anstalter og arresthuse	159
16.10. Antallet af sygemeldte og sygedage i kriminalforsorgens anstalter ..	160
16.11. Arresthusene. Kapacitet, antal indsatte, arrestdagens antal og belæg	161
16.12. Oplysninger om alder og indsættelsesgrund vedrørende de personer, der blev indsat i arresthusene	162
16.13. Oplysninger om alder og indsættelsesgrund vedrørende de personer, der blev indsat i Københavns fængsler	163
16.14. Oplysninger om den idømte sanktion for de personer, der blev indsat i arresthusene til udståelse af straf	164
16.15. Oplysninger om den idømte sanktion for de personer, der blev indsat i Københavns fængsler til udståelse af straf	164

16.16. De indsattes fordeling på faggrupper inden for kriminalforsorgens anstalter pr. 1. april 1978	165
17. Summary in English	166
17.1. Introduction	166

Fortegnelse over teksttabeller og figurer

Tabel 2.1.	Kriminalforsorgens driftsudgifter i finansåret 1977/78	26
Tabel 2.2.	Den gennemsnitlige daglige udgift pr. indsat i finansåret 1977/78	27
Figur 2.1.	Kriminalforsorgens bruttodriftsudgifter i finansårene 1973/74 og 1977/78	27
Figur 5.1.	Personalet i den frie kriminalforsorgs afdelinger og pensioner 1974 og 1978, fordelt efter personalegrupper	35
Figur 5.2.	Personalet i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene pr. 31. marts 1978, fordelt efter personalegrupper	36
Figur 5.3.	Indsattes og ansattes aldersfordeling 1977/78	37
Tabel 5.1.	Antal ansatte pr. 100 indsatte 1978	37
Tabel 6.1.	Antallet af tilsyn i 1978, opgjort ved månedens begyndelse ...	41
Tabel 6.2.	Løbende tilsyn i den frie kriminalforsorg pr. 6. december 1978	42
Tabel 6.3.	Antallet af tilsyn og kontortilsyn pr. 6. december 1978	43
Tabel 6.4.	Antal personundersøgelser (§ 808) udført i 1978	44
Tabel 6.5.	Belægget i pensionerne m.v. ved månedens begyndelse 1978 .	46
Tabel 6.6.	Det gennemsnitlige daglige belæg i 1978 i arresthusene og Københavns fængsler	48
Figur 6.1.	Udviklingen i det daglige gennemsnitsbelæg 1974-78	49
Tabel 6.7.	Kapaciteten i anstalter og arresthuse pr. 31. december 1978, fordelt efter opførelsesår	50
Tabel 6.8.	Det gennemsnitlige daglige belæg i 1978 i kriminalforsorgens anstalter (excl. Københavns fængsler)	51
Figur 6.2.	Det gennemsnitlige daglige belæg, opgjort månedsvist fordelt på hæfte, varetægt, fængsel og total. 1978.	52
Tabel 6.9.	Udviklingen i det gennemsnitlige daglige belæg 1974-78, fordelt på anstaltstype. Index.	53
Tabel 7.1.	Tilgangen af tilsynsklienter i 1977	56
Tabel 8.1.	Indsættelser i kriminalforsorgens anstalter (excl. Københavns fængsler) i 1977 efter dom for overtrædelse af straffeloven m.v., fordelt efter længden af den idømte sanktion	57

Tabel 8.2.	Indsatte i kriminalforsorgens anstalter (excl. Københavns fængsler) i 1977 efter dom for overtrædelse af straffeloven m.v., fordelt efter lovovertrædelsens art	58
Tabel 8.3.	Indsatte i kriminalforsorgens anstalter (excl. Københavns fængsler) i 1977 efter dom for overtrædelse af straffeloven m.v., fordelt efter alder og køn	59
	Figur 8.1. Befolkningens aldersfordeling og de indsattes aldersfordeling i procent. 1977.	59
Tabel 8.4.	Antallet af disciplinærstraffe i 1978	63
Tabel 8.5.	Antallet af afsluttede enrumsanbringelser i 1978	65
Tabel 8.6.	Anvendelse af sikringscelle i 1978	65
Tabel 8.7.	Anvendelse af håndjern i 1978	66
Tabel 8.8.	Undvigelse, bortgange samt forsøg herpå i 1978	68
Tabel 8.9.	Udviklingen i antallet af fuldbyrdede undvigelse 1974-78. Index tal	68
	Figur 8.2. Det gennemsnitlige daglige belæg og de fuldbyrdede undvigelse 1974-78	69
Tabel 8.10.	Udgangstilladelser fra kriminalforsorgens anstalter 1974-78, fordelt efter forskellige former for udgang	71
Tabel 8.11.	Udgangsmisbrug 1978	72
Tabel 8.12.	Løsladelser fra kriminalforsorgens anstalter (excl. Københavns fængsler) 1978 efter løsladelseshjemmel	74
Tabel 8.13.	Indsatte i kriminalforsorgens anstalter (excl. Københavns fængsler), der kunne prøveløslades i 1978, fordelt efter løsladelseshjemmel, henholdsvis afslagsgrund	75
Tabel 9.1.	Stofbrugere 1971-78, fordelt efter anstaltstype	77
Tabel 9.2.	Stofbrugere 1971-78, fordelt efter belastning	78
Tabel 9.3.	Stofbrugere 1971-78, fordelt efter alder	79
Tabel 9.4.	Løbende tilsyn med narkotikavilkår i den frie kriminalforsorgs afdelinger pr. 6. december 1978	80
Tabel 9.5.	Stofkriminelle ikke-brugere pr. 6. december 1978	81
Tabel 10.1.	De indsatte fordeling ved faggrupper inden for kriminalforsorgens anstalter pr. 1. januar 1977 og 1978	88
Tabel 10.2.	Beskæftigelsesfordeling i arresthusene i 1977/78	89
Tabel 10.3.	Driftsregnskaber for værkstedsdriften, jordbruget og arresthusene i 1976/77 i sammendrag	89
Tabel 13.1.	Det gennemsnitlige daglige antal foranstaltede i henhold til den grønlandske kriminallov 1974-78	107
	Figur 14.1.Kriminalforsorgens organisation	109
	Figur 14.2.Direktoratet for kriminalforsorgens organisation ...	110
	Figur 14.3.Anstaltene organisation	133
	Figur 14.4.Kriminalforsorgens anstalter, geografisk fordeling	134
	Figur 14.5.Kriminalforsorgens afdelinger og pensioner, geografisk fordeling	135

Signaturforklaring

"	Gentagelse
-	Nul
0	Mindre end ½ af den
0,0	anvendte enhed
...	Oplysning foreligger ikke
.	Tal kan efter sagens
	natur ikke forekomme
Abs.	Absolut
N.	Total

Explanations of symbols

"	Repetition
-	Magnitude nil
0	Magnitude less than
0,0	half of unit employed
...	Data not available
.	Category not applicable
Abs.	Absolute number
N.	Total

Hvor andet ikke fremgår, betyder

Kriminalforsorgens anstalter:

De 12 statsfængsler,
Anstalten ved Herstedvester og
Københavns fængsler

Arresthusene:

Arresthusene i provinsen

Pensioner m.v.:

Den frie kriminalforsorgs institutioner

Fortegnelse over kriminalforsorgens adresser april måned 1979

Centralregistret for kriminalforsorgens
tilsynsvirksomhed
Skindergade 3,
1159 København K.
Tlf. (01) 13 57 83.

Oplysning om, hvilken afdeling der ud-
øver/har udøvet tilsynsvirksomhed
over for de enkelte klienter.

Kriminalforsorgens døgnvagt
Skibet
Frederiksholms Kanal over for nr. 29,
1220 København K.
Tlf. (01) 11 03 76.

Bistand til kriminalforsorgens klienter
uden for almindelig kontortid.

DIREKTORATET FOR KRIMINALFORSORGEN

Klareboderne 1,
1115 København K.
(01) 13 57 83.
Direktør for kriminalforsorgen
H. H. Brydensholt.

1. afdeling
Chef for 1. afdeling,
fængselsinspektør F. Hellborn,
fuldmægtig E. Kjærgaard.
1. kontor, kontorchef J. Johnsen,
fuldmægtig Ilse Cohn.
3. kontor, kontorchef A.K. Jacobsen,
afdelingsleder E. Andersen.
Løn- og regnskabskontoret,
hovedbogholder V.I. Clemmensen.

2. afdeling
Chef for 2. afdeling,
fængselsinspektør J. Tornøe,
fuldmægtig H.H. Brøndsted.
2. kontor, kontorchef B.W. Lauesen,
fuldmægtig W. Rentzmann.
4. kontor, kontorchef J. Waagensen,
fuldmægtig P. Hampsted.
5. kontor,
forsorgskonsulent Agnes Haulrig.
Undervisningskonsulenten,
Henning Jørgensen
Kontorernes arbejdsområder,
se side 00.

KRIMINALFORSORGENS PERSONALESKOLE

Fængselsinspektør E. Taylor,
Fængselsvej 1,
2620 Albertslund.
(02) 64 43 00.

ANSTALTER

Anstalten ved Herstedvester
Overlæge Marianne Schiøler,
fængselsinspektør Lars Nielsen.
2620 Albertslund.
(02) 64 90 88.

Afdelingen på Kastanienborg
Daglig leder:
overvagtimester Carl J. Søndergaard
2650 Hvidovre
(01) 78 40 86.

Statsfængslet i Horsens

Fængselsinspektør Arne Frederiksen,
vicefængselsinspektør Jørgen Bang.
8700 Horsens.
(05) 61 21 11.

Statsfængslet ved Horserød

Fængselsinspektør Erik Christensen,
vicefængselsinspektør Jørgen Balder.
3000 Helsingør.
(03) 24 00 88.

Statsfængslet på Kragsskovhede

Fængselsinspektør Ole Ingstrup,
vicefængselsinspektør Jens Tolstrup.
9981 Jerup.
(08) 48 31 00.

Statsfængslet Kærshovedgård

Fængselsinspektør Jan Kaarsen.
7430 Ikast.
(07) 14 00 22.

Københavns fængsler

Fængselsinspektør J. Heilbo,
vicefængselsinspektør K. Tågegård,
vicefængselsinspektør J. Borg Nielsen.
Vigerslev Alle 1,
2450 København SV.
(01) 31 93 13.

Statsfængslet Møgelkær

Fængselsinspektør K.J. Ebbe,
vicefængselsinspektør F. Rødgaard.
8700 Horsens.
(05) 68 21 55.

Statsfængslet i Nyborg

Fængselsinspektør Jørgen Tolstrup,
vicefængselsinspektør Erik Pedersen.
5800 Nyborg.
(09) 31 03 91.

Statsfængslet ved Nr. Snede

Fængselsinspektør F. Lerche.
8766 Nr. Snede.
(05) 77 12 00.

Statsfængslet Renbæk

Fængselsinspektør Orla Christiansen.
6780 Skærbæk.
(04) 83 41 18.

Statsfængslet i Ringe

Fængselsinspektør Erik Andersen.
5750 Ringe.
(09) 62 28 00.

Statsfængslet på Søbysøgård

Fængselsinspektør V. Kildemoes.
Nr. Søby, 5792 Årslev.
(09) 90 11 45.

Statsfængslet ved Sdr. Omme

Fængselsinspektør J.O. Birch,
vicefængselsinspektør
F. S. Jelsbak.
7260 Sdr. Omme.
(05) 34 10 55.

Statsfængslet i Vridsløselille

Fængselsinspektør Ole Hansen,
vicefængselsinspektør B. Juul Genfer.
2620 Albertslund.
(02) 64 91 00.

Anstalten for domfældte i Godthåb

Anstaltsleder Jens Hjelm
Postbox 606,
3900 Godthåb.

Anstalten for domfældte i Egedesminde

Anstaltsleder Find Nygaard.
Postbox 221,
3950 Egedesminde.

Anstalten for domfældte i Julianehåb
Anstaltsleder Svend Erik Rothberg.
Postbox 193,
3920 Julianehåb.

**KRIMINALFORSORGENS
PENSIONER M.V.**

Ungdomspensionen Brøndbyhus
Forstander Mogens Madsen.
Gammel Køge Landevej 793,
2660 Brøndby Strand.
(02) 73 06 48.

Ungdomspensionen Engelsborg
Forstander Aase Brask.
Bagsværdsvej 39,
2800 Lyngby.
(02) 87 02 31.

Pensionen på Holsbjergvej
(administreres af Anstalten
ved Herstedvester).
Daglig leder:
Vagtmester Erik Brandt
Holsbjergvej 15,
2620 Albertslund.
(02) 64 90 88.

Køng Skolen
Forstander Bent S. Nonboe.
4750 Lundby.
(03) 76 90 43.

Behandlingsinstitutionen Lynetten
Forstander Ib Diamant.
Kommandørhuset,
Refshalevej,
1433 København K.
(01) 54 01 40.

Optagelseshjemmet Lyng
Forstander Børge P. Bollesen.
7270 Stakroge.
(05) 34 70 04.

Ungdomspensionen Skejby
Forstander Chr. Bundgaard.
P.O. Pedersensvej 1,
8200 Århus N.
(06) 16 71 11.

Ungdomspensionen og døgnfunktionen
Skibet
Overvagtimester Erik Magnus Nielsen.
Frederiksholms Kanal over for nr. 29,
1220 København K.
(01) 11 03 76.

Ungdomspensionen Sporskiftet
Forstander Ove Lauridsen Bønder-
gaard.
Exnersgade 59,
6700 Esbjerg.
(05) 12 13 87.

Ungdomspensionen Holsteinsborg
Forstander Johan Knudsen.
Postbox 27,
3911 Holsteinsborg.

**KRIMINALFORSORGENS
AFDELINGER**

Kriminalforsorgens 1. afdeling
Oliebladsgade 7, 4.
2300 København S.
(01) 97 12 22.

Afdelingsleder Grethe Øhlenschläger.
Afdelingens område:
Københavns kommune:
Socialcentret Sundbyvester,
Bistandskontoret Spaniensgade og
Bistandskontoret Njalsgade.
Københavns amt:
Tårnby og Dragør kommuner.

Kriminalforsorgens 2. afdeling

Ryesgade 53 B, 1.

2100 København Ø

(01) 37 27 55.

Afdelingsleder Mogens Elmquist.

Afdelingens område:

Københavns kommune:

Socialcentret Østerbro,

Bistandskontoret Linnésgade og

Bistandskontoret Wildersgade.

Kriminalforsorgens 3. afdeling

Struenseegade 7-9, 1.

2200 København N.

(01) 39 50 00.

Afdelingsleder Kurt Breinholdt.

Afdelingens område:

Københavns kommune:

Bistandskontoret Ravnsborggade og

Socialcentret Nørrebro.

Kriminalforsorgens 4. afdeling

Dortheavej 61, 2.

2400 København NV.

(01) 19 70 77.

Afdelingsleder Jens Oliver Henriksen.

Afdelingens område:

Københavns kommune:

Socialcentret Tingbjerg,

Bistandskontoret Lærkevej,

Bistandskontoret Borgmestervangen og

Bistandskontoret Bryggervangen.

Kriminalforsorgens 5. afdeling

Vigerslev alle 1C, 1.

2450 København SV

(01) 23 10 33.

Afdelingsleder Inge-Lise Saarde.

Afdelingens område:

Københavns kommune:

Bistandskontoret Vilh. Thomsens Alle,

Socialcentret Vanløse.

Frederiksberg kommune.

Kriminalforsorgens 6. afdeling

(Ringgårds-afdelingen)

Vesterbrogade 136,

1620 København V.

(01) 21 14 34.

Afdelingsleder Hakon Nielsen.

Afdelingens område:

Københavns kommune:

Socialcentret Vesterbro og

Socialcentret Enghave.

Kriminalforsorgens 7. afdeling

Buddinge Centret

Søborg Hovedgade 213, 1. th.

2860 Søborg.

(01) 69 22 55.

Afdelingsleder Anne-Lise Sørensen.

Afdelingens område:

Kommunerne i Gentofte, Gladsaxe,

Lyngby-Tårnby og Søllerød.

Lokalkontoret i Ballerup

Bydammen 26,

Postbox 146,

2750 Ballerup.

(02) 65 92 55.

Forsorgsfuldmægtig Inge Holmer.

Kontorets område:

Kommunerne i Ballerup, Herlev,

Ledøje-Smørum og Værløse.

Kriminalforsorgens 8. afdeling

Roskildevej 272 A, 2.,

2610 Rødovre.

(01) 70 86 00.

Afdelingsleder Carl Eisemann.

Afdelingens område:

Kommunerne i Rødovre, Hvidovre,

Brøndby og Glostrup.

Kriminalforsorgens 9. afdeling
Enighedsvej 2/Roskildevej 189,
2620 Albertslund.
(02) 62 02 69.
Afdelingsleder C.M. Broström.
Afdelingens område:
Kommunerne i Vallensbæk, Alberts-
lund, Ishøj og Høje Tåstrup.

Afdelingen på Bornholm
Afdelingsleder Vibeke Thors.
Sct. Mortensgade 17,
3700 Rønne.
(03) 95 16 43.

Afdelingen i Esbjerg
Afdelingsleder Bent Dupont
Haraldsgade 73,
6700 Esbjerg.
(05) 13 08 33.

Afdelingen på Fyn
Afdelingsleder Georg Rex
Nedergade 35,
5000 Odense.
(09) 11 62 75.

Afdelingen i Haderslev
Afdelingsleder Jørgen Jacobsen
Ny Allégade 9,
6100 Haderslev.
(04) 52 64 01.

Afdelingen i Hillerød
Afdelingsleder Lotte Porsing
Slotsgade 53, 1.,
3400 Hillerød.
(03) 26 01 22.

Lokalkontoret i Helsingør
Forsorgsfuldmægtig Alf Rosendal
Grønnehavevej 38,
3000 Helsingør.
(03) 10 07 33.

Afdelingen i Holbæk
Afdelingsleder Niels Therbild
Blegdammen 3,
Postbox 197,
4300 Holbæk.
(03) 43 70 00.

Lokalkontoret i Slagelse
Forsorgsassistent Aase Kirk
Schweizer Plads 8, 1.,
4200 Slagelse.
(03) 53 25 00.

Afdelingen i Holstebro
Afdelingsleder Poul Bøgsted
Brostræde 2,
7500 Holstebro.
(07) 42 84 22.

Afdelingen i Kolding
Afdelingsleder Arne Pedersen
Bredgade 10,
6000 Kolding.
(05) 52 64 00.

Lokalkontoret i Horsens
Forsorgsfuldmægtig Henning Meld-
gaard
Borgergade 12,
8700 Horsens.
(05) 61 76 22.

Afdelingen i Nykøbing F.
Afdelingsleder Karl Guldager
Jernbanegade 50, 2.,
4800 Nykøbing F.
(03) 85 11 34.

Lokalkontoret i Næstved
Forsorgsassistent Finn Skovdal
Ndr. Farimagsvvej 29,
4700 Næstved.
(03) 73 50 33
(03) 73 51 19.

Afdelingen i Roskilde
Afdelingsleder Ruth Hansen
Støden 18, 1.,
4000 Roskilde.
(03) 35 80 33.

Afdelingen i Viborg
Afdelingsleder Knud Lund
Erik Glippingsvej 6,
8800 Viborg.
(06) 62 52 00.

Afdelingen i Ålborg
Afdelingsleder Hans C.G. Brodersen
Thyrasgade 4, 1.,
9000 Ålborg.
(08) 13 10 00.

Lokalkontoret i Frederikshavn
Forsorgsfuldmægtig Jytte Steensgaard
Parallelvej 19, 1.,
9900 Frederikshavn.
(08) 43 00 66
(08) 43 05 14.

Lokalkontoret i Hjørring
Forsorgsassistent Børge Østervig
Jernbanegade 12,
9800 Hjørring.
(08) 92 92 20.

Afdelingen i Århus
Afdelingsleder Else Holm
Vester Alle 26,
8000 Århus C.
(Postbox 346, 8100 Århus C.)
(06) 12 89 11.

Lokalkontoret i Randers
Forsorgsfuldmægtig Aase Hansen
Rosenørnsgade 6, st.,
8900 Randers.
(06) 43 52 00.

Lokalkontoret i Silkeborg
Forsorgsassistent Henning Madsen
Christian VIII's Vej 60,
8600 Silkeborg.
(06) 81 31 99
(06) 81 33 51.

Afdelingen i Godthåb
Forsorgsleder Fritjof Stern Nielsen.
Postbox 113,
3900 Godthåb.

Afdelingen i Julianehåb
Forsorgsfuldmægtig Storch Lange.
Postbox 167,
3920 Julianehåb.

Afdelingen i Egedesminde
Forsorgsfuldmægtig Edvard Møller.
Postbox 108,
3950 Egedesminde.

Afdelingen på Færøerne
Forsorgsassistent Karin Kjølbro
Quillingsgardur
3800 Thorshavn

ORGANISATIONER

Dansk fængselsforbund
Formand Knud Brandes
Lille Kirkestræde 3, 2.,
1072 København K.
(01) 13 98 01.

Kriminalforsorgsforeningen
Formand, fængselsbogholder
P. Kjeldsen.
Statsfængslet i Vridsløselille,
2620 Albertslund.
(01) 64 90 88.

HK-forbundet

Formand, assistent Kirsten Salonen.
Statsfængslet i Vridsløselille,
2620 Albertslund.
(02) 64 91 00.

Foreningen af fængselsinspektører m.fl.

Formand,
vicefængselsinspektør H.J. Engbo.
direktoratet for kriminalforsorgen.

Forord

For kriminalforsorgen som helhed blev 1978 et år, hvor mange af de planer, der var forberedt i de foregående år, kunne føres ud i livet.

Da den frie kriminalforsorg – der tager sig af støtte og tilsyn over for betinget dømte og prøveløsladte – i 1973 blev sammenlagt med fængselsvæsenet, var der i det storkøbenhavnske område samlet en række tilsynsafdelinger på en bestemt lokalitet i det indre København. Herudover var der 10 tilsynsafdelinger beliggende i Esbjerg, Hillerød, Kolding, Nykøbing F., Odense, Roskilde, Rønne, Viborg, Ålborg og Århus. Efter sammenlægningen – hvor den statslige styrelse samtidig fik navneforandring til kriminalforsorgen – blev strukturen i det fremtidige forsorgsarbejde behandlet i det såkaldte planlægningsudvalg, der i 1975 afgav den meget omfattende betænkning »Kriminalforsorg – Socialforsorg«. Udvalget var enig om at foreslå ressourcerne fordelt på en ny måde, således at medarbejderne blev placeret nærmere ved de kriminelles miljø.

I overensstemmelse med betænkningen er der nu foretaget en omfattende omstrukturering. Den største omlægning er nok sket i Storkøbenhavn, hvor der er oprettet i alt 9 distriktskontorer, der dækker hver sit område i Københavns og Frederiksberg kommuner og Københavns amt.

Herudover er der siden integrationen i 1973 oprettet afdelingskontorer eller fi-

lialer af afdelingskontorer i Frederikshavn, Haderslev, Helsingør, Herning, Hjørring, Holbæk, Holstebro, Horsens, Næstved, Randers, Silkeborg, Slagelse og Sønderborg. Konsultationslokaler etableres i Vejle og Køge bugt-området. Resultatet er, at hele landet nu er rimelig godt geografisk dækket af den ambulante kriminalforsorg.

Personalet til de nye forsorgskontorer er i vidt omfang tilvejebragt ved overflytning af socialrådgivere og kontorpersonale fra forsorgsafdelingerne i fængslerne.

Fremtidig skal de lokale afdelinger af den frie kriminalforsorg ikke blot tage sig af arbejdet med de betinget dømte og de prøveløsladte. Det er også meningen, at det forsorgsmæssige ansvar for personer med en opholdstid i en afsoningsanstalt på ikke over 6 måneder – og det er jo de fleste – skal forblive i den frie kriminalforsorgs afdeling på hjemstedet. De vil som regel i forvejen kende den pågældende og allerede være igang med at gøre noget for ham. Ved denne ordning tager man konsekvensen af et synspunkt om, at et sådant fængselsophold er at betragte som en parentes i et livsforløb. Problemerne skal behandles i det miljø, han kommer fra, og hvortil han skal vende tilbage.

En ordning, hvorefter ansvaret for det forsorgsmæssige arbejde forbliver i hjemstedets frie kriminalforsorg, taler naturligvis stærkt for, at afsoningen kommer til at ske i nærheden af hjem-

met. Der er derfor samtidig med den nye forsorgsstruktur gennemført nye regler om fordelingen af de indsatte efter et geografisk nærhedsprincip. Desværre lider det danske fængselssystem af samme skavank, som man har i de fleste andre lande. Fængslerne er placeret langt væk fra de store befolkningscentre. I Danmark har vi således en uforholdsmæssig stor del af pladserne i jyske – og tildels fynske – anstalter. I nogen grad har vi kunnet bedre på forholdene i forbindelse med den nedgang i belægget, der er en følge af den nedkriminalisering af mindre berigelsesforbrydelser, der skete i 1973. Der er sket en reduktion på omkring 500 pladser i den vestlige del af landet, medens det åbne fængsel Horserød i Nordsjælland vil få lidt større kapacitet. Alligevel vil det ikke kunne undgås, at en del københavnere kommer til at afsone på fynske eller jyske anstalter. Så nogen konsekvent overgang til et lokal-fængselsystem har der beklageligvis ikke været mulighed for – selv om vi altså nu er kommet et stykke vej.

En ting har vi kunnet konstatere straks i forbindelse med den skete omlægning. Man har kunnet skabe bedre samarbejdsrelationer til det almindelige sociale hjælpesystem. Der henvises herom til den artikel af socialdirektør Jørgen Kock, der findes i beretningens kapitel 15 (side 138). Lige så vigtigt er det, at den decentraliserede frie kriminalforsorg har gode samarbejdsrelationer til de øvrige dele af retssystemet. Ikke kun fængslerne, som der er talt om tidligere, og domstolene, som faktisk altid har lyttet meget til den frie kriminalforsorgs anbefalinger. Men også i forhold til politiet er det åbenbart, at det giver et langt bedre samarbejde, når forsorgsmedar-

bejderne er placeret i samme geografiske område. Den danske politimesterforening har da også været blandt dem, der bakkede den gennemførte omstrukturering op.

Det siger sig selv, at så omfattende strukturændringer, som der her er sket både i forhold til den frie kriminalforsorg og anstalterne, ikke har kunnet gennemføres uden overvindelse af betydelige vanskeligheder. Det fortsatte, nære samarbejde med personaleorganisationerne har her været af den største betydning.

Der er i årets løb udsendt en betænkning om de moderniseringsarbejder, der trænger sig på i de 45 lokale arresthuse. Det er anslået at ville koste omkring 50 mill. kr. at sætte disse huse istand. Men det er endnu uafklaret, om de nødvendige bevillinger kan tilvejebringes.

I arbejdet med de indsatte i anstalterne har der i årets løb på to områder vist sig betydelige vanskeligheder, som har givet anledning også til en del offentlig og politisk debat.

I årets begyndelse var der uro blandt de udenlandske indsatte, som var utilfredse med, at de ikke havde samme muligheder som danske indsatte for at afsone på åbne anstalter og få udgang til hjemmebesøg m.v. Spørgsmålene blev behandlet i en arbejdsgruppe. Det forhold, at det faktisk er strengere for en udlænding, der efter afsoningen skal udvises, at afsone en straf, førte til en regel om, at man for sådanne udlændinge afkorter deres strafafsoning. De vil herefter typisk blive udvist, når de har afsonet 7/12 af straffen.

Ved årets slutning var der en del diskussion af spørgsmålet om forekomsten af narkoindsmugling og vold blandt de indsatte. Diskussionen førte til ned-

sættelse af en arbejdsgruppe med deltagelse af medarbejdere fra direktoratet og de lukkede anstalter. Arbejdsgruppen forventes at fremlægge sine synspunkter i løbet af 1979.

Med hensyn til de indsattes forhold har det kunnet konstateres, at antallet af klager til Folketingets Ombudsmand er faldet betragteligt, ligesom antallet af sager, hvor ombudsmanden har fundet anledning til kritik, har vist en klar nedgang.

For personalets vedkommende har man særligt for betjentgruppen, måttet konstatere en betydelig stigning i sygdomsfraværet. Der er mellem ledelsen og organisationerne enighed om, at det mest effektive middel til at imødegå denne meget uheldige udvikling vil være en gennemførelse af det forslag om nedsættelse af pensionsalderen fra 70 til 63 år, som er fremsat over for finansministeriet. Dette forslag er ved beretningsårets udgang fortsat under behandling.

*H.H. Brydensholt
Direktør for kriminalforsorgen*

1. Ændringer i retsregler

Ved lov nr. 243 af 8. juni 1978 – der trådte i kraft den 1. oktober 1978 – blev der gennemført en række ændringer af retsplejeloven, herunder med hensyn til reglerne om behandlingen af varetægtsarrestanter.

I de nye bestemmelser har man begrænset sig til at give regler dels om de spørgsmål, der har relation til selve straffeprocessen, fx om isolation, besøg og brevveksling, dels om enkelte andre spørgsmål, fx om anbringelsessted, udgang og om overførsel til fuldbyrdelsesanstalt under varetægtsfængslingen. Derimod er spørgsmål om varetægtsarrestantens beskæftigelse, adgang til at få indbragt genstande til eget brug, forplejning m.v. henkudt til regulering i administrative bestemmelser.

De administrative bestemmelser er fastsat i justitsministeriets bekendtgørelse nr. 491 af 12. september 1978 om ophold i varetægtsfængsel, suppleret af en række cirkulærer udfærdiget af direktoratet for kriminalforsorgen med hjemmel i bekendtgørelsen, jf. nærmere nedenfor.

Ved udformningen af reglerne har man tilstræbt i videst muligt omfang at skabe ligestilling mellem varetægtsarrestanter og afsonere. Fuld ligestilling har selv sagt ikke kunnet gennemføres, idet bl.a. hensynet til varetægtsfængslingens øjemed, varetægtsarrestantens status som ikke-domfældt («uskyldsmaximen») og den pludselighed, hvormed varetægtsfængslingen typisk iværk-

sættes, har ført til afvigelser og modifikationer i forhold til fuldbyrdelsesreglerne.

I overensstemmelse med hovedsynspunktet er en række cirkulærer på fuldbyrdelsesområdet overført til også at gælde for varetægtsarrestanter. Det drejer sig om reglerne om udstyr af indsatte opholdsrum, udlevering af beklædning, forplejning, dagpenge, organisatoriske former for drøftelser med indsatte, visitation, anvendelse af sikringscelle, anvendelse af håndjern og magtanvendelse.

Om visse spørgsmål er der udarbejdet selvstændige cirkulærer – alle dateret den 13. september 1978. Det drejer sig om følgende:

- Anbringelse af varetægtsarrestanter.
- Adgangen til at anbringe varetægtsarrestanter i enrum.
- Varetægtsarrestanters adgang til at skaffe sig genstande til personligt brug og udstyr af eget opholdsrum, levnedsmidler m.v.
- Varetægtsarrestanters adgang til brevveksling og besøg m.v.
- Udgang til varetægtsarrestanter og
- Anvendelse og fuldbyrdelse af disciplinærstraf over for varetægtsarrestanter og om disciplinærsagers gennemførelse.

Endelig blev der om forskellige andre spørgsmål udfærdiget fælles cirkulærer for fuldbyrdelses- og varetægtsområdet.

Det drejer sig om følgende:

Cirkulære af 13. september 1978 om arbejdstid og arbejdspenge for indsatte, der beskæftiges ved kriminalforsorgens foranstaltning.

Ved cirkulæret – der trådte i stedet for to cirkulærer af 26. juni 1973 om arbejdspenge m.v. til henholdsvis afsøgnere og varetægtsarrestanter – blev der givet adgang til i visse tilfælde at medregne varetægtsopholdet ved beregningen af det beløb, der udbetales fængselsdømte ved løsladelsen.

Cirkulære af 13. september 1978 om offentlighedens adgang til kriminalforsorgens anstalter og arresthusene.

Ved cirkulæret – der trådte i stedet for det tidligere cirkulære af 7. januar 1974 – ophævedes bestemmelsen om, at interview m.v. af indsatte om visse spørgsmål kun måtte finde sted med direktoratets godkendelse. Kompetencen er også i disse tilfælde nu tillagt institutionens leder. Tilsvarende gælder med hensyn til den tidligere bestemmelse, hvorefter det henhørte under direktoratets kompetence at tillade interview m.v. med indsatte, der i arresthus afventer overførsel til fuldbyrdelsesanstalt. For så vidt angår varetægtsarrestanter, kan politiet dog af hensyn til efterforskningen modsætte sig interview m.v.

På fuldbyrdelsesområdet blev der i 1978 fastsat følgende nye regler, der pr. 1. oktober 1978 også kom til at gælde for varetægtsarrestanter:

Cirkulære af 15. marts 1978 om organisatoriske former for drøftelser med indsatte.

Ved dette cirkulære, der afløste justitsministeriets cirkulære af 22. juni 1971, blev reglerne udvidet til også at omfatte indsatte i arresthusene og Københavns fængsler. Det blev samtidig præciseret,

at de institutioner, hvor de indsatte i almindelighed er anbragt i fællesskab, har pligt til at fastsætte nærmere regler for, hvorledes drøftelserne mellem ledelsen og de indsatte skal foregå.

Cirkulære af 21. marts 1978 om visitation af indsatte og deres opholdsrum.

Ved cirkulæret – der trådte i stedet for det tidligere cirkulære af 29. juni 1973 – blev der åbnet mulighed for visitation af breve, som indsatte havde adgang til at sende eller modtage i lukket kuvert. Endvidere blev visse bestemmelser om fremgangsmåden ved beslutningen om og gennemførelse af visitation præciseret, herunder med hensyn til underretning og begrundelse over for den indsatte.

Cirkulære af 23. august 1978 om de indsattes adgang til tandbehandling og tandeftersyn.

Ved dette cirkulære gennemførtes samtidig en halvering af de indsattes egne udgifter til tandbehandling og en lettere adgang til tandlægehjælp, fordi definitionen af en akut tilstand – som behandles vederlagsfrit – blev udvidet. Cirkulæret indeholder også enkelte andre forbedringer i forhold til den hidtidige ordning. Cirkulære af 19. september 1978 om udlevering af beklædning m.v.

Cirkulæret er fortrinsvis en sammenkrivning af en række tidligere udfærdigede bestemmelser.

Cirkulære af 20. september 1978 om lægeundersøgelse ved indsættelse i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene.

Ved cirkulæret ophævedes de hidtidige rutinemæssige undersøgelser, som havde til hovedformål at konstatere behandlingsbehov med hensyn til ikke-smitsomme sygdomme. I stedet blev der indført en ordning, hvorefter alle

indsatte – medmindre opholdet må antages blive af ganske kort varighed – skal møde til konsultation hos institutionens læge og have tilbud om at få foretaget en almindelig lægeundersøgelse. For visse grupper af indsatte skal der dog fortsat foretages rutinemæssig undersøgelse for hepatitis, ligesom der i øvrigt skal foretages de undersøgelser, som i det enkelte tilfælde skønnes påkrævet.

På fuldbyrdelsesområdet blev der i løbet af 1978 i øvrigt fastsat følgende nye bestemmelser:

Cirkulære af 7. marts 1978 om adgangen til fremrykning af løsladelse.

I cirkulæret er fastsat nærmere retningslinier for institutionernes adgang til at fremrykke løsladelsen efter reglerne i fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 25.

Cirkulærskrivelse af 6. september 1978 om løsladelse på prøve af udenlandske indsatte, der efter udståelse af straf skal udvises. I skrivelsen er det tilkendegi-

vet, at udlændinge, der skal udvises, og som i øvrigt vil kunne løslades på prøve efter udståelse af 2/3 af straffen, fremtidigt kan forventes at blive løsladt på prøve i henhold til straffelovens § 38, stk. 2, når 7/12 af straffen er udstået.

I øvrigt henvises til afsnit 9.2., Udenlandske indsatte, der skal udvises efter strafudståelse (side 81).

Cirkulære af 14. september 1978 om adgangen til at anbringe indsatte i enrum.

I cirkulæret, der afløste det tidligere cirkulære af 25. september 1975, blev der alene gennemført enkelte mindre justeringer af opholdsvilkårene for indsatte, der anbringes i enrum.

Ved lov nr. 292 af 8. juni 1978 – der er trådt i kraft den 1. januar 1979 – er der gennemført en række ændringer af kriminallov for Grønland, særligt af reglerne om sanktioner som følge af lovo-vertrædelser. Herom henvises nærmere til kapitel 13, Kriminalforsorgen i Grønland (side 104).

2. Regnskab

Kriminalforsorgens bruttodriftsudgifter androg i finansåret 1977/78 438.628.000 kr. mod 418.730.000 kr. i det foregående finansår, svarende til en stigning på 4,8 procent.

Indtægterne, der hovedsageligt stammer fra beskæftigelsen, androg 63.580.000 kr., således at nettodriftsudgifterne blev 375.048.000 kr. eller en stigning i nettodriftsudgifterne på 2,6 procent.

På udgiftssiden var lønningerne den største post, idet de udgjorde 71,6 procent af bruttodriftsudgifterne (excl.

lønninger til værkpersonalet).

Som i finansåret 1976/77 vedrørte 10 procent af kriminalforsorgens samlede bruttodriftsudgifter den frie kriminalforsorgs afdelinger og institutioner. 76 procent af den frie kriminalforsorgs bruttodriftsudgifter var lønninger til personale. Hertil kommer udgifter til administration.

Der udbetaltes 2.399.000 kr. i forsorgshjælp til indsatte og klienter.

De samlede udgifter til beskæftigelse og erhvervsmæssig uddannelse var 48.295.000 kr.

En plads i et lukket statsfængsel kostede i 1977/78 gennemsnitlig 454 kr. om dagen, i et åbent 264 kr. Billedet viser statsfængslet Møgelvær.

Tabel 2.1. Kriminalforsorgens driftsudgifter i finansåret 1977/78

Working Expenses of the Prison and Probation Service for the financial year 1977/78

	1.000 kr.	%	Heraf den frie kriminalforsorg ²	
			1.000 kr.	% af de samlede udgifter ³
Personalets lønninger (excl. værkpersonale) / <i>Personnel wages (excl. workshop staff)</i>	313.896	71,6	33.191	10,6
Personalets uddannelse / <i>Education of staff</i>	1.522	0,4	...	
Administrationsudgifter, bygningsudgifter m.v. / <i>Administration, maintenance etc.</i>	35.941	8,2	5.324	14,8
Beklædning, vask og personlig hygiejne / <i>Clothing, washing etc.</i>	4.760	1,1	519	10,9
Kost / <i>Food</i>	15.397	3,5	731	4,8
Sygepleje / <i>Nursing</i>	4.068	0,9	63	1,6
Undervisning og fritidsbeskæftigelse / <i>Instruction and leisure-time activities</i>	1.839	0,4	74	4,0
Rejser for indsatte og klienter / <i>Travel expenses</i>	1.555	0,4	249	16,0
Arbejdspenge til indsatte og klienter ¹ / <i>Work payments to inmates, clients</i>	14.761	3,4	261	1,8
Forsorgshjælp til indsatte og klienter / <i>Social welfare assistance</i>	2.399	0,6	1.632	68,0
	396.138		42.044	
Diverse indtægter / <i>Sundry revenue</i>	8.503	13,4	408	4,8
	387.635		41.636	
Beskæftigelse og erhvervsmæssig uddannelse (personale-lønninger, materiale m.v.) excl. arbejdspenge til indsatte / <i>Work and vocational training (staff wages, materials etc.) excl. payments to inmates</i>	42.490	9,7	1.210	2,9
	430.125		42.846	
Indtægter ved beskæftigelsen / <i>Production receipts</i> ...	55.077	86,6	1.385	2,5
Nettoudgifter / <i>Net expenses</i>	375.048		41.461	

1) Incl. arbejdspenge, der normalt konteres under beskæftigelsen (5.805.000 kr.)

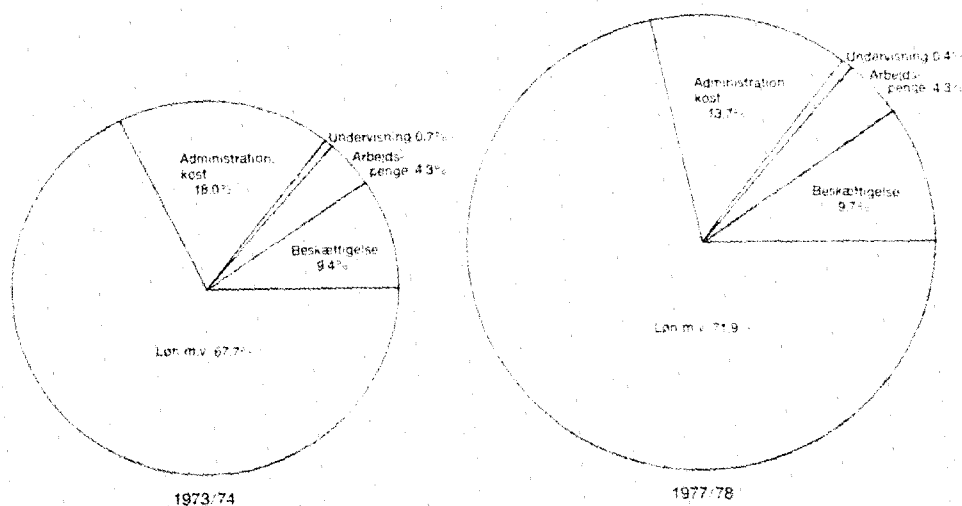
2) *Probation and aftercare.*

3) *% of total expencies.*

Tabel 2.2. Den gennemsnitlige daglige udgift pr. indsat i finansåret 1977/78
Average daily expenses per inmate for the financial year 1977/78

Lukkede institutioner / Closed institutions	454,22 kr.
Åbne institutioner / Open institutions	264,22 kr.
Københavns fængsler / The Copenhagen Prisons	347,33 kr.
Arresthusene i provinsen / Local prisons	217,70 kr.
Kriminalforsorgen i Grønland / The penal institutions of Greenland	367,43 kr.
Gennemsnit for samtlige indsatte / Average for all inmates	311,87 kr.

Figur 2.1. Kriminalforsorgens bruttodriftsudgifter i finansårene 1973/74 og 1977/78
Working Expenses of the Prison and Probation Service for the financial years 1973/74 and 1977/78.

Fra finansåret 1973/74 til finansåret 1977/78 steg kriminalforsorgens bruttodriftsudgifter fra 284,6 mio. kr. til 438,6 mio. kr., eller med 54%, hvilket er illu-

streret i figur 2.1. Af figuren fremgår også, at udgifternes sammensætning på det nærmeste er uændret.

3. Statistik og information

3.1. Statistik og undersøgelser

Direktoratet for kriminalforsorgen har en mindre statistiksektion, der udarbejder statistikker vedrørende indsatte og klienter under den frie kriminalforsorg. Det daglige arbejde varetages af 3 studerende under en fuldmægtigs vejledning.

Sektionen udarbejder periodisk en række statistikker, der udsendes til en større personkreds inden for retssystemet. Statistikkerne omfatter følgende opgørelser:

Oversigt over anstalters og arresthuses belæg. (Opgøres ugentlig).

Opgørelse af afdelingers og anstalters løbende tilsyn samt antal udførte personundersøgelser. (Opgøres månedlig).

Opgørelse af antal beboere m.v. i kriminalforsorgens pensioner. (Opgøres månedlig).

Månedsoversigt over belægget i kriminalforsorgens institutioner samt antal førte løbende tilsyn.

Prøveløsladelser i henhold til straffelovens § 38, stk. 1 og 2, og afslag på prøveløsladelse i henhold til straffelovens § 38, stk. 1. (Opgøres kvartalsvis).

Udgangstilladelser fra kriminalforsorgens anstalter og arresthuse samt den absolutte og procentvise fordeling af antallet af misbrug med og uden kriminalitet. (Opgøres kvartalsvis).

Undvigelses og bortgange fra kriminalforsorgens anstalter og arresthuse. (Opgøres kvartalsvis).

Antallet af afsluttede enrumsanbringel-

ser fordelt efter anstalt, begrundelsen for og længden af enrumsanbringelserne. (Opgøres kvartalsvis).

Oversigt over anbringelse i sikringscelle og lign. samt anvendelse af håndjern. (Opgøres kvartalsvis).

Tabelsæt vedrørende disciplinærstraffe. (Opgøres kvartalsvis).

Antallet af udgangssager, hvor politiet har været hørt om, hvorvidt tilladelse til udgang uden ledsager skal gives, fordelt efter høringssagernes udfald. (Opgøres halvårligt).

Udgangsstatistik fordelt på udgangsformer. (Opgøres halvårligt).

Stofcensusopgørelse af antal stofbrugere i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse pr. 6. september 1978. (Opgøres årligt).

Antallet af udgangstilladelser til orlov i julen 1978 samt konstaterede misbrug. Herudover udarbejder statistiksektionen årligt hovedparten af statistikkerne til årsberetningen.

Direktoratets øvrige kontorer udarbejder interne statistikker til brug for den løbende styring.

Siden 1975 er følgende tabeller ikke offentliggjort. (Nummereringen refererer til tabellerne i årsberetningen 1975).

E.11. Tabeller vedrørende personer, der blev indsat i statsfængsler og Anstalten ved Herstedvester efter dom for overtrædelse af straffeloven m.v.

E.12. Tabeller vedrørende personer, der blev løsladt m.v. fra statsfængsler og særanstalter.

F.1.-F.7. Tabeller med oplysninger om den frie kriminalforsorgs klienter.

F.12. Betingede domme incl. kombinationsdomme med tilsyn.

Ovennævnte tabeller er løbende blevet udarbejdet og vil blive offentliggjort i et særligt tabelbilag.

3.2. Informations- og publikationsvirksomhed

I 1978 blev følgende indstillinger afleveret til direktoratet for kriminalforsorgen:

1 Indstilling vedrørende cirkulærestemmelser m.v. om ophold i varetægt (februar 1978).

Der henvises nærmere til kapitel 1, Ændringer i retsregler (side 22).

2 Kriminalforsorg i Provinsen – indstilling afgivet af den af direktoratet nedsatte arbejdsgruppe vedrørende omstrukturering af forsorgsarbejdet for så vidt angår provinsen (marts 1978). Indstillingen vedrørte den praktiske omfordeling af personale, lokaler og økonomiske ressourcer med henblik på gennemførelse af de fire principper for forsorgsarbejdet, som er omtalt i betænkning nr. 752/1975 Kriminalforsorg-Socialforsorg, navnligt tidligt- og kontinuitetsprincipperne. Se kapitel 12, Forsorgsvirksomheden (side 101). Indstillingen indeholdt herudover bl.a. et forslag til en arbejdsfordeling og kommunikation mellem fængslerne og den frie kriminalforsorgs afdelinger.

3 Indstilling om en eventuel erhvervspraktikordning for skoleelever inden for kriminalforsorgen (juni 1978).

Indstillingen frarådede at gennemføre en erhvervspraktikordning. Arbejdsgruppen fastslog, at både hensynet til de indsatte (og klienterne) og de sik-

kerhedsmæssige hensyn var af en sådan karakter, at en egentlig erhvervspraktikordning ikke burde iværksættes. Gruppen understregede dog pligten til og betydningen af at etablere et tættere samarbejde mellem skoler og kriminalforsorg for derved at øge kendskabet til kriminalitetsproblemer, herunder til kriminalforsorgens arbejde og målsætning, fx ved besøgsordninger, foredrag af medarbejdere og indsatte m.v.

4 Supplerende indstilling fra »Konsulentgruppen vedrørende reglerne om ophold i varetægtsfængsel« (august 1978).

5 Plan for modernisering af arresthuse-
ne (august 1978).

Den i april 1977 nedsatte arbejdsgruppe har – efter at have gennemgået samtlige 45 arresthuse og på stedet drøftet moderniseringsplaner med den stedlige arresthusledelse og personalerepræsentanter – udarbejdet en plan for modernisering for hvert enkelt arresthus. Arbejdsgruppen skulle alene beskæftige sig med arresthusenes fysiske indretning. Der er for hvert arresthus i 15 centrale punkter taget stilling til såvel indsat-tes som ansattes forhold, hvorunder ophold og arbejde i et arresthus skal foregå, når sikkerhedsmæssige og trivselsmæssige hensyn skal tages, samtidigt med, at bygningsmæssige og arbejdsmiljømæssige myndigheds-krav skal tilgodeses. Arbejdsgruppen har beregnet, at en modernisering vil koste ca. 45 mio. kr. (i 1977-priser).

6 Indstilling vedrørende mulighederne for fremrykket løsladelse af udenlandske indsatte, der efter udståelse af straf skal udvises (august 1978).

*En gennemgang af landets 45 arresthuse viste, at en modernisering af samtlige arresthuse vil koste omkring 45 mio. kr.
Fx foreslås i arresthuset i Næstved indretning af egentligt arbejdslokale. Alt arbejde udføres i dag i cellerne.*

Se afsnit 9.2., Udenlandske indsatte, der skal udvises efter strafudståelse (side 81).

7 Indstilling om udnyttelsen af kriminalforsorgens anstaltssystem (oktober 1978).

Den i 1974 nedsatte arbejdsgruppe foreslog, at det hidtidige princip om fordeling til anstalterne efter kriminel belastning erstattes af et princip, hvorefter anbringelsen af fængselsdømte mænd som hovedregel skal ske i overensstemmelse med et geogra-

fisk nærhedsprincip, d.v.s. at strafudståelsen skal ske i den anstalt, der ligger nærmest den dømtes bopæl. På grund af anstalternes skæve placering i forhold til befolkningens fordeling kan nærhedsprincippet dog ikke fuldt ud opfyldes. Endvidere indeholder indstillingen en forudsætning om gruppeopdeling af belægget, baseret på den forventede faktiske opholdstid, samt en forventet ændring af forsorgsstrukturen fra begyndelsen af 1979. Kvinder med behov for psyki-

atrisk assistance foreslås anbragt i Anstalten ved Herstedvester, og af hensyn til nærhedsprincippet gennemførelse foreslås udlændinge uden bopælsmæssig tilknytning til landet anbragt i Horsens/Nyborg, i stedet for som hidtil i statsfængslet i Vridsløselille. Endelig indeholder indstillingen forslag om nye regler vedrørende tilsigelse af domfældte. Arbejdsgruppens forslag til nye administrative bestemmelser er gennemført med ikrafttræden i begyndelsen af 1979.

Endvidere blev der udgivet to publikationer i beretningsåret:

Kriminalforsorgen 1977 og
Forskningsrapport nr. 8:

Bjørn E. Holstein og F.B. Skadhauges rapport 3 vedrørende uddannelses- og/eller beskæftigelsesplanerne omkring statsfængslerne i Nyborg og på Søbysøgård – Skadhaug-planen. Udgivet af justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsgruppe.

4. Internationalt samarbejde

4.1. Seminarer, udvalg m.v.

I lighed med tidligere år deltog Danmark også i beretningsåret i det internationale kriminologiske og kriminalpolitiske samarbejde gennem F.N., Europarådet (European Committee on Crime Problems) og forskellige andre internationale organisationer.

I 1978 afholdtes følgende kongresser, seminarer og møder med deltagelse af repræsentanter for kriminalforsorgen i Danmark:

En international konference om fængselsmedicin, afholdt i Dijon, hvori overlæge C. Stuij, Københavns fængsler, deltog.

En drøftelse om »Criminal Justice Information System«, afholdt i Haag, hvori deltog fængselsinspektør Erik Andersen, statsfængslet i Ringe.

International Seminar and Conference, afholdt i the University of Reading, hvori undervisningskonsulent Henning Jørgensen deltog.

Et seminar om »Undervisning og oplæring i fængsel«, afholdt af Kirke- og undervisningsdepartementet og Justitsdepartementet i Norge, hvori deltog undervisningskonsulent Henning Jørgensen.

En konference for NAFF-sekretærer, afholdt i Sverige, hvori deltog fængselsforvalter V. Hylleborg, statsfængslet i Nyborg, forsorgsleder S. Heden Andersen, statsfængslet på Søbysøgård og fængselsforvalter E. Jungsgaard, statsfængslet i Ringe.

Landsmøde i Norges Vernesamband, hvori deltog kontorchef J. Johnsen.

Et seminar arrangeret af Fångvårdsavdelningen i Helsingfors vedr. fængselsbesøgsordninger, hvori deltog fængselsinspektør Erik Christensen, statsfængslet ved Horserød og fængselspræst Bent Ølgaard, statsfængslet i Vridsløselille.

9. nordiske seminar over emnet »Kriminalvårdsarbetets förveckligande inom ramen för den moderna kriminalpolitiken«, afholdt i Finland, hvori deltog afdelingsleder Mogens Elmquist, 2. afd., afdelingsleder Vibeke Thors, Bornholms afd., afdelingsleder Karl Guldaager, Nykøbing F. afd., forsorgsleder John Kromann-Pedersen, statsfængslet i Ringe, forsorgsassistent Inge Lykke Larsen, Fyns afd., forsorgsassistent Ulla Moustgaard, 2. afd. og forsorgsfuldmægtig Kirsten Thingsgaard, Århus afd.

13. nordiske konference om alkoholisme, afholdt i Danmark, hvori deltog forsorgsfuldmægtig Vagn Rydbjerg, statsfængslet v. Nr. Snede, forsorgsassistent Anne Birgitte Feldbro, ungdomspensionen Engelsborg og forsorgsassistent Ove Bæk Nielsen, Viborg afd.

Nordisk fængselspræstekursus, afholdt i Sverige, hvori deltog samtlige de under kriminalforsorgen ansatte præster.

Et seminar, afholdt af Europarådet i Stockholm over emnet »Cooperation between prison and probation administrations and local authorities«. I dette

seminar skulle forsorgskonsulent Agnes Haulrig have deltaget, men blev forhindret, hvorfor ingen deltagelse fra kriminalforsorgen i Danmark.

Et seminar, afholdt af Europarådet i Athen over emnet »The treatment of post-adolescents and young adults«. I dette seminar deltog kontorchef J. Johnsen.

I den europæiske udveksling har der fra kriminalforsorgen deltaget 3 medarbejdere: fængselsinspektør Lars Nielsen, Anstalten ved Herstedvester, til England, fængselslærer Kaj Raundrup Jensen, statsfængslet i Vridsløselille, til England og fængselsoverbetjent Uno Wolf, statsfængslet i Horsens, til Holland.

Fængselsinspektør Erik Andersen har i 1978 foretaget en studietur til U.S.A. og direktør H.H. Brydensholt samt fængselsinspektør Ole Ingstrup har foretaget studierejser til U.S.A. og Canada.

4.2. Studierejser og besøg fra udlandet
Kriminalforsorgen modtog i 1978 besøgende fra de øvrige nordiske lande og herudover fra Australien, Belgien, Canada, England, Holland, Indien, Japan,

Kenya, New Zealand, Pakistan, Schweiz, Tanzania, Tyskland, U.S.A. og Ægypten.

4.3. Samarbejde om straffuldbyrdelse

Der henvises indledningsvis til side 49-52 i årsberetningen for 1974, idet der med hensyn til de nordiske lande ikke er sket ændringer af regler eller praksis. Ikke-nordiske statsborgere har i medfør af den europæiske konvention om straffedommes internationale retsvirkninger også mulighed for at udstå deres straf i hjemlandet. Denne konvention, der trådte i kraft den 26. juli 1974, er nu foruden af Danmark - ratificeret af følgende lande: Cypren, Norge, Sverige og Tyrkiet. Tilsvarende kan overførsel til hjemlandet til strafudståelse ske i medfør af den dansk-spanske traktat, der trådte i kraft i april 1973, og efter aftaler mellem landene om enkelttilfælde i medfør af lov af 23. december 1970 om fuldbyrdelse af europæiske straffedomme.

Det kan endelig nævnes, at man i Europarådet er gået i gang med arbejdet på at skabe en universel ramme for overførselsordninger.

5. Personale

5.1. Personalet ved kriminalforsorgens afdelinger og pensioner

I forbindelse med gennemførelsen af loven om statens overtagelse af tilsynet med betinget dømte m.v. (integrationsloven – nr. 114 af 28. februar 1973) blev det tilkendegivet, at der straks skulle ske en relativ styrkelse af dette område for at skabe forudsætninger for at udføre et tilfredsstillende arbejde efter de hidtidige retningslinier. I overensstemmelse hermed gennemførtes i løbet af 1974 og 1975 en personaleudvidelse med 64 stillinger, tidsbegrænset indtil udgangen af 1978. I efteråret 1978 blev disse stillinger konverteret til faste stillinger, hvilket hænger sammen med den strukturiomlægning inden for den frie kriminalforsorg, der iværksattes i begyndelsen af 1979, og som yderligere medfører, at et antal forsorgsmedarbejdere og kontorfunktionærer overføres fra anstalterne til den frie kriminalforsorg.

Strukturiomlægningen er nærmere beskrevet i kapitel 12, Forsorgsvirksomheden (side 101).

Personaleforøgelsen fremgår til dels af figur 5.1., der sammenligner personalestyrken i den frie kriminalforsorg i august 1974 og marts 1978. I figuren er deltidsansat personale med mindre end 21 timers ugentlig tjeneste medregnet som halve heltidsmedarbejdere. Som det ses af figuren, er fordelingen inden for personalegrupperne – forsorgsper-

sonale, kontorpersonale m.v. – stort set uændret.

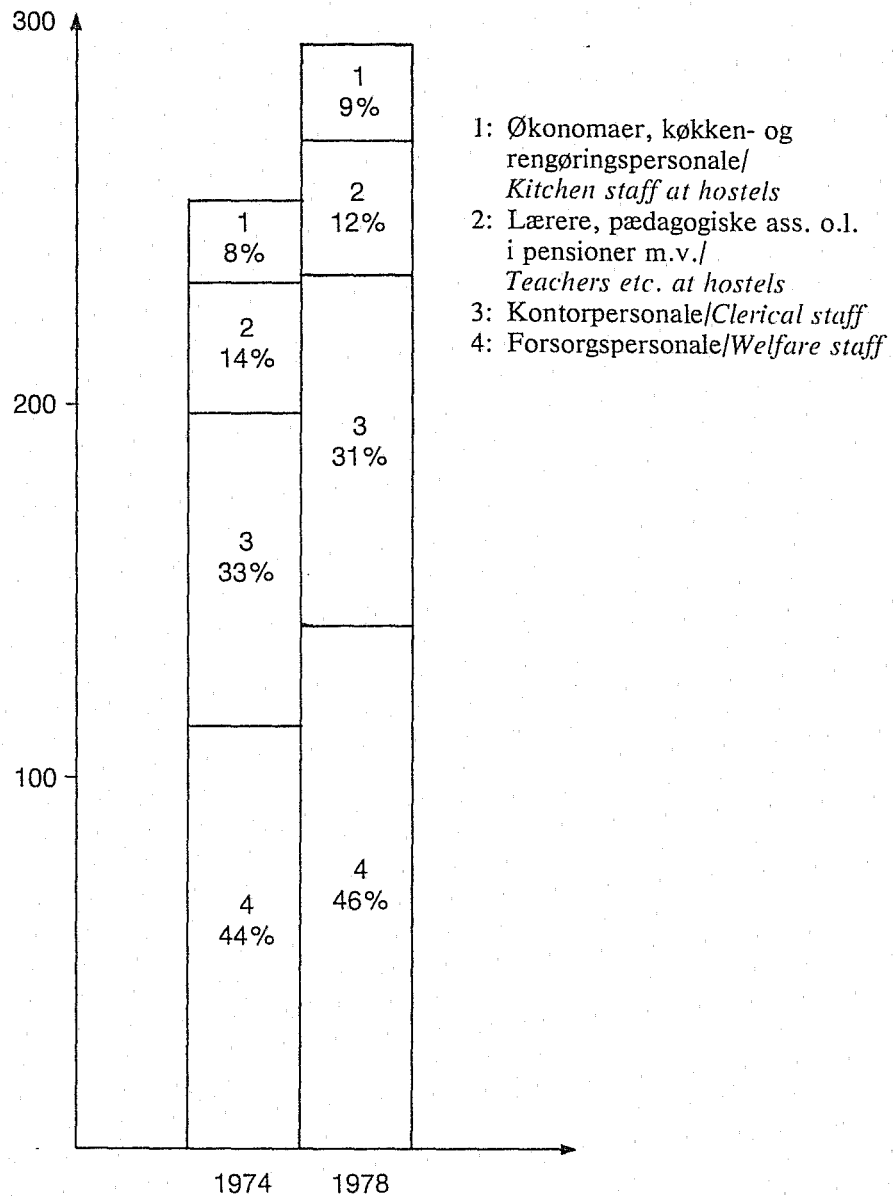
5.2. Personalet ved kriminalforsorgens anstalter og arresthuse

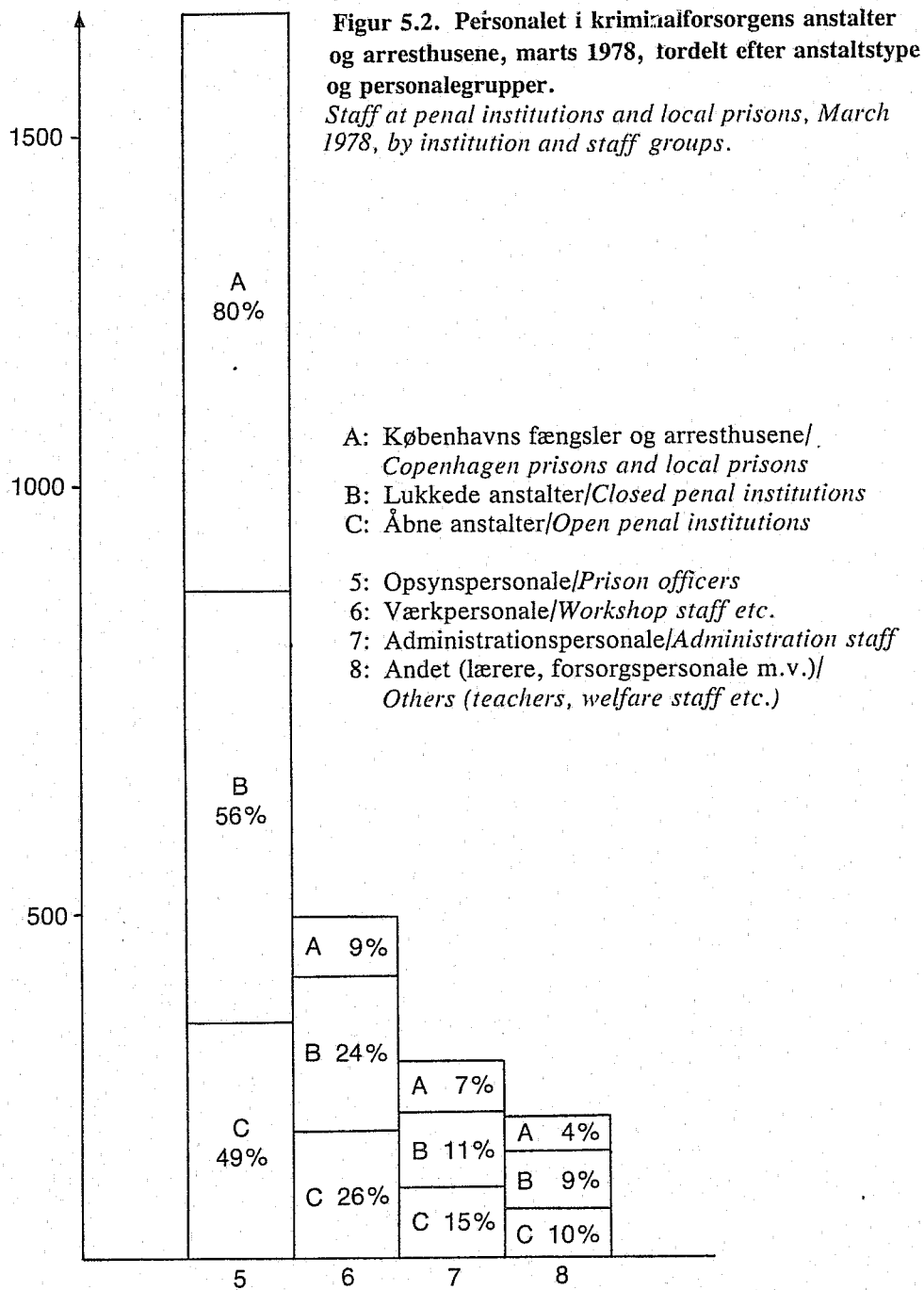
Om udviklingen inden for personalet henvises til artiklen i kapitel 15, »Nogle hovedpunkter i de senere års personaleudvikling inden for kriminalforsorgen«, (side 143).

Nedenfor bringes nogle oversigter over personalets sammensætning på grundlag af tabellerne i sidste års beretning (1977, side 25–28). I figur 5.2. er personalet pr. 31. marts 1978 i anstalter og arresthuse (i alt 2636 med mere end 20 timers ugentlig tjeneste) opdelt i grupperne opsynspersonale (64%), værkpersonale (18%), administrationspersonale (11%) samt andet (8%), der omfatter helsepersonale, lærere, gejstligt personale og forsorgspersonale. Figuren er opdelt i Københavns fængsler og arresthusene (med i alt 1122 ansatte), de lukkede anstalter (926 ansatte) samt de åbne anstalter (681 ansatte). Som det ses, er der ikke stor forskel på personalets sammensætning i fuldbyrdelsesanstalterne, hvad enten de er åbne eller lukkede.

Figur 5.1. Personalet i den frie kriminalforsorgs afdelinger og pensioner m.v. 1974 og 1978, fordelt efter personalegrupper.

Staff at the local offices and institutions (hostels) of the probation and after-care service, 1974 and 1978, by staff groups.

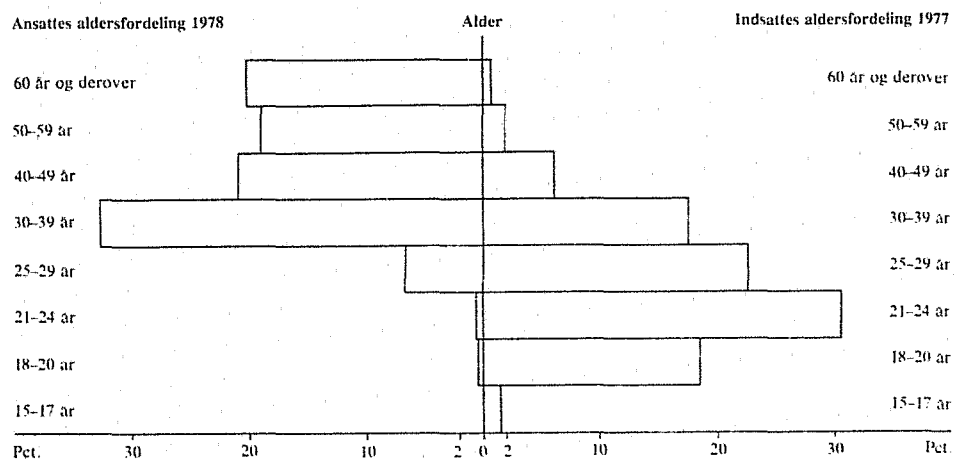
Derimod er der forskel på personalets antal set i relation til antallet af indsatte, jfr. tabel 5.1. Samlet er der ca. 1 ansat pr. indsat, men ikke inden for alle anstaltstyper. I de åbne anstalter er forholdet ca. $\frac{3}{4}$ ansat pr. indsat, mens der i lukkede anstalter er ca. $1\frac{1}{2}$ ansat pr. indsat.

Som det fremgår af den nævnte artikel i kapitel 15, er personalets alderssammensætning meget skæv. Dette giver vanskeligheder i form af tilrettelæggelse af nattjeneste, øget sygelighed m.v., men også i relation til de indsatte, der gennemgående er unge, kan opstå problemer. Ansattes og indsattes aldersfordeling fremgår af figur 5.3.

Tabel 5.1. Antal ansatte pr. 100 indsatte i 1978

	Åbne anst.	Lukke- de anst.	I alt
Gennemsnitlig dgl. belæg	903	644	1547
Helsepersonale	2	4	3
Lærere	3	5	3
Gejstlig personale	0	0	0
Forsorgspersonale	3	4	3
Værkpersonale	20	34	26
Opsynspersonale	37	80	55
Administrationspersonale	11	16	13
Total 1978	76	143	103

Figur 5.3. Indsattes og ansattes aldersfordeling 1977/78

Ca. 2/3 af personalet i anstalter og arresthuse er opsynspersonale. I de lukkede anstalter – her statsfængslet i Nyborg – er der rundt regnet 1½ ansat pr. indsat.

5.2.1. Nyantaget personale

I 1978 blev der antaget 189 fængselsbetjente på prøve, 9 værk mestre på prøve og 13 værk mestre/enhedsfunktionærer på prøve.

5.3. Kriminalforsorgens personaleskole
Kriminalforsorgens personaleskole ligger i umiddelbar nærhed af statsfængslet i Vridsløselille i Albertslund, hvor skolen råder over tre træpavilloner med bl.a. fem klasseværelser samt en tidligere tjenestebolig, der er udnyttet til kantine og administration.

De i slutningen af 1975 erhvervede lokaler i statsfængslet ved Horserød, der

også omfatter en pavillon med 22 værelser til indkvartering, har været stærkt benyttet og har betydet en væsentlig udvidelse af skolens muligheder. Man har i 1978 fuldført omfattende forbedringer af sovepavillonen.

Det faste personale på skolen består af en fængselsinspektør, en undervisningsleder, to fængselslærere samt en overvagtimester, en overassistent og tre assistenter, de to på deltid. Derudover har skolen i undervisningsmæssig henseende bygget på en lang række timelærere og foredragsholdere. Der har i beretningsåret været afholdt følgende kurser:

Grunduddannelsen af fængselsbetjente, værk mestre og enhedsfunktionærer
Grunduddannelsen omfatter nu to kurser: Et 20-ugers, der gennemføres i prøvetiden og et 10-ugers, der gennemgås inden udløbet af 4. tjenesteår.

Grundkursus-I

I 1978 har der været gennemført to kurser af fem måneders varighed, hver med 17 elever.

I Grundkursus-I indgår AVG (Alment Voksenpædagogisk Grundkursus), første del med 90 timer. Undervisningen på Grundkursus-I omfatter ialt 602 timer i henhold til nedenstående oversigt.

Fag	Antal timer
Kriminologi/kriminalret/ kriminalretspleje	72
Fængselslære	72
Voksenpædagogik	90
Samfundsorientering	54
Tjenestemandslære	26
Sundhedstjeneste/medicingivning ..	30
Rapport/sikkerhedslære	36
Selvforsvar	30
Sociallære	54
Tilvalgsfag (engelsk/maskinskrivning/dansk)	30
Indrullering	30
Foredrag/ekskursioner og udstationering	78
	602

Grundkursus-II

Denne del af grunduddannelsen påbegyndtes 1. januar 1977 og er på 300 timer – af hvilke de 90 udgøres af AVG, trin II, der gennemføres separat ca. 1½ år efter Grundkursus-I, og et 7-ugers kursus på (min.) 210 timer. Der gennemførtes i 1978 fem 7-ugers kurser med ialt 85 elever fra Grundkursus-I i 1974 og 1975.

Der gennemførtes ialt ni AVG-II kurser med elever fra Grundkursus-I årgang 1973, 1974 og 1977, suppleret med enkelte elever fra årgang 1971/72.

Emnerne på de nævnte 7-ugers kurser har været:

Fag	Antal timer
Kriminalpolitik	33
Sociallære	30
Tilvalgsfag (engelsk eller maskinskrivning)	28
Samarbejdsudvalg	12
Indrullering	12
Organisationsudvikling	12
Særlige emner:	
Arbejdet i et arresthus	6
Politiets opgaver	6
Dommerens rolle	6
Psykiatri	6
Tjenestemandslære (ajourføring)	30
Diverse foredrag	20
Institutionsbesøg	20
Modtagelse, afslutning, specialtimer	13
	210

Ændret uddannelse for basispersonale

Den i marts 1977 nedsatte arbejdsgruppe, der skulle udarbejde forslag til udbygning af etatsuddannelsen af det uniformerede basispersonale, blev færdig med arbejdet i december 1978 og har afleveret sin indstilling i januar 1979. De mange nyantagelser i 1978 gav gruppens arbejde et nyt perspektiv og nødvendiggjorde forslag om overgangsordninger.

Supplerende kurser m.v.

Personaleskolen har i 1978 fortsat den supplerende undervisning for samtlige personalegrupper med følgende kurser: Specialkursus for samtlige gartner-værkmestre.

3 sikkerhedskurser i samarbejde med Arbejderbeskyttelsesfonden.
 Specialkursus for samtlige landbrugsværkmestre.
 Specialkursus i samarbejdsstræning, kommunikation m.v. for en autonom enhed fra Anstalten ved Herstedvester.
 2 specialkurser for arrestforvarere i bl.a. korrespondanceteknik, nye varetægtsregler, papirgangen m.v.
 2 kurser for samarbejdsudvalgene i statsfængslet i Vridsløselille og statsfængslet i Nyborg.
 2 kurser for samarbejdsudvalgene i 19 arresthuse.
 4 kurser for tjenestelisteførerne ved anstalter og arresthuse.
 4 kurser vedr. strukturændringen i statsfængslet i Vridsløselille.
 Kursus for fængselsforvaltere.
 Gruppedynamisk kursus for personalet ved »Lynetten«.
 Kursus for maskinmestre.
 Kursus for ledende bygningsværkmestre.
 Kursus for fængselssygeplejersker.
 Kursus vedr. papirgangsgruppens indstilling.
 Kursus for distriktskontorernes personale.
 Kursus i anvendelse af kriminologisk forskning.

Kursus for ledende overvagtimestre.
 2 tværfaglige kurser i samarbejdsstræning m.v. (de såkaldte modulkurser).
 Kursus for afdelingsledere, forstandere og forsorgsledere i lederfunktioner m.v.
 Kursus i samarbejdsstræning m.v. for Anstalten ved Herstedvester.
 Kursus for »rejseholdet ved arresthusene«.
 Kursus for samarbejdsudvalget på Københavns fængsler.
 Kursus for personalet fra ungdomspensionen og døgnfunktionen »Skibet« og kriminalforsorgens 2. afd. om døgnfunktionens indhold m.v.
 Endvidere har personaleskolen afholdt et nordisk seminar for ledende fængselspersonale fra de nordiske lande. Temaet for seminaret var: »Gennem beskrivelse og analyse af den praktiske gennemførelse af frihedsberøvelsen at komme til større klarhed over behandlingsideologiens indhold.«
 I skolens sproglaboratorium gives der undervisning i engelsk for værkmestre, opsyns- og administrationspersonale fra de omliggende anstalter. Der har i beretningsåret været 42 elever, der fik undervisning én gang om ugen.
 Personaleskolen har ialt i beretningsåret afholdt kurser i 11.173 kursusdage.

6. Kapacitet, belæg og klientmasse

6.1. Afdelinger

Som det fremgår af tabel 6.1., har antallet af tilsyn vist en faldende tendens i året 1978, og at denne tendens fortsæt-

ter en udvikling, som i hvert fald går tilbage til 1975, viser tallene under »Index« i samme skema.

Tabel 6.1. Antallet af tilsyn i 1978 opgjort ved månedens begyndelse.

Number of probationers and parolees under supervision in 1978 as at the end of the month.

	Tilsyn ført af kriminal- forsorgens afd. ¹	Tilsyn ført af kriminal- forsorgens anst. ²	Total	Index (1975 = 100)			
	1978			1975	1976	1977	1978
Januar	4006	34	4040	100	95	82	74
Februar	3955	35	3990	100	95	80	73
Marts	3921	31	3952	100	93	79	72
April	3959	34	3993	100	94	79	73
Maj	3905	32	3937	100	92	78	72
Juni	3910	27	3937	100	91	77	71
Juli	3918	41	3959	100	91	76	72
August	3924	33	3957	100	91	77	73
September	3888	33	3921	100	90	76	72
Oktober	3898	38	3936	100	89	77	75
November	3817	38	3855	100	86	76	73
December	3790	37	3827	100	86	77	73

1) Under supervision by the local offices.

2) Under supervision by penal institutions.

En væsentlig årsag til nedgangen i antallet af tilsyn er, at tilsynsperioderne gennemsnitligt er blevet stadig kortere siden begyndelsen af dette årti. I 1973 var tilsynstiden ved de betingede domme således i 64% af tilfældene 2 år og derover, medens den tilsvarende andel i 1974 udgjorde 49% og i 1976 30%. I af-
førelser om prøveløsladelse og betinget

benådning blev der i 1973 fastsat tilsyn på 2 år og derover i 41% af tilfældene, medens den tilsvarende andel i 1976 udgjorde 10% og i 1977 5%.

Afkortningen af tilsynsperioderne betyder imidlertid ikke en tilsvarende nedgang i antallet af forsorgsmæssige aktiviteter i forbindelse med det enkelte tilsyn, idet erfaringen viser, at det i al-

mindelighed er i den første del af tilsynstiden, klienten har det største behov for assistance af forsorgsmæssig karakter. Dertil kommer, at der i de senere år er sket en forøgelse af det forsorgsarbejde, der udføres for personer på frivilligt grundlag. Disse klienter, hvoraf nogle i længere perioder har regelmæssig kontakt med medarbejdere fra kriminalforsorgens afdelinger, medens andre henvender sig i specielle situationer, hvor de har brug for hjælp, er personer, der

1. har en verserende sag, uden at der skal foretages personundersøgelse,
2. har modtaget et tiltalefrafald eller en betinget dom uden vilkår om tilsyn,
3. er udgået af tilsyn,
4. er blevet idømt en ubetinget frihedsstraf men endnu ikke har påbegyndt afsoningen af denne, eller
5. er blevet prøveløsladt uden vilkår om tilsyn eller er blevet løsladt efter udståelse af fuld straffetid.

Af en undersøgelse, der registrerede aktiviteterne i kriminalforsorgens afdelinger i perioden 3. oktober – 25. de-

cember 1977, fremgår at samtlige afdelinger i den nævnte periode modtog i alt 7712 besøg på kontoret af klienter, og heraf blev 1158 besøg aflagt af frivillige klienter, hvilket er 15% af alle klientbesøgene. Desværre findes der ikke til sammenligning en tilsvarende undersøgelse fra et tidligere tidspunkt, men det er en almindelig opfattelse, at en stadig større del af de forsorgsmæssige aktiviteter koncentrerer om de frivillige klienter.

Den her skitserede udvikling bort fra de tvangsmæssige foranstaltninger er i god overensstemmelse med den i dag udbredte opfattelse, at man opnår de bedste resultater i socialt arbejde, når man bygger på klientens frivillige samarbejde – en opfattelse, som også er kommet til udtryk i betænkning nr. 752/1975 Kriminalforsorg–Socialforsorg, afgivet af det af justitsministeriet nedsatte planlægningsudvalg vedrørende forsorgsarbejdet inden for kriminalforsorgen.

Tabel 6.2. Løbende tilsyn i den frie kriminalforsorg den 6. december 1978
Number of persons currently under supervision by the probation and aftercare service as at December 1978.

	Abs.	Pct.	Index (1974 = 100)				
			1974	1975	1976	1977	1978
Retsplejelovens § 723 ¹	46	1,2	100	125	121	146	164
Betinget dømte med tilsyn ²	2412	63,6	100	101	85	77	78
Prøveløsladte ³	857	22,6	100	103	82	65	42
Betinget benådede ⁴	30	0,8	100	108	136	156	77
Straffelovens § 68 ⁵	292	7,7	100	104	110	106	114
Andet/Others	153	4,0	100	88	149	283	43
Total	3790	99,9	100	102	87	78	74

1) Conditional withdrawal of charge.

2) Probationers.

3) Parolees

4) Conditionally pardoned.

5) Supervision according to section 68 of the Criminal Code.

Tabel 6.2. viser, hvordan de tilsyn, som blev ført af afdelingerne den 6. december 1978, fordelte sig på forskellige afgørelser. Endvidere vises forholdet mellem disse tal og de tilsvarende tal i samme måned i de foregående 4 år. Og så her ser man en faldende tendens siden 1975.

28 procent af samtlige den frie kriminalforsorgs tilsyn (1977: 31 procent) varetages af de københavnske afdelinger. Antallet af kontortilsyn, d.v.s. tilsyn varetaget af en sagsbehandler i krimi-

nalforsorgen, udgør 45 procent mod 42 procent i 1977 og 38 i 1976.

En anden af afdelingernes væsentlige opgaver er udførelse af personundersøgelser i medfør af retsplejelovens § 808 vedrørende personer, der er sigtet i en straffesag. En sådan undersøgelse skal i almindelighed foretages, når der kan blive spørgsmål om anvendelse af betinget dom, tiltalefrafald på andre vilkår end vedtagelse af bøde og betaling af erstatning, eller retsfølger, der træder i stedet for straf. Undersøgelsens hovedformål er at tilvejebringe de oplysninger om sigtedes personlige og sociale forhold, som kan være af betydning for afgørelsen af sanktionsspørgsmålet, men herudover tjener den det formål at blive brugt som social anamnese i forsorgsarbejdet.

Til brug for undersøgelsen anvendes et særligt skema med plads til oplysninger om følgende:

1. Tidligere lovovertrædelser, 2. Forældre, 3. Søskende, 4. Opvækst og forhold i hjemmet, 5. Familieforhold, 6. Boligforhold, 7. Helbredstilstand, 8. Mental tilstand, 9. Uddannelse og erhvervsforløb, 10. Erhvervsønsker og arbejdsmuligheder, 11. Økonomiske forhold, 12. Fritidsanvendelse og omgangskreds, 13. Udtalelser, 14. Resume og konklusion. I konklusionen fremsættes en indstilling vedrørende sanktionsform, og en opgørelse fra 1977 viser, at undersøgelsens indstilling blev fulgt i 70% af tilfældene.

Grundlaget for undersøgelsen er først og fremmest sigtedes egne oplysninger, som dog som regel kan suppleres med udtalelser fra forskellige andre, som f.eks. skoler, socialforvaltninger og andre offentlige institutioner, samt – med sigtedes samtykke – pårørende, tidlige-

Tabel 6.3. Antallet af tilsyn og kontortilsyn d. 6. december 1978.

Number of probationers and parolees as at December 6, 1978.

	Antal tilsyn	Heraf kontor- tilsyn	(Pro- cent)
1. afd.	108	100	92,6
2. afd.	126	112	88,9
3. afd.	118	102	86,4
4. afd. ..	104	81	77,9
5. afd.	109	90	82,6
6. afd.	112	106	94,6
7. afd.	123	104	84,6
7. afd. filial ..	63	55	87,3
8. afd.	97	83	85,6
9. afd.	106	76	71,7
Roskilde	128	67	52,3
Hillerød	236	117	49,6
Holbæk	218	18	8,3
Ålborg	215	33	15,3
Århus	444	139	31,3
Randers	116	17	14,7
Holstebro	112	16	14,3
Viborg	124	22	17,7
Esbjerg	158	145	91,8
Kolding	185	16	8,6
Horsens	74	17	23,0
Haderslev	192	47	24,5
Fyn	305	41	13,4
Nykøbing F.	177	46	26,0
Bornholm	40	40	100
Total	3790	1690	44,6

re arbejdsgivere, praktiserende læger, sygehuse og andre behandlingsinstitutioner. Såfremt sigtede ikke samtykker i, at der rettes henvendelse til privatpersoner, kan dette kun ske, hvis retten finder det af væsentlig betydning for sagens afgørelse og ved kendelse træffer bestemmelse herom.

Det er politiet i den politikreds, hvor sagen behandles, der fremsender sagsakter til kriminalforsorgen med anmodning om personundersøgelse, ofte på egen foranledning, men i en del tilfælde på rettens eller forsvarerens initiativ. Undersøgelsen foretages i almindelighed af den afdeling af kriminalforsorgen, inden for hvis område sigtede har ophold, og samme afdeling tilbyder den klient, der er genstand for undersøgelse, forsorgsmæssig assistance.

Tabel 6.4. Antal personundersøgelser (§ 808) udført i 1978.

Number of social enquiry reports made out in 1978.

Centralkontoret (1.-9. afdeling)	580
Bornholm	21
Esbjerg	89
Fyn	160
Haderslev	125
Hillerød	186
Holbæk	143
Holstebro	93
Kolding	127
Nykøbing F.	112
Roskilde	64
Viborg	94
Ålborg	242
Århus	347
Randers	97
Total 1978	2511
total 1977	2633
total 1976	2509
total 1975	2959
total 1974	2866

Tabel 6.4. viser fordelingen af undersøgelser på afdelingerne i 1978 samt taltallene for hvert år i perioden 1974-1978. Det skal bemærkes, at det i skemaet nævnte centralkontor nu er erstattet af 9 storkøbenhavnske afdelinger, men at det ikke har været praktisk muligt at opsplitte tallet på de i hovedstadsområdet i 1978 udførte undersøgelser på de enkelte afdelinger.

Se i øvrigt afsnit 14.4., Den frie kriminalforsorgs organisation (side 136).

6.2. Pensioner m.v.

Kriminalforsorgen driver en række institutioner, hvor der fortrinsvis optages klienter under tilsyn, men også personer, der under afsoning af frihedsstraf udstationeres, samt klienter, der ikke er under tilsyn. Forinden en klient optages, skal institutionen i almindelighed have mulighed for at gennemse tilsynsjournaler m.v., ligesom det i en del tilfælde må anses for hensigtsmæssigt, at klienten får lejlighed til at besøge den pågældende institution. Der lægges vægt på, at klienten opfatter anbringelsen som et tilbud og ikke som en tvang. Under opholdet på institutionen varetages tilsynsfunktionen af denne eller af den afdeling, som har foranlediget anbringelse på institutionen.

Institutionerne har en samlet kapacitet på ca. 160 klientpladser, der er fordelt på følgende måde:

Ungdomspension »Brøndbyhus«,
Brøndby Strand.

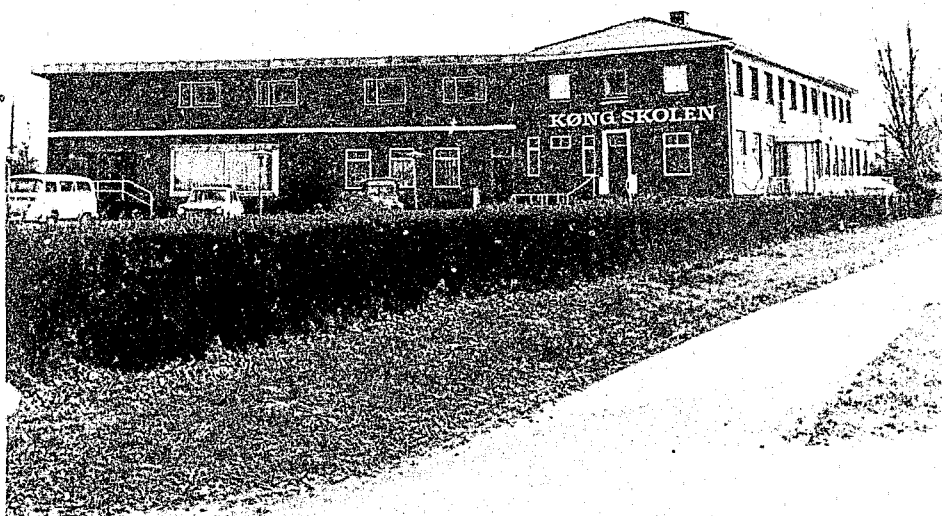
Ungdomspensionen har plads til 20 mænd og kvinder, hovedsagelig i alderen 18-30 år. 2 pladser anvendes til akutte anbringelser.

Ungdomspension »Engelsborg«, Lyngby.

Ungdomspensionen har ca. 20 pladser, hvoraf 5 er forbeholdt kvinder, og 2 anvendes til akutte anbringelser. Det forudsættes, at beboerne søger arbejde uden for pensionen, men i begrænset omfang kan arbejdsløse klienter beskæftiges på institutionen med rengøring, reparationsarbejde, havearbejde m.v.

Pensionen på »Holsbjergvej«, København.

Pensionen har plads til 17 mænd. Den administreres fra Anstalten ved Herstedvester og optager udelukkende personer, der under udståelse af frihedsstraf udstationeres, såvel fra Herstedvester som fra det øvrige anstaltssystem.

Køng Skolen syd for Næstved har plads til 17 beboere. Klienterne beskæftiges ved skolegang og praktiske arbejdsopgaver.

Køng Skolen, Lundby (15 km syd for Næstved)

Institutionen har plads til 17 beboere af begge køn, og der optages tidligere stofmisbrugere i alderen 18-25 år. Ho-

vedformålet er ved skolegang og praktiske arbejdsopgaver at sætte beboerne igang, således at de får mulighed for at vælge en tilværelse, alt efter evner og behov.

Behandlingsinstitutionen »Lynetten«, Refshalevej, København.
Institutionen, der er nedtrapningssted for stofmisbrugere af begge køn, har plads til 10 personer, og opholdet er beregnet til 4–6 uger. Under opholdet må beboerne ikke modtage gæster og kun forlade institutionen med en af medarbejderne. Der er pligt til at deltage i forskellige aktiviteter i dagtimerne.

Optagelseshjemmet »Lyng«, Stakroge (30 km syd for Herning).
Optagelseshjemmet råder over 34 enkeltværelser samt nogle 3-mandsværelser og har plads til ca. 40 mænd. Hjemmet modtager såvel betinget dømte som tidligere afsonere, herunder en del endeligt løsladte. Flertallet af de optagne er alkoholister, kronisk kriminelle eller på anden måde svært asociale. De fleste af de klienter, der anbringes på optagelseshjemmet, er ved anbringelsen subsistensløse. Anbringelsen sker ofte som led i den ambulante alkoholistbehandling med det formål at standse drikkeriet, bringe ham under ordnede forhold og genoptage en antabusbehandling. De optagne har arbejdspligt og beskæftiges ved landbrugs- og skovarbejde (hjemmet har et jordtilliggende på ca. 400 t land), ved rengørings- og køkkenarbejde eller ved vedligeholdelse af bygninger og terræn.

Ungdomspensionen »Skejby«, Århus.
Pensionen rummer 22 enkeltværelser og 2 dobbeltværelser og modtager kvinder og mænd, hovedsagelig i alderen 18–30 år. Omkring halvdelen af værelserne er tildelt ikke-klienter som led i et løbende eksperiment med at blande klienter med ikke-kriminelle unge mennesker. Som et væsentligt led i institutionens ekspe-

riment er indført en udstationeringsordning (til familiepleje, kollektiver, kollegier m.v.), hvor en tæt kontakt til pensionen bevares. Ungdomspensionen må således opfattes som et center, der råder over en række forskelligartede aktiviteter med mulighed for et særligt nuanceret behandlingstilbud.

Ungdomspensionen og døgnfunktionen »Skibet«, Frederiksholms Kanal, København.

Institutionen har plads til 11 beboere af begge køn. 1 plads er forbeholdt akutte anbringelser. Formålet med anbringelsen er at sikre klienterne i en ventetid og søge at motivere dem for den plan, der skal være lagt inden anbringelsen. Endvidere fungerer institutionen som døgnfunktion for Københavns-området.

Ungdomspensionen »Sporskiftet«, Esbjerg.

Ungdomspensionen har plads til 10 beboere af begge køn, fortrinsvis i alderen 18–30 år. For stofmisbrugere er det en

Tabel 6.5. Belægget i pensionerne m.v. ved månedens begyndelse 1978.

	Antal klienter
Januar	116
Februar	119
Marts	130
April	121
Maj	116
Juni	116
Juli	108
August	103
September	125
Oktober	113
November	114
December	113

betingelse, at de er stoffrie under opholdet. Det forudsættes, at beboerne så vidt muligt er beskæftiget uden for institutionen.

Belægget i institutionerne i begyndelsen af hver måned fremgår af tabel 6.5., og det gennemsnitlige, daglige belæg af klienter var i 1978 116, eller ca. 70% af kapaciteten.

6.3. Københavns fængsler og arresthuse

6.3.1. Kapacitet

Kapaciteten i provinsens 45 arresthuse udgjorde ved udgangen af 1978 i alt 1041

pladser, med under 10 pladser i de mindste arresthuse, stigende til 70 i det største. Kapacitetens fordeling efter arresthusenes opførelsesår fremgår af tabel 6.7., og fordelingen på de enkelte arresthuse fremgår af tabel 16.11. (side 161).

Kapaciteten i Københavns fængsler var ved beretningsårets slutning 642. Københavns fængsler fungerer som arresthus i det storkøbenhavnske område, men er organisatorisk opbygget som en anstalt.

Det er dog ikke hele kapaciteten i Københavns fængsler, der anvendes til al-

Vestre fængsel er en del af Københavns fængsler, der fungerer som arresthus i det storkøbenhavnske område.

mindelig belægning. Hertil anvendes alene Vestre fængsel med en kapacitet på normalt 443, samt Blegdamsvejens fængsel, der afhængig af behovet forudsættes at lukke helt eller åbne halve eller hele afdelinger, med en samlet kapacitet på 92 pladser. Med hele Blegdamsvejens fængsel i brug råder Københavns fængsler således over i alt 535 pladser. Hertil kommer Vestre hospital, der fungerer som egentligt hospital under kriminalforsorgen, Nytorvs fængsel, der anvendes til retsfremstilling o.lign., aldrig til overnatning, samt Politigårdens fængsel, der anvendes til modtagelse, fremstillinger i dommervagten eller undersøgelseskamrene, detention o.lign. Se i øvrigt tabel 16.1. (side 149).

6.3.2. Belæg

Der blev i 1978 indsat 23.236 personer i arresthusene og 7759 i Københavns fængsler. Dette antal viser ikke nøjagtigt, hvor mange forskellige personer, der blev indsat, idet den samme person kan være talt med flere gange, først som varetægtsfængslet og dernæst som indsat til udståelse af en frihedsstraf, ligesom en person kan være indsat flere gange det samme år.

Der sad i 1978 i gennemsnit 861 personer i arresthusene, hvilket er en stigning i forhold til 1977 på ca. 14%.

I Københavns fængsler var det gennemsnitlige daglige belæg i 1978 546 eller en stigning i forhold til 1977 på ca. 20%. Disse stigninger i belægget i forhold til

Tabel 6.6. Det gennemsnitlige daglige belæg i 1978 i arresthusene og Københavns fængsler.

Daily average population in 1978 in local prisons and Copenhagen prisons.

	Arresthusene		Københavns fængsler		Total	Index (1976 = 100)		
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder		1976	1977	1978
Varetægt og anholdelse ¹	390	12	377	29	808	100	90	116
Detention ²	10	—	5	2	17	100	106	94
Udståelse af fængsel ³	90	2	30	3	125	100	116	112
Forvaring ⁴	—	—	—	—	—	—	—	—
Udståelse af hæfte ⁵	244	5	9	0	258	100	100	103
Udståelse af bøder med hæfte ⁶ ..	32	0	10	1	43	100	128	148
Udståelse af underholdsbidrag ⁷ ..	—	—	0	—	0	—	—	—
Udståelse af tvangsbøder ⁸	—	—	—	—	—	—	—	—
Afventning af pladsledighed i statsfængsel ⁹	69	1	69	5	144	100	91	104
Frihedsberøvelse i henhold til fremmedlovgivningen ¹⁰	2	0	6	—	8	100	89	89
Andet/Others	3	0	—	—	3	100	700	300
Total	840	20	506	40	1406	100	96	110

1) Remand and arrested.

2) Detained, breaches of police regulations.

3) Imprisonment.

4) »Detention«.

5) Lenient imprisonment.

6) Fine defaulters.

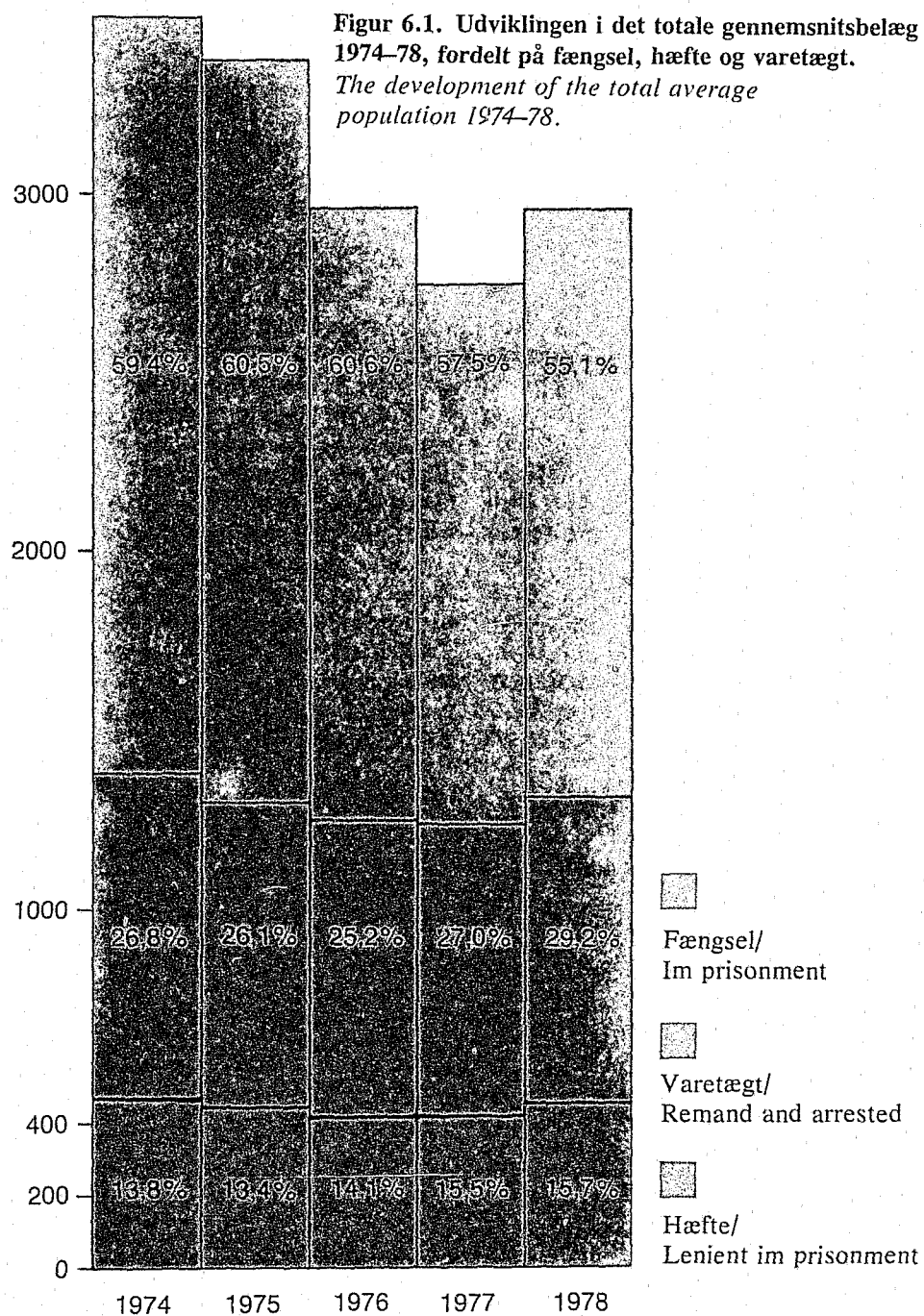
7) Imprisonment for non-payment of alimony.

8) Compulsory fines.

9) Awaiting transfer to State prisons.

10) Detained according to the Aliens Act.

Figur 6.1. Udviklingen i det totale gennemsnitsbelæg
1974-78, fordelt på fængsel, hæfte og varetægt.
*The development of the total average
population 1974-78.*

1977 i arresthusene og Københavns fængsler er større end den samlede belægsstigning (fra 2.747 i 1977 til 2.954 i 1978 eller en stigning på ca. 8%), men som det fremgår af figur 6.1. sammenholdt med tabel 6.9., er stigningen da også især sket i antallet af varetægtsfængslede og særligt inden for Københavnsområdet. Fra ca. 1. oktober 1978 faldt antallet af varetægtsfængslede dog drastisk, se figur 6.2. – den 1. oktober 1978 trådte nye regler om anholdelse og varetægtsfængsling i kraft, jfr. nærmere kapitel 1, Ændringer i retsregler (side 22).

De varetægtsfængslede (og anholdte) udgør langt den største del af det gennemsnitlige daglige belæg i arresthusene og Københavns fængsler: ca. 58%, mens personer, der udstod hæftestraf, udgjorde ca. 18%, der næsten alle afsonede i provinsens arresthuse.

Kvindernes andel af det samlede gennemsnitlige daglige belæg i arresthusene og Københavns fængsler var i 1978 ca. 4%.

Se tabellerne 6.6. og 16.3. (side 153).

6.4. Anstalterne

6.4.1. Kapacitet

Ved udgangen af 1978 rådede kriminalforsorgen over 1700 anstaltspladser, heraf ca. 60% i åbne statsfængsler. I forhold til samme tidspunkt året før er der tale om et fald på 42 pladser eller ca. 2%.

Kapaciteten i de lukkede statsfængsler består – bortset fra statsfængslet i Ringe – overvejende af bygninger fra før 1930, mens samtlige åbne statsfængsler stammer fra perioden herefter.

Kriminalforsorgens samlede kapacitet udgjorde ved slutningen af 1978 3383 pladser, fordelt med ca. 20% i Københavns fængsler, 30% i provinsarresthusene, 20% i de lukkede anstalter og 30% i de åbne statsfængsler. De enkelte anstalters kapacitet ved beretningsårets slutning fremgår af tabel 16.1. (side 149).

Totalkapaciteten i anstalter og arresthuse fordelt efter opførelsesår viser, at ca. 40% er opført før år 1900, mens ca. 25% er opført efter 1945.

Tabel 6.7. Kapaciteten i anstalter og arresthuse pr. 31. december 1978 fordelt efter opførelsesår.

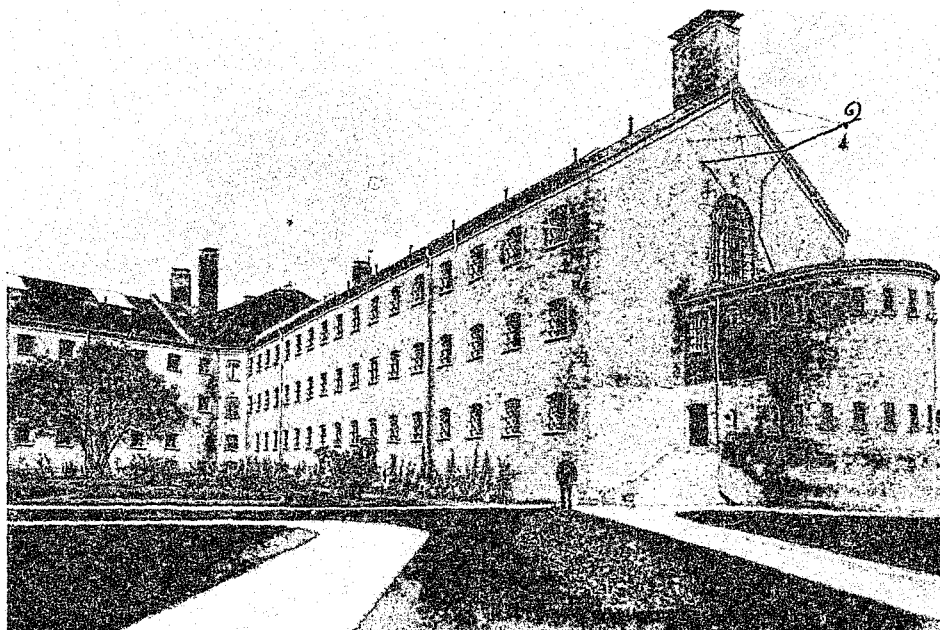
Capacity in penal institutions and local prisons December 31, 1978, distributed by year of erection.

	før 1900	1900– 1929	1930– 1944	1945– 1978	Total	Index (1975 = 100)			
						1975	1976	1977	1978
Lukkede anstalter ¹	341	175	73	87	696	100	83	80	76
Åbne anstalter ²	–	–	346	658	1004	100	98	86	85
Københavns fængsler	549	93	–	–	642	100	103	96	96
Arresthusene ³	431	477	17	116	1041	100	98	96	96
Total	1321	745	456	861	3383	100	96	89	88

1) Closed penal institutions.

2) Open penal institutions.

3) Local prisons.

Knap halvdelen af samtlige pladser i fængsler og arresthuse er opført før år 1900. Statsfængslet i Vridsløselille er taget i brug i 1859.

6.4.2. Belæg

Der blev i 1978 indsat 3189 personer i statsfængslerne efter dom til fængselsstraf, 3495 efter dom til hæftestraf, 3

efter dom til forvaring og 4 for overtrædelse af vilkår for prøveløsladelse. Indsættelserne i de enkelte anstalter fremgår af tabel 16.2. (side 150).

Tabel 6.8. Det gennemsnitlige daglige belæg i 1978 i anstalterne (excl. Københavns fængsler).

Daily average population in 1978 in penal institutions excl. Copenhagen prisons.

	Lukkede anstalter ¹		Åbne anstalter ²		Abs.	Total		
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder		Index (1976=100)	1976	1977
Varetagt og anholdelse ³	10	—	—	—	10	100	75	63
Udståelse af fængsel ⁴	609	7	701	19	1336	100	88	89
Forvaring ⁵	18	—	—	—	18	100	105	95
Udståelse af hæfte ⁶	—	—	171	10	181	100	110	113
Udståelse af bøder m. hæfte ⁷	—	—	1	1	2	100	67	67
Total	637	7	873	30	1547	100	90	91

1) Closed institutions.

2) Open institutions.

3) Remand and arrested.

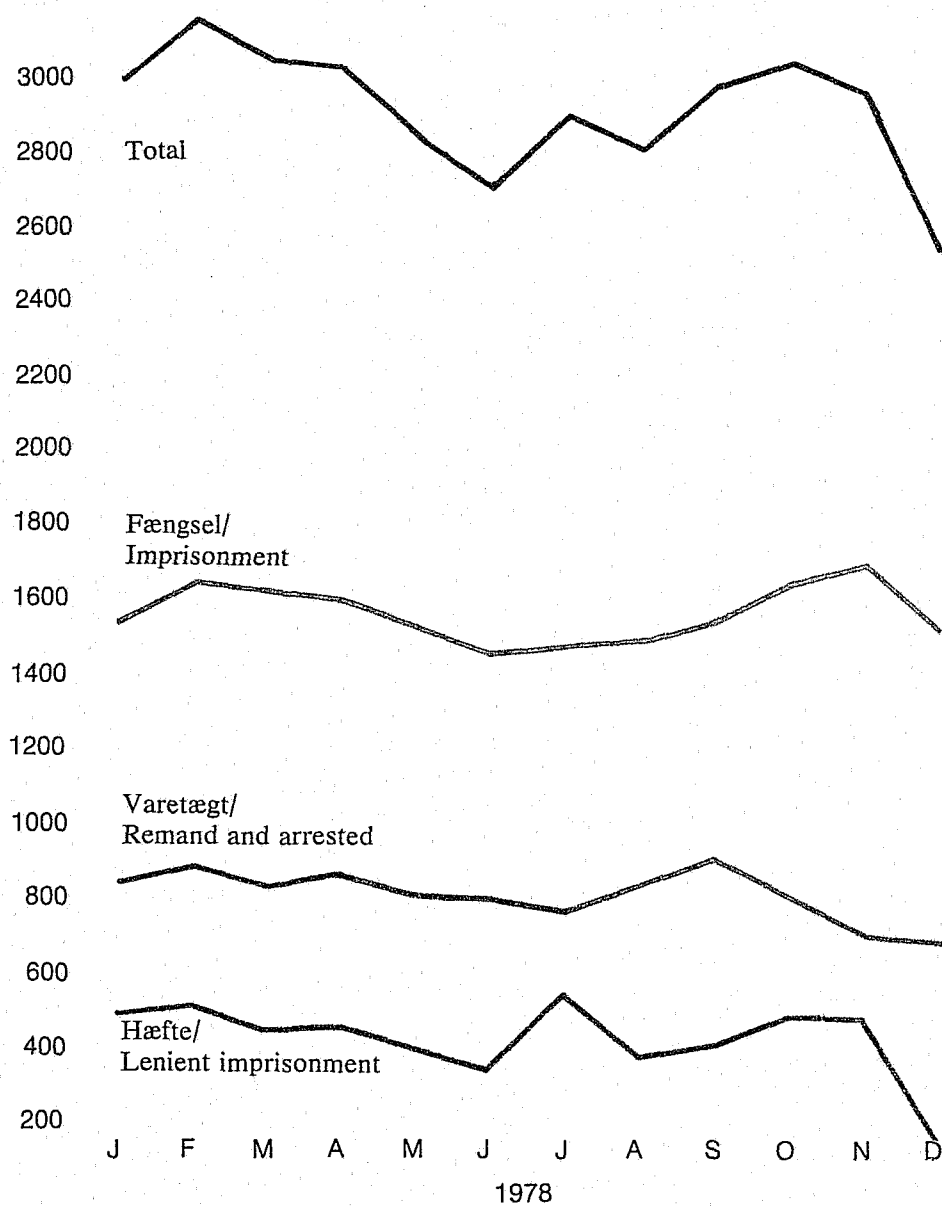
4) Imprisonment.

5) Detention

6) Lenient imprisonment.

7) Fine defaulters.

Figur 6.2. Det gennemsnitlige daglige belæg, opgjort månedsvis, fordelt på hæfte, varetægt, fængsel og total. 1978.
The daily average population 1978.

Tabel 6.9. Udviklingen i det gennemsnitlige daglige belæg 1974-78, fordelt på anstaltstype. Index.

	(1974 Abs.)	1974 = 100	1975	1976	1977	1978	(1978 Abs.)
Københavns fængsler	(560)	100	96	86	81	98	(546)
Arresthusene	(990)	100	94	78	76	87	(861)
Lukkede anstalter	(818)	100	101	93	84	79	(644)
Åbne anstalter	(1121)	100	97	84	76	81	(903)
Total	(3489)	100	97	85	79	85	(2954)

I 1978 sad der i gennemsnit hver dag 1547 personer i fuldbyrdelsesanstalterne, heraf 1336, der udstod fængselsstraf, 181, der udstod hæftestraf, og 18, der udstod forvaring. Disse tal svarer til tallene for 1977, men der er i årets løb sket en mindre forskydning fra lukket til åben anstalt.

Det totale gennemsnitlige daglige belæg

i anstalter og arresthuse var i 1978 2954, hvilket er en stigning i forhold til 1977 på ca. 8%. Stigningen hidrører næsten udelukkende fra varetægtsområdet.

Belægget i anstalter og arresthuse er ikke jævnt fordelt over året, jfr. figur 6.2. Belægget er højest i efterårs- og vintermånederne – hæftebelægget tillige i juli måned – lavest i forårmånederne.

7. Klienter under tilsyn

7.1. Grunden til kriminalforsorgskontakt

I 1977 modtog kriminalforsorgen i frihed i alt 3887 personer med vilkår om tilsyn, hvoraf dog en mindre del blev ført af anstalterne. Et sådant vilkår kan knyttes til en række forskellige afgørelser, som her kort skal omtales:

1. *Betinget dom med udsat straffuldbrydelse* indebærer, at retten ved domsafsigelsen fastsætter en tidsbestemt straf, men samtidig bestemmer, at fuldbyrdelsen af denne straf udsættes i en periode (prøvetiden), som i almindelighed ikke kan overstige 3 år, og at straffen bortfalder, såfremt den dømte ikke begår strafbart forhold i prøvetiden samt overholder eventuelle tillægsvilkår. Hovedvilkåret (kravet om straffrihed i en prøvetid) er obligatorisk, mens dette ikke gælder tillægsvilkårene (vilkår om tilsyn og forskellige særvilkår som f.eks. vilkår om afvænningsbehandling for alkoholmisbrug). Tillægsvilkårene fastsættes for et bestemt tidsrum, som ikke kan overstige prøvetidens længde.
2. *Betinget dom med udsat straffastsettelse* adskiller sig fra 1. ved, at det er selve spørgsmålet om straffastsettelse der udsættes og bortfalder efter en prøvetid.
3. *Kombinationsdom* kombinerer en ubetinget frihedsstraf med en betinget dom, idet retten fastsætter en straf, hvoraf en del, dog højst 3 må-

neder, skal fuldbyrdes, medens resten gøres betinget efter samme retningslinjer som nævnt under 1. Også bødestraf kan kombineres med betinget dom.

4. *Tiltalefrafald*. I et sådant kan der fastsættes samme vilkår som i betingede domme, såfremt sigtede i retten har afgivet en uforbeholden tilståelse, hvis rigtighed bestyrkes ved de i øvrigt foreliggende omstændigheder.
5. *Betinget benådning og strafudsættelse*. Benådning af en domfældt kan gøres betinget af, at den pågældende er straffri i en periode og eventuelt undergiver sig et eller flere tillægsvilkår. Tilsvarende vilkår kan fastsættes som betingelse for udsættelse af en straf.
6. *Tilsyn i medfør af straffelovens § 68* adskiller sig fra tilsyn i forbindelse med andre afgørelser ved at være tidsubestemt. Det er en af de foranstaltninger, som retten kan træffe bestemmelse om at anvende over for tiltalte, der frifindes for straf i medfør af straffelovens § 16 (p.g.a. sindssygdom eller åndssvaghed m.v.) og over for personer, der omfattes af straffelovens § 69, stk. 1 (p.g.a. mangelfuld udvikling, svækkelse eller forstyrrelse af de psykiske funktioner). Der kan også knyttes særvilkår til et § 68-tilsyn. Et sådant tilsyn er i øvrigt ofte en del af en foranstaltning, som først og frem-

Af de klienter, der modtages under tilsyn i den frie kriminalforsorg - i 1977 lige ved 4000 - er ca. 40% løsladt på prøve fra fængsel.

mest indebærer behandling på og tilsyn af et hospital for sindslidende.

7. *Prøveløsladelse og betinget benådning fra fængsel.* Løsladelse på prøve finder i almindelighed først sted, når to tredjedele af straffetiden, dog mindst 4 måneder, er udstået, men kan ske tidligere, når særlige omstændigheder taler derfor, og den

dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 4 måneder. Hovedvilkåret om prøvetid er obligatorisk ved prøveløsladelse. Tilægsvilkår *kan* fastsættes. Personer, der er benådet fra fængsel, registreres i tabel 7.1. sammen med prøveløsladelserne, som udgør langt den største del af det samlede antal.

Tabel 7.1. Tilgangen af tilsynsklienter til kriminalforsorgen i 1977 fordelt på køn og klientgrupper.

New clients under supervision by the probation and after-care service in 1977, by sex and client groups.

	Mænd		Kvinder		Total	
	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.
Betinget dom, udsat straffuldbyrdelse ¹	1008	28,0	101	35,3	1109	28,5
Betinget dom, udsat straffastsættelse ²	688	19,1	108	37,8	796	20,5
Kombinationsdom ³	313	8,7	20	7,0	333	8,6
Tiltalefrafald, rpl's § 723 ⁴	34	0,9	5	1,7	39	1,0
Betinget benådning og strafudsættelse ⁵	23	0,6	6	2,1	29	0,7
§ 68-tilsyn ⁶	93	2,6	8	2,8	101	2,6
Prøveløsladelser og betinget benådning fra fængsler ⁷	1442	40,0	38	13,3	1480	38,1
Total	3601	99,9	286	100,0	3887	100,0

1) *Suspended sentence, enforcement of determined penalty suspended.*

2) *Suspended sentence, no penalty determined.*

3) *Suspended sentence, combination of 1) and 2).*

4) *Withdrawal of charge in pursuance of section 723 of the Administration of Justice Act.*

5) *Conditional pardon and postponement of enforcement.*

6) *Under supervision in pursuance of section 68 of the Criminal Code.*

7) *Parolees and offenders conditionally pardoned from penal institutions.*

Tabel 7.1. omfatter kun de afgørelser inden for de her omtalte kategorier, hvor der er vilkår om tilsyn af kriminalforsorgen. Det fremgår ikke, i hvilket omfang der yderligere er knyttet særvilkår til afgørelserne.

Tilsynsvirksomheden omtales nærmere i afsnit 6.1., Kapacitet, belæg og klientmasse, Afdelinger (side 41).

8. Indsatte i anstalter og arresthuse

8.1. Kriminalitet, straf og baggrund

Oplysningerne om de personer, der i 1977 blev indsat i statsfængslerne efter dom for overtrædelse af straffeloven m.v., vil blive bragt i et særligt skrift. Se nærmere afsnit 3.1., Statistik og undersøgelser (side 28). I dette afsnit gives derfor alene en kort gennemgang af hovedtallene vedrørende de indsatte i 1977, baseret på følgende opdeling:

- 1 Straflængde,
- 2 kriminalitetens art, og
- 3 de indsattes baggrund.

Det skal præciseres, at oplysningerne i det følgende alene vedrører personer, der i 1977 (de tilsvarende oplysninger

for 1978 forelå ikke ved redaktionen) indsattes i *statsfængsler* (herunder Anstalten ved Herstedvester, men ikke Københavns fængsler eller arresthusene) på grundlag af *dom* (ikke fx en justitsministeriel resolution om genindsættelse) for overtrædelse af *straffeloven* m.v. (ikke overtrædelse af særlovgivningen).

8.1.1. Straffens art og længde

Af tabel 8.1. fremgår, at der i 1977 blev indsat 2612 personer for overtrædelse af straffeloven m.v. i kriminalforsorgens anstalter.

170 eller 6% af samtlige var idømt hæf-

Tabel 8.1. Indsættelser i kriminalforsorgens anstalter (excl. Københavns fængsler) i 1977 efter dom for overtrædelse af straffeloven m.v., fordelt efter længden af den idømte sanktion.

Receptions in penal institutions (excl. Copenhagen prisons) in 1977 for violation of the Criminal Code etc., by length of sentence.

Idømt sanktion/Sentence	Abs.	Pct.
Hæfte/Lenient imprisonment	170	6,0
Fængsel i under 3 mdr./Imprisonment for less than 3 months	739	28,3
Fængsel i/Imprisonment for 3-4 mdr.	143	5,5
Fængsel i/Imprisonment for 4-6 mdr.	327	12,5
Fængsel i/Imprisonment for 6-9 mdr.	361	13,8
Fængsel i/Imprisonment for 9-12 mdr.	384	14,7
Fængsel i/Imprisonment for 1-2 år/years	339	13,0
Fængsel i/Imprisonment for 2-4 år	119	4,5
Fængsel i/Imprisonment for 4-8 år	20	0,8
Fængsel i/Imprisonment for 8-12 år	2	0,1
Fængsel i/Imprisonment for 12-16 år	3	0,1
Fængsel på livstid/Life imprisonment	3	0,1
Forvaring/Detention (indeterminate)	2	0,1
Uoplyst/No information	-	-
Total	2612	100,0

testraf (for overtrædelse af straffeloven), medens 2 personer var idømt forvaring. Af de 2440, der blev idømt fængselsstraf, havde 80% en dom på 12 måneders fængsel eller derunder. 85% af indsatte med domme på 6 måneder og derover løslades på prøve, når 2/3 af straffen er udstået (jfr. afsnit 8.5.), og når det herudover tages i betragtning, at der i dommen sker fradrag for forudgå-

ende varetægtsfængsling, bliver de indsatte faktiske opholdstid i fuldbyrdesanstalterne gennemgående af relativ kort varighed.

8.1.2. Lovovertrædelsens art

Ejendomsforbrydelserne er fortsat den dominerende lovovertrædelse blandt de indsatte (68%). Af tabel 8.2. fremgår imidlertid, at der i de senere år er sket en

Tabel 8.2. Indsættelser i kriminalforsorgens anstalter (excl. Københavns fængsler) i 1977 efter dom for overtrædelse af straffeloven m.v., fordelt efter lovovertrædelsens art.

Receptions in penal institutions (excl. Copenhagen prisons) in 1977 for violation of the Criminal Code etc., by type of offence.

	Abs.	Pct.	Index (1974 = 100)			
			1974	1975	1976	1977
Sædelighedsforbrydelser ¹	93	3,6	100	91	109	95
Voldsforbrydelser ²	568	21,7	100	121	139	151
Ejendomsforbrydelser ³	1777	68,0	100	92	78	75
Andre forbrydelser ⁴	174	6,7	100	89	108	98
Uoplyst/No information	—	—	—	—	—	—
Total	2612	100,0	100	95	88	86
Heraf kvinder	55	2,1	100	90	77	60

1) *Sexual offences.*

2) *Violence against the person.*

3) *Offences against property (theft, fraud, forgery etc.).*

4) *Other offences.*

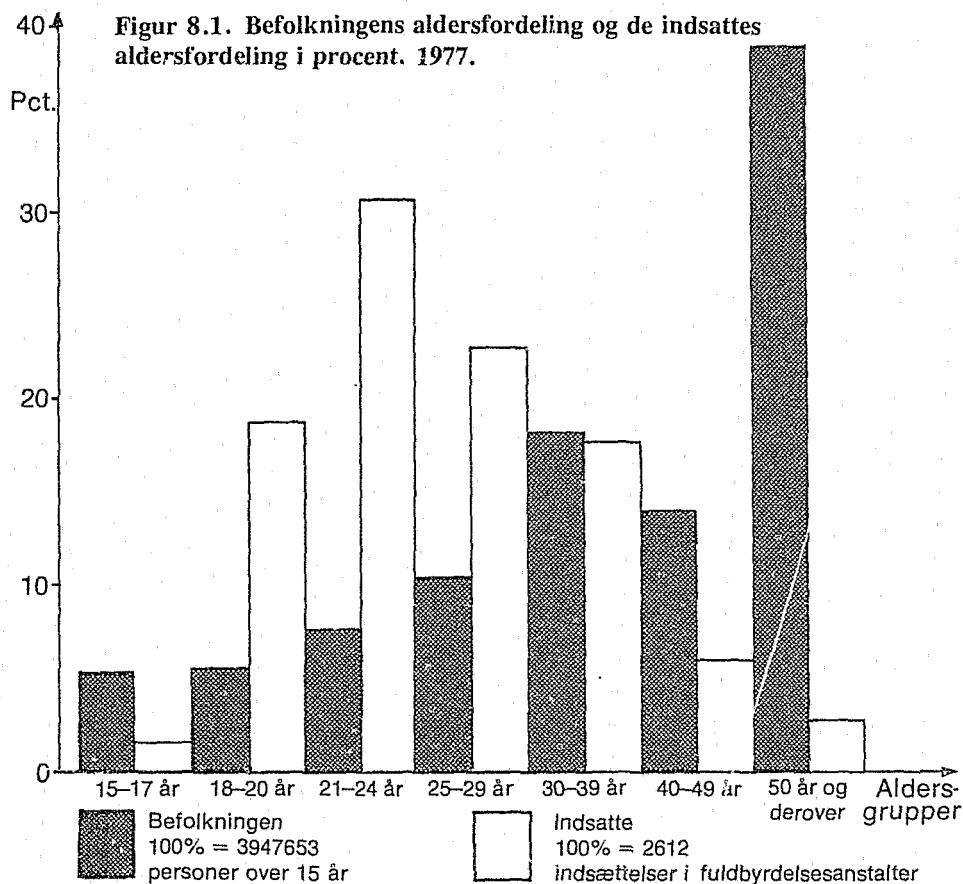
forskydning mellem forbrydelseskategorierne. Både i 1974 og i 1977 var ca. 90% dømt for ejendoms- eller voldsforbrydelser, men ejendomsforbrydernes andel faldt fra 1974 til 1977 fra ca. 78% til 68%, medens voldsforbrydernes andel steg tilsvarende fra ca. 12% til ca. 22%. Dette skal ses i sammenhæng med det stadige fald, der er sket i indsættelserne i perioden.

8.1.3. De indsatte baggrund

Personelle faktorer: De indsatte aldersfordeling må ses på baggrund af al-

dersfordelingen i den almindelige befolkning. Figur 8.1. viser, at aldersfordelingen for de indsatte afviger væsentligt fra gennemsnitsbefolkningens. Medens 74% af de indsatte er mellem 15 og 30 år, udgør denne aldersgruppe i befolkningen 29%.

Det store flertal af de indsatte – 97,9% – er mænd (tabel 8.3.). De indsatte (fangesamfundets) køns- og aldersfordeling ændres kun ubetydeligt over en kortere tidsperiode. Dog fremgår det af tabel 8.2., at der er en tendens til, at andelen af kvinder er faldet stærkere siden 1974

Tabel 8.3. Indsættelser i kriminalforsorgens anstalter (excl. Københavns fængsler) i 1977 efter dom for overtrædelse af straffeloven m.v., fordelt efter alder og køn.
Receptions in penal institutions (excl. Copenhagen prisons) in 1977 for violation of the Criminal Code etc., by age and sex.

	Mænd/Men		Kvinder/Women		Total	
	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.
15-17 år/Years	42	1,6	1	1,8	43	1,6
18-20 år	480	18,8	9	16,4	489	18,7
21-24 år	778	30,4	20	36,4	798	30,6
25-29 år	580	22,7	12	21,8	592	22,7
30-39 år	454	17,8	8	14,5	462	17,7
40-49 år	155	6,1	4	7,3	159	6,1
50 år og derover	68	2,7	1	1,8	69	2,6
Total	2557	100,1	55	100,0	2612	100,0

Indsættelser i kriminalforsorgens anstalter (excl. Københavns fængsler) i 1977 efter dom for overtrædelse af straffeloven m.v., fordelt efter civilstand og skolegang, særskilt for alder og køn.

1977	Alder ved dom i 1. instans																Tilsammen					
	15-17 år		18-20 år		21-24 år		25-29 år		30-39 år		40-49 år		50-59 år		60 år og derover		Mænd		Kvinder		Md.-kv.	
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Civilstand	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Ugift	40	1	467	6	686	12	375	3	121	1	32	—	9	—	2	—	1732	67,7	23	41,8	1755	67,2
Gift	1	—	8	2	49	6	93	3	114	4	46	1	14	—	7	—	332	12,9	16	29,1	348	13,3
Enkestand	—	—	1	—	2	—	5	—	13	1	7	—	3	—	1	—	32	1,3	1	1,8	33	1,3
Separeret e. fraskilt ...	—	—	1	1	33	2	102	6	198	2	70	3	25	—	5	1	434	17,0	15	27,3	449	17,2
Uoplyst	1	—	3	—	8	—	5	—	8	—	—	—	2	—	—	—	27	1,1	—	—	27	1,0
Total	42	1	480	9	778	20	580	12	454	8	155	4	53	—	15	1	2557	100,0	55	100,0	2612	100,0

1977	Alder ved dom i 1. instans																Tilsammen					
	15-17 år		18-20 år		21-24 år		25-29 år		30-39 år		40-49 år		50-59 år		60 år og derover		Mænd		Kvinder		Md.-kv.	
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Skolegang																						
Folkeskole u. afg.eks. .	33	1	407	8	634	14	467	6	371	6	128	4	38	—	10	1	2088	816	40	72,7	2128	81,5
Folkeskole u. afg.eks. + suppl. uddannelse ..	6	—	41	—	79	2	50	5	39	1	8	—	5	—	1	—	229	8,9	8	14,6	237	9,1
Folkeskole m. afg.eks. .	1	—	18	1	32	4	42	1	27	1	10	—	6	—	1	—	137	5,4	7	12,7	144	5,5
Højere uddannelse	—	—	1	—	9	—	3	—	7	—	6	—	1	—	3	—	32	1,3	—	—	32	1,2
Anden skolegang	1	—	11	—	15	—	7	—	3	—	3	—	—	—	—	—	40	1,6	—	—	40	1,5
Uoplyst	1	—	2	—	9	—	9	—	7	—	—	—	3	—	—	—	31	1,2	—	—	31	1,2
Total	42	1	480	9	778	20	580	12	454	8	155	4	53	—	15	1	2557	100,0	55	100,0	2612	100,0

end det samlede antal indsatte (fra 3,0% i 1974 til 2,1% i 1977).

Opvækst: 27% af de indsatte var opvokset i Storkøbenhavn og 40% i provinsbyer med forstæder. 50% havde ikke været under børneforsorg under opvæksten, medens 36% havde været under tilsyn eller var fjernet på grund af egne forhold.

88% var født i ægteskab. 60% af de indsatte forældre var gift, og samlivet ikke ophørt, før pågældendes fyldte 15. år.

Civil stand og børn: 67% af de indsatte var ugifte, men som det ses af modstående oversigt hænger dette sammen med den skæve aldersfordeling.

Det unge fængselsklientel kommer også til udtryk ved antallet af børn. Knap halvdelen (41%) havde børn, og heraf var næsten halvdelen født uden for ægteskab.

Uddannelse og erhverv: 82% af de indsatte var gået ud af folkeskolen uden afgangseksamen. 6% var gået ud af folkeskolen med afgangseksamen, og ca. 1% havde en form for højere uddannelse. Sammenlignes dette uddannelsesniveau med befolkningens (stikprøveundersøgelse i »Fordelingen af levevilkårene«, Socialforskningsinstituttet 1978), kan der konstateres en væsentlig forskel. Fx er der blandt de indsatte over dobbelt så mange af de 20-29-årige, der har afsluttet folkeskolen uden eksamen, sammenlignet med den tilsvarende aldersgruppe i befolkningen som helhed. 76% af de indsatte havde ingen erhvervsmæssig uddannelse, og 48% havde været arbejdsløse hele sidste måned inden kriminaliteten.

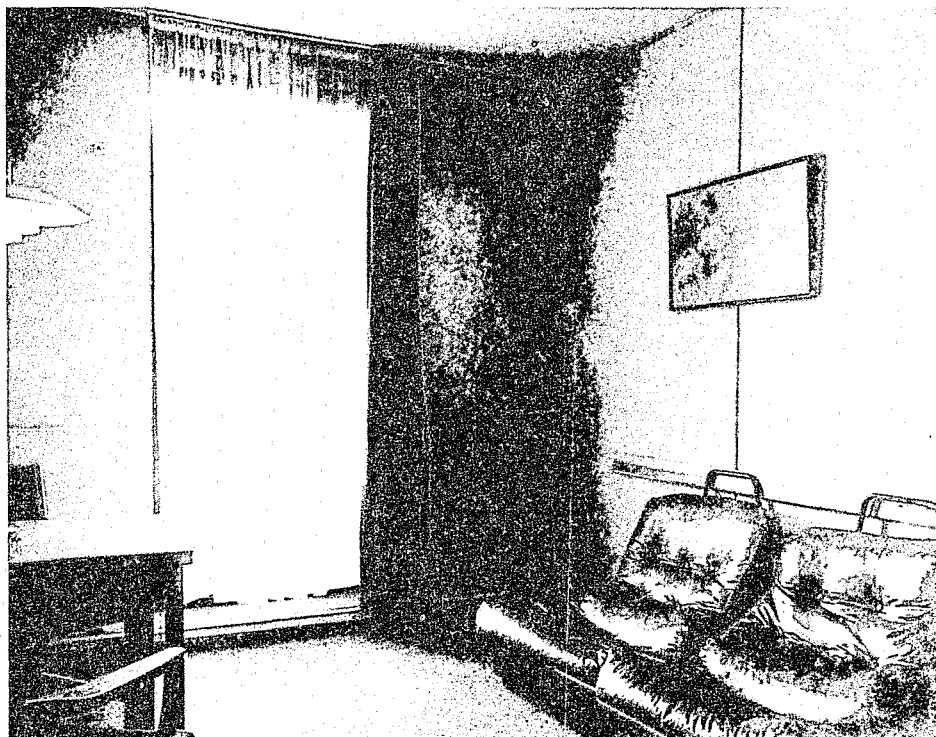
Tidligere kriminalitet: Af de 2612 personer, der blev indsat, var 21% ikke tidligere straffet, 3% havde fået et eller flere tiltalefråfald, mens de øvrige - 74% - var tidligere straffet.

Befolkningen i alderen 20-69 år procentvis fordelt efter skoleuddannelsesniveau, særskilt for alder. 1976.

Alder	Skoleuddannelsesniveau					I alt
	7. klasse el. mindre	8.-9. klasse o.l. ¹	10. klasse, realeksamen o.l. ²	Studerter- eksamen, HF-eksamen	Andet	
	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.
20-29 år	18	29	36	16	1	100
30-39 år	49	13	28	10	-	100
40-49 år	66	9	19	6	-	100
50-59 år	75	8	13	4	-	100
60-69 år	79	6	12	3	-	100
Alle	54	15	23	8	-	100

1) Inkl. 1.-3. real, mellemskole eller realkursus uden eksamen.

2) Inkl. gymnasiet eller HF uden eksamen, mellemskoleeksamen, realeksamen o.l. samt teknisk forberedelseseksamen og udvidet teknisk forberedelseseksamen.

Besøgsværelse i Vestre fængsel. Besøg er som regel uovervågede.

8.2. Orden og sikkerhed

8.2.1. Disciplinære forseelser

I justitsministeriets bekendtgørelse om fuldbyrdelse af frihedsstraf af 21. juni 1973 er opregnet de forhold, hvorfor der kan ikendes disciplinærstraf.

Det drejer sig om:

Brud på arbejdspligten.

Straffelovsovertrædelser.

Nægtelse af at følge personalets anvisninger.

Overtrædelse af reglerne om adgang til selv at skaffe sig levnedsmidler.

Overtrædelse af reglerne om adgang til brug af egne effekter og til at disponere over penge og ejendele i institutionen.

Overtrædelse af reglerne om pligt til at

lade sig fotografere til anstaltens brug.

Overtrædelse af reglerne om brevveksling og besøg.

Overtrædelse af reglerne om udgang.

Overtrædelse af ordensbestemmelser m.v. og andre regler udfærdiget i henhold til direktoratets bestemmelser og forsøg på unddragelse af fortsat strafudstæelse.

Ifølge cirkulære om anvendelse af disciplinærstraf fra 10. marts 1976 kan følgende disciplinærreaktioner tages i anvendelse:

- 1) bøde
- 2) betinget strafcelle
- 3) ubetinget strafcelle.

Bødens størrelse må ikke overstige en

uges arbejdsfortjeneste, og strafcelle kan ikke ikendes i mere end 4 uger, og kun ved grovere disciplinærforseelser som undvigelse eller udeblivelse fra udgang kan strafcelle ikendes i mere end 1 uge.

Personer, der udstår hæftestraf, kan ikke ikendes bøde som disciplinærstraf, men kun strafcelle og kun i op til 2 uger. Strafcelle udstås i nogle anstalter i et særligt straffkvarter, i andre på almindelig stue, men uden fællesskab. Ingen, der udstår strafcelle, kan fratages ret til arbejde, adgang til daglig læsning af avis og ret til tobaksrygning.

Strafcelle må ikke forveksles med sikringscelle. Om anvendelsen af sikringsmidler, se afsnit 8.2.2.

I tabel 8.4. bringes en oversigt over ikendte disciplinærstraffe i anstalter og arresthuse i tiden efter det nye cirkulæres ikrafttræden.

Vedrørende disciplinærstraffenes længde/størrelse og anstaltsmæssige fordeling henvises til tabel 16.6. (side 156), men det kan nævnes, at ca. 4/5 af de ikendte disciplinærstraffe af ubetinget strafcelle havde en varighed på 7 dage og derunder.

Der er sket en mindre stigning i antallet

Tabel 8.4. Antallet af disciplinærstraffe i 1978.
Number of disciplinary punishments in 1978.

Forseelsens art ²	Disciplinærstraffens art ¹	Strafcelle ³	Betinget strafcelle	Bøde/ Fine	Total	Index (1976 = 100)		
						1976	1977	1978
Uretmæssigt skaffet sig levnedsmidler ⁴		17	4	30	51	100	271	729
Beskæftigelsesvægring ⁵		17	64	5161	5242	100	95	136
Overtrædelse af straffelovgivningen ⁶		48	9	42	99	100	54	66
Undladt at følge personalets anvisninger ⁷ ...		61	37	472	570	100	230	230
Upassende sprogbrug ⁸		22	14	57	93	100	122	291
Undvigelse eller forsøg herpå ⁹		108	17	16	141	100	66	104
Overtrædelse af bestemmelser om orden og sikkerhed ¹⁰		150	45	674	869	100	114	139
Uretmæssige dispositioner over effekter og penge ¹¹		27	19	142	188	100	157	198
Afvist at lade sig fotografere ¹²		—	—	—	—	—	—	—
Overtrædelse af regler om brevveksling og besøg ¹³		5	—	12	17	100	121	90
Udeblivelse ¹⁵		243	9	43	295	100	114	140
Udgangsmisbrug ¹⁴ Forsinkelse/Delay		26	9	506	541	100	168	236
Andet misbrug ¹⁶		33	10	56	99	100	254	152
Total		757	237	7211	8205	100	108	145

1) Type of disciplinary punishment.

2) Type of offence.

3) Confinement in a special cell.

4) Unlawful obtaining of food.

5) Refusal to work.

6) Violation of the Criminal Code.

7) Failed to comply with staff orders.

8) Indecent language.

9) Escape or attempted escape.

10) Breaches of regulations on security and good order.

11) Unlawful transactions of effects and money.

12) Refusal to photographs to be taken.

13) Breaches of regulations on correspondence and visits.

14) Abuse of leave.

15) Not returned.

16) Other abuse.

af tilfælde, hvor ubetinget straffcelle anvendes – fra 694 i 1977 til 757 i 1978. Der blev i perioden ikendt 7211 bøder, hvoraf 94 procent af en størrelse, der ikke oversteg en femtedel af en ugeløn. Se nærmere tabel 16.7. Der er tale om en stigning på 33 procent i antallet af bøder i forhold til 1977. Det store antal ikendte bøder har i særlig grad sammenhæng med beskæftigelsesvægringer blandt de indsatte. Således er ikke mindre end 5161 bøder eller 72 procent af samtlige blevet ikendt for beskæftigelsesvægring.

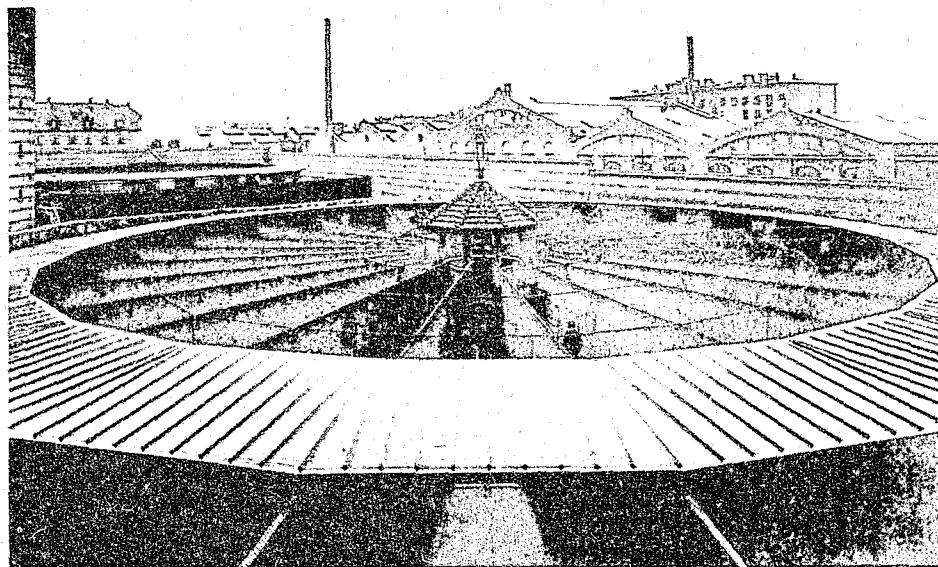
8.2.1.1. Anbringelse i enrum

Anbringelse i enrum kan ifølge justits-

ministeriets cirkulære af 14. september 1978 ske, hvis indsatte selv anmoder derom eller for fx at forebygge undvigelse, voldsom adfærd, eller fordi den indsatte nægter at påtage sig beskæftigelse o.lign.

I tabel 8.5. bringes en oversigt over de tilfælde af enrumsanbringelse, som ikke skyldes at indsatte selv har anmodet derom. Som det fremgår af indextabelen, er der siden 1976 sket en betydelig stigning i antallet af enrumsanbringelser, navnlig i tilfælde hvor formålet med anbringelsen har været at forebygge undvigelse, voldsom adfærd og strafbar virksomhed.

Se iøvrigt tabel 16.8. (side 158).

Antallet af enrumsanbringelser er steget siden 1976. Eldre billede af Vestre fængsels stjernegård, der fortsat er i anvendelse.

Tabel 8.5. Antallet af afsluttede enrumsanbringelser i 1978 i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse.

Number of terminated solitary confinements in 1978 in penal institutions and local prisons.

	1-7 dage	8-21 dage	Over 21 dage	Total	Index (1976 = 100)		
					1976	1977	1978
For at forebygge undvigelse ¹	137	30	4	171	100	119	271
For at forebygge voldsom adfærd ²	167	11	2	180	100	162	192
For at hindre strafbar virksomhed ³	47	37	3	87	100	127	193
Fortsat ophold i fællesskab åbenbart uforsvarligt ⁴	98	22	4	124	100	80	67
Modsat sig sikkerhedsforanstaltninger ⁵	5	2	—	7	100	69	44
Modsat sig sundhedsforanstaltninger ⁶	10	1	—	11	100	40	73
Nægtet at påtage sig beskæftigelse ⁷	1076	173	44	1293	100	144	138
Total	1540	276	57	1873	100	135	138

1) To prevent escape.

2) To prevent violent acts.

3) To prevent crime.

4) Continued stay in association obviously unwarrantable.

5) Resisted security measures.

6) Resisted health measures.

7) Refusal to work.

8.2.2. Brug af sikringsmidler

8.2.2.1. Sikringscelle

Sikringscelle anvendes i forebyggende øjemed til isolation og observation af urolige eller akut psykisk uligevægtige personer, hvor der er fare for, at de pågældende skal beskadige sig selv eller andre. I visse tilfælde er det nødvendigt

at foretage fastspænding.

Der gælder meget detaljerede regler for anvendelse af sikringscelle. Om de nærmere regler henvises til direktorats cirkulære af 15. juli 1974 om anvendelse af sikringscelle i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse.

Anbringelse i sikringscelle kan kun ske i

Tabel 8.6. Anvendelse af sikringscelle i 1978.

Use of security cells in 1978.

	Indtil 6 timer/ Up to 6 hours	6-12 timer	12-24 timer	1-3 døgn/ days	3 døgn og der- over	Total	Index (1974 = 100)				
							1974	1975	1976	1977	1978
Lukkede anstalter ¹ ...	54	22	31	8	5	120	100	75	70	76	95
Åbne anstalter ²	—	—	—	—	—	—	100	—	75	75	—
Københavns fængsler	13	21	59	13	2	108	100	60	69	140	135
Arresthusene i provinsen ³	34	26	23	3	1	87	100	94	114	137	110
Total	101	69	113	24	8	315	100	75	82	110	109

1) Closed penal institutions.

2) Open penal institutions.

3) Local prisons.

en af justitsministeriet godkendt sikringscelle. Sådanne sikringsceller findes i:

- 1) Københavns fængsler
- 2) statsfængslet i Vridsløselille
- 3) anstalten ved Herstedvester
- 4) statsfængslet i Nyborg
- 5) statsfængslet i Ringe
- 6) statsfængslet i Horsens
- 7) statsfængslet på Kragshovhede
- 8) statsfængslet ved Sdr. Omme
- 9) arresthusene i Odense, Frederikshavn, Ålborg, Randers, Århus, Kolind, Esbjerg, Køge og Hjørring.

Sikringscelle blev i 1978 anvendt i 315 tilfælde mod 236 tilfælde i 1976 og 319 i 1977. 54 procent af anbringelserne havde en varighed af op til 12 timer, mens 10 procent varede i mere end 1 døgn. Se tabel 8.6. og tabel 16.9. (side 159).

I antallet af sikringscelleanbringelser i 1978 er inkluderet få tilfælde af sikringscellelignende anbringelser, dvs. anbringelser, der er sket i andre celler (uden inventar) end de godkendte sikringsceller, enten fordi disse har været optaget, eller fordi anstalten/arresthuset ikke havde en godkendt sikringscelle. Om de nærmere regler for sådanne sikrings-

cellelignende anbringelser, se justitsministeriets cirkulære af 21. september 1976 om visse sikringsmæssige foranstaltninger over for indsatte i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse.

8.2.2.2. Håndjern

Håndjern må kun anvendes, når det er absolut påkrævet, og når andre lempeligere midler har været forsøgt eller vist sig at være åbenbart utilstrækkelige, ligesom lægetilsyn omgående skal finde sted. Om de nærmere regler henvises til direktoratets cirkulære af 16. december 1975 om anvendelse af håndjern over for indsatte i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse.

Det skal understreges, at tabel 8.7. ikke indeholder oplysninger om de tilfælde af anvendelse af håndjern, der har fundet sted i forbindelse med anbringelse i sikringscelle, idet disse alene er henført under sikringscelle.

Der blev i 1978 anvendt håndjern i 54 tilfælde, hvoraf de 35 var under transport, hvilket ofte vil sige under overførsel til anden anstalt. Der er ikke sket nogen ændring i forhold til 1977.

Se i øvrigt tabel 16.9. (side 159).

Tabel 8.7. Anvendelse af håndjern i 1978.

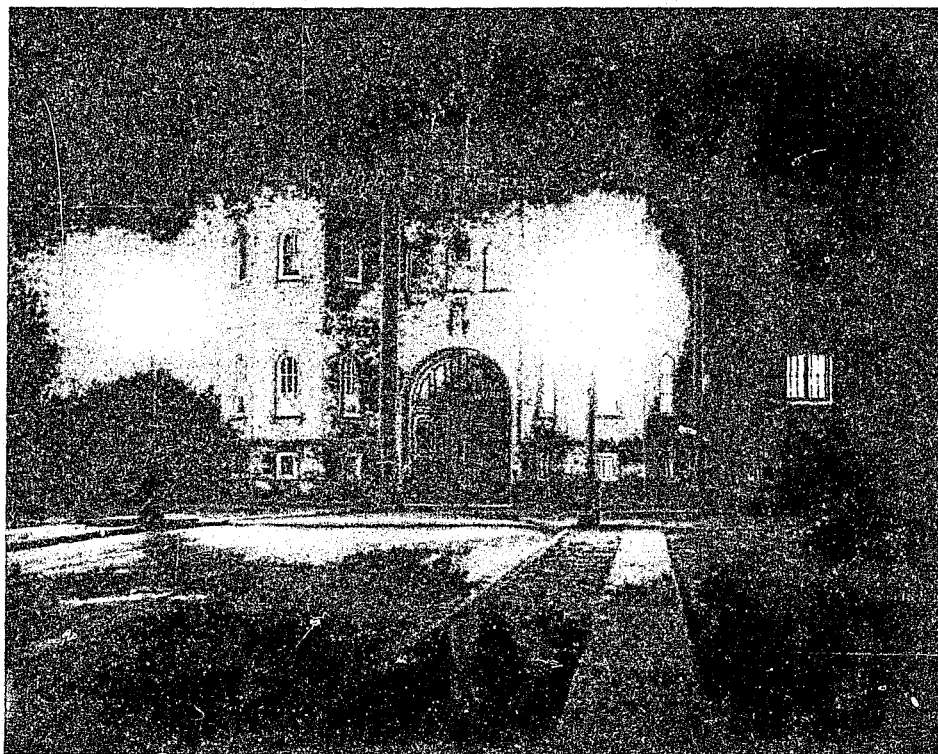
Use of handcuffs in 1978.

	I stedet for anbringelse i sikringscelle	I forbindelse med visitation	Under transport	Total	Index (1976 = 100)		
					1976	1977	1978
Lukkede anstalter ¹	1	·	19	20	100	135	76
Åbne anstalter ²	2	·	3	5	100	167	166
Københavns fængsler	4	·	12	16	100	20	320
Arresthusene i provinsen ³ ...	12	·	1	13	100	44	57
Total	19	·	35	54	100	90	95

1) *Closed penal institutions.*

2) *Open penal institutions.*

3) *Local prisons.*

Antallet af fuldbyrdede undvigelser m.v. er i forhold til 1974 faldet med ca. 25%.

8.2.3. Undvigelser og bortgange

Ved undvigelser forstås tilfælde, hvor en indsat har skullet overvinde en eller anden form for fysisk hindring, fx låsede døre eller armatur og/eller har været i en situation med en vis form for kontrol og opsyn.

Ved bortgang forstås tilfælde, hvor kontrollen og opsynet ikke har været af et sådant omfang, at det har betydet nogen væsentlig hindring for at fjerne sig fra institutionen, og hvor der ikke har været fysiske hindringer.

Det samlede antal undvigelser og bortgange samt forsøg herpå i 1978 fremgår

af tabel 8.8. samt – fordelt på de enkelte anstalter – af tabel 16.4. (side 154). De fuldbyrdede undvigelser m.v. var i 1978 473 (heraf 71 fuldbyrdede undvigelser »over muren«), hvilket betegner en stigning i undvigelsestallet i forhold til 1977 på ca. 25%.

Ses undvigelsestallet imidlertid over en årrække, er der i forhold til 1974 tale om et fald på ca. 25% – til sammenligning er det gennemsnitlige daglige belæg i perioden faldet ca. 14%. Udviklingen er søgt illustreret i figur 8.2., samt i indextal i tabel 8.9.

Som det ses af figuren og tabellen faldt

Tabel 8.8. Undvigelse, bortgange samt forsøg herpå i 1978.
Escapes, incl. attempts in 1978.

	Fuldbyrdede ¹					Forsøg ²				
	Undvigelse ³	Undvigelse fra lukket anstalts udterræn	Bortgange	Undvigelse/bortgange under transport fra sygehus m.v.	Total	Undvigelse	Undvigelse fra lukket anstalts udterræn	Bortgange	Undvigelse/bortgange under transport fra sygehus m.v.	Total
Lukkede anstalter ⁴	30	5	-	21	56	44	-	-	3	47
Åbne anstalter ⁵	127	-	195	19	341	10	-	2	-	12
Københavns fængsler	8	-	1	16	25	11	-	-	4	15
Arresthusene i provinsen ⁶ ..	33	5	2	13	53	37	-	-	1	38
Total	198	10	198	69	475	102	-	2	8	112

1) Accomplished.

2) Attempts.

3) Escapes.

4) Closed penal institutions.

5) Open penal institutions.

6) Local prisons.

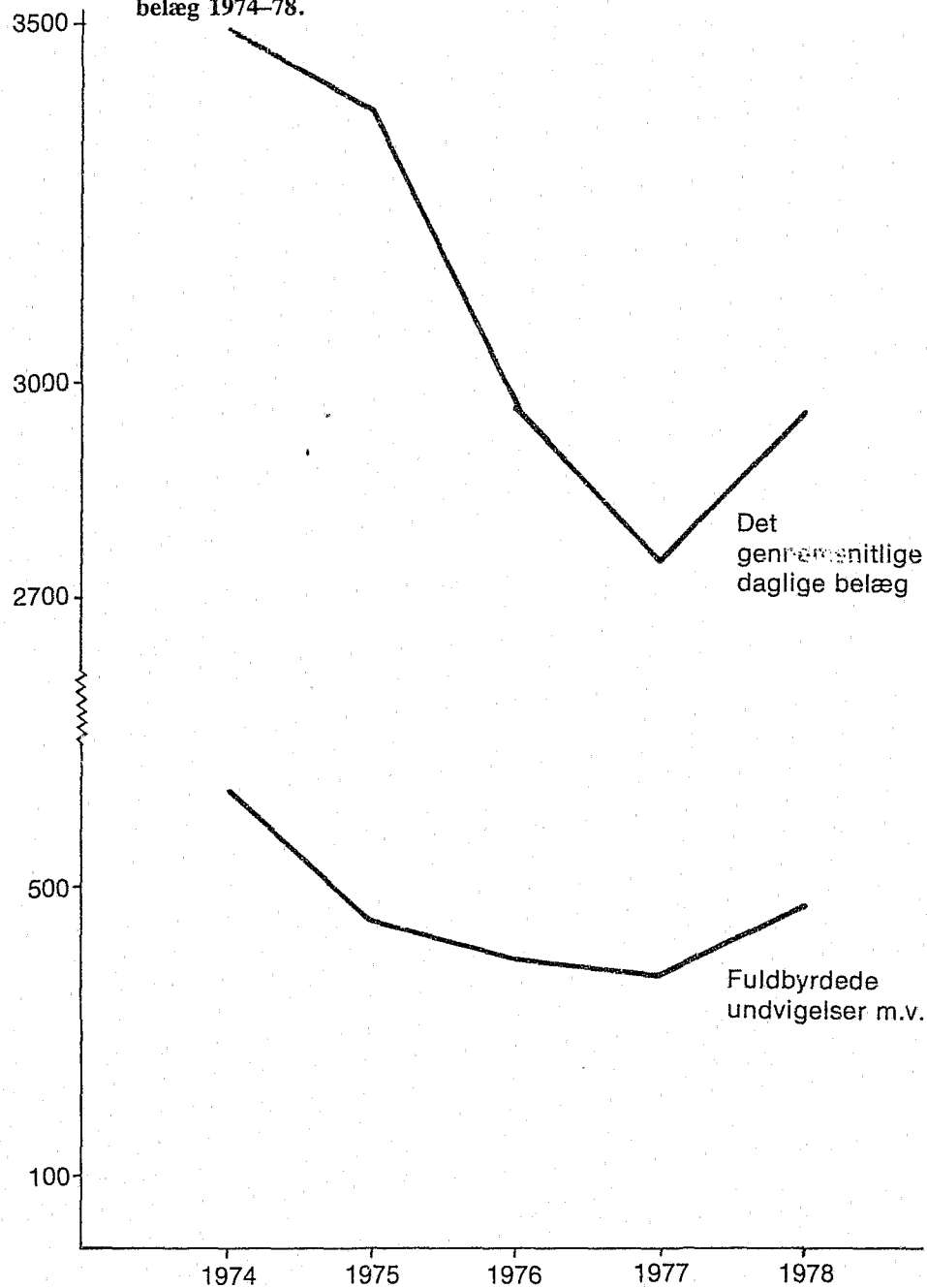
Tabel 8.9. Udviklingen i antallet af fuldbyrdede undvigelse m.v. samt det gennemsnitlige daglige belæg, 1974-78. Index tal.

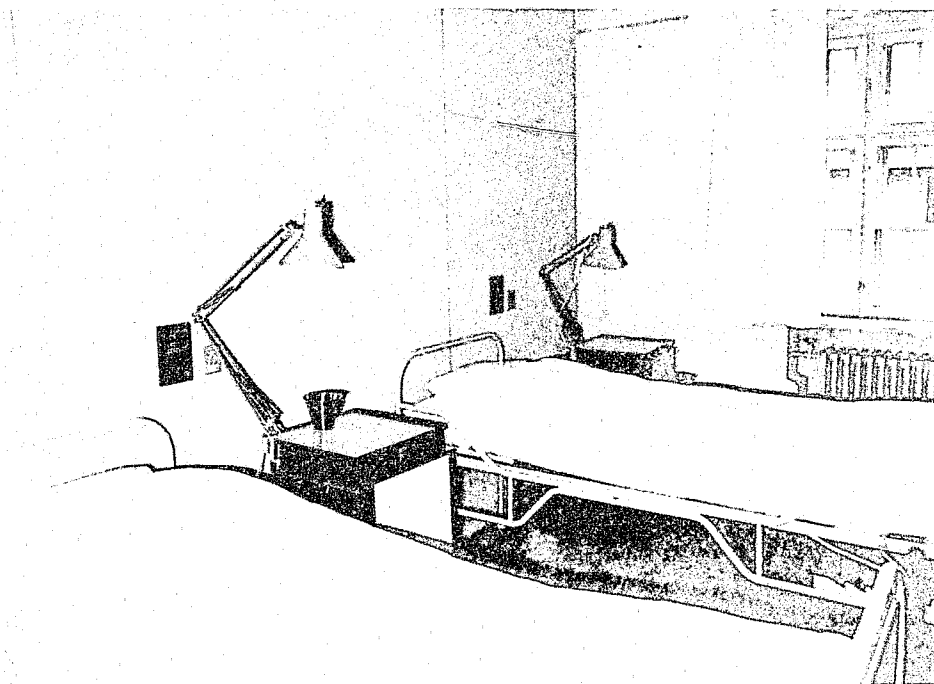
	(1974 Abs.)	1974 = 100	1975	1976	1977	1978	(1978 Abs.)
Fuldbyrdede undvigelse og bortgange	(635)	100	70	63	59	75	(473)
Heraf »over muren«	(77)	100	87	69	73	92	(71)
Totalbelæg	(3489)	100	97	85	79	85	(2954)

undvigelsestallet kraftigt i 1975 - kraftigere end belægget. Faldet i undvigelseerne fortsatte i 1976 og 1977, men nu ikke helt så kraftigt som den samtidige belægsnedgang, og i 1978 steg såvel undvigelse som belæg - men undvigelse-

erne steg kraftigst. Man skal dog være opmærksom på, at andre faktorer end belæggets størrelse påvirker undvigelsestallet, som fx intensiteten af såvel frihedsberøvelsen som overvågningen o.m.a.

Figur 8.2. Udviklingen i fuldbyrdede undvigelses samt i det gennemsnitlige daglige belæg 1974-78.

Vestre hospital under Københavns fængsler modtog ca. halvdelen af samtlige hospitalsindlæggelser fra kriminalforsorgens anstalter.

8.3. Helbredstilstand og dødsfald

8.3.1. Helbredstilstand

Det gennemsnitlige daglige antal sygemeldte i kriminalforsorgens anstalter og Københavns fængsler var i 1978 134, hvilket svarer nøje til det gennemsnitlige antal sygemeldte i de foregående år. De sygemeldte udgjorde 6,5% i relation til det gennemsnitlige daglige belæg i disse anstalter.

I alt var 5791 indsatte sygemeldt i kortere eller længere tid i 1978. I 14% af tilfældene var der behov for egentlig hospitalsindlæggelse enten på almindeligt hospital, amthospital, psykiatrisk afdeling eller på Vestre hospital (krimi-

nalforsorgens eget hospital på Københavns fængsler). Vestre hospital modtog ca. halvdelen af samtlige hospitalsindlæggelser.

Vedrørende en nærmere uddybning af sygeligheden på de enkelte anstalter henvises til tabel 16.10. (side 160).

8.3.2. Dødsfald

I 1978 begik 7 indsatte selvmord, heraf var 3 personer indsatte på Københavns fængsler.

Hervedover afgik 5 indsatte ved døden under udståelse af straf. 4 afsonede på åben anstalt og 1 på lukket.

Se i øvrigt tabel 16.4. og tabel 16.2.

8.4. Udgang

Reglerne om udgang til personer, der udstår frihedsstraf, er fastsat i direktoratets cirkulære af 10. juni 1976.

I henhold til dette cirkulære kan indsatte få udgang bl.a.

- 1) til beskæftigelse hos arbejdsgiver,
- 2) til deltagelse i undervisning (fx teknisk skole, handelsskole, almindelig skoleundervisning m.v.),

- 3) til at besøge bestemte personer,
- 4) i forbindelse med pårørendes besøg på anstalten, og
- 5) i særlige tilfælde, dvs. ved sygdom og dødsfald blandt pårørende, andre vigtige familiebegivenheder og til foretagelse af indkøb eller fremskaffelse af ophold eller arbejde i forbindelse med løsladelse.

Tabel 8.10. Tilladelser til udgang fra kriminalforsorgens anstalter 1974, 1975, 1976, 1977 og 1978, fordelt efter de forskellige former for udgang, dog excl. kollektive udgange.

Leaves from penal institutions in 1974, 1975, 1976, 1977 and 1978, by type of leave, excl. excursions in groups.

	1974		1975		1976		1977		1978	
	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.
Udgang (frigang, til arbejde uden for anstalten med ophold i anstalt eller arresthus ¹	128	0,9	111	0,7	166	1,0	94	0,6	130	0,7
Udgang (frigang) til uddannelse med ophold i anstalt eller arresthus ²	221	1,5	301	1,8	341	2,0	348	2,1	458	2,4
Udgang til arbejde og uddannelse med ophold uden for anstalten (udstationering) ³	349	2,3	355	2,2	260	1,6	238	1,4	242	1,3
Udgang til køreundervisning ⁴	80	0,5	159	1,0	137	0,8	94	0,6	169	0,9
Udgang til besøg hos familie ⁵	8613	58,0	9593	58,6	8633	51,6	8014	48,5	8483	44,0
Udgang i forbindelse med besøg ⁶	2644	17,8	2806	17,1	3442	20,6	4054	24,5	5174	26,8
Udgang til sygeleje, begravelse, vigtige familiebegivenheder og varetagelse af personlige interesser ⁷	737	5,0	874	5,3	938	5,6	836	5,1	966	5,0
Udgang til foretagelse af indkøb eller fremskaffelse af ophold eller arbejde i forbindelse med løsladelsen ⁸	2086	14,0	2185	13,3	2819	16,8	2861	17,3	3670	19,0
Total	14858	100,0	16384	100,0	16736	100,0	16539	100,1	19292	100,1

1) Placed in penal institutions outside working hours, employment.

2) Placed in penal institutions outside working hours, training or education.

3) Offenders spending their spare time outside the institution.

4) Leave to obtain driving licence.

5) Leave for the purpose of visiting his family.

6) Leave in connection with visit.

7) Leave for special purposes, e.g. visiting seriously ill persons to whom he is closely related, important family events etc.

8) Leave in order to find lodgings and work.

8.4.1. Anstalter

Antallet af udgangstilladelser i årene 1974 til 1978 fremgår af tabel 8.10.

Det totale antal udgangstilladelser var i 1978 19.292, hvilket er en stigning i forhold til tidligere år.

Udgang til besøg hos familie er som i de foregående år den talmæssigt største gruppe (44 procent af samtlige udgangstilladelser). Disse såkaldte weekendudgange gives sædvanligvis fra arbejdstids ophør fredag til søndag aften, idet der dog er mulighed for at opspare indtil fire udgange, som eventuelt kan tages i sammenhæng. Weekendudgange kan gives til indsatte, der udstår fængsel i fem måneder og derover, således at indsatte i åbne institutioner kan få udgang efter fire ugers ophold i institutionen, medens indsatte i lukkede institutioner kan få udgang, når en fjerdedel af straffen er udstået, og den pågældende har opholdt sig de sidste 10 uger i institutionen. Såfremt disse tidsmæssige betingelser er opfyldt, kan weekendudgang gives én gang hver tredje uge. Kontakten med pårørende kan udover

weekendudgange opretholdes ved besøgsudgange af indtil otte timers varighed, hvor indsatte i forbindelse med pårørendes besøg på anstalten får tilladelse til at forlade anstalten i indtil otte timer. Besøgsudgange gives til indsatte, der udstår frihedsstraf i under fem måneder (dog mindst 30 dage) i åben institution. Endvidere kan indsatte, der udstår fængsel i 5 måneder eller derover, få konverteret hver weekendudgang til tre besøgsudgange. Dette gælder også for indsatte i lukket anstalt. Antallet af besøgsudgange var i 1978 5174 eller en stigning i forhold til 1977 på 28 procent. Antallet af tilladelser til udgang til arbejde og uddannelse – herunder køreundervisning – var i 1978 999, hvilket er en stigning på 29 procent i forhold til 1977.

Vedr. udgangstilladelsernes anstaltsmæssige fordeling, se tabel 16.5. (side 155).

8.4.2. Arresthuse

Det samlede antal udgangstilladelser fra

Tabel 8.11. Misbrug af udgang i 1978.
Abuse of leave in 1978.

	Anstalter ¹		Arresthuse ²		I alt Index (1974 = 100)				
	Abs.	Pct.*	Abs.	Pct.*	1974	1975	1976	1977	1978
Udeblivelse eller forsinkelse uden kriminalitet ³	1186	6,1	35	4,4	100	126	116	117	143
Kriminalitet begået under udgang/udeblivelse ⁴	139	0,7	2	0,3	100	92	64	84	79
Andet misbrug ⁵	259	1,3	5	0,6	100	79	120	120	163
Udeblevne, endnu på fri fod ⁶	54	0,3	5	0,6	100	123	132	132	268
Total	1638	8,5	47	5,9	100	114	109	113	138

*) Procent af udgangstilladelser.

1) Penal institutions.

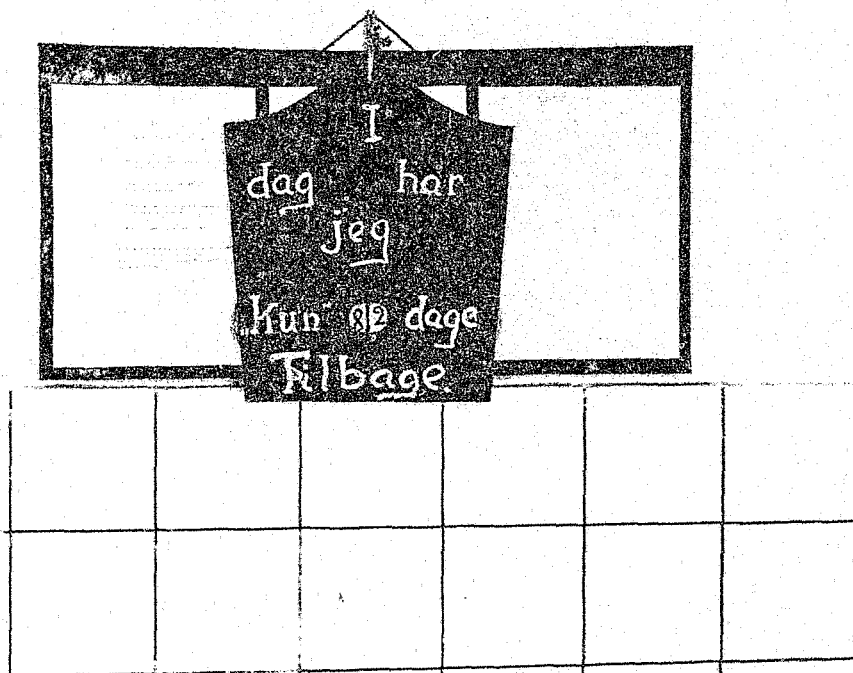
2) Local prisons.

3) Not returned or delay without criminal offences.

4) Committed criminal offences during leave.

5) Other types of abuse.

6) Not returned, still at large.

Kun 1% af de personer, der har mulighed for løsladelse på prøve, ønsker ikke prøveløsladelse. Det vil typisk dreje sig om personer, der ikke ønsker at indgå på de foreslåede vilkår, udlændinge, der skal udvises o.lign.

arresthusene var i 1978 799 eller omtrent uændret i forhold til 1977.

Udgang til besøg hos familie (weekend-udgange) udgør også i arresthusene den største gruppe blandt udgangstilladelserne med i alt 376 tilfælde. Se i øvrigt tabel 16.5.

8.4.3. Udgangsmisbrug

Ved de 19.292 udgangstilladelser fra anstalterne forekom i alt 1638 misbrug svarende til en misbrugsprocent på 8,5, hvilket er en lille stigning i forhold til 1977, hvor den var 8,0. Se tabel 8.11. De misbrug, der består i kriminalitet under

udgang/udeblivelse, udgør for anstalter og arresthuse under ét 0,7 procent mod 0,9 procent i 1977, beregnet på basis af antallet af tilladelser. Det absolutte antal af tilfælde med kriminalitet under udgang er dog stort set uændret i forhold til 1977 (141 tilfælde mod 150 i 1977).

8.5. Løsladelse

8.5.1. Løsladelse på prøve

I straffelovens § 38, stk. 1, er der hjemmel til løsladelse på prøve af fængselsdømte, når 2/3 af straffetiden (dog mindst 4 måneder) er udstået.

Som forudsat i motiverne til denne be-

stemmelse, skal prøveløsladelse – som et normalt led i straffuldbyrdelsen – i almindelighed ske ved 2/3 tid.

Derudover indeholder straffelovens § 38, stk. 2, mulighed for prøveløsladelse, allerede når halvdelen af straffetiden (dog mindst 4 måneder) er udstået. Løsladelse efter denne bestemmelse forudsætter dog, at særlige omstændigheder taler derfor. Når der undtagelsesvis sker fremrykning af løsladelsen, er der i øvrigt normalt ikke tale om løsladelse ved 1/2 tid, men på et tidspunkt mellem 1/2 og 2/3 tid.

De tidsmæssige betingelser efter strfl. § 38 behøver dog ikke at være opfyldt, hvis det drejer sig om fornyet prøveløsladelse af personer, der er blevet genindsat til udståelse af reststraffen efter

en prøveløsladelse på grund af overtrædelse af vilkårene, jfr. strfl. § 40, stk. 6. Hvad enten løsladelse finder sted efter 2/3-reglen eller halvtidsreglen, er det en forudsætning, at der er sikret vedkommende passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at han erklærer at ville overholde de vilkår, der knyttes til løsladelsen.

Efter strfl. § 39 skal der til enhver løsladelse knyttes vilkår om, at den pågældende ikke i prøvetiden begår strafbart forhold. Prøvetiden kan ikke overstige 3 år. Hvis den resterende straffetid overstiger 3 år, kan der dog fastsættes en prøvetid på indtil 5 år. I øvrigt kan der til løsladelsen knyttes vilkår om tilsyn og andre særlige vilkår, jfr. strfl. § 39, stk. 2, og § 57.

Tabel 8.12. Løsladelser fra kriminalforsorgens anstalter (excl. Københavns fængsler) i 1978, fordelt efter løsladelseshjemmel.

Persons released from penal institutions (excl. Copenhagen prisons) in 1978, by legal authority.

	Mænd/Men			Kvinder/Women			Total	Index (1974 = 100)				
	Fængsel ¹	Hæfte ²	Forvaring ³	Fængsel	Hæfte	Forvaring		1974	1975	1976	1977	1978
Løsladt efter endt udståelse ⁴ ..	1367	3268	-	31	236	-	4902	100	132	120	134	136
Løsladt på prøve efter ⁵												
straffeloven § 38, stk. 1	1534	-	-	40	-	-	1574	100	108	94	85	80
straffelovens § 38, stk. 2	129	-	-	2	-	-	131	100	122	135	90	121
straffelovens § 40, stk. 6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udskrevet på prøve fra forvaring												
efter ⁶ straffelovens § 72	-	-	7	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Benådet ⁷	5	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Total	3035	3268	7	73	236	-	6619	100	117	105	109	110

1) Imprisonment.

2) Lente at imprisonment.

3) Detention (indeterminate).

4) Released after expiration of the sentence.

5) Released on parole in pursuance of sections 38 (1) and (2) and 40 (6) of the Danish Criminal Code.

6) Released on parole from detention.

7) Pardoned.

I medfør af justitsministeriets cirkulære nr. 112 af 25/6 1975 er anstalterne be- myndiget til at træffe afgørelse i sager om løsladelse på prøve i henhold til strfl. § 38, stk. 1, for så vidt angår ind- satte, der udstår straf af fængsel i under 5 år. For indsatte, der udstår fængsel i 5 år og derover, træffes afgørelsen af ju- stitsministeriet, der også har kompe- tencen med hensyn til løsladelse på prøve i henhold til strfl. § 38, stk. 2. I 1978 blev 1574 løsladt på prøve fra anstalterne efter 2/3-reglen, medens 131 blev løsladt efter halvtidsreglen. Se ta- bel 8.12.

132 indsatte fik nægtet løsladelse, uan- set at de opfyldte de tidsmæssige betin- gelser efter § 38, stk. 1, medens 19 ikke ønskede at blive prøveløsladt. Se tabel 8.13.

Såfremt den prøveløsladte begår ny kriminalitet i perioden, træffer dom- stolene afgørelse om, hvilken sanktion der skal fastsættes for det nye forhold og reststraffen, som i medfør af strfl. § 40, stk. 1 sidestilles med en betinget dom. Overtræder den prøveløsladte i øvrigt de fastsatte vilkår, træffes afgø- relsen af justitsministeriet.

Tabel 8.13. Indsatte i kriminalforsorgens anstalter (excl. Københavns fængsler), der kunne prøveløslades i 1978, fordelt efter løsladelseshjemmel henholdsvis afslags- grund.

Inmates in penal institutions (excl. Copenhagen prisons) eligible for parole in 1978, by legal authority respectively reason of refusal.

	Mænd		Kvinder		Total	
	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.
Prøveløsladelse mulig ¹						
Løsladt efter ²						
§ 38 stk. 1 (2/3 tid)	1534	84,6	40	95,2	1574	84,8
§ 38 stk. 2 (1/2 tid)	129	7,1	2	4,8	131	7,1
§ 40, stk. 6	-	-	-	-	-	-
Tidsmæssige betingelser for prøveløsladelse efter § 38, stk. 1, opfyldt, men løsladelsen nægtet af myndighederne ³	132	7,3	-	-	132	7,1
Ønskede ikke selv prøveløsladelse ⁴	19	1,0	-	-	19	1,0
Total	1814	100,0	42	100,0	1856	100,0

1) Eligible for parole.

2) Released in pursuance of sections 38 (1) and (2) and 40 (6) of the Danish Criminal Code.

3) Refusal of parole.

4) Inmates not wanting to be released on parole.

8.5.2. Løsladelse efter endt udståelse
Som det fremgår af det foregående af- snit blev 151 fængselsdømte i 1978 ikke løsladt på prøve, uanset at de tidsmæs-

sige betingelser efter § 38, stk. 1 var opfyldt. De pågældende blev således først løsladt, efter at hele straffen var udstået.

Tilsvarende gjaldt de personer, der efter loven slet ikke har mulighed for at blive løsladt på prøve. For anstalterne drejer det sig dels om 1398 fængselsdømte, der udstod straf i under 5 mdr., dels 3504 personer, der udstod hæftestraf.

8.5.3. *Benådning*

Personer, der er idømt straf af fængsel på livstid, kan kun løslades efter kgl. resolution.

Benådning kan endvidere undtagelses-

vis anvendes, hvis helt ekstraordinære omstændigheder (fx livstruende sygdom) gør løsladelse rimelig, og der ikke efter reglerne er mulighed for prøveløsladelse. I 1978 blev i alt 5 indsatte benådet. Hertil kommer en del benådninger af personer, der på fri fod afventer strafudståelse.

Der henvises til tabel 16.2. (side 150) vedrørende løsladelser, benådninger og afslag på prøveløsladelse fra de enkelte anstalter.

9. Særlige grupper af indsatte

9.1. Stofbrugere og stofkriminelle

9.1.1. Stofbrugere i anstalter og arresthuse

Direktoratet for kriminalforsorgen har siden 1971, for at holde sig orienteret om stofbrugerproblemet og dets indvirkning på fangesamfundet, med jævne mellemrum foretaget tællinger af stofbrugere i anstalter og arresthusene. Senest har man den 6. september 1978 foretaget en såkaldt censusopgørelse. Stofbrugere er i disse tællinger defineret som personer, der inden for det sidste halvår forud for indsættelsen mere end ganske få gange har indtaget et eller flere euforiserende stoffer. Da den samme definition på en stofbruger har været anvendt ved alle otte tællinger i perioden, skulle der principielt være gode muligheder for sammenligninger. Men man må huske på, at for det første er

oplysningerne indhentet fra mere end et halvt hundrede institutioner, det vil sige at over halvtreds forskellige personer har været involveret i tællingen, og for det andet indebærer den praktiske anvendelse af definitionen meget ofte udøvelsen af et konkret skøn, eftersom man i institutionerne i langt fra alle tilfælde har de for stofbrugertællingen nødvendige eksakte oplysninger om de indsatte personer, navnlig for så vidt angår varetægtsfængslede.

Af tabel 9.1. ses det samlede antal stofbrugere, såvel cannabisbrugere som brugere af andre hårdere stoffer, såvel vanemæssige brugere som personer, der kun har haft et lejlighedsvist forbrug, fordelt efter anstaltstype og set i forhold til det samlede belæg i anstalterne ved otte censusopgørelser.

Tabel 9.1. Stofbrugere hensiddende i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene, opgjort 8 gange i perioden august 1971 – september 1978, fordelt efter anstaltstype.
Drug addicts in penal institutions and local prisons.

	Lukkede anstalter/ <i>Closed institutions</i>	Åbne anstalter/ <i>Open institutions</i>	Køben- havns fængsler og arrest- husene	Total	Belæg i alt/ <i>Population total</i>	Procentvis andel stofbrugere
August 1971	155	142	278	575	3.528	16
Maj 1972	152	138	230	520	3.198	17
Maj 1973	150	151	248	549	3.311	17
Januar 1974	211	183	327	721	3.637	20
August 1974	222	183	324	728	3.406	21
August 1975	211	110	239	560	3.134	18
September 1977	203	91	222	516	2.731	19
September 1978	190	106	299	595	2.895	21

Tællingen i 1978 viser en mindre stigning i det samlede antal stofbrugere i forhold til 1977. Stofbrugertallet har, når det relateres til belægget, været stort set uændret siden 1974.

Som indikator for det, man kunne kalde stofbrugernes belastningsgrad er opstillet fire mål, der gør det muligt at sammenligne med de tidligere tællinger: 1) sprøjteanvendelse, 2) brug af andre stoffer end cannabis, eventuelt kombineret med et cannabisforbrug, 3) vane-

mæssigt stofforbrug, uanset arten af stoffet og 4) vanemæssigt forbrug af andre stoffer end cannabis, eventuelt kombineret med et cannabisforbrug. Af de fire mål er det sidstnævnte vel det mest relevante, det foreligger imidlertid ikke oplyst før ved tællingen i august 1975, idet man ved de tidligste tællinger ikke har indhentet oplysning om forbrugshyppigheden for cannabis og andre stoffer særskilt.

Tabel 9.2. Absolut og procentvis antal hårdere belastede stofbrugere, hensiddende i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene på 8 opgørelsestidspunkter, opgjort efter 4 kriterier.

Number and percentage of hard drug-users.

	August 1971		Maj 1972		Maj 1973		Januar 1974		August 1974		August 1975		September 1977		September 1978	
	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.
1. Sprøjteanvendelse ¹ . . .	301	52	300	58	369	67	503	70	522	72	378	68	351	68	399	67
2. Andre stoffer end cannabis (+ evt. cannabis) ² .	437	76	398	77	443	81	574	80	580	80	452	81	401	78	441	74
3. Vanemæssigt forbrug ³	419	73	374	72	449	82	561	78	567	78	472	84	393	76	472	79
4. Vanemæssigt forbrug af andre stoffer end cannabis (+ evt. cannabis) ⁴											378	68	301	58	354	59
Total	575		520		549		721		728		560		516		595	

1) *Injections applied.*

2) *Other drugs than hashish.*

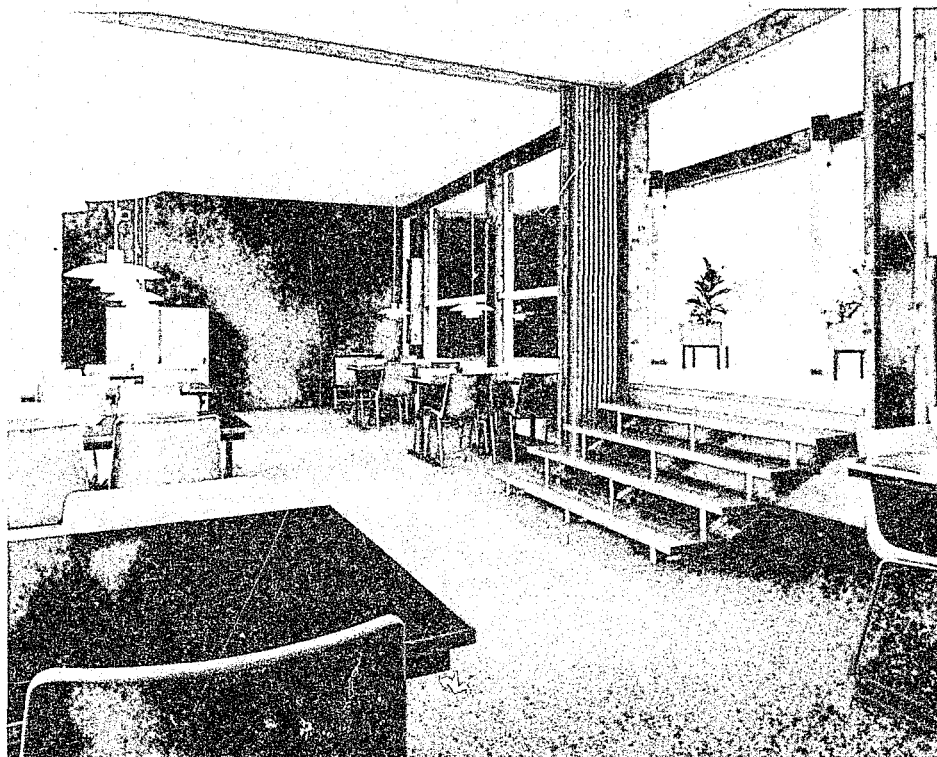
3) *Habitual abuse.*

4) *Habitual abuse of other drugs than hashish.*

Det er de lukkede anstalter og i særdeleshed Nyborg og Ringe samt Københavns fængsler, der har de højeste stofbrugertal set i forhold til belægningen; således er henholdsvis 32, 27 og 28 procent af belægget i de pågældende anstalter ved den seneste tælling i september 1978 kategoriseret som vanemæssige

brugere af andre stoffer end cannabis.

I tab. 9.3. er stofbrugernes aldersfordeling ved samtlige otte tællinger opgjort. Det fremgår af tabellen, at stofbrugere i fængslerne er blevet stadig ældre, en tendens, der er fortsat ved den seneste undersøgelse.

Stofbrugere i anstalter og arresthuse bliver stadig ældre: Mens kun 25% af stofbrugere i begyndelsen af 1974 var 25 år eller derover, udgør denne aldersgruppe nu 55%. Opholdsstue i statsfængslet i Ringe.

Tabel 9.3. Stofbrugere hensiddende i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene på 8 opgørelsestidspunkter, absolut og procentvis fordelt efter alder.
Drug addicts, by age.

	August 1971		Maj 1972		Maj 1973		Januar 1974		August 1974		August 1975		September 1977		September 1978	
	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.	Abs.	Pct.
15-17 år	47	8	21	4	16	3	15	2	14	2	8	1	2	0	4	1
18-20 år	226	39	198	38	164	30	180	25	159	22	93	17	76	15	64	11
21-24 år	201	35	209	40	249	45	350	49	353	48	284	51	206	40	200	34
25-39 år	91	16	87	17	115	21	165	23	197	27	171	31	226	44	315	53
40 år og derover	10	2	5	1	5	1	11	2	5	1	4	1	5	1	6	1
Uoplyst	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0	6	1
Total	575	100	520	100	549	100	721	101	728	100	560	101	516	100	595	101

9.1.2. Stofbrugere under tilsyn af den frie kriminalforsorg

Samtidig med tællingen af stofbrugere i anstalter og arresthuse den 6. september 1978 har den frie kriminalforsorgs afdelinger i månedsrapporten til direktoratet indberettet antal tilsyn med vilkår om behandling mod misbrug af narkotika eller lignende stoffer (jf. straffe-

lovens § 57, stk. 1, nr. 4). Det samlede antal tilsyn i afdelingerne var den 6. september 1978, 3888, hvoraf 342, svarende til 8,8 procent, var med narkotikavilkår, hvilket vil sige vilkår om ikke at indtage narkotiske stoffer og om eventuelt at lade sig underkaste lægeligt ledet afvænningsbehandling. I tabel 9.4. ses antallet af løbende tilsyn i de enkelte

Tabel 9.4. Antal løbende tilsyn med narkotikabehandlingsvilkår i den frie kriminalforsorgs afdelinger den 6. september 1978.

Number of probationers and parolees under supervision with conditions of anti-drugabuse treatment or the like as at September 6, 1978.

	Antal løbende tilsyn ¹	Heraf med narkotika-behandlingsvilkår ²	Narkotika-behandlingsvilkår i procent ³
1. afd.	113	16	14
2. afd.	126	29	23
3. afd.	111	25	23
4. afd.	112	13	12
5. afd.	113	17	15
6. afd.	112	16	14
7. afd.	134	23	17
7. afd. filial	46	2	4
8. afd.	101	15	15
9. afd.	101	8	8
Roskilde	136	10	7
Hillerød	232	20	9
Holbæk	232	11	5
Ålborg	227	15	7
Århus	451	40	9
Randers	123	24	20
Holstebro	118	1	1
Viborg	132	6	5
Esbjerg	150	6	4
Kolding	190	7	4
Horsens	74	—	—
Haderslev	208	4	2
Fyn	322	20	6
Nykøbing F.	181	5	3
Bornholm	43	9	21
Total	3888	342	9

1) Total number of offenders being supervised.

2) Heraf with conditions of anti-drugabuse treatment.

3) Per cent.

afdelinger den 6. september 1978 med angivelse af antallet af tilsyn med narkotikabehandlingsvilkår, i absolutte tal og i procent af antal tilsyn i alt.

9.1.3. Stofkriminelle ikke-brugere

I forbindelse med tællingen af stofbrugere i anstalter og arresthuse den 6. september 1978, blev der foretaget en tælling af såkaldte stofkriminelle ikke-brugere, det vil sige personer indsat på grund af stofkriminalitet uden selv at være stofbrugere. Antallet af disse stof-

kriminelle ikke-brugere var den 6. september 1978, 135, svarende til 4,7 procent af totalbelægget i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse.

Tabel 9.5. viser de stofkriminelle ikke-brugeres fordeling efter nationalitet og alder.

Blandt de stofkriminelle ikke-brugere er karakteristisk henved halvdelen af fremmed nationalitet. Til sammenligning kan oplyses, at af stofbrugerne har kun knap 4 procent ikke dansk indfødsret.

Tabel 9.5. Stofkriminelle ikke-brugere, hendsiddende i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse pr. 6. september 1978, fordelt efter nationalitet og alder.

		Under 25 år	25-29 år	30-39 år	40 år og derover	Uoplyst	Total	
							Abs.	Pct.
Danmark		15	21	25	10	-	71	53
Øvrige Europa		1	5	8	3	-	17	13
Andre nationer		6	13	19	8	1	47	35
Total	Abs.	22	39	52	21	1	135	
	Pct.	16	29	39	16	1		101

9.2. Udenlandske indsatte, der skal udvises efter strafudståelse

Udviklingen i det internationale samkvem har i de senere år medført, at et stigende antal forbrydelser begås af udlændinge. Dette har yderligere sat udlændingenes afsoningsproblemer i relief og givet anledning til forskellige overvejelser om iværksættelse af foranstaltninger for at afbøde særlige uheldige virkninger, strafudståelsen kan indebære for denne gruppe indsatte vedkommende.

Klientelets art

Af en undersøgelse af 93 udlændinge, der den 12. september 1977 afsonede straf i danske fængsler, fremgår, at 50%

af de indsatte, undersøgelsen omfattede, var dømt for overtrædelse af narkotikaloggivningen og ca. 32% for berigelseskriminalitet, herunder ca. 13% for røveri.

61% havde straffetider på under 5 år, mens 39% afsonede over 5 års fængsel. I materialet var repræsenteret indsatte fra ialt 33 nationer, hovedsagelig fra Pakistan, Tyrkiet og Italien.

31% havde arbejde eller opholdstilladelse ved indsættelsen, mens ca. 69% var uden en sådan tilknytning. For indsatte, der var dømt for overtrædelse af narkotikaloggivningen, udgjorde procenterne henholdsvis ca. 34 og 66%, for berigelseskriminelle ca. 28 og 72%.

Særlige afsoningsvilkår for udlændinge
Udlændinge, der skal udvises, afsoner efter direktoratets praksis hele deres straf i lukket anstalt, mens danske domfældte normalt anbringes i åben anstalt eller jævnligt overføres til en sådan efter nogen tids ophold i lukket anstalt.

Indtil for nylig har udlændinge på grund af risikoen for, at de skal unddrage sig strafudståelsen, kun i et meget begrænset omfang opnået tilladelse til udgang. Uanset den forsøgsvis lempelse i udgangspraksis, der er gennemført ved direktoratets skrivelse af 9. januar 1978 (jfr. nærmere nedenfor), må det antages, at der fortsat kun i ret beskedent omfang vil kunne gives udgangstilladelse til udlændinge, hvilket bl.a. vil afskære dem fra undervisning og beskæftigelse udenfor anstalten. Udlændinge vil således typisk være undergivet en uafbrudt frihedsberøvelse som – udover at være en belastning i sig selv – vil kunne forringe deres muligheder for at genoptage normal levevis efter strafudståelsen.

Herudover møder udlændinge særlige problemer, som er affødt af sprogvan- skeligheder. En stor del af de uden- landske indsatte behersker ikke dansk – eller et af hovedsprogene – blot nogen- lunde tilfredsstillende. Deres mulighe- der for at holde sig orienteret om om- verdenen gænger i medierne (TV, radio, avis m.m.) kan endvidere være meget begrænsede. Udlændinge vil ofte have svært ved at forstå og meddele sig til anstaltspersonalet, hvilket bl.a. kan forringe deres muligheder for at modta- ge nærmere instruktion og oplæring i en sådan grad, at de ikke vil kunne tilbydes rimelige beskæftigelses- eller uddannel- sesmuligheder i anstalten. Herved for-

ringes bl.a. deres adgang til indtjening under strafudståelsen.

Ophold i danske fængsler kan erfa- ringsmæssigt endelig give anledning til en række kulturelt betingede problemer dels af praktisk dels af mere uhandgri- belig karakter (kostproblemer, mang- lende muligheder for religionsudøvelse m.v.).

Ændrede regler og praksis

I 1964 blev der gennemført en fælles nordisk ordning (lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde med Finland, Is- land, Norge og Sverige angående fuld- byrdelse af straf m.v.) hvorefter fri- hedsstraf palagt i et nordisk land under visse betingelser kan fuldbyrdes i et af de øvrige nordiske lande. I 1970 er der ved lov nr. 522 af 23. december 1970 skabt mulighed for overførsel af straf- fuldbyrdelsen til lande, som tiltræder den europæiske konvention om straffe- dommes internationale retsvirkninger. Reglerne har imidlertid indtil videre kun haft overordentlig begrænset praktisk betydning. Se nærmere afsnit 4.3. (side 33).

Blandt andet af denne grund er der ved direktoratets skrivelse af 9. januar 1978 til kriminalforsorgens anstalter og poli- tiet åbnet mulighed for, at der forsøgs- vis sker en lempelse af hidtidig praksis med henblik på efter en nøje vurdering i de enkelte tilfælde at give udlændinge tilladelse til udgang med ledsager ved besøg hos nære pårørende her i landet. Der foreligger endnu ikke opgørelser, der kan belyse omfanget af udgangstil- ladelser efter denne praksisændring.

Den 9. marts 1978 nedsatte justitsmini- steriet en arbejdsgruppe, der skulle fremkomme med indstilling vedrørende mulighederne for fremrykket løsladelse

Udlændinge, der skal udvises, afsoner straffen i lukket anstalt og har typisk særligt vanskelige afsoningsbetingelser. Til gengæld vil denne gruppe nu som regel kunne opnå prøveløsladelse tidligere end andre indsatte. Statsfængslet i Horsens.

af udenlandske indsatte, der efter udståelse af straf skal udvises.

Arbejdsgruppen afgav i august 1978 indstilling om, at den særlige belastning, som strafudståelsen indebærer for udlændingenes vedkommende, søges modvirket eller kompenseret ved, at der gennemføres en vis afkortning af strafafsoningen. Arbejdsgruppen anbefalede en generel ordning, hvorefter prøveløsladelsestidspunktet for udenlandske indsatte, der skal udvises, bliver fremrykket med 30 dage for hvert år af den idømte straf, således at udenlandske indsatte, der kan løslades efter udståelse af 2/3 af straffetiden, i stedet bliver løsladt, når 7/12 af straffen er udstået.

Ved justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 6. september 1978 om løsladelse

på prøve af udenlandske indsatte, der efter udståelse af straf skal udvises, er fastsat regler i overensstemmelse med arbejdsgruppens indstilling.

Ved direktoratet for kriminalforsorgens cirkulære af 2. januar 1979 om anbringelse af personer, der er idømt frihedsstraf eller forvaring, er der fastsat regler, hvorefter udenlandske indsatte, der skal udvises efter strafudståelsen – i modsætning til tidligere, hvor denne kategori stort set blev anbragt i statsfængslet i Vridsløselille – som udgangspunkt anbringes efter samme retningslinier som danske afsonere, d.v.s. efter bopælsmæssige kriterier. Har udlændingene ikke en sådan tilknytning til landet, anbringes de i statsfængslet i Nyborg eller statsfængslet i Horsens.

10. Bygningsvæsen og beskæftigelse

10.1. Bygningsvæsen

Ved Statsfængslet i Horsens er i 1978 etableret et TV- og mikrobølgeovervågningsanlæg, hvortil der er anvendt ca. 875.000 kr. Endvidere er arbejdet med flytning af sygeafdelingen samt

etablering af lokaliteter til autonome enheder påbegyndt, og der er anvendt ca. 400.000 kr. til disse arbejder. Opførelsen af den nye snedkeribygning, der påbegyndtes i 1976, er fortsat, og arbejdet påregnes færdiggjort i 1979.

Ved statsfængslet i Horsens blev der i 1978 etableret et TV- og mikrobølgeovervågningsanlæg. Sådanne anlæg findes desuden i statsfængslerne i Vridsløselille og Ringe. Billedet er fra statsfængslet i Vridsløselille.

Hovedistandsættelsesarbejderne på belægningsafdelingerne i Statsfængslet ved Horserød er fortsat, således at arbejdet på afdeling 15 er afsluttet, hvorefter ombygningen af afdeling 14 samt istandsættelse af afdeling 31 er påbegyndt. Til de pågældende arbejder er der i 1978 anvendt ca. 800.000 kr. Derudover er statsfængslets vandforsyningsnet ændret, og i forbindelse med nedlæggelsen af statsfængslets eget vandværk tilsluttet den offentlige vandforsyning. Udgiften hertil har i 1978 været ca. 200.000 kr.

Moderniseringen af afdeling F. på Statsfængslet ved Sdr. Omme er påbegyndt i 1978, hvor der er afholdt udgifter for ca. 250.000 kr. Arbejdet forventes færdig i løbet af 1980.

På statsfængslerne i Vridsløselille og på Kragsskovhede er gennemført forskellige brandsikringsforanstaltninger til et samlet beløb af ca. 400.000 kr.

Ved arresthuse er i 1978 udført forskellige ombygnings- og istandsættelsesarbejder – herunder indretning af detentionscel'er, tagudbedringer, køkkenmoderniseringer m.v. til et samlet beløb af ca. 700.000 kr. Hertil kommer almindelige bygningsvedligeholdelsesarbejder og istandsættelser til et beløb af ca. 1 mio. kr.

Den påbegyndte udflytning af kriminalforsorgen i frihed fra centralkontoret til distriktskontorer i det Storkøbenhavnske område samt etablering af et antal kontorer i provinsen, er fortsat i 1978, hvor der er anvendt ca. 500.000 kr. til formålet. Etableringen af de planlagte distrikts- og afdelingskontorer forventes afsluttet i 1979.

I henhold til loven om energibesparende foranstaltninger har kriminalforsorgen i 1978 gennemført et antal arbejder såvel i

anstalterne som i arresthusene til et samlet beløb af ca. 3,6 mio. kr.

10.2. Beskæftigelse

10.2.1. Virksomheden i finansåret 1977/78 i almindelighed

I finansåret 1977/78 har de indsatte præsteret ca. 2,1 mio. arbejdstimer ved produktionsfagene, hvilket er uændret i forhold til 1976/77.

Beskæftigelsen ved produktionsfagene – herunder jordbrugssektoren – udgør i finansåret 1977/78 ca. 33% af det totale belæg, hvilket er et fald på ca. 6% i forhold til året før.

Arbejdsopgaverne, der indgår i de indsatte beskæftigelse, kommer for den overvejende dels vedkommende fra statsinstitutioner. Lønarbejde for private entreprenører udgør fortsat under 10% af omsætningsbeløbet. Lønarbejde af denne art udføres hovedsageligt i arresthusene og på Københavns Fængsler, hvor der kun i begrænset omfang kan iværksættes fællesskabs-beskæftigelse som følge af de særlige forhold omkring varetægtsklientelet.

Samarbejdet med Landbohøjskolen, de statslige forsøgsstationer og Plantepatologisk Institut er fortsat, selv om en begrænsning i Landbohøjskolens bevilninger til forsøgsarbejde har medført en nedtrapning af forsøgsvirksomheden i takt med afslutningen af igangværende forsøgsserier.

Specialarbejderkursusvirksomheden i kriminalforsorgens eget regie er tilpasset de forhold, der i forbindelse med udgangsordningerne har muliggjort, at indsatte deltager i specialarbejderkurser og andre kurser uden for kriminalforsorgens område. Statsfængslet på Kragsskovhede har gennemført chauffør- og motorkurser, medens der

på optagelseshjemmet og specialarbejderskolen »Assersbølgård« kun er gennemført enkelte kurser som følge af institutionens lukning i 1978. På Statsfængslet i Nyborg fortsætter specialarbejderkurserne indenfor de jernindustrielle områder med svejekurser, drejekurser og andre jernindustrielle kurser.

I finansåret 1977/78 er der kun aflagt én svendeprøve (maskinarbejder). De senere års nedgang i antallet af aflagte prøver betyder imidlertid ikke, at lærlingeuddannelsen er indstillet i samme omfang som svendeprøveantallet kunne give indtryk af. Det er stadig muligt at fortsætte en eventuel afbrudt lærlingeuddannelse i afsoningsperioden, idet et stort antal af kriminalforsorgens arbejdsområder fortsat er godkendt som uddannelsessteder for lærlinge/EFG-elever.

Uddannelsesprogrammet for værkmeistre har omfattet 2 kurser for køkkenpersonalet samt 1 værkmeistergrundkursus. Derudover har der været afholdt et møde for kriminalforsorgens maskinmestre og ledere af de tekniske anlæg samt et møde for de ledende bygningsværkmeistre. Endvidere har landbrugs- og gartneriværkmeistrene været samlet til et 1-dags fagligt møde.

Kursusvirksomheden for anstaltens sikkerhedsrepræsentanter er fortsat med afholdelse af et antal sikkerhedskurser – såkaldte § 9-kurser – i samarbejde med arbejdsmiljøfondet. Disse kurser vil blive fortsat i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen. Udover den nævnte kursusvirksomhed har et antal værkmeistre deltaget i faglige kurser og uddannelser arrangeret af de teknologiske institutter, ligesom værkmeistre har deltaget i grundkurser

m.v. afholdt af kriminalforsorgens personaleskole.

Byggeaktiviteten inden for beskæftigelsesafsnittet har været begrænset som følge af den bevillingsmæssige situation og har i det væsentlige indskrænket sig til gennemførelse af nødvendige vedligeholdelsesarbejder og mindre forbedringer i værkstedslokaliteterne. Af lidt større arbejder kan nævnes, at der til snedkeriet på Anstalten ved Herstedvester er indrettet et pause- og lagerrum, ligesom der ved snedkeriet i Statsfængslet i Ringe er gennemført mindre ombygningsarbejder, der efter ibrugtagelsen har vist sig nødvendige for at opnå en mere hensigtsmæssig værkstedsindretning. Derudover er der ved arresthuset i Odense i en tilbygning etableret et lager, der har betydet en forbedring af forholdene for beskæftigelsen ved dette arresthus.

10.2.2. Beskæftigelsesfordeling ved anstalter og arresthuse

Den 1. april 1977 hensad 2050 personer i kriminalforsorgens anstalter. Heraf var 1273 beskæftiget ved produktion eller økonomiarbejde, 311 deltog i undervisning, medens 466 ikke var i arbejde på grund af sygdom, orlov m.v. Pr. 1. april 1978 er de tilsvarende tal 2124, 1239, 290 og 595.

I tabel 10.1. vises beskæftigelsen af de indsatte opdelt i 11 hovedgrupper.

Belægsstigningen på 74 indsatte – 4% – i forhold til året forud markerer sig ved en stigning i antallet af indsatte, der ikke er i arbejde (hovedgruppe 11) med 129 indsatte eller en stigning på 28% i forhold til året før. Stigningen på dette område kan henføres til en næsten tilsvarende belægsstigning på Københavns Fængsler. Det skal i den forbindelse

bemærkes, at opgørelsen pr. 1. april 1977 omfatter påskeperioden, hvor belægget traditionelt er lavere end på en normal opgørelsesdag.

Indenfor de egentlige produktionsværksteder (hovedgruppe 1-6) og området »anden beskæftigelse« (hovedgruppe 7-8) er beskæftigelsen stort set uændret.

Ved økonomiområdet er beskæftigelsen faldet med 42 indsatte eller 8% og for undervisningsområdet er der en nedgang på 21 indsatte svarende til en nedgang på ca. 7%. Undervisningsområdet beskæftiger således pr. 1. april 1978 14% af de indsatte ved de pågældende institutioner med dagundervisning.

Tabel 10.1. De indsattes fordeling ved faggrupper inden for kriminalforsorgens anstalter.

Employment of inmates distributed by industry trades etc. in penal institutions.

	Pr. 1.4. 1977	Pr. 1.4. 1978
1. Jern- og metalindustri (smede- og maskinværksted, gørtleri og pladeværksted)/ <i>Metal industry</i>	24	40
2. Beklædningsindustri (skræderi, syværksted, skomageri og vaskeri)/ <i>Clothing industry</i>	70	77
3. Tekstilindustri (bomulds- og hørklædesvæveri)/ <i>Textile industry</i>	20	21
4. Træindustri (møbelindustri og trævareproduktion)/ <i>Wood industry</i>	126	105
5. Grafisk industri (trykkeri, bogbinderi og kuvertmageri)/ <i>Graphic industry</i>	65	64
6. Anden industri (borstenbinderi, sadel- og sejlmageri, møbelpolstring og elementfabrik)/ <i>Various industries</i>	20	31
	325	338
7. Anden beskæftigelse (småarbejder, nyttiggørelsesarbejder, blindeskrift, klemmearbejde, skovarbejde m.v.)/ <i>Other occupations</i>	250	265
8. Jordbrug (landbrug, gartneri og kultiveringsarbejde)/ <i>Agriculture</i>	186	166
	761	769
9. Økonomiarbejder (rengøring, depot, tekniske installationer, forplejning m.v.)/ <i>Maintenance work</i>	512	470
	1273	1239
10. Undervisning/ <i>Education</i>	311	290
11. Reserve (syge, orlov, eget arbejde m.v.)/ <i>Reserve (ill. leave, own work u.o.)</i>	2050	2124
Total	2050	2124

De indsattes fordeling på de enkelte anstalters beskæftigelsesområder fremgår af tabel 16.16, side 165.

Arresthusene i provinsen

I 1977/78 har arresthusene i gennemsnit beskæftiget 612 indsatte, hvilket er en stigning på 102 indsatte i forhold til 1976/77.

Beskæftigelsen fordeler sig på de forskellige hovedgrupper som anført i tabel 10.2.

Ved arresthusene er ialt præsteret 837.000 arbejdstimer ved udførelse af

lønarbejde for private, hvilket er en stigning på 10,6% svarende til ca. 80.000 arbejdstimer. Tilgangen af arbejdsopgaver har stort set været tilfredsstillende med tilgang af mere varierede arbejdsopgaver. Variationen er dog fortsat ikke så stor, som det kunne ønskes.

Tabel 10.2. Beskæftigelsesfordeling i arresthusene i 1977/78.

Økonomiarbejde	167 indsatte
Kokosarbejde	6 indsatte
Papir- og kartonnagearbejde	169 indsatte
Klemmer	50 indsatte
Diverse mindre arbejder	168 indsatte
Undervisning	4 indsatte
Eget arbejde	48 indsatte
	612 indsatte

10.2.3. Driftsøkonomi

Vareomsætningen ved de indsattes produktion beløber sig i 1977/78 til 55,1 mio. kr., hvilket er en stigning på 9,4 mio. kr. Det regnskabsmæssige overskud er efter fradrag af driftsomkostninger (incl. forrentning og afskrivning på 2,1 mio. kr.) 4,7 mio. kr., eller en forbedring af nettoresultatet på 4,4 mio. kr.

Driftsresultatets forbedring hidrører fra værkstedsdriften, hvor gunstige produktionsmæssige og afsætningsmæssige forhold har medført et driftsoverskud på 2,8 mio. kr. Jordbrugsdriftens nettoresultat er ligeledes på baggrund af de særlige forhold omkring prisudviklingen og avlens størrelse forbedret, således at der fremkommer et overskud på 0,6 mio. kr. Arresthusenes driftsresultat viser en mindre fremgang på ca. 0,2 mio. kr.

Tabel 10.3. Sammendrag af driftsregnskab for værkstedsdriften, jordbruget og arrestvæsenet i finansåret 1977/78.

Summary of the working accounts for the workshops and agriculture of the State prisons and the production of the local prisons for the financial year 1977/78 in d.kr.

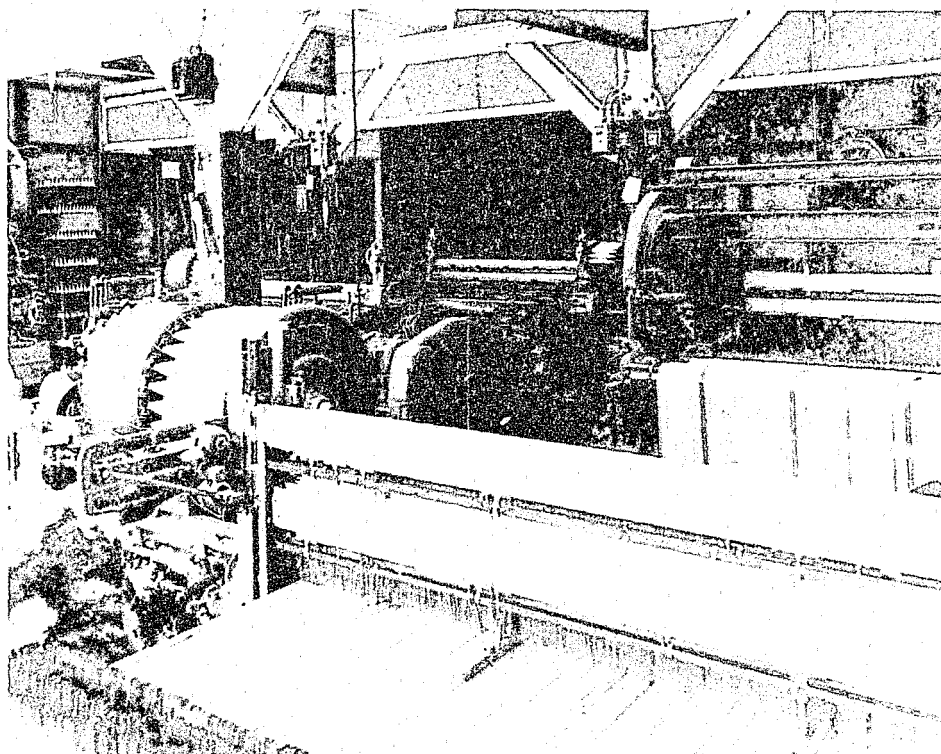
	Indtægt/ Incomes	Udgift/ Expenses	Nettoresultat/ Working results
Værkstedsdriften/Workshops	39.851.647	37.007.248	2.844.399
Jordbruget/Agriculture	11.840.412	11.261.758	578.654
Arresthusene/Production of local prisons	3.385.158	2.137.751	1.247.407
I alt/Total	55.077.217	50.406.757	4.670.460

Værkstedsdriften

Omsætningen ved værkstedsdriften er i 1977/78 39,9 mio. kr. og driftsudgifterne incl. forrentning og afskrivning på 37 mio. kr., således at nettoresultatet bliver et driftsoverskud på 2,8 mio. kr. I forhold til foregående finansår er det en indtægtsmæssig forbedring på 7,1 mio.

kr. og en stigning i driftsomkostningerne på ca. 3,9 mio. kr. Nettoresultatet i 1977/78 er således forbedret med ca. 3,1 mio. kr.

Værkstedsdriftens omsætning i 1977/78 har i særlig grad været præget af afslutningen af en flerårig specialordre på postsække, hvilket har givet sig udtryk

2 produktionsfag – væveri og sadelmageri – har i 1977/78 på grund af en specialordre haft en omsætningsfremgang på 4,6 mio. kr. i forhold til året før. Væveri i statsfængslet på Kragsskovhede.

i, at 2 produktionsfag (sadelmageri og væveri) der i særlig grad har været involveret i denne ordreafvikling samlet har haft en omsætningsfremgang på 4,6 mio. kr. i forhold til 1976/77. Herudover er der en omsætningsfremgang ved møbelproduktionen på ca. 2,2 mio. kr.

Udover de forannævnte forskydninger i omsætningsbeløbene er der for de øvrige fags og værksteders vedkommende tale om relativt mindre bevægelser overvejende i positiv retning. Efter ophævelse af prisstoploven pr. 28. februar 1977 er der gennemført reguleringer af afsætningspriserne i overensstemmelse med udviklingen i omkostningsniveau-

et, og denne regulering har naturligt medvirket til forbedringen af driftsresultatet i finansåret 1977/78.

Produktionsomkostningerne ved værkstedsdriften er i 1977/78 steget med 3,9 mio. kr. i forhold til det foregående finansår. Omkostningsstigningen samler sig udelukkende omkring de variable omkostninger, der omfatter materialer til produktion, arbejdspenge, vedligeholdelse af materiel og andre variable udgifter. De faste produktionsomkostninger, der omfatter personalelon, byggeomkostninger samt forrentning og afskrivning viser derimod et mindre fald. Udviklingen i omkostningerne for de

enkelte fagområder og værksteder følger stort set udviklingen i omsætningen, idet der dog for såvel sadelmageri som væveri er tale om en afdæmpning set i relation til omsætningsstigningerne. For snedkeriernes vedkommende er der ligeledes tale om begrænsede udgiftstigninger i forhold til omsætningsforbedringen, således at der for dette fags vedkommende er tale om dels bedre afregningspriser, dels bedre ressourceudnyttelse.

Antallet af arbejdstimer ved værkstedsdriften udgør i 1977/78 908.000 timer, hvilket er et fald på 11% i forhold til det foregående år.

Hovedposterne i værkstedsdriftens regnskab for 1977/78 er følgende:

	1.000 kr.
Salgsverdi af producerede varer	39.851
Råstoffer m.v.	24.059
Arbejdspenge	2.690
Personaleudgifter	5.730
Andre indirekte udgifter	3.137
Forrentning og afskrivning	1.391
Balance	2.844

Jordbrugsfugene

Landbrugenes omsætning er i 1977/78 på 9,8 mio. kr., hvilket er en stigning på 1,7 mio. kr. i forhold til 1976/77. Omsætningsfremgangen skyldes for det

Landbrugsdriften har i 1977/78 givet et overskud på ca. 1 mio. kr. Stald i statsfængslet ved Sdr. Omme.

første, at driftsåret var usædvanligt godt for landbrugene såvel prismæssigt som udbyttmæssigt, men for det andet må også i bedømmelsen indgå, at 1976/77 var et dårligere år end tidligere. Landbrugsdriftens omkostninger er steget med ca. 0,5 mio. kr., og den begrænsede omkostningsstigning i forhold til omsætningsfremgangen har ændret nettoresultatet fra et mindre underskud i 1976/77 til et overskud på 1,0 mio. kr. i 1977/78.

Omkostningsstigningen fordeler sig ligeligt mellem de variable omkostninger og de faste omkostninger. For de variable omkostninger falder stigningen på materialer til produktion samt arbejdspenge, medens stigningen indenfor de faste omkostninger berører personaleløn samt forrentning og afskrivning. Gartneriernes omsætning i 1977/78 er på ca. 2 mio. kr., hvilket er et fald på 0,2 mio. kr. i forhold til det foregående finansår. Driftsomkostningerne ved gartneriproduktionen er uændret ca. 2,5 mio. kr., således at nettoresultatet af driften i 1977/78 er blevet forringet med 0,2 mio. kr. til et underskud på ca. 0,5 mio. kr. Der er ikke særlige udsving i de variable eller faste omkostninger, og de enkelte udgiftsposter varierer nogle få tusinde kroner i forhold til udgiftsfordelingen i 1976/77.

Jordbrugsarbejdet omfatter 322.000 arbejdstimer, hvilket er en stigning på 3% i forhold til 1976/77. Jordbrugsområdets timetal fordeler sig med 233.000 timer

inden for landbruget, hvilket er en stigning på 19.000 timer eller 9%. Gartneridriften har anvendt 89.000 arbejdstimer, hvilket er en nedgang på 10.000 timer eller 10%.

Jordbrugenes regnskabsmæssige hovedposter er følgende:

	1.000 kr.
Salgsværdi af producerede varer	11.840
Råstoffer m.v.	4.454
Personaleudgifter	2.951
Arbejdspenge	1.034
Andre indirekte udgifter	2.104
Forrentning og afskrivning	719
Balance (landbrug)	1.043
Balance (gartneri)	-465

Arresthusene

Den beskæftigelsesmæssige situation inden for arresthusene er såvel i antal arbejdstimer som i omsætningsbeløb forbedret i forhold til 1976/77. Omsætningen er steget med ca. 0,7 mio. kr. til 3,4 mio. kr., og udgifterne er steget med 0,5 mio. kr. til 2,1 mio. kr., hvorved nettoresultatet er forbedret med 0,2 mio. kr. og nu udgør 1,2 mio. kr. i 1977/78.

Arresthusenes samlede driftsregnskab vedrørende de indsatte beskæftigelse i 1977/78 er:

	1.000 kr.
Indtægt	3.385
Arbejdspenge	2.082
Diverse omkostninger	56
Balance	1.247

11. Undervisning, fritidsvirksomhed og kirkelig betjening i anstalter og arresthuse

11.1. Undervisning

Forskningsprojektet omkring uddannelsesforsøget »Skadhauge-planen«.

Som nævnt i Kriminalforsorgen 1975 og 1976 startede uddannelsesforsøget (Skadhauge-planen) i 1975 som et forsøg og følges forskningsmæssigt i 5 år med henblik på stadig justering.

Uddannelsesforsøget adskiller sig fra tidligere undervisningsaktiviteter inden for kriminalforsorgen blandt andet derved, at afsoningstidens anvendelse til uddannelse nu kan planlægges allerede i arresthuset, at der – såfremt sikkerhedsmæssige forhold ikke taler imod – principielt er adgang til en hvilken som helst uddannelse, og at forsorgen i vid udstrækning tager hensyn til uddannelsesønsket ved anstaltsplacering.

Der er siden 1976 gennemført en række undersøgelser til belysning af forsøget (se Kriminalforsorgen 1976 og 1977).

Blandt andet gennemgås i Kriminalforsorgen 1977 side 66–70 de vigtigste resultater af 3 års statistikføring vedrørende uddannelsessager og uddannelsesforløb.

Det fremgår heraf blandt andet, at der nu oprettes uddannelsessag på 30% af dem, der idømmes ubetinget fængselsstraf, at det i alt overvejende grad er indsatte med kun folkeskole og uden faglig uddannelse, der benytter sig af tilbudet, og at det langt overvejende er elementær undervisning, der modtages af uddannelsesfolkene. Hyppigst er det

specialundervisning, opfriskningskurser, fortsat almindelig skolegang på 8.–10. klasse niveau og specialarbejderkurser, der ønskes og gennemføres af de indsatte.

Ca. tre fjerdedele af alle planlagte uddannelsesforløb påbegyndes, og ca. to tredjedele af alle påbegyndte uddannelsesforløb gennemføres.

Imod hensigten er tilvæksten i antallet af uddannelsessager først og fremmest sket i den lukkede sektor, som tegner sig for i alt ca. to tredjedele af alle sagerne, mens den resterende tredjedel overvejende er frigangsforløb fra åbent fængsel.

I 1978 gennemførtes, ud over den årlige statistiske opgørelse, to specielle undersøgelser vedrørende uddannelsesforsøget, en recidivundersøgelse og en interviewundersøgelse.

Recidivundersøgelsen

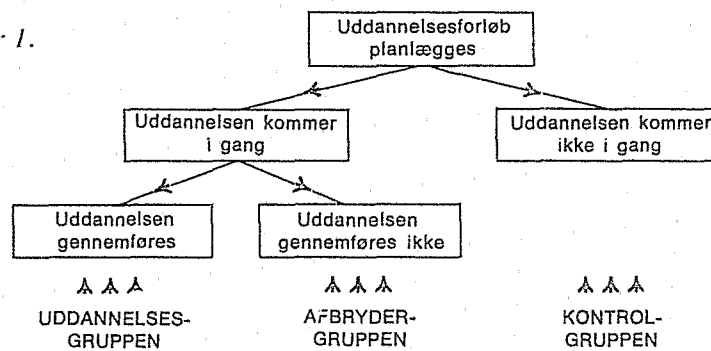
Formålet med recidivundersøgelsen er at sammenligne kriminelt recidiv blandt indsatte, der afsluttede et uddannelsesforløb under afsoning, og indsatte, der planlagde, men ikke afsluttede det planlagte uddannelsesforløb.

Undersøgelsen omfatter alle personer med uddannelsessager, som er registreret i de to første statistikår (1.4.75–1.3.77), og som var løsladt inden 1.2.78. Enkelte døde og udviste m.v. udgår dog af materialet. I alt omfatter undersøgelsen 755 personer, for-

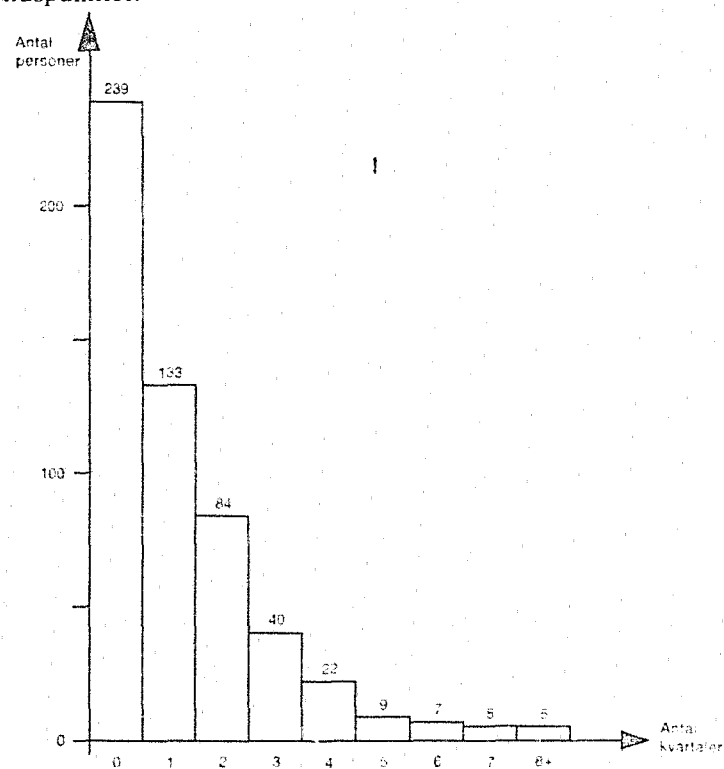
delt på følgende tre grupper: (figur 1)

1) uddannelsesgruppen, 312 personer 2) afbrydergruppen, 172 personer
 3) kontrolgruppen, 271 personer

Figur 1.

Figur 2. Antallet af hele, kriminalitetsfrie kvartaler fra løsladelsen indtil recidiv-tidspunktet.

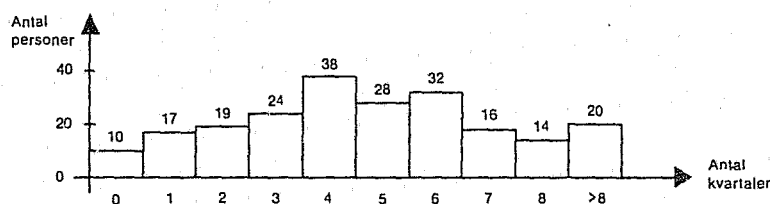

Da personerne er løsladt på forskellige tidspunkter, mens opgørelsesdagen er fast (1.2.78), er observationstiden variabel, fra nogle få dage til næsten tre år. Den gennemsnitlige observationstid er godt og vel et år. På opgørelsesdagen er 71% recidiveret i den forstand, at der var rejst ny sigtelse

imod dem, 53% i den forstand at de var idømt ny strafferetlig sanktion, og 48% havde fået ny frihedsstraf.

Figur 2 viser antallet af hele, kriminalitetsfrie kvartaler fra løsladelsen til recidivtidspunktet for alle recidivisterne, og figur 3 viser antallet af kvartaler, ikke-recidivisterne har været på fri fod.

Figur 3. Antallet af hele, kriminalitetsfrie kvartaler fra løsladelsen indtil 1.2.78 for de 218 ikke-recidivister.

Uddannelsesgruppen er som helhed betydeligt mere recidivtruet end kontrolgruppen, idet uddannelsesgruppen rummer en større andel helt unge og en større andel forud kriminelt belastede end kontrolgruppen. Fra denne og andre undersøgelser ved man, at unge er mere recidivtruede end ældre, og at forud kriminelt belastede er mere recidivtruede end »forbryderbegyndere«.

Undersøgelsen konkluderer i øvrigt, at recidivrisikoen først og fremmest hæn-

ger sammen med alder og forudgående kriminel belastning, og at recidiv og uddannelse kun udviser sammenhæng ved uddannelse af afsonere i åbne fængsler, ikke i lukkede. I åbne fængsler er sammenhængen mellem uddannelse og recidiv derimod markant: til trods for, at uddannelsesfolkene her er mere recidivtruede end kontrolfolkene, er uddannelsesgruppens recidiv alligevel signifikant lavere end kontrolgruppens, nemlig 55% mod 72%, se tabel 1 og 2.

Tabel 1. Recidiv i de tre grupper; kun afsonere fra åbne fængsler. Pct.

	Ikke recidiv	Recidiv	I alt	Antal personer
Uddannelsesgruppen	45%	55%	100%	143
Afbrydergruppen	25%	75%	100%	92
Kontrolgruppen	28%	72%	100%	181
Alle	33%	67%	100%	416

CONTINUED

1 OF 2

Tabel 2. Recidiv i de tre grupper; kun afsonere fra lukkede fængsler. Pct.

	Ikke recidiv	Recidiv	I alt	Antal personer
Uddannelsesgruppen	20%	80%	100%	167
Afbrydergruppen	25%	75%	100%	77
Kontrolgruppen	28%	72%	100%	47
Alle	22%	78%	100%	291

Der henvises til forskningsrapporten for en nærmere vurdering og diskussion af disse resultater (Holstein og Skadhauge, forskningsrapport nr. 8, 1978).

Interviewundersøgelsen

Formålet med interviewundersøgelsen var at give en mere detaljeret og indsigtfuld beskrivelse af effekten af uddannelse under afsoning, end man kan få ved alene at registrere det kriminelle recidiv.

I alt blev 111 personer opsøgt og interviewet, i øvrigt under meget betydelige vanskeligheder med hensyn til opsporing m.v. Fælles for alle interviewede er, at de har gennemført en uddannelse under afsoning, og at de er løsladt inden 1.2.78. De interviewede er ikke i statistisk forstand repræsentative for indsatte med uddannelsessager. Der henvises til førømtalte forskningsrapport for en nærmere diskussion og vurdering af undersøgelsens metodeaspekter, resultater og konklusioner.

Tabel 3. Oversigt over oplevede psykologiske virkninger af den modtagne uddannelse under afsoning. Procenttal.

Psykologisk virkning	Oplever positivt forandring	Oplever negativt forandring	Oplever ingen særlig forandring	I alt
	%	%	%	%
Lysten til at gå på arbejde	41	5	55	101
Lysten til at uddanne sig videre	56	5	40	101
Selvrespekten	54	0	46	100
Andres respekt for en selv	27	1	73	101
Alment omdømme	28	0	73	101
Oplevelse af nuværende kriminalitet	55	2	44	101
Aktuel mulighed for at få godt arbejde	50	0	50	100
Mulighed for på længere sigt at få bedre arbejde	57	0	44	101
Kontakten med andre mennesker	25	0	75	100
Fået nye interesser	44	0	56	100
Fået ny omgangskreds	15	0	85	100
Anden gavn eller skade	52	2	47	101

Men to resultater fra undersøgelsen træder så markant frem, at de må formodes at udsige noget generelt om disse uddannelsesfolk, uanset de udspurgte ikke er noget egentligt repræsentativt udsnit. Det første af disse resultater er, at det ud fra forskellige objektive kriterier er gået dem relativt dårligt i tiden siden løsladelsen. F.eks. er halvdelen recidiveret til ny kriminalitet, og tæt på halvdelen var arbejdsløse ved interviewtidspunktet (subsidiært umiddelbart inden fængslingen – 25 blev interviewet i fængsel).

Det andet resultat er, at svarpersonerne – uagtet det ud fra objektive kriterier er gået dem mindre godt – oplever at have haft glæde og nytte af den under afsoningen erhvervede uddannelse, først og fremmest på det subjektive eller oplevelsesprægede plan. Denne oplevelse af nytte omfatter mange forskellige sider af livet, f.eks. lyst til at gå på arbejde, lyst til mere uddannelse, oplevelse af at have fået bedre muligheder for at finde godt arbejde, selvrespekt, nye interesser, og bedre omdømme, jf. tabel 3.

Den videre forskning

Recidivundersøgelsen antyder som nævnt, at der specielt for indsatte i åbne fængsler, der har frigang til uddannelsessteder, kan tænkes at være en recidivdæmpende virkning af uddannelse. Interviewundersøgelsen antyder, at virkningerne af uddannelse til indsatte først og fremmest er at finde på det personlige, subjektive plan og først i anden række vedrører de mere konkrete levevilkår.

Disse foreløbige konklusioner har ført til den hypotese, at det især kan tænkes at være forskelle i *uddannelsesmiljøet* mellem åbne og lukkede fængsler, der

former virkningen af undervisningen snarere end selve undervisningens indhold og niveau. Hypotesen går nærmere ud på, at selve den sammenhæng – kontekst – undervisningen foregår i, skaber en såkaldt *medlæring*, det vil sige noget man lærer om sig selv på grund af og samtidig med at man uddanner sig, men som ikke nødvendigvis har noget med selve undervisningen eller undervisningsstoffet at gøre.

Derfor har man i 1979 sat et forskningsprojekt i gang til afdækning af disse forskelle i uddannelsesmiljø mellem åbne og lukkede fængsler. Dette forskningsprojekt afviger betydeligt fra de tidligere undersøgelser i sin metode. For det første baseres oplysningerne på delta-gerobservation, idet 9 indsatte – og for hver af dem mindst 1 lærer og 1 fængselsfunktionær – bliver bedt om at observere alt af betydning for uddannelsen og uddannelsesmiljøet igennem en ca. 3 ugers periode, og skrive det ned. Disse observationer suppleres med grundige interviews, og det er opfattelsen, at man på denne måde kan få en ganske grundig og detaljeret beskrivelse af uddannelsesmiljøerne, således som de anskues fra de indsatte side, fra fængselsfunktionærs side og fra lærerside.

For det andet baseres forskningsprojektet på såkaldt kvalitative data, det vil sige beskrivelser og oplysninger, der ikke kan opgøres talmæssigt, men som til gengæld kan give mere nuancerede og detaljerede billeder end statistiske oplysninger.

Forskningsprojektet, som i skrivende stund er lige før sin afslutning, finansieres af Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd, og gennemføres af lektor Svend Ellehammer Andersen, sociolog Bjørn E. Holstein, undervis-

ningskonsulent Henning Jørgensen og chefkonsulent Flemming B. Skadhauge.

11.2. Fritidsvirksomhed

Der henvises til Kriminalforsorgen 1976, side 78.

11.3. Kirkelig betjening

Ved Københavns fængsler bragte året den endelige afklaring med hensyn til den gejstlige betjening, der atter vil blive bragt op på niveau svarende til to fuldtidsstillinger. Også hvad angår statsfængslet i Horsørød bragte året en løsning, idet der til fængslet knyttes en halvtidsstilling i folkekirkeligt regi.

Selvom fængselspræsten har sit klart definerede arbejdsfelt omkring gudstjeneste, kirkelige handlinger, mæglinger og sjælesorg, tyder udviklingen på, at der er et øget pres på fængselspræsterne, muligvis som følge af den igangværende omstrukturering af forsorgsarbejdet. Den ændrede struktur i forsorgssektoren synes at have bevirket, at mange indsatte føler deres muligheder for personlige kontakter begrænset, og den samtale-rolle, som fængselspræsten allerede tidligere har udfyldt i fængslet, bliver vigtigere og mere central i dagligdagen. Arten af henvendelser er mangfoldig, fra små daglige problemer til svære psykiske konflikter.

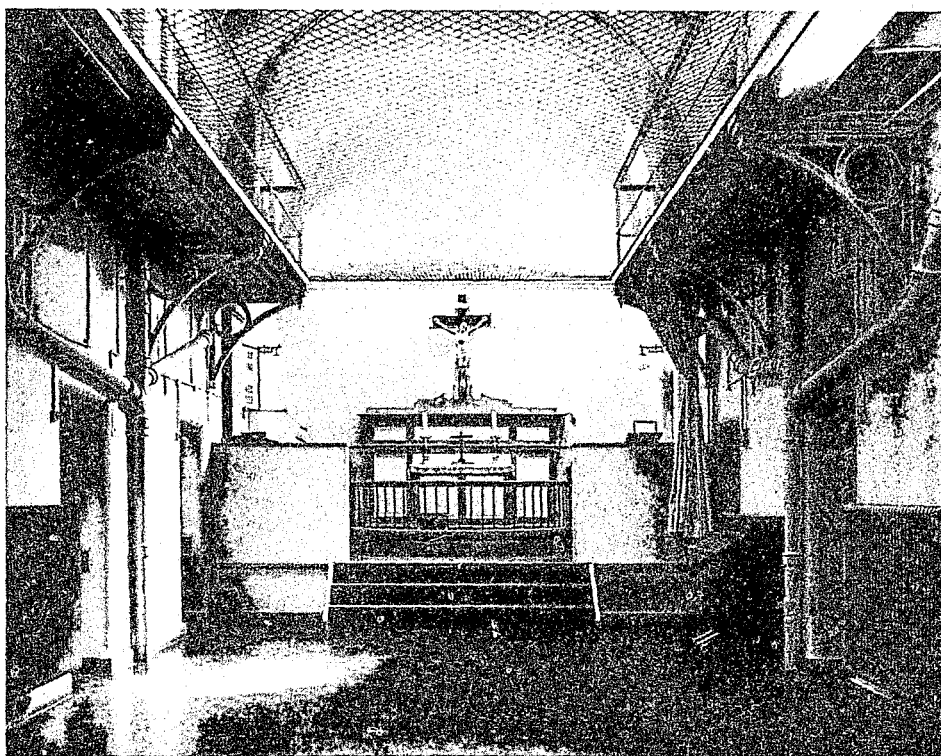
Fængselspræstens øgede arbejde understreger det berettigede i at bevare fængselspræstestillingerne i de lukkede fængsler, først og fremmest for at sikre den uhindrede mulighed for nær menneskelig kontakt med enhver indsat i et lukket fængsel.

Hvad de åbne anstalter angår, betjenes statsfængslet Kærshovedgård af pastor

Jørgen Vingborg, Isenvad menighed, Ikast sogn. I årets løb har menighedsrådet rejst sag om at få udskilt Isenvad fra Ikast sogn med udtrykkelig henvisning til betjeningen af Kærshovedgård. Det hedder i indstillingen, at de indsatte i fængslerne alle er i en særlig belastet situation menneskeligt set. Det vil derfor være yderst betænkeligt, om disse mennesker ikke får samme mulighed for præstelig og kirkelig betjening, som andre mennesker har. Men for at de indsatte kan have de samme muligheder, kræves der forholdsvis megen tid til præstens rådighed i fængslet. Præsten må være en kendt person og en, man kan komme i forbindelse med, uden at der skal en stor overvindelse til i form af, at præsten skal tilkaldes gennem det øvrige fængselspersonale. Præstens tilstedeværelse blandt personalet kan medvirke til dette. Det vil således være ønskeligt, om fængselspræstestillingen i det åbne fængsel kombineres med et mindre sogneembede.

Fra anstaltsside anføres, at en del indsatte af forskellige årsager er afskåret fra at rejse på orlov. De vil derfor ofte føle sig isoleret også i det åbne statsfængsel med deraf følgende behov for at have en neutral person at henvende sig til med personlige problemer. Erfaringen viser, at fængselspræsten ofte vil kunne udfylde denne rolle.

Gennem adskillige år har præsten ved statsfængslet i Horsens tillige været knyttet til statsfængslet i Nørre Snede. Under hensyn til det arbejdspress, som førstnævnte anstalt pålægger fængselspræsten, må betjeningen af den åbne anstalt i Nørre Snede begrænses til en månedlig gudstjeneste i fængslets kirke samt et ugentligt formiddagsbesøg med deltagelse i funktionærernes morgen-

Blegdamsvejens fængsel.

møde og samtaler med indsatte. Det vil derfor formentlig være mere hensigtsmæssigt at lade statsfængslet i Nørre Snede betjene af den lokale sognepræst, som det er tilfældet i de fleste andre åbne anstalter.

Ved de lukkede anstalter fungerer et antal indsatte som medlemmer af kirkekoret. Der afholdes koncerter i kirkerne såvel med indsatte som medvirkende, som med kræfter udefra. Kirkerne bruges tillige ved kirkelige handlinger som bryllup og mere sjældent ved dåb.

I Nyborg har fængselskirkens organist gennem 55 år, Jean Hansen, søgt sin afsked med udgangen af kirkeåret.

I årets løb gennemgik fængselskirken i

Horsens, Vestermarks Kirke, en gennemgribende istandsættelse, hvorefter den ved en festgudstjeneste blev indviet af biskoppen over Århus stift. Samtidig kunne det markeres, at landets ældste fængselskirke herved havde rundet 125 år.

I Horsens og Nyborg arrangerer fængselspræsterne, i samarbejde med skolen, studiekredse for indsatte.

I 1978 fik »Statsfængslernes Kirke i Vridsløselille« navneforandring til »Holsbjerg Kirke«, først og fremmest for at undgå navnet »Vridsløselille« på vielsesattesterne.

Fængselspræsternes samarbejde med repræsentanter fra andre trossamfund

blev illustreret ved en økumenisk gudstjeneste i Vridsløselille juledag, ledet af pastor Berg og de to katolske præster, som fast arbejder i danske fængsler, pater Manzano og pater Murphy.

I de fleste lukkede fængsler afholdes der, på grund af det store antal udlændinge, regelmæssigt katolsk messe og muslimsk bøn. De katolske præster har deres daglige gang i fængslerne som sjælesørgere, fortrinsvis for de udenlandske indsatte.

I tiden 21.-25. maj afholdtes en fælles-

nordisk konference for fængselspræster på Foreningen Nordens folkehøjskole på Biskops-Arnö i Sverige med deltagelse af fængselspræster fra Finland, Norge, Danmark og Sverige. Et udvalgt panel af eksperter holdt foredrag om kriminologiske, teologiske og sjælesørgerske emner samt emner til belysning af præsternes betydning og rolle i anstaltsstrukturen. Der blev nedsat et udvalg, som skal videreføre de internordiske kontakter på området.

12. Forsorgsvirksomheden

Efter flere års forberedelse lykkedes det i 1978 at få påbegyndt gennemførelsen af de strukturændringer inden for kriminalforsorgens sociale sektor, der blev foreslået i betænkningen »Kriminalforsorg-Socialforsorg«.

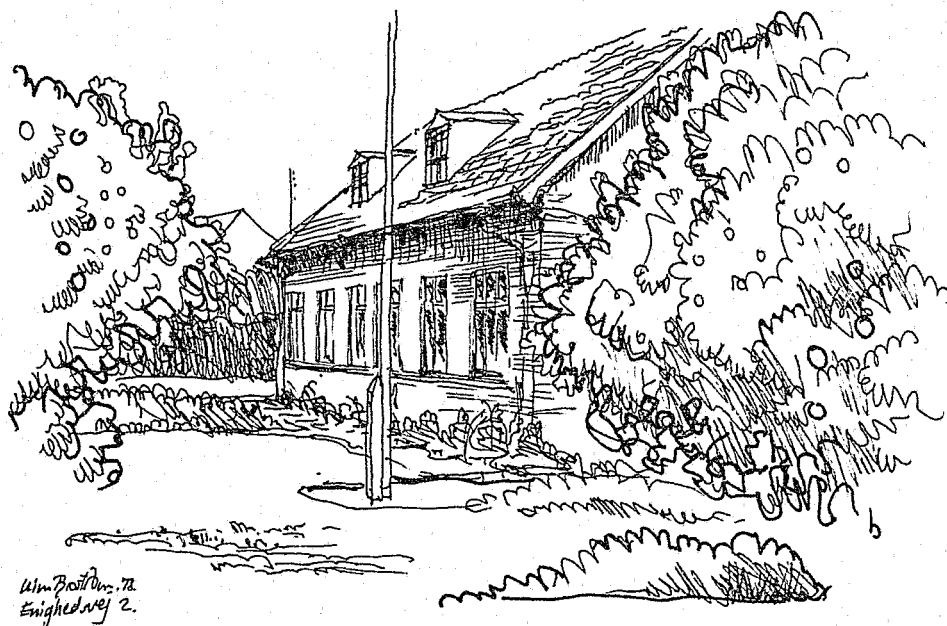
Som det fremgår af Kriminalforsorgen 1977, side 16, var det en afgørende forudsætning for gennemførelsen af den nye struktur, at de 64 stillinger af midlertidig karakter, der blev stillet til rådighed i forbindelse med kriminalreformen af 1973, fortsat var til disposition også ud over udgangen af 1978 – en forudsætning, der opfyldtes i efteråret 1978 gennem stillingernes konvertering til faste stillinger. Dermed var vejen åben for den organisationsudvikling, der har været forudsætningen for gennemførelse i øvrigt af reformerne inden for kriminalforsorgens forsorgssektor. Ved årsskiftet 1978/79 er decentraliseringen af kriminalforsorgen i frihed stort set tilendebragt. Der er nu ude i landet en afdeling i hver amtskommune samt derudover lokalkontorer i en række større provinsbyer. For så vidt angår det storkøbenhavnske område er der etableret 9 lokalafdelinger med områdegrenser svarende til det sociale systems, og udflytning til de respektive områder har fundet sted for flertallet af afdelingernes vedkommende. Der er således udbygget et net af afdelinger/lokalkontorer ud over landet med i hvert fald den åbenbare fordel, at klienterne inden for kriminalforsorgen i frihed har

fået betydelig kortere afstand til forsorgsmedarbejderens kontor.

Med den gennemførte udbygning af kriminalforsorgen i frihed er tilvejebragt grundlaget for en omlægning af forsorgsarbejdet som foreslået i betænkningen »Kriminalforsorg-Socialforsorg«. Nedenfor vil kort blive redegjort for de hovedprincipper, i overensstemmelse med hvilke forsorgsarbejdet inden for kriminalforsorgen fremover vil blive søgt gennemført.

Afgørende vægt vil blive lagt på det såkaldte *tidligtprincip*, der går ud på at flytte tyngdepunktet i forsorgsmedarbejdernes indsats, således at hovedvægten lægges på et så tidligt tidspunkt i sagsforløbet som muligt. Der sigtes i overensstemmelse hermed på en systematisk forsorgsmæssig indsats over for varetægtsfængslede, således som det i øvrigt med virkning fra 1. oktober 1978 i medfør af varetægtsbekendtgørelsen er pålagt kriminalforsorgen. Derudover vil der i det omfang, det måtte være muligt, blive givet personer på fri fod, der afventer dom eller indkaldelse til afsoning, tilbud om bistand. Som det fremgår af Kriminalforsorgen 1977, side 73, har man allerede gennem de senere år tilstræbt en intensiv ret indsats over for indsatte i arresthuse, og der er derfor på dette område ikke tale om nogen nyskabelse, men alene om en fortsættelse af en allerede igangværende udvikling.

Et andet hovedprincip er *nærhedsprin-*

I 1978 blev centralkontoret i København opdelt i 9 afdelinger. 9. afdeling – der dækker området Vallensbæk, Albertslund, Ishøj og Høje-Tåstrup kommuner – er flyttet til Enighedsvej i Albertslund.

cippet, der tilgodeser klienternes behov for en nem adgang til forsorgsmedarbejderen, når de er på fri fod, og de indsatte behov for at kunne udstå frihedsstraf så nær bopælen/familien som muligt. Hensynet til klienterne på fri fod er allerede tilgodeset gennem decentraliseringen af kriminalforsorgen i frihed. For så vidt angår indsatte gennemførtes med virkning fra 15. januar 1979 nye fordelingsregler, der i den udstrækning, det eksisterende anstaltssystem tillader det, bygger på nærhedsprincippet. En nyskabelse i forhold til tidligere indebærer *kontinuitetsprincippet*, der har til formål at begrænse antallet af kontaktbrud inden for forsorgsarbejdet. Det bliver således ikke fremover forsorgsmedarbejderne i anstalterne, men

den afdeling inden for kriminalforsorgen i frihed, inden for hvis område klienten normalt har sin bopæl, der også under strafudståelsen fortsætter det forsorgsmæssige arbejde over for indsatte med kortere opholdstider i fuldbyrdelsesanstalten. Kortere opholdstider foreligger, hvor den indsatte har en faktisk opholdstid i fuldbyrdelsesanstalten på 6 måneder eller derunder, regnet fra datoen for fremmøde/overførsel og indtil datoen for en eventuel løsladelse på prøve efter straffelovens § 38, stk. 1. Den ændrede fordeling af forsorgsarbejdet over for indsatte i kriminalforsorgens anstalter mellem anstalternes forsorgsmedarbejdere og kriminalforsorgens afdelinger gennemførtes med virkning fra 15. januar

1979 med den konsekvens i øvrigt, at et antal forsorgsmedarbejdere fra den lukkede sektor overflyttes til tjeneste i afdelingerne.

Endelig skal fremhæves *koordineringsprincippet*, der understreger nødvendigheden af et intensiveret samarbejde mellem anstalter og afdelinger samt en udbygning af samarbejdsrelationerne på lokalt plan til det øvrige retssystem, det sociale bistandssystem, arbejdsformidlingskontorer m.v.

Som det vil fremgå af foranstående redegørelse, står man i forsorgssektoren ved indgangen til 1979 umiddelbart foran den endelige realisering af de forslag til en omlægning af forsorgsvirksomheden inden for kriminalforsorgen, som fremsattes i betænkningen »Kriminalforsorg-Socialforsorg« med sigte på en effektivisering af den sociale indsats over for kriminalforsorgens klienter. Der knytter sig naturligvis blandt forsorgsmedarbejdere forventninger til det nye system, men også en vis usikkerhed med hensyn til mulighederne for med de til rådighed stående ressourcer at kunne leve op til de forventninger om en forbedret indsats på det forsorgsmæssige område over for såvel indsatte som klientelet i øvrigt, der ligger bag strukturændringerne. På ét punkt har forventningerne allerede vist sig at være opfyldt. Decentraliseringen af kriminalforsorgen i frihed har – det erkendes af alle – givet den enkelte afdeling/lokal-

kontor en placering i lokalsamfundet, der har muliggjort forbedrede samarbejdsrelationer i forhold til de øvrige lokale myndigheder. I flere områder er den lokale kriminalforsorg allerede aktivt inddraget i overvejelser om lokale initiativer med kriminalitetsforebyggende sigte.

Endnu henstår dog beklageligvis åbent spørgsmålet om tidspunktet for gennemførelse af den del af strukturændringerne, der har relation til Københavns fængsler. Ved årsskiftet 1978/79 tegner billedet sig således, at der er truffet beslutning om afholdelse i perioden januar-marts 1979 af de kurser for forsorgsmedarbejdere fra de storkøbenhavnske afdelinger og for medarbejdere fra Københavns fængsler, der er omtalt i Kriminalforsorgen 1977, side 72, som forudsætning for omlægningen af det forsorgsmæssige arbejde over for indsatte i Københavns fængsler. Dermed er skabt berettiget forventning til, at dette – det sidste led i strukturændringerne – kan realiseres i løbet af 1979.

Til slut skal nævnes, at der – som tilfældet har været i forbindelse med »Skadhauge-planen« – vil blive iværksat en forskningsmæssig opfølgning af reformerne inden for forsorgsvirksomheden med henblik på stadig justering. Der opfyldes dermed et ønske fremsat af lederne inden for kriminalforsorgens forsorgssektor i efteråret 1978.

13. Kriminalforsorgen i Grønland

13.1. Ændringer i den grønlandske kriminallov

Ved lov nr. 292 af 8. juni 1978 er den grønlandske kriminallov blevet ændret på væsentlige punkter. Lovændringen har i første række betydet en revision af den grønlandske kriminallovs regler om sanktioner som følge af lovovertrædelser, og de nye regler er i alt væsentligt foreslået i betænkning nr. 500/1968 om det kriminalretlige sanktionssystem m.v. i Grønland.

Loven er imidlertid først trådt i kraft den 1. januar 1979, og i det følgende skal derfor først omtales baggrunden for lovændringen, dernæst retstilstanden og forholdene i 1978 og endelig de nye regler.

13.2. Baggrunden for lovændringen

Den danske straffelov gælder ikke for Grønland. Før 1954 bestod den grønlandske kriminalret alene af den praksis, som de grønlandske sysselretter havde udviklet på grundlag af spredte bestemmelser i ældre lovgivning. Ved kriminalloven af 1954 blev denne praksis i det væsentlige lovfæstet.

Kriminallovens første del »Om forbrydelser« indeholder udover en kort angivelse af de almindelige betingelser for strafbarhed en opregning og beskrivelse af de forhold, der skal anses for forbrydelser, og som stort set er en forkortet og koncentreret udgave af den danske straffelovs specielle del.

Kriminallovens sanktionssystem adskiller sig derimod ganske væsentligt fra straffelovens system. Kriminalloven er karakteriseret ved, at frihedsberøvende foranstaltninger som følge af den grønlandske retstradition indtager en meget tilbagetrukket plads i lovens sanktionssystem. Kun for farlige erhvervs- og vanemæssige eller sjæleligt afvigende lovovertrædere indeholder loven hjemmel til at anvende frihedsberøvelse i form af anstaltsanbringelse eller lægelig behandling på hospital eller institution.

Lovens hovedsynspunkter er, at sanktionsfastsættelsen ikke skal ske i form af en straf, der udmåles i forhold til handlingens strafværdighed, men under hensyntagen til hvad der er mest formålstjenligt for at afholde den enkelte lovbyrder fra nye lovovertrædelser. Reaktionssystemet rummer muligheder for at iværksætte forholdsregler, der tager sigte på den enkelte lovovertræders særlige behov. Der kan således sættes ind over for faktorer, som antages at være kriminalitetsfremkaldende, fx alkoholmisbrug, ligesom man ved opdragelse, uddannelse, arbejdsstræning eller personlig støtte kan lette hans sociale tilpasning.

I betænkningen om det kriminalretlige sanktionssystem er det imidlertid fremhævet, at de undersøgelser, der er foretaget siden kriminallovens ikrafttræden, viser, at de praktiske muligheder

for at gennemføre lovens forsorgsmæssige foranstaltninger har været begrænsede. Dette skyldes dels utilstrækkelige institutionsmæssige muligheder, dels at det ikke har været muligt at opbygge en organiseret tilsynsvirksomhed. Disse forhold har medført, at man i et stort antal tilfælde, hvor en forsorgsmæssig foranstaltning skønnes bedst egnet, har måttet nøjes med at anvende bøde. Hertil kommer, at det gældende system ikke gav mulighed for at gennemtvinge de anvisninger, som meddeles de dømte af den tilsynsførende.

På baggrund heraf foreslog betænkningen en effektivisering af kriminallovens reaktionssystem, uden at man dog herved opgiver det særlige grønlandske system, og det er dette, de nye regler tilsigter.

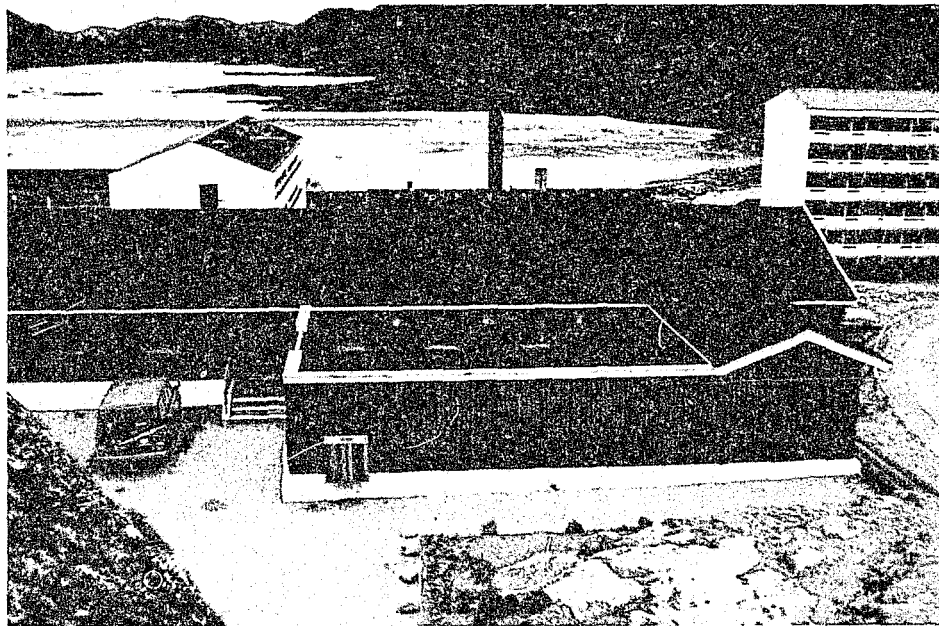
13.3. Retstilstanden og forholdene i 1978

Indledningsvis henvises til Kriminalforsorgen 1976, side 84 ff, hvor der findes en beskrivelse af den grønlandske kriminalforsorgs ressourcer og opgaver. Hovedparten af det dér anførte har fortsat gyldighed.

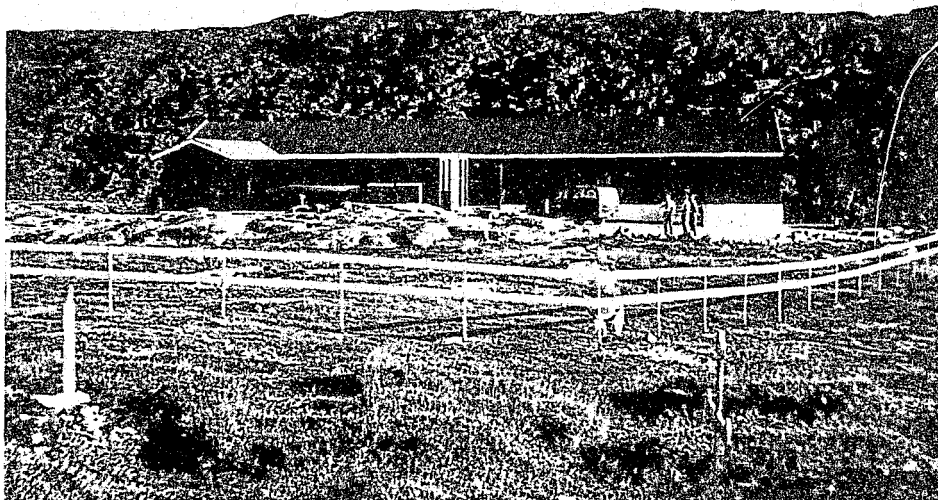
Den institutionsmæssige kriminalforsorg i Grønland omfatter for tiden 3 anstalter for domfældte i Godthåb, Julianehåb og Egedesminde.

Anstalten for domfældte i Godthåb, der blev taget i brug i slutningen af 1967, har med et tilhørende åbent anneks (den tidligere ungdomspension, tillagt anstalten i begyndelsen af 1976) plads til 28 domfældte, heraf 6 i et lukket afsnit.

Anstalterne i Egedesminde og Julianehåb er taget i brug omkring årsskiftet 1976/77 og har hver plads til 8 indsatte.

Anstalten for domfældte i Julianehåb med plads til 8 indsatte blev taget i brug omkring årsskiftet 1976/77.

Det grønlandske anstaltssystem – anstalterne for domfældte i Godthåb, Julianehåb og Egedesminde – er blevet udbygget fra 18 pladser i 1975 til 44 pladser i 1978 og stort set fyldt op i takt med udbygningen. Billedet viser anstalten for domfældte i Egedesminde.

Til personer, der ved dom har fået anvist bestemt opholdssted, er indrettet en ungdomspension i Holsteinsborg med 6 pladser. Spørgsmålet om opførelsen af en ny bygning i Holsteinsborg til erstatning for den nuværende pensions utilfredsstillende lokaliteter er under overvejelse, ligesom en ungdomspension med plads til 5–6 domfældte i Jacobshavn er under projektering med henblik på ibrugtagelse i 1979.

Endvidere er der planer om opførelse af yderligere en ungdomspension i Godthåb samt en senere udvidelse af anstalten for domfældte i Godthåb med henblik på forbedring af anstaltens sikrede afsnit. Projektet kan ikke forventes re-

aliseret før efter 1980, og skal bl.a. ses i sammenhæng med den planlagte udbygning af Dr. Ingrid's Hospital i Godthåb (opførelse af et psykiatrisk sengeafsnit).

Den del af den grønlandske kriminalforsorg i frihed, der omfatter varetagelse af tilsynsvirksomhed, udførelse af forsorgsopgaver i de grønlandske anstalter, personundersøgelser m.v., varetages af en forsorgsleder i Godthåb, der til sin bistand har 2 forsorgsassistenten og 1 kontorfunktionær. Med henblik på en decentralisering af tilsynsvirksomheden m.v. er der indrettet afdelingskontorer i Julianehåb og Egedesminde. Ved hvert kontor er ansat en forsorgsfuld-

mægtig, der bistås af en kontorfunktionær.

For tiden har den frie kriminalforsorg ca. 100 private tilsynsførende, der i hele Grønland varetager hovedparten af tilsynene.

Den lokale ledelse af kriminalforsorgen i Grønland varetages af politimesteren med bistand af lokale anstaltsledere samt en forsorgsleder. Centralt ledes kriminalforsorgen i Grønland af justitsministeriet, direktoratet for kriminalforsorgen.

Ifølge den grønlandske kriminallov kan domstolene (kredsretterne) træffe bestemmelse om følgende foranstaltninger:

- 1 advarsel
- 2 bøde

- 3 beskikkelse af tilsyn
- 4 anvisning af eller forbud mod ophold på bestemt sted
- 5 arbejde
- 6 uddannelse
- 7 lægelig begrundet behandling
- 8 anbringelse i anstalt
- 9 andre indskrænkninger i handelfriheden
- 10 konfiskation.

Udviklingen i anvendelsen af foranstaltninger i henhold til den grønlandske kriminallov i perioden 1974–1978 fremgår tilnærmelsesvis af tabel 13.1., der er opgjort på grundlag af de månedlige indberetninger vedrørende personer idømt foranstaltninger under kriminalforsorgen i Grønland.

Tabel 13.1. Det gennemsnitlige daglige antal foranstaltede i henhold til den grønlandske kriminallov 1974–78.

Daily average number of penal measures in pursuance of the Criminal Code of Greenland.

Foranstaltning/Penal measures	1974	1975	1976	1977	1978
Anstalt i Grønland ¹	19	22	27	36	42
Ungdomspension ²	9	13	6	4	4
Dom til ophold/arbejde ³	11	10	20	19	18
Tilsyn ⁴	196	147	153	151	158
Institution i Danmark ⁵	9	10	10	14	12
Total	245	203	216	224	234
Mentalobservation i Danmark ⁶	3	2	4	4	3

1) *Institution for custodial treatment in Greenland.*

2) *Hostel for young offenders.*

3) *Order on residence/work.*

4) *Supervision.*

5) *Institution in Denmark.*

6) *Mental examination in Denmark.*

Det fremgår af oversigten, at medens det samlede antal foranstaltede i henhold til kriminalloven har holdt sig no-

genlunde konstant i de sidste 5 år, er der sket en forskydning fra dom til tilsyn og ungdomspension til anstaltsanbringelse

såvel i Grønland som i Danmark. Det grønlandske anstaltssystem, hvis samlede kapacitet er 44, er stort set fyldt op i takt med udbygningen. De danske institutionsanbringelser finder for ca. halvdelen vedkomende sted i anstalten ved Herstedvester og i øvrigt i amthospitalet i Vordingborg, forsorgscentret Rødbygård og sikringsanstalten i Nykøbing Sj.

13.4. De nye regler

I fremtiden kan de grønlandske domstole træffe bestemmelse om følgende foranstaltninger:

- 1 bøde
- 2 betinget dom
- 3 dom til forsorg
- 4 anbringelse i anstalt i Grønland eller i Danmark
- 5 særlige foranstaltninger over for unge lovovertrædere
- 6 særlige foranstaltninger over for psykisk abnorme lovovertrædere
- 7 fortabelse af rettigheder
- 8 konfiskation.

Lovændringen tilsigter, at man i fremtiden i højere grad skal bygge på kriminalforsorg og i tilsvarende mindre grad på bøder. Dette forudsætter den udbygning af forsorgsvæsenet, der har fundet sted, og som ikke er afsluttet. De forsorgsprægede foranstaltninger samles under foranstaltningen dom til forsorg, og domme, der indeholder forsorgsbestemmelser, udformes som hovedregel på samme måde som efter den danske straffelov som rammedomme, hvor

retten alene angiver typen af de foranstaltninger, som skal kunne anvendes, medens det overlades til kriminalforsorgen at bestemme, i hvilken udstrækning og på hvilken måde de skal udføres. Endvidere er indført betinget dom, og for så vidt angår lovovertrædere under 18 år betinget dom mod børne- og ungdomsforsorg.

Med henblik på at skabe respekt om kriminalforsorgen i frihed har retten fået mulighed for at iværksætte kortere frihedsberøvelser (ikke over 3 måneder), hvis den dømte ikke retter sig efter anvisningerne, ligesom en dom til forsorg om påkrævet kan indledes med anstaltsanbringelse i op til 30 dage.

Betingelserne for dom til anbringelse i anstalt på ubestemt tid og for anbringelse i eller overførsel til institution i Danmark er blevet uddybet og skærpet. Således kræves til anbringelse i anstalt på ubestemt tid de samme betingelser opfyldt som nævnt i den danske straffelovs § 70 om forvaring.

Endelig er indført regler om prøveløsladelse. Medmindre det drejer sig om anbragte i anstalt på ubestemt tid, træffes afgørelsen om prøveløsladelse administrativt – af Det grønlandske Kriminalforsorgsnævn – når 2/3 af anstaltstiden, dog mindst 4 måneder, er forløbet. Dog kan særlige omstændigheder tale for prøveløsladelse tidligere.

Vedrørende den grønlandske kriminalforsorgs organisation efter lovændringen henvises til afsnit 14.5., side 137.

14. Kriminalforsorgens organisation

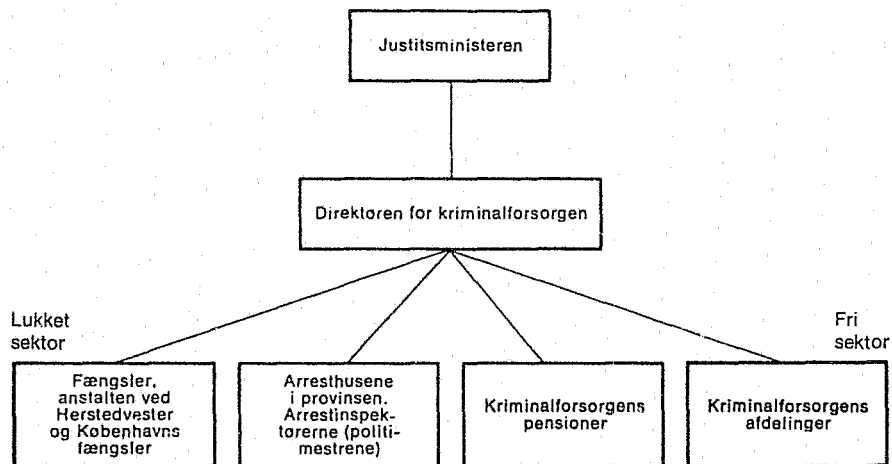
Kriminalforsorgens centralstyre er et direktorat under justitsministeren og ledes af direktøren for kriminalforsorgen.

Direktøren for kriminalforsorgens forretningsområde er fuldbyrdelse af samtlige kriminalretlige retsfølger og gennemførelse af varetægtsfængslinger. Udenfor falder fuldbyrdelse af afgørelser efter straffelovens § 68 vedrørende ophold på hospital for sindslidende eller

inddragelse under åndssvageforsorg. Under direktøren for kriminalforsorgens kompetance hører også udsættelse med/fritagelse for betaling af bøder og konfiskationsbeløb m.v., tilsyn med betinget dømte og prøveløsladte og udsættelse med/fritagelse for strafafsoning.

Kriminalforsorgen består af en fri og en lukket sektor.

Kriminalforsorgens organisation

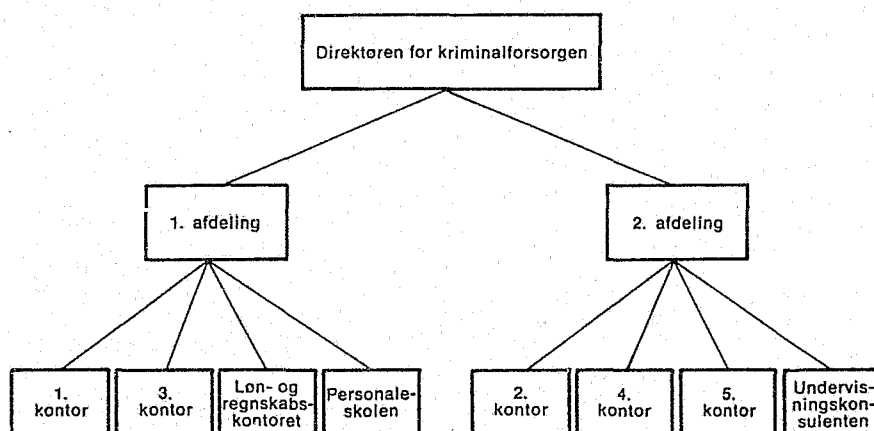

14.1. Direktoratets organisation

Direktoratet for kriminalforsorgen er delt i to afdelinger, henholdsvis 1. og 2. afdeling. Afdelingerne ledes af afdelingschefer, der titulært er fængselsinspektører. Disse er stedfortrædere for direktøren for kriminalforsorgen inden

for de respektive afdelingers område. Hver afdeling består af et antal ekspeditionskontorer m.v., således at opbygningen følger den almindelige hierarkiske opbygning i centraladministrationen.

Direktoratet for kriminalforsorgens organisation

1. AFDELING

Chefen for afdelingen varetager:

Organisationsudvikling inden for kriminalforsorgen, herunder igangsætning og opfølgning af strukturændringsplaner, finansiell planlægning, igangsætning af udviklingsarbejde med hensyn til anstaltens sikkerhed, forholdsordrer for ekstraordinære situationer. Endvidere **koordinerende opgaver** i forhold til afdelingens enheder og justitsministeriets departement, særlig med hensyn til bevillingsspørgsmål og generelle personalespørgsmål. Endvidere visse sekretariats- og personalesager

1. Ekspeditionskontor

Personalesager

Instrukser og andre generelle bestemmelser.

Tjenesteordninger, arbejdstidsregler.

Uniformsreglement.

Sager vedrørende kriminalforsorgens personale.

Sager vedrørende ansættelse, forfremmelse, forflyttelse, udstationering,

konstitution, ventepenge, pension, afsked, disciplinære forhold, ferie, anciennitet, tjenestefrihed, særlige ydelser, understøttelse, funktionsvederlag, ordensdekorationer.

Personaleregistrering, kundgørelser.

Nynormering og omklassificering af stillinger.

Erstatningssager.

Personaleorganisationer.

Studierejser i udlandet (i samarbejde med lederen af personaleskolen).

Udvekslingsordninger.

Budgetsager

Indkaldelse og bearbejdelse af finans- og tillægsbevillingslovbidrag fra institutioner og organisationer.

Tilvejebringelse af særskilte finansielle bevillinger (i det omfang, sagsområdet ikke er henlagt til andre kontorer).

Sager vedrørende fast ejendom (køb og salg, beskatning, mageskifte, ekspropriation m.v.).

Revisionssager.

Legater (konfirmation og decision m.v.).

Sekretariatssager

Institutionens sikkerhed (tekniske anlæg og sikringsanlæg i øvrigt).

Civildforsvar.

Nedsættelse og ophævelse af administrative udvalg, kommissioner, nævn m.v.

Indsattes undvigelser og selvmord.

Erstatningssager vedrørende de domfældte.

3. Ekspeditionskontor

Beskæftigelse og erhvervsmæssig uddannelse

Beskæftigelse af klienter i kriminalforsorgens institutioner. Beskæftigelsens tilrettelæggelse, herunder vedrørende institutionernes drift. Fremskaffelse og fordeling af arbejdsopgaver. Generelle regler om råvareindkøb og afsætning, herunder fastsættelse af leveringspriser. Medvirken i sager om erhvervsmæssig uddannelse af klienter og udgang til arbejde.

Konkrete sager om dagsorden (arbejdstid) og arbejdsvederlag.

Planlægning af kurser og uddannelsesvirksomhed for arbejdsledere m.fl.

Faglige møder for arbejdsledere m.v.

Erhvervsmæssige konsulenters virksomhed.

Sager om værkpersonalet, herunder særligt om ansættelse, forflyttelse og afsked samt uddannelse.

Sager om tilvejebringelse og fordeling af økonomiske og personalemæssige ressourcer til beskæftigelses- og administrationssektoren.

Forsyning, forplejning m.v.

Lokalers anvendelse, indretning og udstyr.

Kostforplejning.

Beklædning og hygiejne.

Butiksordninger.

Bygningsvæsen m.v.

Generelle bygningsspørgsmål.

Bygge- og anlægsarbejder, herunder tilvejebringelse af særskilte anlægsbevillinger.

Bygningssyn, bygningsvedligeholdelse.

Tjeneste- og lejeboliger.

Inventar

Anskaffelse af inventar, maskiner, telefonanlæg og motorkøretøjer.

Økonomivæsen

Fællesindkøb til institutionerne (forplejningsvarer, beklædning m.v.).

Konkrete sager om personalets uniformering.

Budgetsager

Udarbejdelse af forslag til de årlige bevillingslove.

Løn og regnskabskontoret

Budget- og regnskabsvæsen

Forberedelse af budget.

Bogholderiarbejder for kriminalforsorgen. Deposita- og legatregnskab.

Regnskab for anlægsmidler.

Regnskabsafslutning for kriminalforsorgen. Forberedelse af statsregnskab.

Udfærdigelse af periodiske regnskabsanalyser og oversigter.

Forberedelse af regnskabsinstruks, kontoplan og kontovejledning. Medvirken i sager om regnskabsrevision, kasseinspektioner og sager af bevillings- og konteringsmæssig/økonomisk art.

Lønninger m.v.

Centralt lønkontor for det månedslønnede personale.

Formidling af kontakten til statens centrale lønanvisning.

Beregning og anvisning af timelærerlønninger m.v. for personaleskolen.

Beregning og anvisning af honorarer til tilsynsførende og personundersøgere.

Beregning og udsendelse af lønsatser for ekstramedhjælpere og køkkenmedhjælp samt af vederlag for kvindelig medhjælp.

2. AFDELING

Chefen for afdelingen varetager:

Generel planlægning og koordination for så vidt angår **kriminalforsorgens saglige indhold**, herunder spørgsmål om udnyttelse af kriminalforsorgens institutionssystem og om væsentlige ændringer heri, spørgsmål om væsentlige ændringer af behandlingsprogrammer og behandlingsmidler såvel på anstaltsområdet som inden for den frie kriminalforsorg, og igangsættelse og opfølgning af samarbejde med organer uden for kriminalforsorgen, f.x. det almindelige sociale system. Endvidere **koordinerende opgaver** i forhold til afdelingens forskellige enheder, justitsministeriets departement inden for afdelingens område og sager om ændringer i kriminalforsorgens institutionssystem.

Fælles planlægning. På grundlag af oplysninger indhentet fra samtlige udvalg og arbejdsgrupper samt kontorer m.v. udfærdiger afdelingscheferne en samlet oversigt over det planlagte arbejde i disse enheder. For så vidt angår kontorer o.lign. inddrages dog kun større principielle sager. Nye udvalg og arbejdsgrupper vil ved nedsættelsen på tilsvarende måde blive pålagt at udarbejde en plan for arbejdet.

Den samlede plan, som vil blive ajour-

ført på grundlag af supplerende indberetninger fra udvalg og arbejdsgrupper etc., udgør grundlaget for styringen af kriminalforsorgens arbejde.

2. Ekspeditionskontor

Indkaldelse til afsoning, udsættelse med afsoning, beregning af afsoningstid.

Fordeling af indsatte, herunder administration af bestemmelsen i straffelovens § 49, stk. 2.

Samarbejde med andre lande om udlevering til straffuldbyrkelse m.v.

Brevveksling og besøg.

Dagsorden (uden for arbejdstid).

Sundhedsvæsen, herunder læge- og tandlægevirksomhed.

Gejstlig betjening.

Disciplinærstraffe, konfiskation, anvendelse af sikringsmidler.

Benådning og løsladelse, herunder løsladelse på prøve.

Strafafbrydelse.

Eftergivelse, henstand og afdrag med bøder og konfiskationsbeløb.

Udgang fra anstalter og arresthuse.

Undervisning og fritidsvirksomhed for de domfældte.

4. Ekspeditionskontor

Udfærdigelse af anordninger (bekendtgørelser) og andre almindelige forskrifter om klientelet's behandling og generelle sager herom, herunder sager om særlige behandlingsprogrammer og om de enkelte behandlingsmidler, medmindre området er henlagt til et andet kontor.

Forberedende planlægning af institutionsstrukturen.

Kriminalstatistik og kriminologisk forskning, herunder samarbejde med institutter m.v. og kriminalforsorgens institutioner om forskningsarbejde.

Generelle sager om internationalt kriminalpolitisk samarbejde.

Udgivelse af kriminalforsorgens publikationer.

Biblioteksvæsen.

Forholdet til presse, radio og fjernsyn m.fl., herunder spørgsmålet om besøgstilladelse.

Udarbejdelse af forslag til de årlige bevillingslove.

5. Ekspeditionskontor

Forberedende planlægning af forsorgssektorens udbygning og den forsorgsmæssige bistand til klientelet, herunder tilrettelæggelse af samarbejdet med det almindelige sociale sikringssystem.

Udfærdigelse af generelle forskrifter om samarbejde med det almindelige sociale sikringssystem og om økonomisk hjælp og anvendelse af sociale ydelser. Udfærdigelse af retningslinier for tilsynsførende og personundersøgere.

Konsultativ virksomhed i forsorgsmæssige anliggender i forhold til kriminalforsorgens institutioner.

Planlægning af kursus- og uddannelsesaktiviteter for forsorgspersonalet, herunder tilsynsførende og personundersøgere.

Informationsvirksomhed i forsorgsmæssige spørgsmål over for kriminalforsorgens institutioner.

Konkrete sager vedrørende økonomisk hjælp samt sager vedrørende anvendelse af sociale ydelser.

Medvirken i sager, der behandles af andre kontorer, herunder bl.a. i:

De sager, hvor der foreligger væsentlige forsorgsmæssige problemer om prøveløsladelse, benådning og udsættelse m.v., reaktioner i anledning af vilkårsovertrædelser, udgang samt kompetencegivende undervisning.

Sager om forsorgspersonalet, herunder særligt om ansættelse, forflyttelse, afsked samt uddannelse.

Sager om tilvejebringelse og fordeling af økonomiske og personalemæssige ressourcer til forsorgssektoren.

Udarbejdelse af forslag til de årlige bevillingslove.

Undervisningskonsulenten

Forberedende planlægning af undervisningssektorens udbygning med hensyn til uddannelse (herunder lærlinge- og specialarbejderuddannelse) og fritidsvirksomhed for klientelet i kriminalforsorgens institutioner.

Samarbejdet med det almindelige uddannelsessystem.

Konsultativ virksomhed i undervisningsmæssige anliggender i forhold til kriminalforsorgens institutioner.

Planlægning af kursus- og uddannelsesaktiviteter for fængselslærere, fritids- og faglærere.

Informationsvirksomhed over for det pædagogiske personale.

Medvirken i sager, der behandles af andre kontorer, herunder bl.a. i sager om: Det pædagogiske personales (herunder timelæreres) anmodninger om deltagelse i kurser og længerevarende uddannelser uden for kriminalforsorgen.

Biblioteksvæsen med hensyn til klientelet.

Tilvejebringelse og fordeling af ressourcer til undervisningssektoren.

Ansættelse, forflyttelse og afsked m.v. af pædagogisk personale.

Undervisning af klienterne.

Udgang i forbindelse med uddannelse.

Bygnings- og lokalemæssige forhold (skole- og fritidslokaler).

Nynormering og omklassificering af stillinger for pædagogisk personale.

Udarbejdelse af forslag til de årlige bevillingslove.

Konsulenter

Kriminalforsorgens konsulent i almenlægelige og hygiejniske spørgsmål, overlæge Cornelies Stuij.

Kriminalforsorgens psykiatriske lægekonsulent, overlæge Marianne Schiøler. Justitsministeriets tilsynsførende arkitekt, Alex Poulsen, M.A.A.

Justitsministeriets tilsynsførende ingeniør, civilingeniør Børge Schløer.

Konsulent vedr. kriminalforsorgens automobilsager, politiingeniør Peder Krøigaard.

Konsulent vedr. kriminalforsorgens værevirksomhed, civilingeniør Jørgen Mackeprang.

14.2. Udvalg og arbejdsgrupper

14.2.1. Oversigt. Januar 1979

Permanente udvalg og arbejdsgrupper
Arbejdsgruppen vedrørende projektering af større arresthuse.

Bedømmelsesudvalget vedrørende antagelse af fængselsbetjente/værkmestre og enhedsfunktionærer på prøve.

Justitsministeriets centrale samarbejdsudvalg for fængselsvæsenet.

Kriminalforsorgens centrale forfremmelsesnævn.

Kriminalforsorgens informationsgruppe. Justitsministeriets områdeudvalg vedrørende arrestvæsenet.

Justitsministeriets områdeudvalg vedrørende kriminalforsorgen i frihed.

Personalefordelingsnævn for kriminalforsorgen.

Teknikudvalget.

Tilsynsrådet vedrørende beskæftigelsen af de indsatte i kriminalforsorgens anstalter.

Tjenestetidsudvalget.

Ikke-permanente udvalg og arbejdsgrupper

Arbejdsgruppen vedrørende revision af anordningerne.

Strukturanalyseudvalget.

Beklædningsudvalget.

Arbejdsgruppen vedrørende forsøg med hensyn til undervisning af indsatte.

Byggeudvalget.

Arbejdsgruppen vedrørende transportopgaver.

Arbejdsmarkedsgruppen.

Konsulentgruppen vedrørende reglerne om ophold i varetægtsfængsel.

Undvigelsesgruppen.

Arbejdsgruppen vedrørende det fremtidige behov med hensyn til visse lederstillinger inden for kriminalforsorgen (Mellemlidergruppen).

Styringsgruppen vedrørende gennemførelsen af planlægningsudvalgets forslag m.v.

Styringsgruppen vedrørende tilpasning af kriminalforsorgens organisation til ændrede belægsstørrelser (Belægsgruppen).

Arbejdsgruppen vedrørende udbygning af kriminalforsorgens etatsuddannelse.

Arbejdsgruppen vedrørende omstruktureringen af forsorgsarbejdet i Københavns fængsler.

Arbejdsgruppen vedrørende forsøg med hjælp til ofre i Ringgårdsdistriktet.

Arbejdsgruppen vedrørende vold m.v. i de lukkede anstalter.

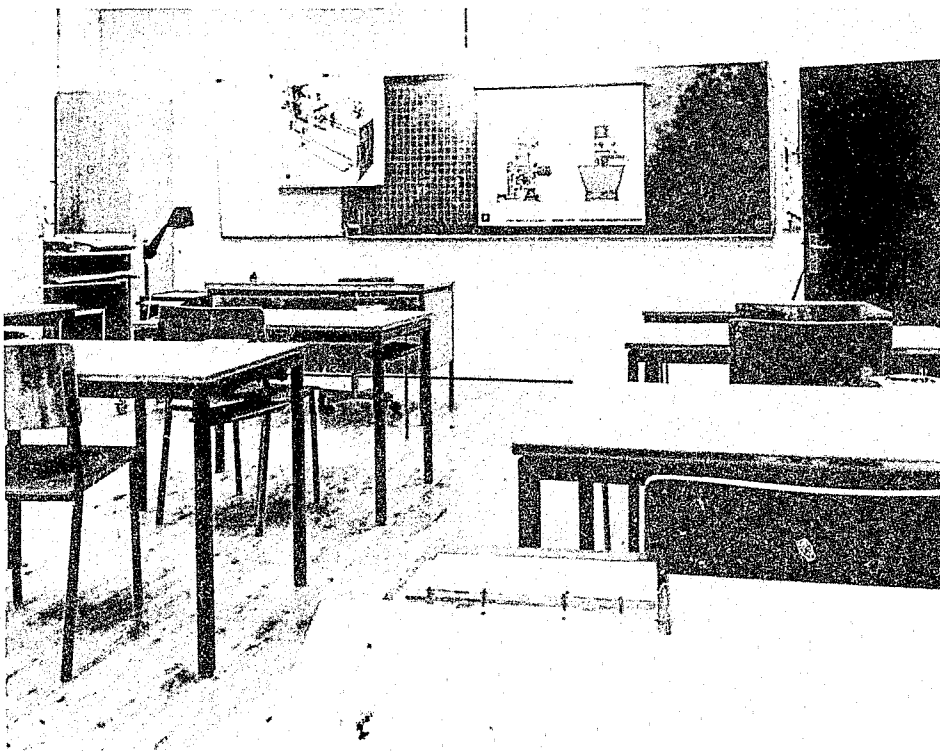
Andre udvalg og arbejdsgrupper med repræsentation fra kriminalforsorgen

Justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsudvalg.

Justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsgruppe.

Straffelovrådet.

Justitsministeriets udvalg vedrørende

Undervisningsrum til værkstederne i statsfængslet i Nyborg.

foranstaltninger over for åndssvage og andre svagt begavede lovovertrædere. Justitsministeriets udvalg vedrørende organisering af mentalobservationsvirksomheden her i landet.

Justitsministeriets SCR-udvalg.

Justitsministeriets arbejdsgruppe, som skal overveje muligheden for oprettelse af et særligt revisionsorgan for ministeriets område.

Det kriminalpræventive Råd.

Udvalget vedrørende fremstilling af undervisningsmateriel under Det kriminalpræventive Råd.

Kontaktudvalget vedrørende alkohol- og narkotikaspørgsmål.

Forskningsunderudvalget nedsat af Kontaktudvalget.

Statistikudvalget (Danmarks Statistik).

Nordisk forskning inden for kriminalforsorgen.

Nordisk strafferetskomité.

European Committee On Crime Problems (E.C.C.P. – Europarådet).

Underudvalg:

Relationship between the public and crime policy (PC-R-PC).

Prison regimes and prison leave.

Co-ordinated criminological research fellowship on »prison management«.

Fondation Internationale Pénale et Pénitentiaire (F.I.P.P.).

Udvalg og arbejdsgrupper, der har afgivet indstilling i beretningsåret, er omtalt i afsnit 3.2., Informations- og publikationsvirksomhed (side 29).

14.2.2. Permanente udvalg og arbejdsgrupper

Arbejdsgruppen vedrørende projektering af større arresthuse

Arbejdsgruppen er nedsat ved direktoratets skrivelse af 11. juli 1974.

Kommissorium:

Behandle spørgsmål med relation til projektering og bygningsmæssig indretning af større arresthuse.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Kontorchef Arne P. Kruse Jacobsen, direktoratet for kriminalforsorgen.

Arrestforvarer H. Østergaard Pedersen, Dansk fængselsforbund (Dansk arrestforvarerforening).

Fængselsoverbetjent Ole Præst, Dansk fængselsforbund (Arrestfunktionærernes Organisation).

Bedømmelsesudvalget vedrørende antagelse af fængselsbetjente/værkmestre og enhedsfunktionærer på prøve

Udvalgets sammensætning:

Forbundsformand Knud Brandes, Dansk fængselsforbund.

Fængselsinspektør Erik Taylor, kriminalforsorgens personaleskole, formand.

En repræsentant for foreningen af fængselsinspektører og vicefængselsinspektører.

Udover udvalgsmedlemmerne deltager fuldmægtig Ejvind Andersen, direktoratets 3. kontor, i gruppens arbejde, når der er tale om ansættelse af værkme-
stre/enhedsfunktionærer på prøve.

Justitsministeriets centrale samarbejdsudvalg for fængselsvæsenet

Udvalgets sammensætning:

Udpeget af centralstyrelsen:

Direktør for kriminalforsorgen Hans Henrik Brydensholt.

Fængselsinspektør Frits Hellborn, direktoratet for kriminalforsorgen.

Fængselsinspektør Jørgen Tornøe, direktoratet for kriminalforsorgen.

Udpeget af foreningen af fængselsinspektører og vicefængselsinspektører:

Formanden, vicefængselsinspektør Hans Jørgen Engbo.

Suppleanter: Fængselsinspektør Ole Hansen, statsfængslet i Vridsløselille; fængselsinspektør Flemming Lerche, statsfængslet ved Nr. Snede.

Udpeget af Dansk fængselsforbund:

Forbundsformand Knud Brandes.

Næstformanden, fængselsoverbetjent Leif Jørgensen, statsfængslet ved Hørserød.

Forbundssekretær Eilif Petersen.

Suppleanter: Fængselsoverbetjent Anders Chr. Sørensen, statsfængslet på Kragsskovhede; værkfører Julius B. Larsen, statsfængslet på Møgelkær; vagtmester Jørgen Nord, arresthuset i Århus; forbundskasserer, fængselsoverbetjent Jens Chr. Smedegaard, statsfængslet i Horsens.

Udpeget af Kriminalforsorgsforeningen:

Formanden, fængselsbogholder Poul Kjeldsen, statsfængslet i Vridsløselille. Fg. forstander Mogens Madsen, ungdomspensionen Brøndbyhus.

Suppleant: Fængselslærer Thøger Juncher Christensen, statsfængslet i Nyborg.

Udpeget af Landsorganisationen i Danmark:

Assistent Kirsten Salonen, statsfængslet i Vridsløselille.

Suppleanter: Assistent Margit Andersen, kriminalforsorgens 5. afdeling; overassistent Lucie Borgsmidt, direktoratet for kriminalforsorgen.

Udpeget af Foreningen af overenskomstansatte jurister og økonomer, sektionen i justitsministeriet, direktoratet for kriminalforsorgen:

Fuldmægtig Arne Ougaard, direktoratet for kriminalforsorgen.

Udvalgets sekretariatsforretninger varetages af fuldmægtig Erik Kjærgaard, direktoratet for kriminalforsorgen.

Kriminalforsorgens centrale forfremmelsesnævn

Nævnet er nedsat ved justitsministeriet, direktoratet for kriminalforsorgens skrivelse af 23. april 1974, i henhold til justitsministeriets cirkulære af 21. marts 1974.

Nævnets sammensætning:

Udpeget af centralstyrelsen:

Kontorchef Jon Johnsen, direktoratet for kriminalforsorgen, **formand**.

Suppleant: Fuldmægtig Ilse Cohn, direktoratet for kriminalforsorgen.

Kontorfuldmægtig Henny Jørgensen, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Udpeget af Dansk fængselsforbund:

Forbundsformand Knud Brandes.

Suppleant: Fængselsoverbetjent Leif Jørgensen, statsfængslet ved Horserød.

Udpeget af Kriminalforsorgsforeningen:

Fængselsbogholder P. Kjeldsen, statsfængslet i Vridsløselille.

Suppleant: Forsorgsfuldmægtig H. Meldgaard Nielsen, lokalkontoret i Horsens.

Udpeget af Foreningen af fængselsinspektører og vicefængselsinspektører:

Fængselsinspektør Erik Taylor, kriminalforsorgens personaleskole.

Suppleant: Vicefængselsinspektør B. Juul Genfer, statsfængslet i Vridsløselille.

Kriminalforsorgens informationsgruppe

Arbejdsgruppen er nedsat ved justitsministeriet, direktoratet for kriminalforsorgens skrivelse af 4. marts 1974 og træder i stedet for den den 21. marts 1970 nedsatte beretnings- og statistikgruppe.

Kommissorium:

1. At overveje, hvorledes statistiske oplysninger vedrørende kriminalforsorgen mest hensigtsmæssigt tilvejebringes og bearbejdes.
2. At afgive indstilling om, i hvilket omfang statistisk materiale vedrørende kriminalforsorgen bør udarbejdes af direktoratet for kriminalforsorgen, respektive Danmarks Statistik.
3. At afgive betænkning om kriminalforsorgens informationsvirksomhed, herunder publicering af statistisk materiale vedrørende kriminalforsorgsanliggender.
4. At redigere kriminalforsorgens årsberetninger.
5. At bistå centralstyrelsen i spørgsmål om informationsvirksomheden over for pressen eller offentligheden i øvrigt og i samarbejde med den den 14. januar 1974 nedsatte forskningsgruppe at orientere om forskningsresultater.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Fuldmægtig Hans Henrik Brøndsted, direktoratet for kriminalforsorgen.

Vicefængselsinspektør Hans Jørgen

Engbo, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Afdelingsforstander, cand. jur. Knud Aage Frøbert, Danmarks journalisthøjskole.

Fængselsinspektør Ole Ingstrup, statsfængslet på Kragsskovhede, **formand**.

Fuldmægtig, cand. scient. soc. Jan Chr. Møllerup, Danmarks Statistik (for så vidt angår behandlingen af spørgsmål om statistik).

Fuldmægtig Bodil Philip, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Fuldmægtig William Rentzmann, direktoratet for kriminalforsorgen.

Vicefængselsinspektør Jens Tolstrup, statsfængslet på Kragsskovhede, **sekretær**.

Justitsministeriets områdeudvalg vedrørende arrestvæsenet

Udvalget er nedsat ved justitsministeriets skrivelse af 23. oktober 1978.

Kommissorium:

Fungerer under justitsministeriets centrale samarbejdsudvalg for fængselsvæsenet som samarbejdsorgan til behandling af fælles samarbejdsspørgsmål for arresthusene.

Udvalgets sammensætning:

Udpeget af Dansk fængselsforbund:

Vagtmester Gunner B. Andreasen, arresthuset i Svendborg (som repræsentant for Arrestfunktionærernes Organisation).

Arrestforvarer Bruno Christensen, arresthuset i Odense (som repræsentant for Dansk Arrestforvarerforening).

Fængselsoverbetjent Leif Jørgensen, statsfængslet ved Horsørød (som repræsentant for hovedforbundet).

Vagtmester Jørgen Nord, arresthuset i Århus (som repræsentant for Arrest-

funktionærernes Organisation).

Arrestforvarer H. Østergaard Pedersen, arresthuset i Slagelse (som repræsentant for Dansk Arrestforvarerforening).

Fængselsoverbetjent Ole Præst, arresthuset i Helsingør (som repræsentant for Arrestfunktionærernes Organisation).

Udpeget af Kriminalforsorgsforeningen:

Forsorgsassistent Bjarne Tell, kriminalforsorgen, afdelingen i Nykøbing FI.

Udpeget af Foreningen af politimestre i Danmark:

Politimester Gudmund Hansen, Næstved.

Politimester Jørgen Skat-Rørdam, Hillerød.

Suppleant: Politimester Cornelius Larsen, Køge.

Udpeget af justitsministeriet, direktoratet for kriminalforsorgen:

Fængselsinspektør Frits Hellborn, direktoratet for kriminalforsorgen, **formand**.

Kontorchef Arne P. Kruse Jacobsen, direktoratet for kriminalforsorgen.

Fuldmægtig Erik Kjærgaard, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Fuldmægtig Folmer Lambæk, direktoratet for kriminalforsorgen.

Vicefængselsinspektør Kurt Tågegård, Københavns fængsler (udpeget efter forhandling med Foreningen af fængselsinspektører og vicefængselsinspektører).

Justitsministeriets områdeudvalg vedrørende kriminalforsorgen i frihed

Udvalget er nedsat ved justitsministeriets skrivelse af 9. november 1978.

Kommissorium:

Fungerer under justitsministeriets centrale samarbejdsudvalg for fængselsvæ-

senet som samarbejdsorgan til behandling af fælles samarbejdsspørgsmål for den frie kriminalforsorg.

Udvalgets sammensætning:

Udpeget af Kriminalforsorgsforeningen:

Assistent Inger Blomquist, kriminalforsorgen, afdelingen i Hillerød.

Pædagogisk assistent Henning Nordestgaard, behandlingsinstitutionen »Lynetten«.

Forsorgsassistent Bjarne Tell, kriminalforsorgen, afdelingen i Nykøbing F. Forsorgsassistent Preben Thygesen, kriminalforsorgens 8. afdeling.

Udpeget af HK:

Assistent Margit Andersen, kriminalforsorgens 5. afdeling.

Assistent Mary Jørgensen, kriminalforsorgen, afdelingen på Fyn.

Udpeget af Dansk fængselsforbund:

Forbundets næstformand, fængselsoverbetjent Leif Jørgensen, statsfængslet ved Horserød.

Udpeget af justitsministeriet, direktoratet for kriminalforsorgen:

Afdelingsleder Carl Michael Broström, kriminalforsorgens 9. afdeling (udpeget efter forhandling med Kriminalforsorgsforeningen).

Forstander Ib Diamant, behandlingsinstitutionen »Lynetten« (udpeget efter forhandling med Kriminalforsorgsforeningen).

Forsorgskonsulent Agnes Haulrig, direktoratet for kriminalforsorgen.

Fængselsinspektør Frits Hellborn, direktoratet for kriminalforsorgen, **formand**.

Fængselsinspektør Ole Ingstrup, statsfængslet på Kragshovede (udpeget efter forhandling med Foreningen af fængselsinspektører og vicefængselsinspektører).

Kontorchef Arne P. Kruse Jacobsen, direktoratet for kriminalforsorgen.

Kontorchef Jon Johnsen, direktoratet for kriminalforsorgen.

Fuldmægtig Erik Kjærgaard, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Afdelingsleder Knud Lund, kriminalforsorgen, afdelingen i Viborg (udpeget efter forhandling med Kriminalforsorgsforeningen).

Personalefordelingsnævn for kriminalforsorgen

Nævnet er nedsat ved direktoratets skrivelse af 16. september 1975.

Kommissorium:

Personalefordelingsnævnet følger løbende forbruget af personaleressourcerne på det enkelte tjenestested, tager stilling til forslag om personaleudvidelser og -indskrænkninger og afgiver indstilling herom til centralstyrelsen.

Nævnets sammensætning:

Vicefængselsinspektør J. Balder, Foreningen af fængselsinspektører og vicefængselsinspektører.

Forbundsformand Knud Brandes, Dansk fængselsforbund.

Fængselsinspektør Frits Hellborn, direktoratet for kriminalforsorgen, **formand**.

Kontorchef Arne P. Kruse Jacobsen, direktoratet for kriminalforsorgen.

Kontorchef Jon Johnsen, direktoratet for kriminalforsorgen.

Næstformand i Dansk fængselsforbund, fængselsoverbetjent Leif Jørgensen.

Fængselsbogholder Poul Kjeldsen, Kriminalforsorgsforeningen.

Fuldmægtig Folmer Lambæk, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Fg. forstander Mogens Madsen, Kriminalforsorgsforeningen.

Assistent Kirsten Salonen, HK.

Teknikudvalget

Udvalget er nedsat ved direktoratets skrivelse af 10. december 1971 (reorganiseret ved direktoratets skrivelse af 22. august 1974).

Kommissorium:

Udvalget skal udelukkende beskæftige sig med tekniske problemer af sikkerhedsmæssig art m.v.

Udvalgets sammensætning:

Vagtmester Joachim Kent Ahrends, Dansk fængselsforbund.

Fængselsinspektør Erik Andersen, statsfængslet i Ringe, **formand**.

Vicefængselsinspektør Jørgen Bang, Foreningen af fængselsinspektører og vicefængselsinspektører.

Fuldmægtig F. Denker, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Fuldmægtig Folmer Lambæk, direktoratet for kriminalforsorgen.

Fængselsforvalter Arne Haugaard Nielsen, Københavns fængsler.

Overvagtmester Edvard Nielsen, direktoratet for kriminalforsorgen.

Fængselsoverbetjent Jens Chr. Smedegaard, Dansk fængselsforbund.

Justitsministeriets tilsynsførende ingeniør, civilingeniør B. Schløer, er tilforordnet udvalget som særligt sagkyndig.

Tilsynsrådet vedrørende beskæftigelsen af de indsatte i kriminalforsorgens anstalter

Tilsynsrådet er nedsat ved justitsministeriets instruks af 22. september 1969.

Kommissorium:

1. Drøfte almindelige spørgsmål om beskæftigelsen af de indsatte i kriminalforsorgens anstalter, herunder spørgsmål om beskæftigelsens forhold til det private erhverv.
2. Afgive udtalelser til justitsministeriet, direktoratet for kriminalforsor-

gen, over klager fra det private erhverv vedrørende beskæftigelsen af de indsatte.

3. Afgive udtalelser til justitsministeriet, direktoratet for kriminalforsorgen, over forslag om etablering af nye arbejdsfag i kriminalforsorgens anstalter eller om væsentlige udvidelser af bestående arbejdsfag.

Tilsynsrådets sammensætning:

Direktør for kriminalforsorgen Hans Henrik Brydenscholt, **formand**.

Medlemmer af folketinget:

Folketingsmand Henning Jensen.

Folketingsmand Henrik Toft.

Indstillet af Industrirådet, Dansk Arbejdsgiverforening og Håndværksrådet i forening:

Direktør Erling Larsen.

Viceoldemand, snedkermester Aage Olsen.

Oldemand, skræddermester Holger Voigt-Petersen.

Indstillet af Landsorganisationen i Danmark og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd i forening:

Forbundsformand Helge Djørup.

Gruppeformand Hans Jørgensen.

Næstformand Poul Larsen.

Rådets sekretariatsforretninger varetages af kontorchef Arne P. Kruse Jacobsen, direktoratet for kriminalforsorgen, der tillige deltager i rådets møder som tilforordnet.

Tjenestetidsudvalget

Udvalget er nedsat ved direktoratets skrivelse af 10. december 1971 (reorganiseret ved direktoratets skrivelse af 22. august 1974).

Kommissorium:

Udvalget skal beskæftige sig med spørgsmål vedrørende tjenestetid og tjenestetilrettelæggelse.

Udvalgets sammensætning:

Fængselsinspektør Erik Andersen, Foreningen af fængselsinspektører og vicefængselsinspektører.

Næstformand i Dansk fængselsforbund, fængselsoverbetjent Leif Jørgensen.

Overvagtimester Peder E. Krogsdal, statsfængslet i Horsens.

Fuldmægtig Folmer Lambæk, direktoratet for kriminalforsorgen, **formand**.

Arrestforvarer B. Laugesen, Dansk fængselsforbund.

Overvagtimester Edvard Nielsen, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Forbundssekretær Eilif Petersen, Dansk fængselsforbund.

Når udvalget drøfter spørgsmål vedrørende værkemestrene, tiltrædes udvalget af:

Værkmester Julius B. Larsen, Dansk fængselsforbund.

– vedrørende personale ved arresthuse-
ne:

Vagtmester Jørgen Nord, Arrestfunktionærernes organisation.

14.2.3. Ikke-permanente udvalg og arbejdsgrupper

Arbejdsgruppen vedrørende revision af anordningerne m.v.

Arbejdsgruppen er nedsat ved justitsministeriets skrivelse af 27. marts 1968.

Kommissorium:

Arbejdsgruppen skal foretage en revisionsmæssig gennemgang af reglerne vedrørende rettigheder og pligter for de indsatte i kriminalforsorgens anstalter samt anstaltens praksis med hensyn til reglernes gennemførelse.

Arbejdsgruppen skal i forbindelse hermed overveje spørgsmålet om eventuel udfærdigelse af fælles anordningsbestemmelser for flere sanktionsformer.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Fængselsinspektør Jens Birk, statsfængslet ved Sdr. Omme.

Fængselsinspektør Erik Christensen, statsfængslet ved Horserød.

Fængselsinspektør Vagn Kildemoes, statsfængslet på Søbysøgård.

Arrestforvarer Jens Kræmer, arresthuset i Vejle.

Vicefængselsinspektør Kurt Tågegård, Københavns fængsler.

Kontorchef Jens Jørn Waagensen, direktoratet for kriminalforsorgen, **formand**.

Strukturanalyseudvalget

Udvalget er nedsat ved justitsministeriets skrivelse af 4. marts 1970.

Kommissorium:

Det påhviler udvalget på grundlag af en undersøgelse og beskrivelse af det nuværende personales størrelse og sammensætning, samarbejdsformer, arbejdsprocesser m.v., ved nogle nærmere angivne anstalter at fremkomme med forslag til den fremtidige personalemæssige struktur ved disse anstalter og den fremtidige udførelse af anstaltens forskellige arbejdsprocesser, herunder samarbejdsformerne mellem de forskellige personalekategorier.

Udvalgets sammensætning:

Fængselsinspektør Erik Andersen, statsfængslet i Ringe, **formand**.

Vicefængselsinspektør Jørgen Bang, statsfængslet i Horsens (for så vidt angår de spørgsmål, der vedrører undersøgelsen i statsfængslet i Horsens).

Konsulent Gerhard Graabek, administrationsdepartementet.

Fængselsinspektør Ole Hansen, statsfængslet i Vridsløselille (for så vidt angår de spørgsmål, der vedrører undersøgelsen i statsfængslet i Vridsløselille).

Fængselsinspektør Flemming Lerche, statsfængslet ved Nr. Snede (for så vidt angår de spørgsmål, der vedrører undersøgelsen i statsfængslet ved Nr. Snede).

Fuldmægtig Bodil Philip, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Forskningskonsulent Hans Chr. Rasmussen, Socialstyrelsen (efter indstilling fra Den sociale Uddannelseskommission).

Vicefængselsinspektør Frank Rødgaard, statsfængslet Møgelkær (for så vidt angår de spørgsmål, der vedrører undersøgelsen i statsfængslet Møgelkær).

Afdelingsleder, lektor, cand. jur. Preben Wolf, Sociologisk institut.

Beklædningsudvalget

Udvalget er nedsat ved justitsministeriets skrivelse af 23. februar 1971.

Kommissorium:

Udvalget skal foretage en revisionsmæssig gennemgang af reglerne om de indsatte arbejds- og fritidsbeklædning, herunder overvejelse af mulighederne for anvendelse af en mindre institutionspræget fritidsbeklædning.

Endvidere skal mulighederne for at overdrage arbejds- og fritidsbeklædningen til de indsatte ved løsladelsen overvejes i sammenhæng med reglerne om de indsatte ret til at være i besiddelse af private beklædningsdele og de nugældende ordninger for tilvejebringelse af beklædning til brug efter løsladelsen.

Udvalgets sammensætning:

Afdelingsleder Ejvind Andersen, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Fængselsoverbetjent Jens Peter Kristensen, statsfængslet i Horsens.

Fængselsinspektør Jørgen Tolstrup, statsfængslet i Nyborg, **formand**.

Arrestforvarer H. Østergaard Pedersen, arresthuset i Slagelse.

Arbejdsgruppen vedrørende forsøg med hensyn til undervisning af indsatte

Arbejdsgruppen er nedsat ved justitsministeriets skrivelse af 20. september 1971.

Arbejdet forventes afsluttet 1981.

Kommissorium:

Det påhviler arbejdsgruppen at bistå ved iværksættelse og gennemførelse af forsøg vedrørende undervisning af indsatte og efter en vurdering af pædagogiske erfaringer hermed at fremsætte forslag om fremtidig tilrettelæggelse af undervisningen.

Det forudsættes, at arbejdsgruppen også herudover drøfter og afgiver indstilling om principielle spørgsmål vedrørende undervisning for indsatte.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Afdelingsleder, cand. psyk. Svend Ellehammer Andersen, Danmarks Lærerhøjskole.

Undervisningsinspektør Bent Berg-Nielsen, undervisningsministeriet.

Undervisningskonsulent Erik Henning Jørgensen, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

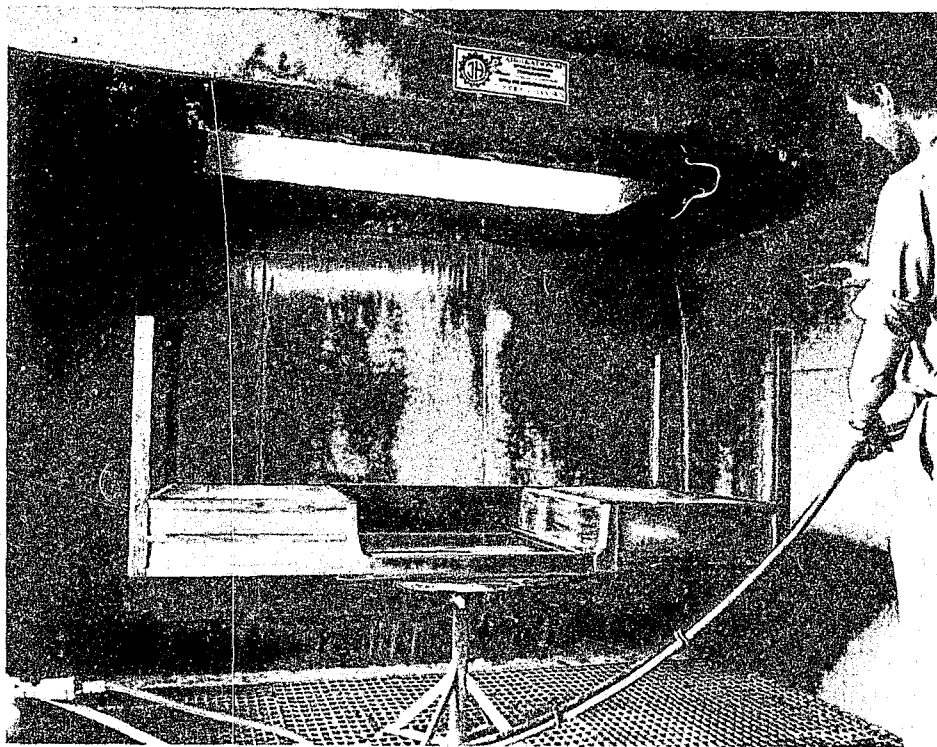
Chefkonsulent Flemming Skadhauge, Dansk Management Center, **formand**.

Byggeudvalget

Udvalget er nedsat ved justitsministeriets skrivelse af 21. marts 1972.

Kommissorium:

1. Søge løsninger på kapacitetsproblemerne i Københavns fængsler og de nordsjællandske arresthuse, eventuelt ved forslag om etablering af en eller flere nye anstalter. Endvidere

Sprøjtelakering i anstalten ved Herstedvester.

skal udvalget ved denne anstaltsplanlægning søge en løsning på de problemer, som manglen på en egnet lukket afsoningsanstalt for kvinder rejser. Det forudsættes, at udvalget overvejer, om der i forbindelse med opførelse af en ny politigård ved Polititorvet i København bør søges indrettet et varetægtsafsnit beregnet på anbringelse af indsatte i den første periode af varetægtstiden. Udvalget bør i denne forbindelse tage stilling til de problemer, som knytter sig til transport af de indsatte mellem Københavns fængslers forskellige afdelinger og politiet, respektive retterne.

2. Fremkomme med sådanne forslag om udbygning af de nævnte eksisterende anstalter, som er nødvendige for, at disse anstalter sammen med den eller de nye anstalter kan indgå som led i et moderne anstaltssystem.
3. Fremkomme med forslag om midlertidige ombygninger af Københavns fængslers forskellige afdelinger.
4. Det påhviler ikke udvalget at udarbejde lovforslag.

Udvalgets sammensætning:

Fængselsinspektør Erik Christensen, statsfængslet ved Horserød.

Fuldmægtig Ilse Cohn, direktoratet for kriminalforsorgen.

Politimester Mogens Grau, Gladsaxe.
Fuldmægtig Helle Hald, direktoratet for
kriminalforsorgen.

Kontorchef Arne P. Kruse Jacobsen,
direktoratet for kriminalforsorgen.

Overvagtimester Aage Leander Karlsson,
Københavns fængsler.

Politimester Jørgen Nielsen, Helsingør.

Fængselsinspektør Lars Nielsen, Anstalten ved Herstedvester, **formand**.

Justitsministeriets tilsynsførende arkitekt Alex Poulsen.

Justitsministeriets tilsynsførende ingeniør Børge Schløer.

Fængselsinspektør Erik Taylor, kriminalforsorgens personaleskole.

Fængselsoverbetjent Jørgen Wulff-Jensen, Københavns fængsler.

Politimester Jørgen Nielsen, Helsingør, er formand for den under udvalget nedsatte arbejdsgruppe vedrørende de nordsjællandske arresthusforhold.

Udover udvalgsmedlemmerne deltager fængselsinspektør Ole Hansen og vicefængselsinspektør Hans Jørgen Engbo i gruppens arbejde, sidstnævnte som sekretær.

Udvalget er under omdannelse efter afgivelse af 4 betænkninger.

Arbejdsgruppen vedrørende transportopgaver

Arbejdsgruppen er nedsat ved direktoratets skrivelse af 17. maj 1974.

Arbejdet forventes afsluttet medio 1979.

Kommissorium:

Arbejdsgruppen skal foretage en undersøgelse af den nuværende tilrettelæggelse af al transport af indsatte samt stille forslag til effektivisering og hensigtsmæssig tilrettelæggelse af det pågældende arbejdsområde.

Arbejdsgruppen skal tillige undersøge, i

hvilket omfang andre led i retssystemet har indvirkning på transportopgaverne.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Fuldmægtig Ilse Cohn, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Politiassistent Klougård Christiansen, Dansk politiforbund.

Politimester Mogens Grau, Gladsaxe.

Overvagtimester Jørgen Juhl Jensen, Københavns fængsler.

Politiinspektør V. Thanning Jensen, Rigspolitichefen.

Kontorchef Jon Johnsen, direktoratet for kriminalforsorgen, **formand**.

Overvagtimester Aage Leander Karlsson, Københavns fængsler.

Fængselsinspektør Lars Nielsen, Foreningen af fængselsinspektører og vicefængselsinspektører.

Kriminalassistent Kurt Olsen, Dansk kriminalpolitiforening.

Forbundssekretær Eilif Petersen, Dansk fængselsforbund.

Vicepolitidirektør Birger Vendsborg, Politidirektøren.

Fængselsoverbetjent Jørgen Wulff-Jensen, Københavns fængsler.

Arbejdsmarkedsgruppen

Arbejdsgruppen er nedsat den 30. oktober 1974. Kommissoriet ændret den 1. oktober 1976.

Kommissorium:

Arbejdsgruppen har til opgave at følge og koordinere arbejdet i de erhvervs-kontaktnævn (ERKO-nævn), der er nedsat forsøgsvis omkring de fynske anstalter samt i det hele taget at følge udviklingen i samarbejdet mellem kriminalforsorgens og arbejdsmarkedets parter med henblik på at lette de kriminelles tilpasning til det almindelige arbejdsmarked.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Styringsgruppen:

Direktør for kriminalforsorgen Hans Henrik Brydensholt.

Direktør cand. polit. Arne Lund, Dansk Arbejdsgiverforening.

Formand for LO, Thomas Nielsen.

Arbejdsgruppen:

Fængselsinspektør Erik Andersen, statsfængslet i Ringe.

Økonom Gunnar Iversen, LO.

Kontorchef Arne P. Kruse Jacobsen, direktoratet for kriminalforsorgen, **formand**.

Konsulent Leif Nielsen, LO.

Fuldmægtig William Rentzmann, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Kontorchef Poul Roos, Dansk Arbejdsgiverforening.

Sekretær Hanne Simonsen, Dansk Arbejdsgiverforening.

Konsulentgruppen vedr. reglerner om ophold i varetægtsfængsel

Fortsættelse af arbejdsgruppen vedrørende revision af varetægtsanordninger m.v., der blev nedsat den 13. februar 1975, og som afsluttede sit arbejde i februar 1978.

Konsulentgruppen vil fungere i 1-2 år.

Kommissorium:

Rådgivende over for direktoratet med hensyn til de nye regler om ophold i varetægt, der trådte i kraft den 1. oktober 1978.

Konsulentgruppens sammensætning:

Professor, dr. jur. Hans Gammeltoft-Hansen.

Fuldmægtig Helle Hald, direktoratet for kriminalforsorgen.

Fængselsinspektør Ole Hansen, statsfængslet i Vridsløselille.

Arrestforvarer Jens Kræmer, arresthuset i Vejle.

Politimester Axel Sørensen, Svendborg.

Vicefængselsinspektør Kurt Tågegård, Københavns fængsler.

Kontorchef Jens Jørn Waagensen, direktoratet for kriminalforsorgen.

Undvigelsesgruppen

Arbejdsgruppen er nedsat ved direktoratets skrivelse af 31. oktober 1975.

Arbejdet forventes afsluttet foråret 1979.

Kommissorium:

Arbejdsgruppen har til opgave at søge at fastlægge et acceptabelt niveau for undvigelse og udgangsmisbrug på de enkelte anstalter samt at anvise metoder til regulering af disse niveauer.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Vicefængselsinspektør Jørgen Balder, statsfængslet ved Horserød.

Fuldmægtig Helle Hald, direktoratet for kriminalforsorgen.

Kontorchef Jon Johnsen, direktoratet for kriminalforsorgen, **formand**.

Fuldmægtig Peter Schou, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Vicefængselsinspektør Kurt Tågegård, Københavns fængsler.

Arbejdsgruppen vedrørende det fremtidige behov med hensyn til visse lederstillinger inden for kriminalforsorgen (mellemledergruppen).

Arbejdsgruppen er nedsat ved direktoratets skrivelse af 17. maj 1976.

Arbejdet forventes afsluttet i begyndelsen af 1979.

Kommissorium:

Arbejdsgruppen har til opgave at overveje mulighederne for at sikre, at der

ved ledighed i en række lederstillinger inden for kriminalforsorgen er et tilstrækkeligt antal kvalificerede ansøgere.

Arbejdsgruppen skal især koncentrere sig om stillingerne som arrestforvarer, afsnitsleder på anstalterne samt afdelingsleder og institutionsleder i den frie forsorg.

Arbejdsgruppen skal stille forslag til sådanne ændringer i regler og praksis om intern uddannelse, bedømmelser, forfremmelser m.v., som findes hensigtsmæssige.

Arbejdsgruppen skal endvidere udarbejde et begrundet overslag over, hvilke økonomiske og personalemæssige konsekvenser arbejdsgruppens forslag kan forventes at få.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Fuldmægtig Ilse Cohn, direktoratet for kriminalforsorgen.

Fængselsinspektør Ole Hansen, statsfængslet i Vridsløselille, **formand**.

Fuldmægtig Erik Kjærgaard, direktoratet for kriminalforsorgen.

Fængselsinspektør Erik Taylor, kriminalforsorgens personaleskole.

Styringsgruppen vedrørende gennemførelsen af planlægningsudvalgets forslag m.v.

Styringsgruppen er nedsat ved direktoratets skrivelse af 26. maj 1976.

Kommissorium:

Styringsgruppen har til opgave

at forestå høringen over planlægningsudvalgets betænkning (og det dertil knyttede notat) for så vidt angår direktoratets område (i samarbejde med 2. afdeling),

at tage stilling til, hvorvidt og på hvilken måde der på baggrund heraf skal gen-

nemføres ændringer i forsorgsarbejdets struktur og indhold. Det forudsættes, at styringsgruppen optager kontakt med de enkelte afdelinger m.v. herom,

at opstille en tidsplan for gennemførelsen af eventuelle ændringer,

at udarbejde et begrundet forslag over, hvilke økonomiske og personalemæssige konsekvenser eventuelle ændringer kan forventes at få, samt

at følge gennemførelsen af eventuelle ændringer.

Det forudsættes,

at styringsgruppen følger forsøgene omkring Ringgårdsafdelingen og afdelingen i Århus, samt

at den i fornødent omfang optager kontakt med arbejdsgruppen vedrørende etablering af distriktskontorer i København inden for det nuværende centralkontors geografiske område.

Endvidere bør gruppen i fornødent omfang optage kontakt med arbejdsgruppen vedrørende udnyttelsen af kriminalforsorgens anstaltssystem (fordelingsgruppen).

Arbejdsgruppens sammensætning:

Direktør for kriminalforsorgen, Hans Henrik Brydensholt, **formand**.

Fuldmægtig Hans Henrik Brøndsted, direktoratet for kriminalforsorgen, 2. afdeling.

Forsorgskonsulent Agnes Haulrig, direktoratet for kriminalforsorgen, 5. kontor.

Fængselsinspektør Ole Ingstrup, statsfængslet på Kragsskovhede.

Fuldmægtig Erik Kjærgaard, direktoratet for kriminalforsorgen, 1. afdeling.

Vicefængselsinspektør Jens Tolstrup, statsfængslet på Kragsskovhede, **sekretær**.

Endvidere deltager efter behov

Fængselsinspektør Frits Hellborn, di-

rektoratet for kriminalforsorgen, 1. afdeling.

Fængselsinspektør Jørgen Tornøe, direktoratet for kriminalforsorgen, 2. afdeling.

samt

Formanden for gennemførelsesgruppen for København, fuldmægtig Folmer Lambæk, direktoratet for kriminalforsorgen.

Formanden for gennemførelsesgruppen for provinsen, fuldmægtig Ilse Cohn, direktoratet for kriminalforsorgen.

Styringsgruppen vedrørende tilpasning af kriminalforsorgens organisation til ændrede belægsstørrelser

Styringsgruppen er nedsat ved direktoratets skrivelse af 11. oktober 1976.

Arbejdet forventes afsluttet foråret 1979.

Kommissorium:

Styringsgruppen har til opgave at fremkomme med forslag til tilpasning af kriminalforsorgens organisation til ændrede aktivitetsniveauer i forbindelse med mindre belæg.

Gruppen forudsættes at være opmærksom på mulighederne for at tilpasse anstaltssektoren ved formindskelse af et antal anstalter fremfor ved fuldstændige nedlæggelser.

Det forudsættes endvidere, at forslag om tilpasning vedrører alle funktioner på anstalterne.

Styringsgruppens sammensætning:

Formanden for Dansk fængselsforbund, Knud Brandes.

Direktør for kriminalforsorgen Hans Henrik Brydensholt.

Formanden for Foreningen af fængselsinspektører og vicefængselsinspektører, Hans J. Engbo.

Næstformand i Dansk fængselsforbund, Leif Jørgensen (suppleant).

Formanden for Kriminalforsorgsforeningen, Poul Kjeldsen.

Fg. forstander Mogens Madsen, Kriminalforsorgsforeningen (suppleant).

Formanden for sektionen af overenskomstansatte jurister m.v., Arne Ougaard.

Formanden for HK-sektionen, Kirsten Salonen.

Sekretariat:

Fuldmægtig Hans Henrik Brøndsted, direktoratet for kriminalforsorgen.

Fængselsinspektør Frits Hellborn, direktoratet for kriminalforsorgen.

Konsulent Henning Jakobsen, administrationsdepartementet.

Fuldmægtig Erik Kjærgaard, direktoratet for kriminalforsorgen.

Fængselsinspektør Jørgen Tornøe, direktoratet for kriminalforsorgen.

Arbejdsgruppen vedrørende udbygning af kriminalforsorgens etatsuddannelse

Arbejdsgruppen er nedsat ved direktoratets skrivelse af 18. marts 1977.

Indstillingen kan påregnes færdiggjort, for så vidt angår spørgsmålet om grunduddannelsen (og efteruddannelse) i januar/februar måned 1979.

Kommissorium:

Arbejdsgruppen har til opgave at fremkomme med forslag til udbygning af den etatsuddannelse af kriminalforsorgens uniformerede basispersonale, som gennemføres bl.a. på kriminalforsorgens personaleskole.

I forbindelse hermed forudsættes arbejdsgruppen at overveje, om elementer i den i betænkning nr. 670/1973 om sociale uddannelser omhandlede socialpædagogiske uddannelse bør indgå i en udbygget etatsuddannelse. Arbejds-

gruppen bør tillige overveje mulighederne for at iværksætte en mere systematisk uddannelsesvirksomhed på ledelsesplan.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Forbundsformand Knud Brandes, Dansk fængselsforbund.

Fængselslærer Henning Ejsbøl, kriminalforsorgens personaleskole, **sekretær**.

Undervisningsleder Carl E. Engraf, kriminalforsorgens personaleskole, **sekretær**.

Kontorchef Jon Johnsen, direktoratet for kriminalforsorgen.

Undervisningsleder Jon Kronegh, Kriminalforsorgsforeningen.

Forbundssekretær Eilif Petersen, Dansk fængselsforbund.

Chefkonsulent Flemming Skadhauge, Dansk Management Center.

Fængselsinspektør Erik Taylor, Foreningen af fængselsinspektører og vicefængselsinspektører, **formand**.

Arbejdsgruppen vedrørende omstruktureringen af forsorgsarbejdet i Københavns fængsler

Arbejdsgruppen er nedsat ved direktoratets skrivelse af 22. september 1977. Arbejdet forventes afsluttet 15. juni 1979.

Kommissorium:

Arbejdsgruppen er – som forudsat i skrivelse af 12. september 1977 angående nedsættelsen af en arbejdsgruppe vedrørende omstrukturering af forsorgsarbejdet i kriminalforsorgen, for så vidt angår Københavns-området – nedsat som et underudvalg til behandling af de spørgsmål, som særligt har relation til Københavns fængsler.

Arbejdsgruppen har blandt andet til opgave at afgive indstilling om:

1. Introduktionskurser for de forsorgsmedarbejdere, der skal have adgang til Københavns fængsler, og for alle relevante personalegrupper i Københavns fængsler.
2. Retningslinier for løbende uddannelse af forsorgsmedarbejdere, det uniformerede personale og andre personalegrupper ved Københavns fængsler.
3. Retningslinier for udøvelsen af de forsorgsmæssige, administrative funktioner i Københavns fængsler.
4. Den forsorgsmæssige bemanding i Københavns fængsler i en overgangsperiode og denne periodes længde.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Fængselsoverbetjent Søren Andersen, Københavns fængsler.

Afdelingsleder Mogens W. Elmquist, kriminalforsorgens 2. afdeling.

Vagtmester Ingolf Farvin, Københavns fængsler.

Fuldmægtig Helle Hald, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Forsorgsassistent Jens Kristian Jeppe Handberg, kriminalforsorgens 7. afdeling.

Forsorgskonsulent Agnes Haulrig, direktoratet for kriminalforsorgen, **formand**.

Overvagtimester Jørgen Peter Juhl Jensen, Københavns fængsler.

Forsorgsassistent Lene Nyvang Jensen, kriminalforsorgens 5. afdeling.

Overvagtimester Aage Leander Karlsson, Københavns fængsler.

Undervisningsleder Jon Kronegh, Københavns fængsler.

Forsorgsleder Frede Kruse-Christiansen, Københavns fængsler.

Vicefængselsinspektør Jens Borg Nielsen, Københavns fængsler.

Assistent Laila Ploug, Københavns fængsler.

Vagtmester Palle V. Schunck, Københavns fængsler.

Overlæge C. Stuij, Københavns fængsler.

Afdelingsleder Anne-Lise Sørensen, kriminalforsorgens 7. afdeling.

Fængselsinspektør Erik Taylor, kriminalforsorgens personaleskole.

Vicefængselsinspektør K. Tågegård, Københavns fængsler.

Arbejdsgruppen vedrørende forsøg med hjælp til ofre i Ringgårdsdistriktet

Arbejdsgruppen er nedsat ved direktoratets skrivelse af 16. september 1977. Arbejdet forventes afsluttet den 1. juli 1979.

Kommissorium:

Arbejdsgruppen har til opgave at overveje om og i givet fald på hvilken måde, der i forbindelse med Ringgårds afdelingen forsøgsvis kan etableres rådgivning og anden bistand til personer i området, der bliver udsat for kriminalitet. Arbejdsgruppens opmærksomhed henledes på rigsadvokatens meddelelse nr. 6/77 vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser.

Arbejdsgruppen skal have afsluttet arbejdet senest den 1. marts 1978.

Arbejdsgruppen anmodes endvidere om at udarbejde et begrundet overslag over, hvilke økonomiske konsekvenser arbejdsgruppens forslag kan forventes at få.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Afdelingsleder Hakon Nielsen, kriminalforsorgens 6. afdeling (Ringgårds afdelingen), **formand**.

Forsorgsfuldmægtig Wivi Kruse, kriminalforsorgens 6. afdeling (Ringgårds afdelingen).

Fuldmægtig, cand. jur. Eva Ersbøll, socialcentret Enghave.

Fuldmægtig Alice Pedersen, socialcentret Enghave.

Kriminalkommissær Wolmer Petersen, Københavns politi, station 9.

Fuldmægtig Peter Schou, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Arbejdsgruppen vedrørende vold m.v. i de lukkede anstalter

Arbejdsgruppen er nedsat ved justitsministeriets skrivelse af 22. december 1978.

Arbejdsgruppen er anmodet om at fremskynde sit arbejde mest muligt.

Kommissorium:

Arbejdsgruppen skal behandle spørgsmålet om forekomsten af vold, indsmugling og handel med narkotika m.v. i de lukkede anstalter og fremkomme med forslag til egnede foranstaltninger herimod.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Fra direktoratet for kriminalforsorgen:

Kontorchef Jens Jørn Waagensen, **formand**.

Fuldmægtig Poul Hampsted, **sekretær**.

Fra Anstalten ved Herstedvester:

Overlæge Ole Nygaard Jensen.

Fængselsinspektør Lars Nielsen.

Overvagtimester Børge Eriksen.

Vagtmester Søren Sørensen (udpeget af den lokale afdeling af Dansk fængselsforbund).

Fra statsfængslet i Horsens:

Vicefængselsinspektør Jørgen Bang.

Overvagtimester Edvind Holst Pedersen.

Fængselsoverbetjent Uno Wolf (udpeget af den lokale afdeling af Dansk fængselsforbund).

Fra Københavns fængsler:

Fængselsinspektør Jørgen Heilbo.

Overvagtimester Aage Leander Karlsson.

Fængselsoverbetjent Søren Andersen (udpeget af den lokale afdeling af Dansk fængselsforbund).

Fra statsfængslet i Nyborg:

Fængselsinspektør Ole Ingstrup.

Overvagtimester Niels Chr. Egholm Christensen.

Vagtimester Ib Bak (udpeget af den lokale afdeling af Dansk fængselsforbund).

Fra statsfængslet i Ringe:

Fængselsinspektør Erik Andersen.

Overvagtimester Harry Drost Christensen.

Værkmester/enhedsfunktionær Folmer Clausen (udpeget af den lokale afdeling af Dansk fængselsforbund).

Fra statsfængslet i Vridsløselille:

Fængselsinspektør Ole Hansen.

Overvagtimester Arne Ejvind Jensen.

Vagtimester Kent Ahrends (udpeget af den lokale afdeling af Dansk fængselsforbund).

14.2.4. Andre udvalg og arbejdsgrupper med repræsentation fra kriminalforsorgen

Justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsudvalg

Udvalget er nedsat ved justitsministeriets skrivelse af 7. oktober 1975.

Kommissorium:

Udvalget har til opgave at medvirke til en koordinering af den kriminalpolitiske forskning gennem drøftelser og udveksling af oplysninger om kriminalpolitiske forskningsspørgsmål samt at rådgive med hensyn til gennemførelsen af forskningsopgaver, der iværksættes eller overvejes iværksat af justitsministeriet eller af institutioner eller udvalg inden for justitsministeriets område.

Udvalgets sammensætning:

Lektor, lic. jur. Britt-Mari Persson Blegvad, Institut for organisation og arbejdssociologi.

Forbundsformand Knud Brandes, Dansk fængselsforbund.

Direktør for kriminalforsorgen Hans Henrik Brydensholt.

Politimester Erik Christensen, Politimesterforeningen.

Konsulent Michael Christiansen, justitsministeriet.

Professor, dr. med. Jørgen B. Dalgaard, Retsmedicinsk Institut, Århus.

Politikommisær Anton Dalsgaard, Dansk Politiforbund.

Politidirektør P. Eefsen, Politigården.

Professor, dr. jur. Hans Gammeltoft-Hansen, Retsvidenskabeligt Institut.

Professor, dr. jur. Verner Goldschmidt.

Universitetslektor, lic. jur. Vagn Greve, Kriminalistisk Institut.

Overlæge, dr. med. C.J. Hansen, Statshospitalet ved Århus.

Dommerfuldmægtig Knud Have, Dommerfuldmægtigforeningen.

Fængselsinspektør Ole Ingstrup, Foreningen af fængselsinspektører og vicefængselsinspektører.

Sekretariatschef, cand. jur. et art. Lars Rand Jensen, Det kriminalpræventive Råd.

Universitetslektor, cand. jur. Jørgen Jepsen, Institut for proces og kriminalret, Århus Universitet.

Fængselsbogholder P. Kjeldsen, Kriminalforsorgsforeningen.

Forskningsleder P.-H. Kühl, Socialforskningsinstituttet.

Rigsadvokat Per Lindegaard, Rigsadvokaturen.

Kontorchef Michael Lunn, justitsministeriet.

Departementschef Niels Madsen, Justitsministeriet, **formand**.

Sociallæge Iwan Mark, Socialmedicinsk klinik, Århus.

Dr. Sarnoff Mednick, Psykologisk Institut, Kommunehospitalet.

Fuldmægtig, cand. scient. soc. Jan Chr. Møllerup, Danmarks Statistik.

Kriminalassistent B. Ejlerskov Petersen, Dansk Kriminalpolitiforening.

Professor, dr. phil. Eggert Petersen, Psykologisk Institut, Århus.

Politimester P.-E. Damkjær Petersen, Rigspolitichefen.

Vicepolitimester Poul Erik Schütt, Foreningen af politifuldmægtige i Danmark.

Afdelingsleder Anne-Lise Sørensen, kriminalforsorgens 7. afdeling.

Fængselsinspektør Jørgen Tornøe, direktoratet for kriminalforsorgen.

Landsdommer Hans-Otto Vollmond, Den danske dommerforening.

Afdelingsleder, universitetslektor Preben Wolf, Sociologisk Institut.

Sekretariat:

Fuldmægtig Hans Henrik Brøndsted, direktoratet for kriminalforsorgen.

Fuldmægtig Michael B. Elmer, justitsministeriet.

Fuldmægtig Bodil Philip, direktoratet for kriminalforsorgen.

Justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsgruppe

Forskningsgruppen er nedsat ved justitsministeriets skrivelse af 7. oktober 1975.

Kommissorium:

Det påhviler gruppen at varetage en løbende informationsvirksomhed vedrørende kriminalpolitisk forskning, at tage initiativ til gennemførelsen af kriminalpolitiske forskningsopgaver, og, så-

fremt det findes påkrævet, selv at forestå gennemførelsen af sådanne opgaver. Gruppen er i øvrigt rådgivende for justitsministeriet i alle sager vedrørende kriminalpolitisk forskning og varetager således bl.a. de opgaver, der hidtil har været behandlet af den særlige forskningsgruppe under direktoratet for kriminalforsorgen.

Gruppens sammensætning:

Fuldmægtig Hans Henrik Brøndsted, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Fuldmægtig Michael B. Elmer, justitsministeriet, **sekretær**.

Universitetslektor, lic. jur. Vagn Greve, Kriminalistisk institut.

Overlæge, dr. med. C.J. Hansen, Statshospitalet ved Århus.

Fængselsinspektør Ole Ingstrup, statsfængslet på Kragshovede.

Sekretariatschef, cand. jur. et art. Lars Rand Jensen, Det kriminalpræventive Råd.

Kontorchef Michael Lunn, justitsministeriet.

Fuldmægtig Bodil Philip, direktoratet for kriminalforsorgen, **sekretær**.

Afdelingsleder, universitetslektor Preben Wolf, Sociologisk Institut.

Straffelovrådet

Direktør Hans Henrik Brydensholt.

Justitsministeriets udvalg vedrørende foranstaltninger over for åndssvage og andre svagt begavede lovovertrædere

Fængselsinspektør K.J. Ebbe, statsfængslet Møgelkær.

Afdelingsleder Karl Guldager Petersen, kriminalforsorgens afdeling i Nykøbing F.

Justitsministeriets udvalg vedrørende organisering af mentalobservationsvirksomheden her i landet
Direktør Hans Henrik Brydensholt.

Justitsministeriets SCR-udvalg
Hovedbogholder Villy Clemmensen, direktoratet.

Justitsministeriets arbejdsgruppe, som skal overveje muligheden for oprettelse af et særligt revisionsorgan for ministeriets område
Fængselsinspektør Frits Hellborn, direktoratet.

Det kriminalpræventive Råd
Direktør Hans Henrik Brydensholt.
Fængselsinspektør Jørgen Tornøe, direktoratet.

Udvalget vedrørende fremstilling af undervisningsmateriel under Det kriminalpræventive Råd
Undervisningsleder Torben Walther Rasmussen, statsfængslet i Vridsløselille.

Kontaktudvalget vedrørende alkohol- og narkotikaspørgsmål
Direktør Hans Henrik Brydensholt.

Forskningsunderudvalget nedsat af Kontaktudvalget
Fængselsinspektør Ole Ingstrup, statsfængslet på Kragsskovhede.
Fuldmægtig Bodil Philip, direktoratet.

Statistikudvalget (Danmarks Statistik)
Fængselsinspektør Jørgen Tornøe, direktoratet.
Fængselsinspektør Ole Ingstrup, statsfængslet på Kragsskovhede.

Nordisk forskning inden for kriminalforsorgen
Fængselsinspektør Ole Ingstrup, statsfængslet på Kragsskovhede.
Fuldmægtig Bodil Philip, direktoratet.

Nordisk strafferetskomité
Direktør Hans Henrik Brydensholt deltager i komiteens møder.

European Committee On Crime Problems (E.C.C.P. – Europarådet)
Direktør Hans Henrik Brydensholt.
Underudvalg:

Relationship between the public and crime policy (PC-R-PC).
Fængselsinspektør Ole Ingstrup, statsfængslet på Kragsskovhede.

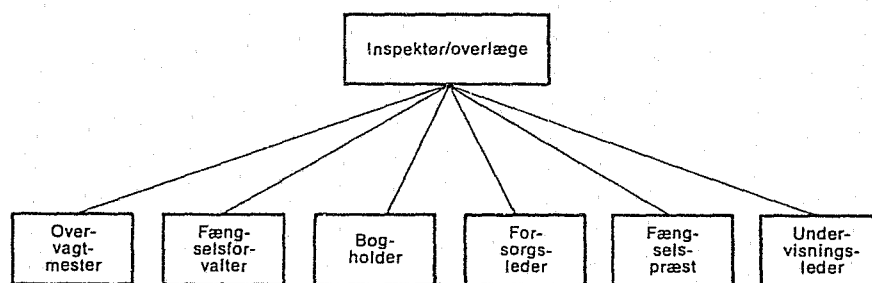
Prison regimes and prison leave.
Fængselsinspektør Ole Ingstrup, statsfængslet på Kragsskovhede, formand.

Co-ordinated criminological research fellowship on »prison management«.
Direktør Hans Henrik Brydensholt, formand.
Fængselsinspektør Ole Ingstrup, statsfængslet på Kragsskovhede.

Fondation Internationale Pénale et Pénitentiaire (F.I.P.P.)
Direktør Hans Henrik Brydensholt.

14.3. Anstalters og arresthuses organisation

Anstalternes organisation

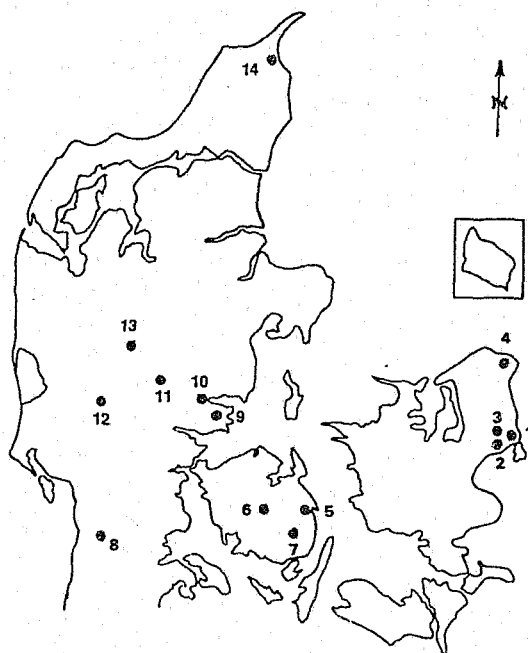
Fuldbordelse af frihedsstraf foregår i statsfængsler eller i Anstalten ved Herstedvester. I arresthusene i provinsen og i Københavns fængsler anbringes fortrinsvis varetægtsfængslede og i et vist omfang personer, som udstår kortvarige frihedsstraffe.

Københavns fængsler er organisatorisk opbygget som fuldbordelsesanstalterne. Den daglige ledelse af arresthusene i provinsen varetages af en arrestforvarer med den lokale politimester som chef (arrestinspektør).

Anstalterne er – ligesom direktoratet –

hierarkisk opbygget, ledet af en fængselsinspektør – i Anstalten ved Herstedvester dog en overlæge. På de fleste anstalter er inspektionen tillige suppleret med én eller flere viceinspektører (souschefer). Herunder findes en række chefer for forskellige funktioner i anstalten, overvagtimester (orden og sikkerhed), fængselsforvalter (økonomi), bogholder (regnskab), forsorgsleder (forsorgsarbejdet), fængselspræst (sjælesorg) og undervisningsleder (Undervisnings- og fritidsvirksomhed).

Kriminalforsorgens anstalter

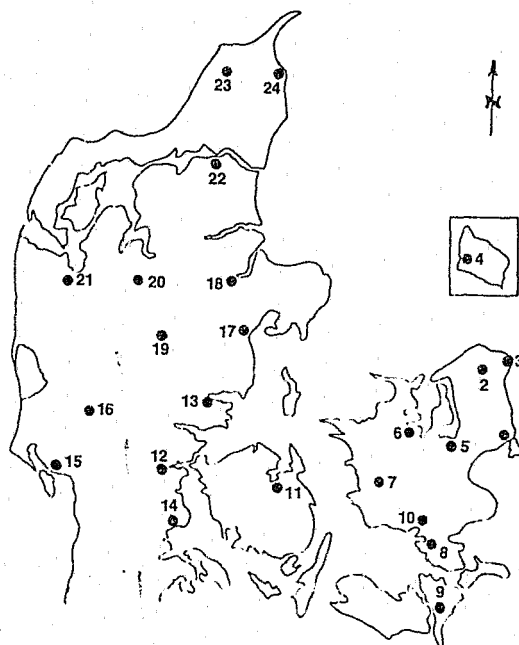

Arresthusene er udeladt.

1. Københavns fængsler
2. Statsfængslet i Vridsløselille
3. Anstalten ved Herstedvester
4. Statsfængslet ved Horserød
5. Statsfængslet i Nyborg
6. Statsfængslet Søbysøgård
7. Statsfængslet i Ringe

8. Statsfængslet Renbæk
9. Statsfængslet Møgelkær
10. Statsfængslet i Horsens
11. Statsfængslet ved Nr. Snede
12. Statsfængslet ved Sdr. Omme
13. Statsfængslet Kærshovedgård
14. Statsfængslet på Kragsskovhede

Kriminalforsorgens afdelinger og pensioner m.v.

1. 1.-9. afdeling samt lokalkontoret i Ballerup	11. Afdelingen på Fyn
Ungdomspensionen Brøndbyhus	12. Afdelingen i Kolding
Ungdomspensionen Engelsborg	13. Lokalkontoret i Horsens
Pensionen på Holsbjergvej	14. Afdelingen i Haderslev
Ungdomspensionen og døgnfunktionen Skibet	15. Afdelingen i Esbjerg
Behandlingsinstitutionen Lyng	Ungdomspensionen Sporskiftet
2. Afdelingen i Hillerød	16. Optagelseshjemmet Lyng
3. Lokalkontoret i Helsingør	17. Afdelingen i Århus
4. Afdelingen på Bornholm	Ungdomspensionen Skejby
5. Afdelingen i Roskilde	18. Lokalkontoret i Randers
6. Afdelingen i Holbæk	19. Lokalkontoret i Silkeborg
7. Lokalkontoret i Slagelse	20. Afdelingen i Viborg
8. Køng-Skolen	21. Afdelingen i Holstebro
9. Afdelingen i Nykøbing Falster	22. Afdelingen i Ålborg
10. Lokalkontoret i Næstved	23. Lokalkontoret i Hjørring
	24. Lokalkontoret i Frederikshavn

14.4. Den frie kriminalforsorgs organisation

Kriminalforsorgen i frihed omfatter kriminalforsorgens afdelinger og pensioner m.v.

Afdelingerne fører tilsyn med og varetager forsorgsarbejdet for personer, der er undergivet tilsyn af kriminalforsorgen i forbindelse med betinget dom, prøveløsladelse fra frihedsstraf, kombinationsdom, tiltalefrafald, betinget benådning og strafudsættelse samt afgørelser i medfør af straffelovens § 68. Endvidere foretager man personundersøgelser vedrørende sigtede i straffesager, deltager i retsmøder samt udfører forsorgsarbejde for varetægtsarrestanter (dette gælder dog endnu ikke afdelingerne i Storkøbenhavn) og – fra 15/1 1979 – for personer, der udstår frihedsstraf med en faktisk opholdstid i fuldbyrdelsesanstalt på 6 måneder eller derunder. Herudover yder afdelingerne forsorgsmæssig assistance til personer, som har begået lovovertrædelser, men som hverken er fængslet eller undergivet tilsyn. Se i øvrigt afsnit 6.1., Kapacitet, belæg og klientmasse, Afdelinger (side 41) og kapitel 7, Klienter under tilsyn (side 54).

Den enkelte afdelings klientel udgøres af personer, der har hjemsted inden for et bestemt geografisk område, og tilsammen dækker disse områder hele landet. Uden for Københavnsområdet er der således i hvert amt et afdelingskontor og i nogle amter endvidere et eller flere lokalkontorer. Indtil april 1978 blev forsorgs- og personundersøgelsesarbejdet i hele Storkøbenhavn varetaget af et centralkontor, hvis syv afdelinger delte klientelet på grundlag af forskellige funktioner i stedet for efter geografiske kriterier, men nu er hele

området opdelt i 9 distrikter, 6 i København-Frederiksberg og 3 i amtet, og i hvert distrikt varetages samtlige funktioner af én afdeling efter samme retningslinjer som i den øvrige del af landet. I et af distrikterne i Københavns amt er der foruden afdelingskontoret et lokalkontor.

Som tidligere nævnt udfører de 9 storkøbenhavnske afdelinger dog endnu ikke forsorgsarbejdet for arrestanter. Dette arbejde varetages stadig af forsorgsmedarbejdere, som er knyttet til Københavns fængsler, men det er hensigten i nær fremtid at lade hver enkelt afdeling i Københavns-området overtage de forsorgsmæssige opgaver for de arrestanter, der har bopæl i afdelingens distrikt, og at fordele hovedparten af forsorgsmedarbejderne fra Københavns fængsler mellem afdelingerne.

Det skal bemærkes, at 6 af de 8 lokalkontorer i provinsen er oprettet siden den 1. januar 1979, og at 4 københavnske afdelinger er flyttet ud i deres distrikter siden efteråret 1978. Da de 3 afdelinger og lokalkontoret i Københavns amt samt 1 afdeling i Københavns kommune har befundet sig i deres område, siden de blev oprettet, er det nu kun 1 af de storkøbenhavnske afdelinger, som ikke er flyttet til lokaler i sit distrikt.

De 9 pensioner m.v., der hører under kriminalforsorgen, huser hovedsagelig klienter fra kriminalforsorgen i frihed, selv om de også modtager udstationerede afsonere fra anstalterne. De er nærmere beskrevet ovenfor i afsnit 6.2. (side 44). De storkøbenhavnske afdelingers områder og samtlige afdelingers og institutioners adresser og telefonnumre er nævnt side 12 ff (Fortegnelse over kriminalforsorgens adresser).

14.5. Kriminalforsorgen i Grønland

Kriminalforsorgen i Grønland består af anstalterne i Godthåb, Egedesminde og Julianehåb, kriminalforsorgens afdelinger i Godthåb, Egedesminde og Julianehåb samt en ungdomspension i Holsteinsborg.

Indtil udgangen af 1978 var kriminalloven organisatorisk knyttet til politimesteren i Grønland, men med ændringen pr. 1. januar 1979 af den grønlandske kriminallov, er kriminalforsorgen i Grønland organiseret på følgende måde:

Den øverste ledelse hører under justitsministeriet (direktoratet for kriminalforsorgen), og til at udøve den stedlige ledelse er oprettet et kriminalforsorgsnævn bestående af landsdommeren, politimesteren, forsorgslederen, arbejds- og socialdirektøren, den psykiatriske overlæge samt medlemmer ud-

peget af Grønlands Landsråd og De grønlandske kommuners Landsforening. Nævnet behandler generelle spørgsmål vedrørende kriminalforsorgen i Grønland samt træffer afgørelse vedrørende visse konkrete spørgsmål som fx sager om prøveløsladelse, genindsættelse m.v. samt klager over afgørelser truffet af politimesteren eller forsorgslederen.

Ledelsen af kriminalforsorgens anstalter forestås af politimesteren, medens kriminalforsorgen uden for anstalt og det forsorgsmæssige arbejde vedrørende personer, som er anbragt i anstalt, forestås af forsorgslederen.

14.6. Kriminalforsorgen på Færøerne

I Torshavn har kriminalforsorgen en afdeling med en forsorgsmedarbejder, der varetager forsorgs- og personundersøgelsesarbejdet på Færøerne.

15. Særlige artikler

Nogle forventninger til den ændrede kriminalforsorg

Af Jørgen Kock, direktør for Århus kommunes social- og sundhedsforvaltning

I slutningen af tresserne udspandt der sig i fagfolks kreds en livlig diskussion om kriminalforsorgens mest hensigtsmæssige tilhørsforhold på længere sigt. Anledningen var socialreformkommissionens overvejelser om en dybtgående ændring af den socialadministrative struktur, og et af kærnepunkterne i debatten var spørgsmålet om, hvorvidt kriminalforsorgen burde opretholdes som en særtjeneste, eller om den burde indkorporeres i det almindelige sociale administrationsapparat på linie med f.eks. mødrehjælpen og revalideringen. Denne problemstilling er ikke længere aktuell. Terningerne er kastet: kriminalforsorgen er som bekendt blevet bevaret som et selvstændigt system ved siden af det almindelige, sociale forvaltningsapparat – vel nok ud fra det grundsynspunkt, at forsorgen for de kriminelle bør betragtes først og fremmest som et kriminalpolitisk virkemiddel.

Både kriminalforsorgen og det almindelige sociale system ændret

I perioden efter, at struktur-debatten om kriminalforsorgen forstummede, er der imidlertid sket betydelige ændringer såvel inden for samfundets almindelige

sociale hjælpesystem som inden for kriminalforsorgen.

Det almindelige sociale system er radikalt omstruktureret ved »70ernes socialreform«, navnlig ved den sociale styrelseslov (1970) og ved bistandsloven (vedtaget 1974 – trådt i kraft 1976), og kriminalforsorgen er kommet i støbeskeen som en konsekvens af de overvejelser, man har gjort sig i det planlægningsudvalg vedrørende forsorgsarbejdet inden for kriminalforsorgen, som justitsministeriet nedsatte i 1973, og som afgav betænkning i slutningen af 1975. Det spørgsmål melder sig derfor naturligt, hvorledes samarbejdet de to parter imellem bør udspille sig – til bedste for klienterne – på grundlag af den ændrede struktur på begge sider af det plankeværk, der i den gode sags tjeneste gerne skulle være så lidt mærkbart som muligt.

Karakteristisk for de gennemførte ombygninger inden for det almindelige, social-administrative apparat er det, at kommunernes sociale udvalg i endnu højere grad end tidligere er blevet hovedhjørnестene i det sociale markarbejde – de har således overtaget hovedparten af revalideringsarbejdet, herunder bevillingen af revalideringsstøtte til kriminelle – og at amtskommunerne har fået tillagt vigtige funktioner, navnlig på felter som staten har trukket sig tilbage fra.

For kriminalforsorgens vedkommende

er det især gennemførelsen af den nye »satellit-struktur« med lokalt placerede medarbejdere, evt. ligefrem filialkontorer, der springer i øjnene. En sådan opbygning frembyder efter min mening gode muligheder for et mere effektivt samvirke kriminalforsorg og det almindelige sociale system imellem, men det må iøvrigt fastslås, at også andre strukturelle virkninger af den nye kriminalpolitiske målsætning om forskydning fra frihedsberøvelse til kriminalforsorg i frihed på den ene eller den anden måde har betydning for dette samvirke.

Forventningerne til kriminalforsorgen

Hvilke forventninger har man da fra det almindelige, sociale forvaltningsapparat til samarbejdet med kriminalforsorgen under de nye vilkår?

Jeg må her først understrege, at forventningerne kan være yderst forskelligartede fra kommune til kommune og fra amtskommune til amtskommune, og at jeg kun i det følgende tegner min egen personlige opfattelse i så henseende.

Lokal- og personalkendskab

Den nye »satellit-struktur« skulle gerne borge for et endnu mere grundfæstet personal- og lokalkendskab end hidtil. Enhver, der giver sig af med socialt markarbejde, ved, hvor betydningsfuld den side af sagen er. – Kriminalforsorgens medarbejder, der selv er borger måske ikke netop i den kommune, men i hvert fald i den egn, hvor klienten er bosiddende, må ved at kombinere sin socialfaglige indsigt med kendskabet dels til klientens personlige egenskaber og dels til de lokale forhold – erhvervsstrukturen dér på stedet f.eks. – have gode muligheder for at føre en vel-

underbygget og realistisk bistandsplan frem inden for det almindelige, sociale system.

Forberedelsen og præsentationen af planen kan antage forskellige former, alt efter de lokale samarbejds mønstre, der er lagt, men en af de mere almindelige samarbejdsformer består deri, at kriminalforsorgens medarbejder som »gæst« tiltræder vedkommende rådgivergruppe i socialforvaltningen og her fremlægger sagen til drøftelse. Ved en sådan fremgangsmåde tilføres rådgivergruppen også den særlige kriminalforsorgsmæssige indsigt, som den måske ikke i forvejen er i besiddelse af.

Realistiske ønsker og bistandsplaner

Det er i flere sammenhænge vigtigt, at de fremførte ønsker og bistandsplaner er realistiske.

Det er selvsagt af betydning i relation til klienten, der altid vil være bedst tjent med en nøgtern og jordnær planlægning af resocialiseringsforløbet (og som omvendt vil kunne tilføjes det endelige og totale nederlag ved at få stillet i udsigt højtflyvende og over-optimistiske planer, som enten slet ikke bliver sat i værk, eller som klienten hurtigt brækker halsen på), men det har også en videregående virkning i det løbende samvirke med de kommunale myndigheder, der normalt vil være samarbejdspartneren på dette område.

For f.eks. kommunernes sociale udvalg, der har ansvaret for finansieringen af langt størstedelen af de bistandsplaner, der gennemføres for kriminalforsorgens klientel, tror jeg det gælder, at det er vel gennemarbejdede, sagligt forsvarlige planer, – planer, der i praksis viser sig at føre til de ønskede resultater (med en passende fejlmargen naturlig-

vis!) – som er det allerbedste grundlag for samarbejdet om samfundets resocialiseringsbistand til kriminelle.

Benyttelse af ankesystemet

Skulle det uanset etableringen af et godt og tillidsfuldt samarbejdsforhold kriminalforsorgen og de kommunale myndigheder imellem alligevel ske, at afgørelsen fra socialforvaltningen er utilfredsstillende set fra klientens eller kriminalforsorgens synspunkt, vil den forholdsvis veludbyggede ankeordning inden for det almindelige sociale system kunne benyttes. Kriminalforsorgen vil her ofte kunne være både den rådgivende og den iværksættende part.

Det gode samarbejde kriminalforsorgen og kommunerne imellem skulle kunne tilsikre, at indankning af en socialforvaltnings afgørelse om bistanden til en kriminel klient kan foregå sådan, at de to parter er »lige gode venner for det«, og sådan tror jeg da også, det foregår i bred almindelighed landet over.

Men det er klart, at en mere rutinemæssig og ureflekteret indankning af samtlige afgørelser, der går de kriminelle imod, uanset om afgørelserne er velbegrundede eller ikke, er udtryk for en i flere henseender uheldig praksis og vil kunne virke som en belastning af det daglige samarbejde de to sæt forsorgsmyndigheder imellem.

Også for bedømmelsen af, hvorvidt en afgørelse bør indankes, kan det øgede lokalkendskab, som satellit-strukturen formentlig vil indebære for kriminalforsorgens vedkommende, tænkes at spille ind på en positiv måde.

Forskellig praksis i kommunerne

En af de ting, der undertiden kan virke som en anstødssten i samarbejdet kri-

minalforsorgen og kommunerne imellem, er de forskelle i den socialadministrative praksis, der gør sig gældende fra kommune til kommune.

Det er klart, at afvigelserne kan blive så grelle, at der kan være grund til at få helt uacceptable, negative afgørelser prøvet ved ankeinstanserne (således som det er nævnt ovenfor), men bortset fra sådanne ydertilfælde må det erindres, at der netop i de senere års lovgivning på det sociale område bevidst er stræbt efter at lade afgørelserne bero på et skøn, anlagt af de lokale myndigheder.

Der er derfor intet besynderligt eller urovækkende i, at afgørelserne vil kunne variere noget fra kommune til kommune. Det må man lære at leve med. I nogle tilfælde er der tale om, at forskellene afspejler forskelligheder i levestandard, erhvervsmuligheder o.s.v. kommunerne imellem – og i så fald er de netop i pagt med lovgivernes intentioner – medens de i andre sager må anses for decentraliseringens nødvendige pris.

Kriminalforsorgen, der er opbygget på regional basis, og som derfor har løbende samarbejde med en flerhed af kommuner, bør efter min mening være opmærksom herpå, således at der udvises den fornødne respekt for det kommunale selvstyre, som lovgivningen – hvad enten man kan bifalde det eller ej – har ønsket at styrke på dette område.

For mange kokke . . .

Når bistandsplanen er sat i værk, må den omhyggeligt følges op, for at det bedst mulige resultat kan sikres.

Det er vigtigt, at der ikke hersker nogen tvivl om, hvem der er ansvarlig for opfølgningen. Efter min mening er det ikke så afgørende, hvilken myndighed der

leverer den pågældende, og der skulle heller ikke være noget i vejen for, at det varierer fra sag til sag alt efter, hvem der skønnes bedst egnet. Men som sagt: det må stå lysende klart, hvem ansvaret påhviler.

Der er i forsorgsarbejdet for de kriminelle en risiko for en ansvarsforflygtigelse, idet adskillige personer almindeligvis vil være inddraget i markarbejdet for og med den kriminelle klient: kriminalforsorgens (lokalt placerede) medarbejder, tilsynsværge eller kontaktperson, socialforvaltningens sagsbehandler, arbejdsformidlingens arbejdskonulent og undertiden endnu flere.

De mange kokke kan komme til at forværre maden, hvis man ikke sørger for at få udpeget en køkkenchef!

Holdnings-spørgsmålet vigtigt

Det er vist en almindelig erfaring, at der i socialudvalgene landet over gennem de senere år er sket en mærkbar ændring i positiv retning med hensyn til forståelsen for resocialiseringsbestræbelser for kriminelle.

Alligevel er det nok sådan, at der endnu skal brydes nogle lanser for helt at få bugt med den opfattelse, at en overtrædelse af landets love ikke kan være en gyldig adgangsbillet til samfundets skattefinansierede, sociale hjælpesystem.

Kriminalforsorgen kan gøre sig gældende i disse bestræbelser med sober og nøgtern oplysning og argumentation over for kommunerne og ved at gennemføre sin del af samarbejdet loyalt og tillidsfuldt. – Sker det, vil der åbne sig muligheder for et vidtdrevet, praktisk og ressourcebesparende samvirke f.eks. gående ud på, at kriminalforsorgen inden for visse, på forhånd aftalte

rammer kan handle på den kommunale socialforvaltnings vegne i enkeltssager. Sådanne ordninger er imidlertid yderst sårbare, og blot et enkelt tilfælde af misbrug vil kunne torpedere dem så eftertrykkeligt, at de må opgives – i hvert fald i et meget langt spænd af tid.

Opbygges der derimod et fortroligt og nært samarbejdsforhold, præget af gensidig tillid, vil meget kunne opnås for den kriminelle klient.

Jeg husker således fra min første tid som revalideringsmand i begyndelsen af tresserne en sag, der tydeligt bærer vidnesbyrd herom.

Den drejede sig om en ung mand fra en jysk stationsby, som havde stået i handelslære, og som havde fået ansættelse i et privat firma, hvor han havde fået betroet visse kassefunktioner. Han begik underslæb, blev idømt en betinget straf, men recidiverede kort efter. Under en samtale med en kriminalforsorgsmedarbejder erklærede han, at han muligvis ville falde for fristelsen igen, hvis han atter fik med kassebetjening og bilag at gøre.

Han, der i mellemtiden var blevet gift med en ung kvinde, der forstod hans situation, og som støttede ham i enhver henseende, havde altid haft lyst til at blive møbelsnedker, men tilfældigheden havde ført ham ind på en anden erhvervsbane.

Ud fra det hovedsynspunkt, at et håndværk som det nævnte ikke skulle frembyde så stor risiko for tilbagevenden til berigelseskriminalitet som det tidligere erhverv, blev der gennemført en revalidering inden for møbelsnedkerfaget. Alle implicerede parter gav deres bidrag: Dansk Forsorgsselskab, som fulgte klienten igennem hele læretiden, hjemstedskommunens socialforvalt-

ning, der ydede økonomisk støtte til planens gennemførelse, revalideringscentret, der tog sig af visse praktiske spørgsmål i forbindelse med revalideringsforløbet, arbejdsanvisningen, der havde været inddraget i erhvervsvejledningsfasen, og som forberedte sig på at bistå ved placeringen på arbejdsmarkedet efter endt læretid og sidst – men ikke mindst – klienten selv og hans kone.

Det var holdningen, ildhuen fra alle parter side, der sikrede det positive resultat.

Således kan forsorgsarbejdet for kriminelle udføres også under den ændrede struktur, ja måske udgør den endog, som jeg har været inde på tidligere i artiklen, en særlig tjenlig jordbund for et samvirke til sikring af hensigtsmæssige og holdbare resocialiserings-resultater. Den mulighed, der ligger heri, bør udnyttes. En af de vigtigste forudsætnin-

ger for, at det kan ske, er, at såvel kriminalforsorgens som det almindelige sociale systems medarbejdere går til arbejdet med en stærk vilje til at bruge apparatet og hinanden på en konstruktiv måde. Af afgørende betydning er det også, at de to parter nærer respekt for hinandens faglige kvalifikationer og særlige indsigt på bestemte områder. Sker det ikke, og belastes samarbejdet derved – der skal såmænd ikke altid så meget til, før skaden er indtruffet – er der erfaringsmæssigt altid én bestemt part, der kommer til at betale prisen: det menneske, som begge parter bedyrer, de er sat i verden for at bistå!

Har man derimod i det daglige, kollegiale markarbejde bestandigt dette menneskes egentlige, velforståede interesser for øje, er det nok, når alt kommer til alt, et usvigeligt sikkert kompas at styre efter!

Nogle hovedpunkter i de senere års personaleudvikling indenfor kriminalforsorgen

Af fuldmægtig E. Kjærgaard, direktoratet for kriminalforsorgen

1. I 1977/78 afsluttede kriminalforsorgen en strukturrationalisering, som havde strakt sig over 6 år fra 1971.

Hovedsigtet med strukturrationaliseringen var gennem en organisationsudvikling med omfattende delegation af arbejdsopgaver at opnå en mere effektiv organisation, hvor man kunne varetage de hidtidige anstaltsopgaver (udtrykt i et gennemsnitsbelæg på ca. 3.500 indsatte) med anvendelse af betydeligt færre medarbejdere end tidligere.

Modstykket til den forøgelse af personalets arbejdsopgaver, som strukturrationaliseringen ville indebære, var, at der skulle sikres personalet andel i rationaliseringsgevinsten i form af opnormeringer af et antal stillinger. Man ønskede hermed også at sikre, at fængselspersonalet opnåede en mere rimelig lønmæssig placering i det samlede retssystem, bl.a. i forhold til politiet.

Den centrale behandling af strukturrationaliseringsforslaget fandt sted ved et meget stort antal møder i justitsministeriets centrale samarbejdsudvalg for fængselsvæsenet på grundlag af en udvalgsbetænkning, der er beskrevet i Kriminalforsorgen 1974, side 130 f.

Det væsentligste arbejde i forbindelse med strukturrationaliseringen fandt imidlertid sted på de enkelte anstalter. Her udarbejdede man på grundlag af generelle retningslinier, som var afstukket i det centrale samarbejdsudvalg, lokale besparelsesforslag efter be-

handling i et stort antal lokale arbejdsgrupper og efter lokale organisationsmæssige forhandlinger.

På grundlag af anstaltsforslagene og forhandlingerne i det centrale samarbejdsudvalg udarbejdede direktoratet i begyndelsen af 1975 et forslag til aftale om klassificeringsforbedringer indenfor kriminalforsorgen og i forbindelse dermed en redegørelse for den planlagte strukturrationalisering.

Til grund for aftaleudkastet lå forudsætninger om, at anstaltens og centralstyrelsens personalenormativ over en 3-årig periode regnet fra den 1. april 1975 skulle reduceres, mod at personalet fik andel i den dermed forbundne besparelse.

Planen omfattede nedlæggelse af ialt 215 stillinger, hvorfra dog gik 18 stillinger, som skulle overføres fra afsoningsanstalterne til styrkelse af arresthusene. Den til de foreslåede stillingsreduktioner svarende besparelse var beregnet til knap 20 mio. kr.

Forslaget blev forelagt for finansministeriet i februar 1975.

Ved forhandlinger mellem finansministeriet og direktoratet i sommeren 1975 om grundlaget for rationaliseringen udgik en enkelt stilling af forslaget, således at der efter planen skulle nedlægges ialt 196 stillinger med følgende fordeling af personalets hovedgrupper:

101 fængselsbetjentstillinger m.v.

38 værkmeisterstillinger (arbejdsledere)

- 29 overenskomstlønnede kontorstillinger
- 22 civile tjenestemandstillinger (fordelt med 9 stillinger indenfor forsorgspersonalet, 7 stillinger indenfor undervisningspersonalet og 6 stillinger indenfor de øvrige civile personalegrupper)
- 6 juridiske stillinger.

Den reelle personalebesparelse i kriminalforsorgen var dog højere end 196 stillinger.

Den generelle arbejdstidsforkortelse til 40 timer ugentlig fra 1. december 1974 var i strukturrationaliseringsplanen forudsat gennemført i kriminalforsorgen uden personalemæssig styrkelse, uanset at et antal opsynsposter ved anstalter m.v. af sikkerhedsmæssige grunde holdes besat døgnet rundt. Ved forhandlingerne med finansministeriet i sommeren 1975 anerkendtes, at kriminalforsorgen som følge af tjensteordningen med skifteholdsarbejde ville have været berettiget til en personalemæssig styrkelse på 43 fængselsbetjentstillinger.

Den i strukturrationaliseringsplanen forudsatte personalebesparelse omfattede således reelt 239 stillinger.

Forhandlingerne med personaleorganisationerne og finansministeriet resulterede i, at der indenfor en merudgiftsramme på 2,4 mio. kr. blev indgået en aftale mellem direktoratet og personaleorganisationerne om fordeling af rationaliseringsgevinsten pr. 1. april 1975, 1. april 1976 og 1. oktober 1976. Rationaliseringsgevinsten blev udmøntet i omkring 900 opnormeringer.

Efter regulering af personalets rationaliseringsgevinst m.v. var den samlede rationaliseringsbesparelse ca. 14 mio. kr. Med dette beløb er kriminalforsor-

gens budget nedsat fra og med finansåret 1977/78.

Af de 196 stillinger, der skulle nedlægges som led i strukturrationaliseringen, er 192 stillinger nedlagt, medens nedlæggelse af 4 stillinger først kan ske ved ledighed.

2. Medens strukturrationaliseringen 1971-1977 kunne gennemføres uden egentlige ændringer i anstaltsstrukturen, blev det i 1976 nødvendigt at tage spørgsmålet om en egentlig strukturtilpasning op. Gennem et par år havde man konstateret et fald i anstaltsbelæggelsen fra det tidligere niveau på ca. 3.500 til ca. 3.000 personer pr. dag.

På denne baggrund drøftede direktoratet og personaleorganisationerne frem til sommeren 1978, hvordan man gennem nedsættelse af kapacitet og personale på visse anstalter kunne planlægge reduktion af anstaltssystemet fra tidligere ca. 3.800 pladser til ca. 3.300 pladser (svarende til et gennemsnitsbelæg på ca. 3.000 indsatte med den 10% pladsreserve, som er nødvendig på grund af de betydelige svingninger i belæggets størrelse).

I 1978 blev der opnået principiel enighed om de væsentligste punkter i en tilpasningsplan, som man forudsatte realiseret i tiden frem til omkring 1. januar 1980, for nogle af de berørte anstalter dog først i løbet af yderligere ca. 2 år frem til 1982.

I tilpasningsplanen indgår, at der - ved bevarelse af det eksisterende anstaltssystem - skulle ske nedsættelse i antallet af afsoningspladser ved lukning af visse belægningsafsnit, anstaltsannexer m.v. I forbindelse dermed vil ske en reduktion i antallet af arbejdspladser for

de indsatte ved nedlæggelse af forskellige værksteder.

Kapacitetstilpasningen vil – når den samlede tilpasningsplan er gennemført i løbet af 1980'erne – berøre ca. 175 stillinger, der fordeles sig på følgende hovedgrupper på personalet:

Opsynspersonalet: Ca. 80 stillinger

Værkpersonalet: Ca. 40 stillinger

Kontorfunktionærer: Ca. 15 stillinger

Forsorgs- og undervisningspersonalet: Ca. 35 stillinger

Andre personalegrupper: 3 stillinger.

Hovedparten af disse stillinger vil medgå til at dække andre nødvendige aktiviteter indenfor kriminalforsorgen. Navnlig har en personalemæssig styrkelse af arresthusene trængt sig på. I takt med, at visse reduktioner på afsoningsanstalterne har kunnet gennemføres allerede i løbet af 1978, er de derved lediggjorte opsynsstillinger overført til arrestsektoren. En del stillinger har midlertidigt måttet anvendes til dækning af forøget sygdomsfravær.

Sideløbende med arbejdet med en plan for tilpasning af de store anstalters kapacitet og personale er der gennemført en strukturændring i forsorgsarbejdet indenfor kriminalforsorgen. Hovedsigtet hermed har været at opnå en effektivisering af den forsorgsmæssige bistand ved at placere hovedparten af de forsorgsmæssige arbejdsopgaver hos medarbejderne i den frie kriminalforsorg.

I forbindelse med denne strukturlægning af forsorgsarbejdet er et antal forsorgsmedarbejdere og kontorfunktionærer overført fra fængslerne til den frie kriminalforsorg.

3. Ca. to trediedele af kriminalforsorgens samlede personalestyrke udgøres

af det uniformerede personale (opsynsfunktionærer og værk mestre).

Kriminalforsorgen har – i lighed med politiet – en »alderspukkel«, som hidrører fra den voldsomme rekruttering af nyt personale, der måtte foretages i forbindelse med retsopgøret efter besættelsen og den derpå fuldstændige standsning af nyrekruttering frem til 1953.

Medens der for politiet tidligere er gennemført foranstaltninger til imødegåelse af den uhensigtsmæssige alderssammensætning, nemlig dels ved gennemførelse af en pligtig afgangsalder på 63 år og dels gennem den førte rekrutteringspolitik i nogle år, er kriminalforsorgen i den modsatte situation. Ikke alene har man ikke hidtil fået gennemført særlige foranstaltninger til at afhjælpe den skæve aldersfordeling, men man har i forbindelse med de omtalte dybtgående rationaliseringer i nogle år opretholdt et ansættelsesstop.

Specielt for opsynspersonalet er der indenfor de senere år sket en afgørende forværring i alderssammensætningen. Hvor det i 1973 var knap 11% af opsynspersonalet, der var placeret i aldersgrupperne 60–69 år, var de ældre medarbejderes andel i 1979 steget til ca. 25%.

En opgørelse over udviklingen i værkpersonalets alderssammensætning foreligger ikke.

Det uniformerede personale har to hovedopgaver. For det første er der opgaver af sikkerhedsmæssig karakter. For det andet er der opgaver af beskæftigelses-, bistands- og behandlingskarakter overfor de indsatte.

Det er naturligvis hverken hensigtsmæssigt eller rimeligt at overlade sikkerhedsopgaver, der stiller store krav til

medarbejdernes fysiske styrke, til medarbejdere på op til 70 år. Man har som bekendt ikke haft mulighed for at fritage disse ældre medarbejdere fra opsynstjeneste, f.eks. i de lukkede fængselsfløje. Den eneste lempelse, der gælder, er en regel om, at medarbejdere på over 55 år kan kræve sig fritaget for nattjeneste. Men med den aktuelle alderssammensætning ville en systematisk gennemførelse af dette krav medføre, at de yngre medarbejdere ville få overordentlig megen nattjeneste.

At man også af hensyn til den anden hovedopgave – der under ét kan karakteriseres som arbejde med påvirkning af de indsatte – må søge foranstaltninger truffet til at opnå lavere gennemsnitsalder i personalegrupperne er klart. Blandt kriminalforsorgens fængsels- og hæftesklientel er aldersfordelingen således, at ca. to trediedele af de indsatte er placeret i aldersgrupperne 30 år og derunder. (Se fx figur 5.3., side 37).

Med henblik på at afhjælpe de opståede problemer stillede direktoratet i slutningen af 1977 overfor finansministeriet forslag om at nedsætte den pligtige afgangsalder for kriminalforsorgens uniformerede opsyns- og værkmasterpersonale (knap 2.400 personer) fra 70 til 63 år, således at beregning af pension sker på grundlag af den pensionsalder, som vedkommende ville have opnået ved at forblive i tjenesten indtil 70 års alderen.

I forslaget indgår, at der for stillingerne som arrestforvarer og som (ledende) overvagtimester i en overgangsperiode fastsættes en ordning, hvorefter afgangsalderen aftrappes fra 70 til 63 år. Begrundelsen for en sådan aftrappingsordning er, at alderssammensætningen indenfor disse ledende personalegrup-

per er endnu mere uhensigtsmæssig end blandt det øvrige opsyns/værkpersonale. Umiddelbar gennemførelse af en pligtig afgangsalder på 63 år ville for de ledende overvagtimestre og arrestforvarerne medføre, at mellem en trediedel og halvdelen straks skulle afgå fra tjenesten.

I direktoratets pensionsalderforslag indgår endelig, at der for et par hundrede medarbejdere, som i 1970 overgik fra honorarlønsansættelse til tjenestemandsstillinger, skabes mulighed for, at de pågældende kan få adgang til at købe pensionsalder, svarende til deres før 1. april 1970 liggende ansættelsestid.

Det samlede pensionsalderforslag, hvis gennemførelse prioriteres meget højt både af direktoratet og personaleorganisationerne, er for tiden under realitetsbehandling i finansministeriet. Men det er endnu for tidligt at udtale sig om mulighederne for forslagets virkeliggørelse.

4. Ved kriminalforsorgens arresthuse er etableret et antal beredskabsvagter. Herved forstås, at det pålægges medarbejdere (fængselsbetjente og fængsels-overbetjente) at opholde sig på tjenestestedet om natten, normalt fra de indsattes afmønstring til opmønstring. Der anvises den pågældende soveplads på tjenestestedet. Han skal ved ringning fra cellerne m.v., ved indsættelser og i andre særlige tilfælde stå op og klæde sig på for at yde bistand.

Beredskabsvagtordningen hidrører fra tiden før 1938, da arresthusene var under kommunal forvaltning.

Tjenestetiden ved beredskabsvagt blev tidligere afviklet i hovedsagen ved overtidsbetaling, der senest svarede til en årlig udgift på 3-3,5 mio. kr.

Ved forhandling mellem Dansk fængselsforbund, finansministeriet og direktoratet er der opnået enighed om at gennemføre en tjenesteordning i arresthusene, hvorefter tjeneste under beredskabsvagt afvikles efter statens almindelige arbejdstidsregler som rådighedstjeneste udenfor hjemmet, således at overtid derfra afvikles ved afspadsering frem for ved betaling.

Nyordningen forudsatte, at der kunne tilføres arresthusene 38 nye fængselsbetjentstillinger. Disse stillinger blev bevilget på finansloven for 1979. Lønudgiften på knap 3 mio. kr. årligt modsvares af en tilsvarende nedsættelse af kriminalforsorgens udgifter til personalets overarbejdsbetaling.

Gennemførelse af nyordningen med rådighedstjeneste og i forbindelse dermed afspadsering af overtid har – sammen med en planlagt, mere omfattende revision af arresthusenes tjenesteordninger – i løbet af 1978 været indgående drøftet mellem direktoratet og Dansk fængselsforbund. Drøftelserne har resulteret i en aftale om, at nyordningen med rådighedstjeneste iværksættes fra 2. april 1979. Et punkt i drøftelserne har navnlig været spørgsmål om etablering af et »rejsehold« på 9 medarbejdere, som efter behov skal kunne anvendes midlertidigt indenfor hele arrestsektoren med henblik på imødegåelse af uforud-

seelig personalemangel på grund af langvarige sygemeldinger m.v. Også spørgsmålet om, hvilket tidsrum der skal hengå, inden en medarbejder kan forlange overtid som afviklet, har været indgående drøftet.

5. Uddannelsen af kriminalforsorgens personale sker i form af en etatsuddannelse på kriminalforsorgens personaleskole. Grunduddannelsen af det uniformerede personale omfatter et 5 måneders kursus suppleret med 10 ugers kursus inden udgangen af 5. tjenestear. Se nærmere herom afsnit 5.3. (side 38). Spørgsmålet om indholdet af en udvidet etatsuddannelse har været overvejet i et særligt udvalg med personalerepræsentation.

Udvalget, der har afsluttet sit arbejde i begyndelsen af 1979, har stillet forslag om, at personaleuddannelsen udbygges gradvis over en periode på 8 år.

Udvalgets forslag omfatter bl.a. udbygning af grunduddannelsens indhold og varighed (herunder i forbindelse med vekslende teoretisk og praktisk uddannelse) samt en ordning med regelmæssige, tværfaglige efteruddannelseskurser for alle personalegrupper.

Mulighederne for den bevillingsforøgelse, som forslaget iværksættelse kræver, undersøges for tiden.

**16. Tabeller med oplysninger om kriminalforsorgens
anstalter og arresthuse og om de indsatte i 1978**

**Tables providing information about penal institutions
and local prisons and about the inmates in 1978.**

16.1. Kriminalforsorgens anstalter (og arresthusene).

Hvornår anstalten første gang blev taget i brug (dato).

Kapacitet d. 31.12.1978. Højeste og laveste belæg i 1978.¹

16.1. Penal institutions (and local prisons).

First being used (date).

Capacity as at december 31, 1978. Maximum and minimum population in 1978.¹

	Taget i brug	Kapacitet d. 31.12.1978 ³	Deraf enestuer ⁴	Højeste belæg ⁵	Laveste belæg ⁶
Mænd/Men					
Anstalten ved Herstedvester	1.4.1935	93	83	115	94
desuden Pensionen på Holsbjergvej ...	1.3.1971	17	7	12	4
Statsfængslet i Horsens	20.5.1853	168	168	183	151
Statsfængslet i Nyborg	12.7.1913	175	175	198	132
Statsfængslet i Ringe	13.1.1976	70 ²	70	59	41
Statsfængslet i Vridsløselille	1.12.1859	173	173	186	146
Lukkede i alt/Closed total	.	696	676	.	.
Statsfængslet i Horserød	17.8.1945	141	141	156	86
Statsfængslet på Kragsskovhede	7.1.1948	188	23	204	112
Statsfængslet Kærshovedgård	1.6.1946	72	72	82	52
Statsfængslet Møgelkær	1.11.1945	115	115	112	35
Statsfængslet ved Nr. Snede	25.3.1943	68	70	86	46
Statsfængslet Renbæk	21.1.1946	109	95	109	57
Statsfængslet ved Sdr. Omme	24.4.1933	191	191	204	90
Statsfængslet på Søby Søgaard	18.9.1933	87	87	81	55
Åbne i alt/Open total	.	971	794	.	.
Københavns fængsler⁷					
Blegdamsvejens fængsel	18.12.1848	56	56	...	...
Nytorvs fængsel	1.4.1928	38	25	...	...
Politigårdens fængsel	6.7.1924	55	55	...	...
Vestre fængsel	29.9.1895	418	418	...	...
Vestre hospital	29.9.1893	48	-	...	...
Arresthusene i provinsen/Local prisons ..	.	1041	767	...	...
Københavns fængsler og arresthusene i alt	.	1656	1321	.	.
Anstalter for mænd i alt/Men total	.	3323	2791	.	.
Kvinder/Women					
Statsfængslet i Ringe	13.1.1976	2	2	12	2
Statsfængslet ved Horserød	1.11.1947	33	33	38	8
Københavns fængsler				41	24
Vestre fængsel	28.9.1895	15	15	...	...
Vestre hospital	29.9.1895	12	-	...	...
Anstalter for kvinder i alt/Women total ..	.	60	48	.	.
Anstalter for mænd og kvinder total/ Men and women total	.	3383	2839	.	.

1) I belægstallet indgår alle de kategorier af indsatte, anstalten måtte rumme/
All categories of inmates.

2) Kapaciteten på i alt 70, kan ikke opdeles i kapacitet for mænd og kvinder/
No separate capacity for men and women.

3) Capacity.

4) Single rooms.

5) Maximum population.

6) Minimum population.

7) Om anvendelsen af Københavns fængslers kapacitet, se afsnit 6.3. (side 47).

16.2. Belæg, indsatte og afgæde i 1978 i kriminalforsorgens anstalter (exkl. Københavns fængsler), fordelt efter anstalt, indsættelsesgrund og grunden til afgang.

16.2. Population, receptions and persons released in 1978 in penal institutions (excl. Copenhagen prisons), by institution, admission and release.

16.2.1. Fængsel og hæfte m.v.

16.2.1. Imprisonment and lenient imprisonment etc.

		Mænd/Men																Kvinder/ Women				
		Anstalten v. Hørslevvester	Statsfængslet i Horsens	Statsfængslet i Nyborg	Statsfængslet i Ringe	Statsfængslet i Vridsløselille	Lukkede i alt/Closed total	Statsfængslet v. Hørslerød	Statsfængslet på Kragshovhede	Statsfængslet Kærshovedgård	Statsfængslet Møgelkær	Statsfængslet v. Nr. Snede	Statsfængslet Renbæk	Statsfængslet v. Sdr. Omme	Statsfængslet på Søbyfogård	Åbne i alt/Open total	Mænd i alt/Men total	Statsfængslet v. Hørslerød	Statsfængslet i Ringe	Kvinder i alt/Women total	Mænd og kvinder i alt/ Men and women total	
Belæg ³ 31.12.1977	F	88	167	174	48	159	636	86	108	56	30	46	54	83	66	529	1165	8	8	16	1181	
	H	-	-	-	-	-	-	11	6	-	5	-	3	7	-	32	32	-	-	-	32	
Indsat i 1978: ⁴	F	56	184	230	53	135	658	254	591	210	193	298	326	434	139	2445	3103	73	13	86	3189	
Efter dom ⁵	H	-	-	-	-	-	-	572	504	5	847	-	303	1024	-	3255	3255	240	-	240	3495	
Overtrædelse af vilkår for prøveløsladelse ⁶		-	2	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	1	4	
Overtrædelse af vilkår for benådning ⁷		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Overflyttet fra anden anstalt ⁸		48	103	132	79	71	433	68	17	17	13	10	13	8	42	188	621	-	12	12	633	
Anden indsættelsesgrund ^{9/1} .		27	5	-	-	1	33	-	-	-	-	-	-	-	1	1	34	-	-	-	34	
Indsat total	F	131	294	363	132	207	1127	288	608	227	206	308	339	442	182	2600	3727	73	26	99	3826	
	H	-	-	-	-	-	-	606	504	5	847	-	303	1024	-	3289	3289	240	-	240	3529	

Afgået i 1978: ¹⁰	F	21	78	48	8	34	189	122	283	99	80	128	202	246	18	1178	1367	28	3	31	1398
Løsladt efter endt udståelse ¹¹	H	—	—	—	—	—	—	593	506	5	848	—	304	1012	—	3268	3268	236	—	236	3504
Løsladt på prøve ¹²																					
efter straffelovens																					
§ 38, stk. 1		43	157	263	94	108	665	116	205	89	83	92	63	129	92	869	1534	21	19	40	1574
§ 38, stk. 2		8	5	3	3	31	50	10	4	11	1	3	43	1	6	79	129	2	—	2	131
§ 40, stk. 6		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Benådet ved kgl. resolution ¹³		1	—	—	—	1	2	—	1	2	—	—	—	—	—	3	5	—	—	—	5
Døde ¹⁴		1	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	1	—	4	5	—	—	—	5
Slettet af mandtal ¹⁵		—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	2
Overført til anden anstalt ¹⁶ ..		37	54	75	22	30	218	61	87	30	33	65	20	63	70	429	647	16	3	19	666
Anden grund til afgang ^{17/2} ..		26	2	1	—	—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	—	—	—	29
Afgået total	F	137	296	390	127	204	1154	293	579	231	197	288	329	431	186	2534	3688	65	25	90	3778
	H	—	—	—	—	—	—	612	508	5	848	—	304	1021	—	3298	3298	238	—	238	3536
Belæg 31.12.1978	F	82	165	147	53	162	609	81	137	52	39	66	64	94	62	595	1204	16	9	25	1229
	H	—	—	—	—	—	—	5	2	—	4	—	2	10	—	23	23	2	—	2	25
Tidsmæssige bet. for prøve-																					
løsladelse efter §38, stk. 1,																					
opfyldt, men løsladelsen																					
nægtet		15	57	28	2	20	122	—	9	2	1	1	—	14	2	29	151	—	—	—	151
Heraf ønskede ikke selv																					
prøveløsladelse		2	7	2	1	1	13	—	2	—	—	1	—	2	1	6	19	—	—	—	19

F = Fængsel, varetægtsfængsel samt personer, idømt foranstaltninger i h.t. den grønlandske kriminallov/*Imprisonment, remand and convicted according to the Greenland Criminal Code.*

H = Hæfte og afsoning af bøder/*Lenient imprisonment and fine defaulters.*

1) 32 varetægtsfængslede og 2 frivilligt indlagte.

2) 24 varetægtsfængslede, løsladt eller overført til anden anstalt, udskrivning af 2 frivilligt indlagte, 2 foranstaltningsændringer i h.t. den grønlandske kriminallov samt 1 strafafbrydelse.

3) Poulution

4) Receptions in 1978

5) After conviction af condicions

6) Violation af condicions of release on parole

7) Violation af condicions of pardon

8) Transferred from another institution

9) Other categories

10) Released in 1978

11) Completing the serving of the sentence

12) Realeased on parole

13) Perdonned

14) Dead

15) Deleted from census

16) Transferred to another institution

17) Other categories

16.2.2. Forvaring.
16.2.2. Detention.

	Anstalten v. Herstedvester	Statsfængslet i Horsens	Statsfængslet i Vridsløselille	
Belæg 31.12.1977	14	5	1	20
Indsat i 1978:				
Efter dom	1	2	—	3
Overtrædelse af vilkår for prøveudskrivning	2	—	—	2
Overflyttet fra anden anstalt ..	1	—	—	1
Indsat total	4	2	—	6
Afgået i 1978:				
Udskrevet efter straffelovens § 72	4	2	1	7
Døde	—	—	—	—
Overført til anden anstalt	—	1	—	1
Afgået total	4	3	1	8
Belæg 31.12.1978	14	4	—	18

16.3. Det gennemsnitlige daglige belæg fordelt efter indsættelsesgrund og anstalt eller arresthus m.v. i 1978.

16.3. Daily average population in 1978, by admission, penal institution and local prison etc.

	Mænd/Men														Kvinder/Women				Lukkede i alt/ Closed total		Åbne i alt/ Open total		Mænd og kvinder total/Total	
	Anstalten v. Herstedvester	Statsfængslet i Horsens	Statsfængslet i Nyborg	Statsfængslet i Ringe	Statsfængslet i Vridsløselille	Statsfængslet v. Horserød	Statsfængslet på Kragshovede	Statsfængslet Kærshovedgård	Statsfængslet Møgelkær	Statsfængslet v. Nr. Snede	Statsfængslet Renbæk	Statsfængslet v. Sdr. Omme	Statsfængslet på Søby Søgaard	Københavns fængsler	Arr.husene i provinsen	Statsfængslet v. Horserød	Statsfængslet i Ringe	Københavns fængsler	Arr.husene i provinsen	Mænd	Kvinder	Mænd		Kvinder
																				Mænd	Kvinder	Mænd		Kvinder
Varetægt og anholdelse ¹	9	1	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	377	390	-	-	29	12	777	41	-	-	818
Detention ²	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	10	-	-	2	-	15	2	-	-	17
Udståelse af fængsel ³	77	162	162	45	163	101	147	73	52	71	76	112	69	30	90	19	7	3	2	729	12	701	19	1461
Forvaring ⁴	14	4	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	18
Udståelse af hæfte ⁵	-	-	-	-	-	30	26	-	40	-	19	56	-	9	244	10	-	0	5	253	5	171	10	439
Udståelse af bøder med hæfte ⁶	-	-	-	-	-	1	-	-	0	-	-	-	-	10	32	1	-	1	0	42	1	1	1	45
Udståelse af underholdsbidrag ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
Udståelse af tvangsbøder ⁸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afventning af pladsledighed i statsfængsel ⁹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69	69	-	-	5	1	138	6	-	-	144
Frihedsberøvelse i henhold til fremmedlovgivningen ¹⁰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	2	-	-	-	0	8	0	-	-	8
Andet ¹¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	0	3	0	-	-	3
Total	100	167	162	45	163	132	173	73	92	71	95	168	69	506	840	30	7	40	20	1983	67	873	30	2953

1) Remand and arrested.

2) Detained, breaches of police regulations.

3) Imprisonment.

4) Detention.

5) Lenient imprisonment.

6) Fine defaulters

7) Imprisonment for non-payment of alimony.

8) Compulsory fines.

9) Awaiting transfer to State prisons.

10) Detained according to the Aliens Act.

11) Other categories.

16.4. Antallet af indsatte, der er undvejet/bortgået eller har forsøgt herpå samt antallet af selvmord og selvmordsforsøg i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene i 1978.

16.4. Number of escapes and attempts and number of suicides and attempts in penal institutions and local prisons in 1978.

	Undvigelse m.v./Escapes etc.										Selvmord/ Suicides	
	Fuldbyrdede ¹					Forsøg ²					Fuldbyrdede ¹	Forsøg ²
	Undvigelse ³	Undvigelse fra lukket anstalts udeterræn	Bortgange	Undvigelse/bortgange under transport fra sygehus m.v.	I alt/Total	Undvigelse ³	Undvigelse fra lukket anstalts udeterræn	Bortgange	Undvigelse/bortgange under transport fra sygehus m.v.	I alt/Total		
Anstalten ved Herstedvester	1	2	-	4	7	1	-	-	-	1	1	6
Statsfængslet i Horsens	11	3	-	5	19	8	-	-	3	11	-	-
Statsfængslet i Nyborg	9	-	-	5	14	24	-	-	-	24	-	-
Statsfængslet i Ringe	6	-	-	7	13	10	-	-	-	10	-	3
Statsfængslet i Vridsløselille	3	-	-	-	3	1	-	-	-	1	-	-
Lukkede i alt/Closed total	30	5	-	21	56	44	-	-	3	47	1	9
Statsfængslet ved Horserød	6	-	44	2	52	4	-	1	-	5	-	2
Statsfængslet på Kragsskovhede .	37	-	41	7	85	1	-	1	-	2	-	-
Statsfængslet Kærshovedgård ...	2	-	16	1	19	-	-	-	-	-	-	-
Statsfængslet Møgelkær	16	-	7	2	25	4	-	-	-	4	-	-
Statsfængslet ved. Nr. Snede ...	15	-	36	-	51	1	-	-	-	1	-	-
Statsfængslet Renbæk	17	-	13	3	33	-	-	-	-	-	1	-
Statsfængslet ved Sdr. Omme ...	32	-	-	1	33	-	-	-	-	-	-	-
Statsfængslet på Søbysøgård	2	-	38	3	43	-	-	-	-	-	-	-
Åbne i alt/Open total	127	-	195	19	341	10	-	2	-	12	1	2
Københavns fængsler	8	-	1	16	25	11	-	-	4	15	3	-
Arresthusene i provinsen ⁴	33	5	2	13	53	37	-	-	1	38	1	23
Total	198	10	198	69	475	102	-	2	8	112	6	34

1) Accomplished.

2) Attempts.

3) Escapes.

4) Local prisons.

16.5. Antal udgangstilladelser og udgangsmisbrug fra kriminalforsorgens anstalter og arresthusene i 1978.

16.5. Number of leaves and abuses in 1978.

	Antal udgangs- tilladelser/ Leaves	Antal misbrug/Abuses							
		Uden ny krimina- litet ¹		Med ny krimina- litet ²		Udeblevne endnu på fri fod ³		Total	
		abs.	pct.	abs.	pct.	abs.	pct.	abs.	pct.
Anstalten ved Herstedvester .	690	35	5,1	3	0,4	3	0,4	41	5,9
Statsfængslet i Horsens	1075	63	5,9	14	1,3	4	0,4	81	7,5
Statsfængslet i Nyborg	994	84	8,5	29	2,9	7	0,7	120	12,1
Statsfængslet i Ringe	484	14	2,9	2	0,4	1	0,2	17	3,5
Statsfængslet i Vridsløselille .	1116	52	4,7	3	0,3	11	1,0	66	5,9
Lukkede i alt/Closed total . . .	4359	248	5,7	51	1,2	26	0,6	325	7,5
Statsfængslet ved Horserød .	3331	207	6,2	5	0,2	1	0,0	13	6,4
Statsfængslet på Kragsskovhede	2232	345	15,5	35	1,6	7	0,3	387	17,3
Statsfængslet Kærshovedgård	1628	64	3,9	4	0,2	—	—	68	4,2
Statsfængslet Møgelkær	1248	98	7,9	10	0,8	2	0,2	110	8,8
Statsfængslet ved Nr. Snede .	1036	59	5,7	8	0,8	5	0,5	72	6,9
Statsfængslet Renbæk	1403	92	6,6	3	0,2	1	0,1	96	6,8
Statsfængslet ved Sdr. Omme	2136	208	9,7	12	0,6	10	0,5	230	10,8
Statsfængslet på Søbysøgård .	1664	89	5,3	7	0,4	—	—	96	5,8
Åbne i alt/Open total	14678	1162	7,9	84	0,6	26	0,2	1272	8,7
Københavns fængsler	255	35	13,7	4	1,6	2	0,8	41	16,1
Arresthusene	799	40	5,0	2	0,3	5	0,6	47	5,9
I alt/Total	20091	1485	7,4	141	0,7	59	0,3	1685	8,4

1) Without new offences.

2) With new offences.

3) Not returned, still at large.

16.6. Antallet af disciplinærstraffe af ubetinget, delvis betinget og betinget straffe i ikendt i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene i 1978.

16.6. Number of disciplinary punishments of unconditional, partly conditional and conditional confinement in a special cell awarded in penal institutions and local prisons in 1978.

Anstalt/ Institution	Længde/ Length	Ubetinget straffe/ Unconditional confinement					Heraf kombineret med betinget straffe ¹	Betinget straffe ²
		Indtil 7 dage	8-14 dage	15-21 dage	22-28 dage	Total		
Anstalten ved Herstedvester						—	—	—
Statsfængslet i Horsens	80	55	1			136	1	8
Statsfængslet i Nyborg	—	—				—	—	—
Statsfængslet i Ringe	33	20				53	27	17
Statsfængslet i Vridsløselille	62	37		1		100	—	16
Lukkede i alt/Closed total	175	112	1	1		289	28	41
Statsfængslet ved Horserød	56	5				61	2	19
Statsfængslet på Kragshoved	147	2				149	5	78
Statsfængslet Kærshovedgård	40	1				41	2	12
Statsfængslet Møgelkær	28	9	1	1		39	7	39
Statsfængslet ved Nr. Snede	29	1				30	—	2
Statsfængslet Renbæk	15	—				15	1	4
Statsfængslet ved Sdr. Omme	61	—				61	18	24
Statsfængslet på Søby Søgaard	1	—				1	—	14
Åbne i alt/Open total	377	18	1	1		397	35	192
Københavns fængsler	49	17				66	1	4
Arresthusene/Local prisons	5	—				5	—	—
Total	606	147	2	2		757	64	237

1) Hereof combined with conditional confinement in a special cell.

2) Conditional confinement in a special cell.

16.7. Antallet af disciplinærstraffe af bøder og bøder kombineret med betinget straffcelle ikendt i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene i 1978.

16.7. Number of disciplinary punishments of fines and fines combined with conditional confinement in a special cell awarded in penal institutions and local prisons in 1978.

Anstalt/ <i>Institution</i>	Størrelse/ Amount	Bøder/ <i>Fines</i>			Heraf kombineret med betinget straffcelle ²
		Indtil 1/5 ugeløn ¹	Over 1/5 ugeløn	Total	
Anstalten ved Herstedvester	5	3	8	—	—
Statsfængslet i Horsens	87	16	103	3	—
Statsfængslet i Nyborg	3476	12	3488	—	—
Statsfængslet i Ringe	162	31	193	—	—
Statsfængslet i Vridsløselille	707	9	716	—	—
Lukkede i alt/ <i>Closed total</i>	4437	71	4508	3	—
Statsfængslet ved Horserød	190	50	240	19	—
Statsfængslet på Kragshovede ...	1373	198	1571	8	—
Statsfængslet Kærshovedgård	24	—	24	—	—
Statsfængslet Møgelkær	232	42	274	1	—
Statsfængslet ved Nr. Snede	184	59	243	—	—
Statsfængslet Renbæk	121	—	121	—	—
Statsfængslet ved Sdr. Omme	153	8	161	5	—
Statsfængslet på Søbysøgård	54	12	66	1	—
Åbne i alt/ <i>Open total</i>	2331	369	2700	34	—
Københavns fængsler	—	—	—	—	—
Arresthusene/ <i>Local prisons</i>	—	3	3	—	—
Total	6768	443	7211	37	—

1) Up to 1/5 of the weekly earnings.

2) Hereof combined with conditional confinement in a special cell.

16.8. Antallet af afsluttede enrumsanbringelser i 1978 i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene, fordelt efter anstalt, begrundelsen for og længden af enrumsanbringelserne.

16.8. Number of accomplished solitary confinements in 1978, by institution, reason and length of the confinements, in penal institutions and local prisons.

Anstalt/ Institution	Begrundelse/ Reason	For at forebygge undvigelse ¹			For at forebygge voldsom adfærd ²			For at hindre strafbar virksomhed ³			Fortsat ophold i fællesskab åbenbart uforsvarligt ⁴			Modsat sig sikkerhedsforanstaltninger ⁵			Modsat sig sundhedsforanstaltninger ⁶			Nægtet at påtage sig beskæftigelse ⁷			Total				
		1-7 days	8-21 days	over 21 days	1-7 days	8-21 days	over 21 days	1-7 days	8-21 days	over 21 days	1-7 days	8-21 days	over 21 days	1-7 days	8-21 days	over 21 days	1-7 days	8-21 days	over 21 days	1-7 days	8-21 days	over 21 days	1-7 days	8-21 days	over 21 days	antal	gns. var. ⁸
Anst.ved Herstedvester		43	1	—	112	6	—	14	—	—	37	4	—	3	—	—	8	—	—	594	4	—	811	15	—	—	
Statsf. i Horsens		—	1	—	3	3	2	5	12	2	2	1	—	—	—	—	—	—	215	62	36	225	79	40	39		
Statsf. i Nyborg		11	24	1	10	2	—	9	23	—	23	12	1	—	—	—	1	1	—	22	7	—	76	69	2	22	
Statsf. i Ringe		44	—	—	5	—	—	8	—	—	14	—	—	1	—	—	—	—	—	143	1	—	215	1	—	—	
Statsf. i Vridsløselille .		1	—	—	11	—	—	—	—	—	3	1	3	—	1	—	—	—	—	20	98	8	35	100	11	41	
Lukkede/Closed total		99	26	1	141	11	2	36	35	2	79	18	4	4	1	—	9	1	—	994	172	44	1362	264	53	39	
Statsf. ved Horserød ..		5	—	—	21	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	32	—	—	—	
Statsf./Kragsskovhede .		—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	
Statsf. Kærshovedgård		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Statsf. Møgelkær		4	2	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—	31	3	1	23	
Statsf. ved Nr. Snede .		18	1	1	1	—	—	6	—	1	9	2	—	—	—	—	—	—	—	9	1	—	43	4	2	23	
Statsf. Renbæk		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Statsf. ved Sdr. Omme		4	1	—	—	—	—	1	2	—	5	1	—	1	1	—	—	—	—	2	—	—	13	5	—	—	
Statsf. på Søbysøgård .		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	
Åbne/Open total		31	4	2	23	—	—	8	2	1	17	4	—	1	1	—	1	—	—	41	1	—	122	12	3	23	
Københavns fængsler .		—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	150	
Arresthusene i prov. ⁴ .		7	—	—	3	—	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	41	—	—	56	—	—	—	
Total		137	30	4	167	11	2	47	37	3	98	22	4	5	2	—	10	1	—	1076	173	44	1540	276	57	40	

1) To prevent escape.

2) To prevent violent acts.

3) To prevent crime.

4) Continued stay in association obviously unwarrantable.

5) Resisted security measures.

6) Resisted health measures.

7) Refused to work.

8) Average length.

16.9. Oversigt over anbringelse i sikringscelle og lignende¹ samt anvendelse af håndjern i anstalter og arresthusene i 1978.

16.9. Number of confinements in security cell and use of handcuffs in penal institutions and local prisons in 1978.

	Sikringscelle/Security cell						Håndjern/Handcuffs			
	Indtil 6 timer/ Up to 6 hours	6-12 timer	12-24 timer	1-3 døgn/ days	3 døgn og derover	Total	I stedet for an- bringelse i sikr. celle ²	I for- bindelse med visi- tation ³	Under trans- port ⁴	Total
Anstalten ved Herstedvester	15	5	7	4	2	33	-		7	7
Statsfængslet i Horsens	23	13	16	2	1	55	1		5	6
Statsfængslet i Nyborg	8	2	3	1	-	14	-		3	3
Statsfængslet i Ringe	2	-	-	-	-	2	-		1	1
Statsfængslet i Vridsløselille	6	2	5	1	2	16	-		3	3
Lukkede i alt/Closed total	54	22	31	8	5	120	1	-	19	20
Statsfængslet ved Horserød	-	-	-	-	-	-	-		2	2
Statsfængslet på Kragshovede	-	-	-	-	-	-	-		-	-
Statsfængslet Kærshovedgård	-	-	-	-	-	-	1		-	1
Statsfængslet Møgelkær	-	-	-	-	-	-	-		-	-
Statsfængslet ved Nr. Snede	-	-	-	-	-	-	-		-	-
Statsfængslet Renbæk	-	-	-	-	-	-	-		1	1
Statsfængslet ved Sdr. Omme	-	-	-	-	-	-	1		-	1
Statsfængslet på Søbysøgård	-	-	-	-	-	-	-		-	-
Åbne i alt/Open total	-	-	-	-	-	-	2	-	3	5
Københavns fængsler	13	21	59	13	2	108	4		12	16
Arresthusene i provinsen/Local prisons ..	34	26	23	3	1	87	12		1	13
Total	101	69	113	24	8	315	19	-	35	54

1) Omfatter også anbringelser i henhold til direktoratets cirkulære af 21. september 1976 om visse sikringsmæssige foranstaltninger.

2) *Instead of confinement in security cell.*

3) *In connection with search.*

4) *During transport.*

16.10. Antallet af sygemeldte og sygedage i kriminalforsorgens anstalter i 1978.

16.10. Number of inmates reported sick and days lost through sickness in penal institutions in 1978.

	Antal sygemeldte på/ Number of inmates reported sick in					Antal sygedage på/ Number of days lost through sickness in					Gennemsnitligt dagligt antal sygedage ¹	Antal sygedage pr. 1000 opholdsdage ²
	Sygeafdeling/Sick ward	Sygehus (incl. specialafd.)/ Hospital	Vestre hospital	Psykiatrisk hospital el. afd./ Mental hospital	Stue eller celle/Cell	Sygeafdeling/Sick ward	Sygehus (incl. specialafd.)/ Hospital	Vestre hospital	Psykiatrisk hospital el. afd./ Mental hospital	Stue eller celle/Cell		
Anstalten ved Herstedvester	301	33	2	13	511	6495	711	45	542	1145	24,5	227,3
Statsfængslet i Horsens	328	12	2	2	—	2742	216	58	34	—	8,4	50,0
Statsfængslet i Nyborg	348	19	1	3	453	2378	169	47	26	2244	13,3	82,3
Statsfængslet i Ringe, mænd	44	1	1	1	53	117	7	41	26	343	1,5	33,0
Statsfængslet i Ringe, kvinder	13	1	2	—	10	50	13	46	—	60	0,5	71,2
Statsfængslet i Vridsløselille	116	15	18	21	—	488	62	178	737	—	4,0	24,6
Statsfængslet v. Horserød, mænd	114	12	1	1	40	542	128	36	8	410	3,1	23,3
Statsfængslet v. Horserød, kvinder	—	2	1	1	84	—	27	6	14	454	1,4	45,8
Statsfængslet på Kragsskovhede	433	20	—	—	—	1548	143	—	—	1842	9,8	56,0
Statsfængslet Kærshovedgård	2	12	—	—	864	2	82	—	—	1460	4,2	58,4
Statsfængslet Møgelkær	105	2	2	1	—	221	10	40	8	—	0,8	8,3
Statsfængslet v. Nr. Snede	—	17	—	1	252	—	183	—	16	1750	5,3	75,2
Statsfængslet Renbæk	—	8	—	—	286	—	50	—	—	1514	4,3	45,1
Statsfængslet v. Sdr. Omme	87	29	—	2	389	190	290	—	7	3204	10,1	60,2
Statsfængslet på Søbysøgård	—	12	—	1	148	—	95	—	37	1007	3,1	45,4
Anstalter excl. Københavns fængsler i alt	1891	195	30	47	3090	14773	2186	497	1455	15433	94,3	60,7
Københavns fængsler, mænd	—	92	394	13	—	—	2354	11084	736	—	38,8	76,7
Københavns fængsler, kvinder	—	18	50	1	—	—	288	803	8	—	3,0	75,3
Københavns fængsler i alt	—	110	444	14	—	—	2642	11887	744	—	41,8	76,6
Total	1891	305	444	61	3090	14773	4828	11887	2199	15433	134,5	64,3

1) Average daily number of days lost through sickness.

2) Number of days of sickness per 1000 days of residence.

16.11. Arresthusene og Københavns fængsler. Kapacitet, antal indsatte, arrestdagens antal og belæg i 1978.

16.11. Local prisons and Copenhagen prisons. Capacity, number of inmates, days of residence and average population in 1978.

Arresthuset i/ Local prison	Kapacitet d. 31/12 1978		Antal indsatte/ Number of inmates			Arrestdagens antal/ Days of residence			Gennem- snitligt
	Total	Heraf i enestuer	Mænd/ Men	Kvinder/ Women	Total	Mænd/ Men	Kvinder/ Women	Total	dagligt belæg 1
Roskilde	22	16	462	23	485	8639	120	8759	24,0
Køge	48	42	358	16	374	15428	409	15837	43,4
Helsingør	17	6	1669	121	1790	9609	363	9972	27,3
Hillerød	16	13	755	27	782	6365	219	6584	18,0
Frederikssund	9	6	263	6	269	3155	15	3170	8,7
Holbæk	22	16	369	26	395	6863	151	7014	19,2
Nykøbing Sj.	8	5	170	3	173	2492	4	2496	6,8
Kalundborg	14	8	224	5	229	4239	14	4253	11,7
Slagelse	30	21	527	28	555	9308	340	9648	26,4
Ringsted	17	11	425	16	441	5121	39	5160	14,1
Næstved	16	10	363	15	378	6065	21	6086	16,7
Vordingborg	12	4	208	5	213	3218	7	3225	8,8
Rønne	18	10	314	6	320	4376	44	4420	12,1
Nykøbing F.	21	15	301	3	304	4907	3	4910	13,5
Nakskov	24	24	405	5	410	6589	10	6599	18,1
Odense	55	46	1596	89	1685	17862	561	18423	50,5
Assens	23	23	316	2	318	4845	40	4885	13,4
Nyborg	21	10	446	24	470	6285	71	6356	17,4
Svendborg	22	16	405	11	416	7080	94	7174	19,7
Fåborg	10	7	187	2	189	2539	22	2561	7,0
Frederikshavn	24	21	495	24	519	6315	95	6410	17,6
Hjørring	23	20	378	16	394	6130	98	6228	17,1
Thisted	10	7	165	3	168	2374	9	2383	6,5
Ålborg	61	52	1107	82	1189	15608	805	16413	45,0
Viborg	25	21	446	13	459	5476	67	5543	15,2
Skive	15	9	193	1	194	3709	20	3729	10,2
Randers	37	28	461	30	491	8655	126	8781	24,1
Hobro	25	19	513	16	529	7145	227	7372	20,2
Grenå	9	6	235	6	241	2286	19	2305	6,3
Århus	70	49	979	59	1038	20435	861	21296	58,3
Silkeborg	20	14	419	22	441	5371	121	5492	15,0
Horsens	21	15	707	40	747	7687	293	7980	21,9
Ringkøbing	15	9	271	6	277	3666	38	3704	10,1
Holstebro	13	11	475	12	487	4344	274	4618	12,7
Herning	18	10	362	15	377	5297	137	5434	14,9
Vejle	22	16	842	40	882	8033	112	8145	22,3
Fredericia	12	9	314	8	322	4550	27	4577	12,5
Kolding	58	43	1220	62	1282	16893	356	17249	47,3
Ribe	12	5	228	7	235	3517	153	3670	10,0
Esbjerg	45	39	938	89	1027	13213	335	13548	37,1
Haderslev	20	13	490	18	508	6208	83	6291	17,2
Åbenrå	17	13	487	25	512	4690	179	4869	13,3
Sønderborg	27	15	341	22	363	5831	214	6045	16,6
Tønder	17	14	349	9	358	4476	91	4567	12,5
Arresthuse i alt									
Local prisons total .	1041	767	22178	1058	23236	306894	7287	314181	860,8
Københavns fængsler	642	569	6561	1198	7759	184717	14518	199235	545,8
Total	1683	1336	28739	2256	30995	491611	21805	513416	1406,6

1) Daily average population

16.12. Oplysninger om alder og indsættelsesgrund vedrørende personer, der i 1978 blev indsat i arresthusene.

16.12. Receptions in local prisons in 1978, by age and category.

	Mænd/Men							Kvinder/Women							Hensættelser total
	15-17 år years	18-20 år	21-24 år	25-39 år	40-59 år	60 år og derover	Total	15-17 år	18-20 år	21-24 år	25-39 år	40-59 år	60 år og derover	Total	
Varetaget og anholdte ¹	1097	2234	2351	4106	1032	62	10882	66	112	168	272	69	5	692	11574
Detention ²	93	375	407	867	627	104	2473	9	17	22	61	29	2	140	2613
Udståelse af fængsel ³	27	302	562	765	117	3	1776	2	12	17	23	2	—	56	1832
Udståelse af hæfte ⁴	10	685	1242	2553	1022	86	5598	—	11	19	66	30	1	127	5725
Udståelse af bøder m. hæfte ⁵ ..	8	285	357	581	241	19	1491	—	7	12	17	2	—	38	1529
Udståelse af underholdsbidrag ⁶	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Udståelse af bøder m. fængsel ⁵	—	4	1	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	5
Afventning af pladsledighed i statsfængsel ⁷	14	178	243	428	76	2	941	—	3	10	8	—	—	21	962
Frihedsberøvelse i henhold til fremmedlovgivningen ⁸	8	21	49	64	18	2	162	1	1	3	3	3	1	12	174
Total	1257	4084	5212	9364	3133	278	23328	78	163	251	451	135	9	1087	24415

1) Remand and arrested.

2) Detained, breaches of police regulations.

3) Imprisonment.

4) Lenient imprisonment.

5) Fine defaulters

6) Imprisonment for non-payment of alimony.

7) Awaiting transfer to State prisons.

8) Detained according to the Aliens Act.

16.13. Oplysninger om alder og indsættelsesgrund vedrørende personer, der i 1978 blev indsat i Københavns fængsler.
16.13. Receptions in Københavns fængsler (Copenhagen prisons) in 1978, by age and category.

	Mænd/Men							Kvinder/Women							Hen-sættelser total
	15-17 år years	18-20 år	21-24 år	25-39 år	40-59 år	60 år og derover	Total	15-17 år	18-20 år	21-24 år	25-39 år	40-59 år	60 år og derover	Total	
Varetaget og anholdte ¹	135	252	412	802	177	10	1788	24	74	127	398	170	31	824	2612
Detention ²	180	537	616	1143	188	15	2679	15	41	69	113	11	1	250	2929
Udståelse af fængsel ³	1	26	80	190	36	4	337	—	1	12	14	3	—	30	367
Udståelse af hæfte ⁴	—	18	35	119	38	5	215	—	5	2	6	1	—	14	229
Udståelse af bøder m. hæfte ⁵ ..	—	87	144	263	90	8	592	—	4	11	30	1	1	47	639
Udståelse af bøder m. fængsel ⁵ ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Udståelse af underholdsbidrag ⁶ ..	—	—	—	7	7	—	14	—	—	—	—	—	—	—	14
Afventning af pladsledighed i statsfængsel ⁷	16	118	192	388	52	1	767	—	5	16	24	2	—	47	814
Frihedsberøvelse i henhold til fremmedlovgivningen ⁸	13	113	235	376	69	4	810	7	18	29	27	3	1	85	895
Total	345	1151	1714	3288	657	47	7202	46	148	266	612	191	34	1297	8499
Desuden: Statsfængsel ⁹	—	32	93	136	18	—	279	—	1	10	7	—	—	18	297

- 1) Remand and arrested.
- 2) Detained, breaches of police regulations.
- 3) Imprisonment.
- 4) Lenient imprisonment.
- 5) Fine defaulters.
- 6) Imprisonment for non-payment of alimony.
- 7) Awaiting transfer to State prisons.
- 8) Detained according to the Aliens Act.
- 9) Others, State prisons.

16.14. Oplysninger om den idømte sanktion for personer, der i 1978 blev indsat i arresthusene til udståelse af straf.

16.14. Receptions in local prisons in 1978 for serving custodial sentences, by sanction, length and sex.

	Hæfte/Lenient imprisonment			Fængsel/Imprisonment		
	Under 3 mdr./ less than 3 months	3-6 mdr./ months	Total	Under 3 mdr./ less than 3 months	3-6 mdr./ months	Total
Mænd/Men	5597	1	5598	896	644	1540
Kvinder/Women	127	—	127	43	7	50
Total	5724	1	5725	939	651	1590

Anm. Tabellen omfatter ikke personer indsat til afventning af pladsledighed i statsfængsel.

Note. The table does not include inmates awaiting transfer to State prisons.

16.15. Oplysninger om den idømte sanktion for personer, der i 1978 blev indsat i Københavns fængsler til udståelse af straf.

16.15. Receptions in Københavns fængsler (Copenhagen prisons) in 1978 for serving custodial sentences, by sanction, length and sex.

	Hæfte/Lenient imprisonment			Fængsel/Imprisonment			
	Under 3 mdr./ less than 3 months	3-6 mdr./ months	Total	Under 3 mdr.	3-5 mdr.	5 mdr. og derover	Total
Mænd/Men	215	—	215	241	96	767	1104
Kvinder/Women	14	—	14	23	7	47	77
Total	229	—	229	264	103	814	1181

Anm. Tabellen omfatter under fængsel personer indsat til afventning af pladsledighed i statsfængsel. Personer, der er midlertidigt overflyttet fra andre anstalter, er ikke medregnet.

Note. The table includes under imprisonment inmates awaiting transfer to State prisons. Persons temporarily transferred from other institutions are not included.

16.16. De indsattes fordeling på faggrupper inden for kriminalforsorgens anstalter pr. 1. april 1978.

16.16. Employment of inmates distributed by industry trades etc. in penal institutions, as at April 1. 1978.

	Statsfængsler													Andre				
	Horsens	Horserød	Kragshovede	Kærshovedgård	Møgelkær	Nyborg	Nr. Snede	Renbæk	Ringø	Søbysøgård	Sdr. Omme	Vridsløselille	I alt	Anstalten ved Herstedvester	Københavns Fængsler	I alt	Total	
1) Jern- og metalindustri (smede- og maskinværksted, gørtleri og pladeværksted)/ <i>Metal industry</i>					15							25	40				40	
2) Beklædningsindustri (skræderi, syværksted, skomageri og vaskeri)/ <i>Clothing industry</i>	22	24	5									2	16	77				
3) Textilindustri (bomulds- og hørlærredvæveri)/ <i>Textile industry</i>	17		4										21				1	
4) Træindustri (møbelindustri og trævareproduktion)/ <i>Wood industry</i>	15	16	7		3	9	8		21		13		92	7	6	13	105	
5) Grafisk industri (bogbinderi, kuvertmageri og trykkeri)/ <i>Graphic industry</i>	11		17			19							47	17		17	64	
6) Anden industri (børsten- binderi, sadel- og sejlmageri, møbelpolstring og element- fabrik)/ <i>Various industries</i>					3							28	31				31	
	65	40	33		18	39	8		21		15	69	308	24	6	30	338	
7) Anden beskæftigelse (småfagsarbejder, nyttig- gørelse, blindeskrift, klemmearbejde og skov- arbejde m.v.)/ <i>Other occupations</i>		12			5	3		25	12		9	18	84	10	171	181	265	
8) Jordbrug (landbrug, gart- neri og kultiveringsarbejde)/ <i>Agriculture</i>	7	5	37	10	16		5	22		13	49		164	2		2	166	
	72	57	70	10	39	42	13	47	33	13	73	87	556	36	177	213	769	
9) Økonomiarbejde (rengøring, depot, tekniske installationer, forplejning m.v.)/ <i>Maintenance work</i>	37	55	45	28	31	40	14	24	7	19	45	42	387	24	59	83	470	
10) Undervisning/ <i>Education</i> ...	17	16	30	18	2	79	10			22	5	19	218	13	59	72	290	
11) Reserve (syge, orlov, eget arbejde m.v.)/ <i>Reserve (ill, leave, own work a.o.)</i>	37	38	30	22	31	17	33	26	10	10	23	29	306	34	255	289	595	
Total	163	166	175	78	103	178	70	97	50	64	146	177	1467	107	550	657	2124	

17. Summary in English

17.1. Introduction

The Danish prison and probation service succeeded in 1978 in implementing many of the plans it had prepared over the preceding years.

When the Probation and After-care Administration (which maintains contact with and provides support for offenders on suspended sentence or parole) was amalgamated in 1973 with the Prison Service, a number of probation offices in the Greater Copenhagen area were concentrated in a particular part of the inner city. In addition, there were 10 probation offices scattered throughout the provinces.

After amalgamation – at which time the joint body was renamed the Prisons and Probation Administration – the structure of future probation and after-care work was studied by a planning committee, which issued an exhaustive report in 1975: 'Prisons, Probation and Social Welfare'. The committee recommended that resources be redistributed so that probation officers could be stationed geographically closer to the offenders' environment.

On the basis of the report this reorganisation has now been carried out. The biggest change is in the metropolitan area, with establishment of nine district offices, each covering a part of Greater Copenhagen.

Moreover, branch offices and one or two interview rooms have been set up in 13 towns and other urban centres.

The overall result is that Denmark is now fairly uniformly served by on-the-spot probation facilities.

The new probation offices are staffed primarily by social workers and administrative personnel transferred from corresponding facilities at the country's prisons.

In future, local probation offices will not confine their activities to offenders on suspended sentence and parole; the plan is for responsibility for probation of offenders serving a sentence of less than six months (the majority) to remain with the probation office in the offender's own locality. As a rule, the local office will already be familiar with the offender's background and will be taking steps to assist even before the offender's release. The system is a natural consequence of the view that a period of imprisonment of this nature is a brief interlude in a person's life; problems should be dealt with in the environment from which the offender has come – and to which he will return.

With responsibility for the probation period firmly established with the local probation office, there is obviously an excellent reason for arranging for imprisonment close to the offender's home area. Accordingly, a new set of rules has been introduced for distribution of prisoners according to a close-to-home principle. Unfortunately, the Danish prison system suffers from the same drawback as that of most other coun-

tries: prisons are located far from large centres of population. In Denmark's case we have a disproportionately large part of our prison capacity in facilities in western and central Denmark (Jutland and Funen areas). Some improvement in the situation has been possible on account of the reduced tendency, since 1973, to send offenders to prison for minor cases of theft and similar offences. There has been a reduction of about 500 places in western and central Denmark, while the open facility (Horsørød) in northern Zealand close to the metropolitan area will increase its capacity. But it is still inevitable that many offenders from Copenhagen, in the eastern part of the country, will spend their period of imprisonment in facilities in Jutland and Funen in the west. We have thus not yet reached a full-scale system of local imprisonment – but a good start has been made.

One important feature has been noted right from the start of the reorganisation plan: relations with the social-welfare system generally have improved substantially. And it is a point of importance that decentralisation of the probation and after-care service has led to better relations with the rest of the judicial system. Not only with prisons, as has been mentioned, but also with the courts (which have always been willing to respect the recommendations of probation officers) and with the police; it is clear that relations are much better when probation staff are located in the same geographical area as their clients and the various local authorities. Indeed, the Association of Police Constables was one of the bodies that gave the reorganisation idea full support.

It should go without saying that an ex-

tensive reorganisation programme of the type just described, involving the probation and after-care service and Denmark's prison system, cannot be implemented without some difficulty and fundamental problems. In this respect, the continued and close relations with staff organisations have been of immense help.

Work with inmates during the year has run up against two areas of major difficulty, producing a certain amount of public and political debate.

At the beginning of the year there was some unrest among foreign nationals, who complained that they did not have the same opportunity as Danish inmates for serving in open institutions, making family visits outside the prison, etc. These points were debated by a working group. The fact that it is indeed harder on a foreign national who is to be deported after his sentence to serve a period of imprisonment led to a rule that the sentences of aliens should be reduced. In typical circumstances it means that they are now deported after serving 7/12 of their prison sentence.

Toward the close of the year there was a good deal of debate on the question of drug traffic and violence in Danish prisons. A working group was set up, comprising representatives of the Directorate of Prisons and Probation Administration and the penal institutions. The group is expected to submit its report during 1979.

With regard to prison conditions, it may be reported that there has been a fall in the number of inmates' complaints to the parliamentary Ombudsman, and in the number of instances where the latter found grounds for criticism.

As far as staff are concerned, there has

been an unfortunate and marked rise in ill health among prison officers. Agreement has been reached between the prison administration and staff organisations that the most effective way of counteracting this regrettable trend would be to reduce retirement age from 70 to 63 (a proposal made by the Ministry of Finance). At the time of writing the proposal is still being studied.

H. H. Brydensholt
Director General of Prison and
Probation Administration

END